

خوبونه او تعبيرونه

د قرآن او سنت په رڼا کي

او د مثالونو په مرسته

د زيگموند فرويد په ځواب کي

حکمتيار

Ketabton.com

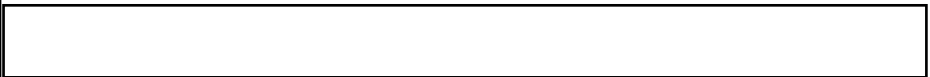
فهرست

صفحه	عنوان
۱	سریزه
۷	رؤیا (خوب) څه دئ؟
۱۰	هغه چي په خوب باور نه لري
۱۲	څوک خوب ويني؟
۱۲	د انسان د دماغ په اړه د فروید ناقص معلومات
۱۶	هغه څه چي انسان ئې نشي کولی خو د ده دماغ ئې کولی شي!!
۱۸	رښتینی خوب
۲۱	د رؤیا ژبه
۲۱	د خوب او ویښي توپيرونه
۲۴	ژور او سطحي خوب
۲۶	په خوب کي د ویښي په څېر وړاندیدني
۲۸	په خوب کي له راتلونکو پېښو خبرېدل
۳۱	د مېوو او نورو خوراكي توکو تعبیر
۳۲	د کانکور تر آزمويښي وړاندي له نمر و خبرېدل
۳۵	په خوب کي د ستورو ځای ته تگ
۴۱	تقدیر

- ۴۴----- د يوسف عليه السلام رؤيا
- ۵۸----- د مصر د واکمن خوب:
- ۷۵----- په خوب کي د رسول الله (صلي الله عليه وسلم) ليدل
- ۸۱----- مرغان په خوب کي ليدل
- ۸۳----- لوړه او ژوره، لنډ او اوږد ټوپ
- ۸۴----- په خوب کي بيرغونه
- ۸۶----- په خوب کي د مهدي ليدل
- ۸۸----- سيده لار، دواړو اړخونو ته ئې دېوالونه او دروازې او پردې ئې
- ۹۰----- د کور دوهم منزل
- ۹۰----- د الله تعالی په حضور کي
- ۹۱----- پر آس سپرېدا
- ۹۲----- توره
- ۹۲----- لوی کب (ماهي)
- ۹۳----- په سپوږمۍ کي وران کورونه
- ۹۴----- حرم، حجرالاسود ښکلول، په حرم کي يوازي دوه کسان
- ۹۴----- حآن په مسجدالحرام کي ليدل
- ۹۷----- قلم يعني الهي مقدرات
- ۹۸----- خرگند خوب چي تعبير نه غواړي
- ۹۸----- په فضاء کي روان کمرونه
- ۹۹----- لوی تالار
- ۱۰۰----- په لمانځه کي لومړي صف ته تگ

- ۱۰۰ ----- په لمانځه كې د الشرح او النصر سورتونه
- ۱۰۱ ----- لوڅي پنبې تگ
- ۱۰۲ ----- جهاز او راکټ
- ۱۰۳ ----- د سر وېښتان جوړول
- ۱۰۵ ----- د جهاز نسکورېدل
- ۱۰۵ ----- ارگ، په ارگ كې سېل او د برج نسکورېدا
- ۱۰۷ ----- پاکستان او هند خپل رقابت افغانستان ته رالېږدولی
- ۱۰۸ ----- حربي ښوونځی، د غاښونو لوېدل
- ۱۰۸ ----- د سعودي په شوری كې چاودنه
- ۱۰۹ ----- د مېوې ونه
- ۱۱۱ ----- په سينه كې رڼا، خوا ته پراته هډوكي
- ۱۱۳ ----- مار او ماهي
- ۱۱۳ ----- درې سوه كلنه نجلۍ او سل كلن پلار
- ۱۱۴ ----- له پوتین سره لیدنه
- ۱۱۵ ----- د زمري په لاس كې بیرغ
- ۱۱۵ ----- په لمانځه كې د الصف سوره
- ۱۱۶ ----- زړه بوډی
- ۱۱۶ ----- ژېړه چپنه
- ۱۱۷ ----- طیاره او ډزي
- ۱۲۰ ----- غونډی، قلعه، سپورمې، شیدې
- ۱۲۱ ----- ماشوم په دروازه كې

- ۱۲۲ ----- په امام پسي اقتداء
- ۱۲۳ ----- زمري د بام پر سر
- ۱۲۴ ----- په خوب کي واده کول
- ۱۲۵ ----- په خوب کي ټپوس په نښه کول
- ۱۲۶ ----- د خړو او بو ډنډ ته د چاراکارل او خړي اوبه ورشیندل
- ۱۲۶ ----- د الله تعالی په لوري الوت
- ۱۳۶ ----- له تنگ سوري تېرېدل
- ۱۳۷ ----- په خوب کي د سیند او نهر لیدل
- ۱۳۸ ----- په هوا کي معلق تعمیر
- ۱۳۹ ----- په خوب کي د شهید لیدل
- ۱۴۰ ----- بوټونه
- ۱۴۰ ----- د ملا درد
- ۱۴۱ ----- تور موټرونه او په خپلو کي ټي تصادم
- ۱۴۳ ----- یو موټر او دوه اشترنگونه
- ۱۴۴ ----- په خوب کي د عمر (رضي الله عنه) لیدل
- ۱۴۵ ----- د قرآن آیت او زېږی ټي
- ۱۴۵ ----- باران، سمسوره سیمه، شنه ونه، خړي مرغی او قفس
- ۱۴۶ ----- سپی په غېږ کي
- ۱۴۸ ----- سیلی، دوری، د ځنگلي ځناورو خپل
- ۱۴۹ ----- پر سپین آس د مېرمني سپرېدا او لوړ الوت
- ۱۴۹ ----- پر لوړ منبر وینا

- ۱۵۰ ----- د روسي ځواکونو د راتگ وړاند ليدنه
- ۱۵۰ ----- کعبه، حجرالاسود، په کعبه کي دسترخان، پر بالنبت تکيه
- ۱۵۲ ----- له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) سره مصافحه او له هغه سره يو ځای لمونځ
- ۱۵۳ ----- توره شپه او رڼا
- ۱۵۴ ----- موټر او ډرپوري
- ۱۵۶ ----- غر، رڼې اوبه، چينه، کارېز او د جهاد دوام
- ۱۵۷ ----- له لمانځه پرته له جومات وتل او له ورا سره يوځای کېدل
- ۱۵۹ ----- پر غوږ ځورنده کړۍ
- ۱۶۱ ----- دوه پوره جومات او په جومات کي د سړو تر څنگ غوايي
- ۱۶۳ ----- د انگرېزانو خلاف جهاد ته بلنه
- ۱۶۶ ----- د شهيد موحد خوب
- ۱۶۷ ----- د شهيد سيد قطب رؤيا
- ۱۶۷ ----- د ابن قيم الجوزي له کتاب دوه خوبونه
- ۱۶۸ ----- د عوف (رضي الله عنه) رؤيا
- ۱۷۰ ----- د ثابت بن قيس (رضي الله عنه) اړوند رؤيا
- ۱۷۱ ----- د اوزبک مجاهدينو مشر قاري طاهر جان يولداش خوب
- ۱۷۴ ----- د انجنير صاحب نصير خوب
- ۱۷۷ ----- د محصلينو اسلامي تنظيم پخواني ناظم ورور حماد خوب
- ۱۸۱ ----- د قاري صاحب سليمان خوب
- ۱۸۴ ----- د قاري صاحب نقيب احمد خوب
- ۱۸۶ ----- د فرويد افکار او تعبيرونه

- ۱۸۷ ----- د بیسمارک خوب او د فروید تعبیر
- ۱۹۰ ----- تنگ ناو، آس، متروکه، په متروکي تیزه وهل، د تیزې ماتېدا
- ۱۹۲ ----- د زوی د سوزېدو په اړه د پلار خوب
- ۱۹۵ ----- هغه خوبونه چې له ورځنیو مشغولتیاوو سره تړاو لري
- ۱۹۶ ----- د پالاس خوب
- ۱۹۷ ----- په سیند کې لامل، تیاره لار، سور زنگ، لویه تیزه، رڼا
- ۱۹۸ ----- د رويا په هنداري کې د انسان اصلي خپره راڅرگنده شي
- ۲۰۰ ----- په خوب کې د اخلاقي احساساتو څرنگوالی
- ۲۰۰ ----- شوپنهور او ملګري ئې د فروید په مقابل کې
- ۲۰۱ ----- فروید او د مینې غلط تعبیر
- ۲۰۳ ----- د فروید د ملګرو په اړه د قرآن وینا
- ۲۰۵ ----- د فروید او مارکس په وړاندې څو طبیعي صحنې
- ۲۰۸ ----- د ښه او بد خوب په اړه د مسلمان غیرګون
- ۲۰۹ ----- آیا تعبیر د رويا پر ماهیت څه اغېز لري؟

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه

له هغو موضوعاتو چي هر څوک غواړي پرې پوه شي يوه ئې د خوبونو دقيق
تعبير دئ، هر څوک خوبونه گوري، که مؤمن وي او که کافر، که صالح وي او که
طالح، ځيني ښه خوبونه گوري او ځيني وپروونکي، ځيني خوبونه څرگند وي او ځيني
مغلق او د رمز په بني کي، کله د زېري ښه لري چي د انسان د خوښي سبب شي او
کله د تخويف، تهديد او گواښ ښه چي په خوب ليدونکي کي وېره، اندېښنه او
خفگان راولاړوي، مذهبي خلک تر نورو زيات د خپلو خوبونو تعبیر لټوي، دا حکه
چي پر خوبونو باور د خپلي عقيدې برخه گڼي او په خپلو ديني کتابونو کي ئې مومي،
قرآن د مؤمن خوب د بشارت او زېري په نامه يادوي هلته چي فرمايي:

لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ..... يونس: ۶۲-۶۴

دوی ته د دنیا په ژوند کي بشارت دئ او په آخرت کي هم...

په لاندي روايت کي د دې آيت په اړه ويل شوي:

عَنْ عِبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَوْلِهِ {لَهُمُ
الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} [يونس: ۶۴]؟ قَالَ: «هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُؤْمِنُ أَوْ

تَرَى لَهُ» الترمذي

له عباده بن الصامت (رضي الله عنه) روايت دئ چي له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) مي د الله تعالى د دې قول په اړه وپوښتل (لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) وئې فرمايل: دا هغه سم او ښكلي خوبونه دي چي مؤمن ئې ويني او يا ورته ليدل كېږي.

په بل روايت كي چي ابن ابي عاصم نقل كړى دا هم په پورتنې روايت علاوه شوي: دا (رؤيا) ستا د رب هغه كلام دئ چي له خپل بنده سره ئې په خوب كي كوي. عن ابي هريرة، يقول: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِذَا اقْتَرَبَ الزَّمَانُ لَمْ تَكَدْ تَكْذِبُ رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ وَرُؤْيَا الْمُؤْمِنِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النَّبُوءَةِ» وَمَا كَانَ مِنَ النَّبُوءَةِ فَإِنَّهُ لَا يَكْذِبُ قَالَ مُحَمَّدٌ: - وَأَنَا أَقُولُ هَذِهِ - قَالَ: وَكَانَ يُقَالُ: «الرُّؤْيَا ثَلَاثٌ: حَدِيثُ النَّفْسِ، وَتَخْوِيفُ الشَّيْطَانِ، وَبُشْرَى مِنَ اللَّهِ، فَمَنْ رَأَى شَيْئًا يَكْرَهُهُ فَلَا يَقْصُهُ عَلَى أَحَدٍ وَلِيَقْمَ فليَصِلَ» رواه البخاري

ابوهريره (رضي الله عنه) وايي: رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: "كله چي قيامت رانږدې شي د مؤمن بنده خوب به دروغجن نه خېژي، د مؤمن خوب د نبوت له شپږ څلوېښتو برخو يوه برخه ده"، او څه چي د پيغمبري برخه وي هغه نه دروغ كېږي، محمد بن سيرين وايي چي زه هم همدا خبره كوم، هغه وايي: ويل كېدل به چي رؤيا درې ډوله ده: د نفس خبري او خيالات، د شيطان وپروني، او د الله تعالى له لوري زېږي، نو څوك چي داسي څه په خوب كي وويني چي بدئې اېسي نو هغه دي هيچا ته نه تېروي، بايد پاڅي او لمونځ وكړي.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: «الرُّؤْيَا الْحَسَنَةُ، مِنَ الرَّجُلِ الصَّالِحِ، جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النَّبُوءَةِ» رواه البخاري
له انس بن مالك (رضي الله عنه) روايت دئ چي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: د يوه ښك سړي ښه خوب د نبوت له شپږ څلوېښتو برخو يوه برخه ده.

عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ رُؤْيَا يُحِبُّهَا، فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ اللَّهِ، فَلِيَحْمَدِ اللَّهَ عَلَيْهَا وَلِيَحَدِّثَ بِهَا، وَإِذَا رَأَى غَيْرَ ذَلِكَ مِمَّا يَكْرَهُ، فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ الشَّيْطَانِ، فَلْيَسْتَعِذْ مِنْ شَرِّهَا، وَلَا يَذْكُرْهَا لِأَحَدٍ، فَإِنَّهَا لَا تَضُرُّهُ»

له أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ (رضي الله عنه) روایت دئ چي له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) ئې واور بدل چي فرمايل ئې: كله چي له تاسو كوم كس داسي خوب وگوري چي خوبس ئې شي نو دا د الله له لوري دئ، نو پر هغه دي د الله ستاينه وكړي او هغه دي نورو ته تېر كړي، او كله چي له دې پرته داسي څه وگوري چي بد ئې اېسي نو دا د شيطان له لوري دئ، د هغه له شر دي پناه وغواړي او هغه دي هيچا ته نه تېروي، يقيناً چي هغه كوم ضرر نه ورسوي.

دې خبرو ته په پام سره مي غوره وگنله چي د رؤيا په اړه د قرآن او سنت په استناد او د عملي مثالونو په رڼا كې څه وليكم، خو خبرو دې كار ته وهڅولم: په دې اړه په پښتو كې د اعتناء او اعتماد وړ كتاب نه دئ ليكل شوي، په نورو ژبو كې ليكل شوي كتابونه داسي دي چي څوك نشي كولى د هغوى له مخي د خپل خوب په دقيق تعبير پوه شي، هلته به گورئ چي د يوه شي په اړه ئې گڼ شمېر تعبيرونه كړي، لكه دا چي په خوب كې د فلانى مېوې تعبير يا دا دئ، يا دا دئ، يا دا... د فلاني حيوان ليدل يا دا تعبير لري، يا دا او يا دا،... ډېر ځلي به وگورئ چي تعبير ئې هم سم گڼلى او هم بد، زه په دې مختصري رسالې كې د يوه شي احتمالي تعبير نه وړاندي كوم، دا راته صحيح كار نه برېښي، ځكه يو شى په خوب كې داسي دئ لكه په يوې جملې كې يو لفظ، مكمله جمله چي يو واضح مطلب افاده كوي هرو مرو له څو الفاظو جوړه شوې وي، خوب همداسي دئ، له څو شيانو او د هغوى له حالت او كيفيت په گډه يو

پیغام جوړېږي. ما د لیدل شوو او حتی محقق شوو خوبونو په ترڅ کې د شیانو تعبیر وړاندې کړی. هیله مې دا ده چې دا رساله له لوستونکو سره مرسته وکړي چې د خپلو خوبونو په تعبیر پوه شي، او هغو ته لار پرانيزي چې غواړي په دې اړه مزید علمي تحقیقات وکړي.

د رؤیا په اړه د لیکنې مفکوره مې اوږده سابقه لري، یادښتونه او هوډ مې نږدې شل کاله وړاندې ته ګرځي، د لیکنې ډېری برخې زما د تېرو شلو کلونو یادښتونو احتوی کړې. په ځوانۍ کې مې د یوه غربي لیکوال زیګموند فروید د هغه معروف کتاب ځینې برخې په نورو کتابونو کې لوستلې وې چې د خوب په اړه ټې لیکلې، فروید د غریبانو په زعم لوی محقق او ارواح پوه ګڼل کېږي، دومره معروف دی لکه مارکس، همغه مهال مې زړه غوښتل چې د خوب په اړه څه ولیکم، خو موفق نشوم.

• د خوب لیدل د انسان د ژوند او د هغه د روحي جوړښت او د ده د حساس مغز د پراخو فعالیتونو یو مهم اړخ دی، خوب د انسان د ټول ژوند نږدې درېیمه برخه احتوی کوي، که د انسان د وینسي افکار او خیالات ارزښت لري، د هغه خوبونه خپل ارزښت او اهمیت لري، دواړه ټې د انسان د مغز د ستر او ډېر حساس کمپیوتر کار دی، د قرآن یوه سوره همدې موضوع ته مختص شوې، د یوسف سوره له پیل تر پای پورې د رؤیا او هغو الهامونو پر محور څرخي چې انسان ټې د غیب له عالم تر لاسه کوي، د یوسف علیه السلام رؤیا، د مصر د ملک رؤیا، د یوسف علیه السلام د دوه همزنداني ملګرو خوبونه، د یعقوب علیه السلام هغه عجیب احساس چې د خپل زوی په اړه ټې درلود، سره له دې چې لسو زامنو ټې د هغه د وژل کېدو خبر ورکړی وو او د یوسف علیه السلام په وینو سور کمیس ټې د هغه مخي ته اېښی وو، خو هغه نه د خپلو زامنو ګواهي منله او نه په وینو سور کمیس د ده هغه احساس کمزوری کولی شو چې د خپل زوی د

ژوند په اړه ئې درلود او ورته ويل ئې: زوی دي ژوندی دئ، لېوه نه دئ خوړلی، د زامنو ادعاء او گواهي دروغجنه ده!!! زامنو ته وايي: لاړ شئ خپل ورور ولټوئ، د الله تعالی له رحمت مه مایوس کېږئ، له ډېر لري واټن، له مصر د کنعان په لور د کاروان له خوځېدو سره سم او په داسي حال کي چي د زوی له غيابت ئې ډېر کلونه تېر شوي، د خپل زوی د کميس بوی احساسوي، خو نه په دې باندي پوهېږي چي دا بوی له کومه راځي او نه په دې چي ولي نن دا احساس ورسره راپيدا شوی، منبع ئې کومه او لوری ئې کوم دئ او نه نورو ته په پوره ډاډ او اطمینان سره کومه خبره کولی شي، کله چي غواړي د خپلي کورنۍ له غرو سره خپل نننی احساس شريک کړي، زړه نا زړه ورته وايي: که مي په کمعقلۍ متهم نه کړئ زه نن د يوسف بوی احساسوم!! دکورنۍ غړي ورسره توافق نه کوي او په ښکاره ډول او په پوره تأکید سره ورته وايي: اشتباه کوې، تیر وختونه دريادېږي!! همدا د دغي سورې محوري موضوعات دي.

لکه څومره چي د قرآن علمي اعجاز د هر حقیال انسان لپاره د لاري مشعل دئ او له هغه سره د حقیقت په پېژندو کي مرسته کوي او شکوک او شبهات ئې له منځه وړي، هغه حقائق چي قرآن ۱۴۰۰ کاله وړاندي د مخاطب مخي ته اېښي او انسان اوس او له اوږده علمي سفر وروسته پرې پوهېږي، له سلگونو داسي مواردو يو ئې هم کفایت کوي چي عقلمن او حقیال انسان متقاعد او متيقن کړي چي د دې کتاب حامل حتماً يو پيغمبر دئ، همداراز هغه خوبونه چي د غيب له عالم پيغامونه لري؛ د مؤمن انسان ايمان او باور ته ځلا او صيقل ورکوي، باور وکړئ کله چي زه خپل دا راز خوبونه له نظره تېروم نو د ځلا او صيقل همدا احساس په خپل زړه او گوگل کي مومم، هیله مي دا ده چي د دې يادښتونو د لوستلو په وخت کي به د نورو احساس او

انتباه هم زما په خبر وي.

والله ولي التوفيق و هو هادي المؤمنين

بسم الله الرحمن الرحيم

رؤيا (خوب) څه دى؟

د انسان نږدې دوه برخي ژوند په وينه تېرېږي او يوه برخه ئې په خوب کي، لکه په وينه چي د ده زړه او دماغ فعال وي او حواس ئې خپل خپل کار کوي همداسي په خوب کي د ده زړه او دماغ فعال وي او حواس ئې خپل کارونه کوي، لکه چي په وينه زده کړه کوي، اختراعات کوي، وړاندويني کوي، د دلائلو او نښو په مټ له تيارو پردو تېر شي او په پټو خبرو او ژورو اسرارو پوه شي، همداسي په خوب کي ورته کارونه کوي، خو د تمثيل په بني کي، په خوب کي ئې نه د تفکير، تعقل، زده کړي، وړاندليدنو او وړاندوينو لړۍ بنده شي، نه د اختراعاتو او نه له نښو او دلائلو په اسرارو د پوهېدو بهير، عملاً گورو چي کله ئې په خوب کي روح د زمان او مکان له حجابونو تېره شي، تېري زمانې ته ولاړه شي او د داسي پېښو خبر ترلاسه کړي چي د ده او هغوی تر منځ د کلونو او فرسخونو واټن وي، او کله وړاندي ولاړه شي او له داسي پېښو خبره شي چي اوږده موده وروسته به تحقق مومي، لوی لوی او معروف محققين او ساينسپوهان پېژنو چي په خوب کي يوې اشارې په داسي حقائقو د پوهېدو دروازه ورته خلاصه کړې چي د وينې د سترو سترو انکشافاتو لار ئې ورته پرانيستې. چا چي د باروتو د فارمولو کشفولو هڅه

کوله؛ په وینښه موفق نشو، د یوې رؤیا په مټ هدف ته ورسېد.

باید و گورو چې (رؤیا) څه ده او حقیقت ټی څه؟ څنگه موږ د زمان او مکان له قیده باسي، کله مو تېرو زمانو ته بیایي او کله راتلونکو زمانو ته، او له راتلونکو حوادثو او پېښو مو خبروي؟ په (رؤیا) کې کوم شی د دې باعث کېږي چې موږ د مکان او زمان له حجاب آخوا پر هغو حقائقو پوه شو چې په خپلو پنځگونو حواسو ټی نه شو درک کولی؟ آیا موږ شپږم حس هم لرو؟ چې د خوب په حالت کې راوینسېږي؟ آیا دا حس کولی شي چې د زمان او مکان له محدودې پښه آخوا کښېږدي، له حجابونو تېر شي او د پردو تر شا وقائع او حقائق درک کړي؟ او یا دا چې (رؤیا) د یوه بل حقیقت نښه ده؛ د یوه داسې ذات له شته والي مو خبروي چې د انسان د (رؤیا) او خوبونو د الهام سرچینه ده؟ که چېرې د (رؤیا) په اړه دا تعبیرونه او توجیحات ونه منو، نو څنگه کولی شو د دې لپاره کومه بله توجیه وړاندي کړو؟ څوک چې د الله تعالی له شته والي انکار کوي او انسان محض یو مادي توکی او له غوښې جوړ ماشین گڼي او د روح په نامه کوم څه نه مني، د دغو خوبونو لپاره څه توجیه لري؟ د ټولو په ژوند کې، لږ تر لږه د یو شمېر انسانانو په ژوند کې، زېږی وړکونکي خوبونه ترسترگو کېږي، ټول داسې خوبونه خو پرېږدی آیا فقط یو ټی کافي نه دی چې حساس محققین او منصف پوهان وهڅوي چې د دغو خوبونو په اړه خلکو ته دقیق او د منلو وړ حُواب وړکړي او سرچینه ټی په گوته کړي؟ زه به د خپلو خوبونو له منځه څو د دغو محققینو مخي ته کښېږدم او حُواب به ترې وغواړم، تر ننه مي داسې محقق نه دی موندلی چې د رؤیا په اړه ټی له مادي زاویې داسې تحلیل وړاندي کړی وي چې عقلمن انسان پرې قانع شي، په حُوانی کې مي د یوه غربي لیکوال زیگموند فروید د هغه معروف کتاب حُیني برخي په نورو کتابونو کې لوستلې

وې چې د خوب په اړه ئې ليكلې، فرويد د غربيانو په زعم لوی محقق او ارواح پوه گڼل کېږي، غوښتل مي دا کتاب ترلاسه کړم، په ايران کي پسي وگرځېدم، يوه کتاب پلورنځي کي راته وويل شول چې د دې کتاب پلورل په ايران کي منع دي، خو زه به ئې درته پيدا کړم، دا کتاب مي ترلاسه کړ، هغه مي په دقت سره ولوست، د ډېرو برخو په اړه مي د کتاب په حاشيه کي خپل ملاحظات وليکل، غوښتل مي تفصيلي نقد پرې وليکم، خو فرصت مي پيدا نه کړ. دا کتاب په غرب کي دومره مهم گڼل کېږي لکه د مارکس کتاب (capital: پانگه)، لکه څنگه چې مارکس اقتصاد د ټولني د ټولو نورو برخو او د انسان د فکري، ديني، سياسي او اجتماعي اړخونو بنسټ گڼي، وايي اجتماعي نظام، د خلکو افکار او باورونه له دې بنسټ او سرچينې خړوبه کېږي، دا اقتصاد دئ چې د ټولني هر څه ته او د فرد شخصيت او باورونو ته خپل رنګ ورکوي، همداراز فرويد ادعاء کوي چې د انسان د ټولو اړيکو، د وينبي دوستي او دښمني، کرکه او مينه ئې او د خوب رؤياؤ ئې جنسي منشأ لري، ما د زيگموند فرويد ادعاء، افکار، دلائل او د خوبونو تعبيرونه ئې دومره منحط او پرېوتې وموندل چې نه له انساني عقل سره اړخ لگوي، نه له علم سره، نه د انساني ټولني له فردي او اجتماعي واقعيتونو سره، او نه د هر خوب ليدونکي له تجربو سره، لږ تر لږه دومره ويلی شم چې زما د ډېرو خوبونو له تعبير عاجز دئ، هغه نه پوهېږي چې جنسي تمايل د انسان د فطري جوړښت د پراخو ابعادو او اړخونو يوازي يو اړخ دئ، ښايي د خوبونو سلمه به ئې له دې اړخ سره تړاو ولري، هغه هم د هغو چې په وينسه ئې دا غريزه له فطري او جائزي لاري نه اشباع کېږي، همغسې لکه يو تږی چې په خوب کي د اوبو څښل گوري، هر عقلمن انسان به د دې کتاب له لوستلو وروسته له ځان سره وايي: دا څنگه او ولي داسي کچه او پرېوتو افکارو هم په انساني ټولني کي بازار

پیدا کړی؟ لکه څنگه چې د مارکس ماتریالستي لیدلوری د انسان د نه نوي سلني فعالیتونو لپاره ماتریالستي توجیه نشي وړاندي کولی، یوازي د هغو فعالیتونو په اړه څه ناڅه صدق کوي چې منشأ ئې اقتصادي وي او د انسان له مادي اړتیاوو سره تړاو لري، همداراز د فروید سيکسي لیدلوری د انسان د وینبني او خوب د نه نوي سلني فعالیتونو له توجیه عاجز دئ، یوازي هغه برخه توجیه کولی شي چې د انسان له جنسي اړتیاوو سره تړاو لري. زه به د کتاب په پای کې د فروید ځیني تحلیلونه او تعبیرونه ستاسو مخي ته کښېږدم چې وگورئ څومره منحط او پرېوتې دي!!

هغه چې په خوب باور نه لري

ځیني خلک په خوب باور نه لري، په خپله داسې بد خوبونه ویني چې بل ته ئې نشي ویلی، د بل چا په ښه خوب ئې هم یقین نه راځي، د ځینو دا نه خوبښېزي چې د خوب په اړه څه وویل یا ولیکل شي، گمان کوي چې خوبونه یا بهوده خیالات دي یا هیلي او تمنیات، او د زیگموند فروید په اصطلاح هغه ځپل شوې جنسي هیلي چې په وینبڼه کې د تحقق مجال نه دئ ورته برابر شوی، د ضمیر په کومي مخفي گونډې کې د ځان ښودلو او ترسره کېدو په طمع انتظار کوي او د خوب په عالم کې دا فرصت ترلاسه کړي او د رؤیا په بڼي کې ترسره شي!! منم چې ځیني خوبونه همداسې دي، یا د وینبني د خیالاتو په څېر او د هغوی امتداد، یا د وینبني هغه ځواکمني هیلي چې انسان هره شېبه د هغوی د تحقق لپاره شېبې شمېري، یا د ځوانۍ ځپل شوې جنسي هیلي، یا وسوسې او واهمې، خو پر دې ټولو برسېره انسان داسې خوبونه هم لري چې په دغو تنگو او محدودو قالبونو کې نه ځایېږي، دا ناسم، ناقص او غلط تعبیرونه او تاویلونه ئې له توضیح او تعریف عاجز دي. په مجموع کې خوبونه درې ډوله دي:

۱- هغه چې رحمانی منشأ لري، زېږی وي او د خوب لیدونکي د سرور او خوشحالی

سبب کېږي، ۲- هغه چې شیطاني منشأ لري، د وينبي شیطاني وسوسو په څېر، د انسان د خفگان باعث کېږي، په زړه کې ئې وېره، خوف او ناهيلي راولاړوي، ۳- هغه چې د وينبي د افکارو او خيالاتو په څېر او د هغوی امتداد وي.

د نړۍ غوڅ اکثریت په يوې او بلي بني په خوبونو باور لري، ټولي مذهبي ډلې چې د نړۍ تر نوي سلني زيات وگړي احتوی کوي نه يوازي په خوبونو باور لري بلکې هغه د خپلو مذهبي کتابونو او باورونو برخه گڼي، قرآن زموږ په وړاندي د ابراهيم عليه السلام يو خوب، د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) دوه خوبونه، د يوسف عليه السلام يو خوب، د مصر د پاچا خوب، د يوسف عليه السلام د دوو زنداني ملگرو خوبونه ږدي، او د قرآن يوه سوره د يوسف عليه السلام هغې قصې ته مختص شوې چې د ده د خوب پر محور څرخي، له دې معلومېږي چې قرآن خوب ته په ځانگړي اهميت قائل دئ، په احاديثو کې هم د ډېرو خوبونو او د هغوی د تعبيرونو شاهد يو، د بايبل په شمول په ټولو صحيح او غلطو مذهبي کتابونو کې ئې ډېري بېلگې مومو، منکر او نه منونکي ئې داسي دئ لکه د دغو کتابونو نه منونکي او منکر.

رسول الله (صلى الله عليه وسلم) فرمايي:

مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِالرُّؤْيَا الصَّادِقَةِ فَإِنَّهُ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ (الديلمی عن عبد الرحمن بن عائذ)، جامع الاحاديث.

څوک چې پر رښتینو خوبونو باور نه لري نو هغه پر خدای او د هغه پر رسول ایمان نه لري.

عن عائشة زوج النبي (صلى الله عليه وسلم) قَالَتْ كَانَ أَوَّلُ مَا بَدَأَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) الرُّؤْيَا الصَّادِقَةَ فِي النَّوْمِ، فَكَانَ لَا يَرَى رُؤْيَا إِلَّا جَاءَتْ مِثْلَ فَلَقِ الصُّبْحِ، ....

له ام المومنين عائشه رضي الله عنها روايت دئ چي وئي ويل: پر رسول الله (صلى الله عليه وسلم) د وحی د نزول لری له هغو نېکو خوبونو پیل شوې چي لیدل به ئې، څه چي به ئې په خوب کي ولیدل د سپیده داغ د رڼا په څېر به راڅرگند شو،...

څوک خوب ويني؟

څوک چي په وينښه د فکر کولو فرصت نه لري، د ابتکار، نوښت او اختراع استعدادونه ئې کمزوري او ضعيف وي، مضبوطه او قوي حافظه ئې نه وي په برخه شوې، طبيعي ده چي په ویده حالت کي به هم خوبونه نه گوري، که ئې گوري نو ژر به ئې هېرېږي، که په وينښه ئې افکار او عزائم بد وي نو خوبونه به ئې هم بد وي، او د چا چي عزائم نېک، افکار غوره، عمل صالح او مصروفیتونه په سم او انساني مسير کي، د هغه خوبونه به هم ښکلي او ښايسته وي، پاکه روح د سمسوري زمکي په څېر د ښو افکارو او نېکو عزائمو بوټي راشنه کوي او د شفافي هنداري په څېر د الهام انځورونه اخلي او په څرگنده توگه ئې منعکس کوي، پليته او په گنده افکارو لړلې روح د شيطان د لوبي ډگر وي، لکه ښوره زمکه او زنگ وهلې هنداره، نه بوټي راشنه کوي او نه انځورونه اخيستی او نه ئې منعکس کولی شي.

د انسان د دماغ په اړه د فروید ناقص معلومات

رؤيا داسي گنل لکه د دماغ يوه بېهوده او خوشې لوبه او بې هدفه مشغولتيا؛ او له ارزښت او اهميت ئې انکار کول؛ د هغه چا کار دئ چي يا پر الله تعالی ايمان نه لري؛ همغسې لکه چي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) فرمايي، او يا د هغه چا چي د انسان د حساس دماغ له هينښوونکي جوړښت او په وينښه او خوب کي د هغه له پراخو او منظمو فعاليتونو دقيقه اطلاع نه لري، فروید او د ده ملگري همدا ستونزه

لري، د خوب په اړه د دوی سطحی او ضعیف قضاوت او له علمی پلوه کمزوری او
تت تحلیل له هغې بې علمی سره تړاو لري چې د انسان د پېچلي روحي جوړښت په
اړه د دوی په برخه وه، دوی په هغه دور پورې مربوط دي چې د انسان د مغز او د
هغه د ژورو، پراخو، هیښوونکو او حیرتناکو فعالیتونو په اړه معلومات له نشت سره
برابر وو، نه پوهېدل چې د انسان دماغ دومره ستر او مخکی تللی کمپیوټر دی چې د
یوویشتمی پېړۍ د سترو سترو کمپیوټرونو حیرتناک فعالیتونه د هغه له یوې وړې
برخي سره سیالي نشي کولی، بنایي د امریکا د یو ویشتمی پېړۍ د یوه جمهور
رئیس اوباما دا وینا به د انسان د دماغ په اړه د انسان د ناسمی او ناقصی پوهی لپاره
کافي وي چې وایي: مور مریخ ته ورسېدو خو د انسان د یوه پونډ په اندازه مغز په
اړه لا سم معلومات نه لرو!!

اوس او له ډېرو ژورو علمی تحقیقاتو وروسته انسان ته معلومه شوه چې د ده
پروکی دماغ خومره ستر، مترقی او حساس کمپیوټر دی، نږدې سل ملیون حجرې
لري، دا حجرې د انسان ټول فکري او عملي کارونه سمبالوي، د انسان ټول فکري او
جسمي فعالیتونه، ابتکارات، اختراعات، اکتشافات، وړاندویني، وړاندلیدني، د شیانو
پېژندنه او تشخیص، پېچلو او مغلقو پوښتنو ته دقیق ځوابونه، د مرضونو تشخیص،
او علاج ټي، د مکروبوونو پېژندا او د هغوی ضد دوا جوړول، د انسان د بدن
ضرورتونه تشخیصول او له خوراکی توکو د هغوی ترلاسه کول او بیا د بدن هرې
برخي ته د هغوی انتقال، پر دې پوهېدل چې دا ضروري مواد په کومو کومو خوراکی
توکیو کي موندل کېږي، انسان د همدې توکیو خوړلو ته هڅول او هغه ته ټي
نښایسته او خوندر کول، له همدغو مړو موادو د انسان ژوندۍ نطفه جوړول... او
ټول هغه فعالیتونه چې انسان او د هغه بدن ټي په وینښه او خوب کي کوي د همدې

مغز د بېلو بېلو برخو کار دی!! د انسان د بدن ټول حجرات نږدې سل ټریلیون دي،
یعني د نړۍ د ټولو انسانانو د شمېر په پرتله نږدې څوارلس زره ځلي زیات. که دا د
مغز پر حجراتو وویشو نو د انسان د بدن د هرو یو ملیون حجرو په وړاندې د مغز
یوه حجره راځي، په دې توگه ویلی شو چې د مغز هره حجره د بدن د یو ملیون
حجرو چاري سمبالوي!! او که د مغز کار له کوم ستر هېواد سره مقایسه کړو نو هغه
به داسې وي: د انسان مغز د داسې ستر هېواد چاري سمبالوي چې نفوس ئې سل
ټریلیون دی، ټولې چاري ئې د داسې حکومت په لاس سمبالېږي چې د چارواکو
شمېر ئې سل ملیون دی، دا حکومت د خپل هېواد له فرد فرد سره هره شېبه منظم
او مسلسل ارتباط لري، هر یوه ته ټول ضروري او د اړتیا وړ خوراكي مواد رسوي،
اوبه او انرژي ورکوي، له درد او غم ئې خبرېږي، که د دښمن تر برید لاندې راشي
دفاع ترې کوي، که مریض شي د دوا او درمل بندوبست ئې کوي، د مرض تشخیص
په خپله کوي او د هغه ضد دوا په خپله جوړوي، دا سل ټریلیون حجرې په هرو شپږو
میاشتو کې په بشپړه توگه بدلېږي، زړې له منځه ځي او خپل ځای نویو ته پرېږدي،
دا نوي سلولونه له هره پلوه د زړو په څېر وي، هم د بڼې او شکل له پلوه او هم د
وظائفو او دندو له پلوه، د انسان مغز د ځینو ځانگړو ناروغیو له حالت پرته په ټول
عمر کې د انکشاف او مخکې تگ په حال کې وي، د مغز حجرې چې نیورون
Neurons نومېږي، که هر څومره تحریک شي هغومره ئې نشاط او فعالیت
زیاتېږي، هر څومره چې زیات کار ترې واخیستل شي په همغه کچه ئې ظرفیت او
فعالیت زیاتېږي، نوي او تر مخکینو لازیات فعال او ځواکمن نیورونونه راپیدا
کېږي، او په ناروغیو ئې د اخته کېدو امکان او احتمال راکموي. د انسان پر پوستکي
په هر ساعت کې نږدې دېرش ملیون مکروبونه کښېني، د هغه دماغ په پوستکي کې

داسي انتظام لري چې کولی شي د دغو ټولو مکروبونو په وړاندي مقاومت وکړي، له هرو دوو ساعتونو وروسته دا ټول میکروبونه مري او یوازي اوه زره ټي پاته کېږي چې د هغوی په وړاندي هم د انسان مقاوم ځواک خپلي مقابلي ته تر هغه دوام ورکوي چې له منځه ټي یوسي. د انسان په بدن کې له دوو تر څلورو ملیونو د احساسولو نقطې شته، چې د حساسیت کچه ټي له یوې تر بلې ساحې توپیر لري، دغه ساحې مغز ته د هر خطر اطلاع ورکوي، له تودوخې او یخني ټي خبروي، د بدن د پوست په یوه سانتي متر کې نږدې ۱۲ متره عصبي تارونه او ۴ متره واره او میکروسکوپي رگونه شته، چې د انسان مغز د دغو عصبي مزو له لاري له هر سلول سره منظم او مسلسل ارتباط ساتي او د دغو رگونو له لاري هر سلول ته وینه، غذا، اوبه، آکسیجن، ویتامینونه او مینرالونه رسوي، له همدې توکیو هملته انرژي تولیدوي، او د انرژي د تولید په عملیه کې چې کوم مضر گاز تولیدېږي هغه سږي ته انتقالوي او د تنفس له لاري ټي بهر ته باسي، که دا مزي او رگونه سره وتړو نو اوږدوالی به ټي دومره شي چې څو ځلي پر زمکې راتاوېدی شي. د انسان د بدن د هر غړي جوړول او د هغه د شکل او رنگ تعیینول د ځانگړيو ژنونو کار دی، لکه دا چې د انسان د پوستکي، وېښتانو او سترگي رنگ څنگه وي، د سترگو، پزي، غوږونو، وروځو، بانوگانو شکل څنگه وي او اندازه ټي څومره، همداسي د ټولو نورو غړو د جوړښت او دندي په اړه اړوند ژنونه خپل خپل مأموریت ترسره کوي. د انسان مغز دا ټولي چاري سمبالوي. د انسان د دماغ دغه وړوکی کمپیوټر چې وزن ټي د بدن د ټول وزن دوه سلنه دی دا ټول حیرتناک کارونه ترسره کوي. د انسان په مغز کې دومره معلومات تعبیه شوي چې که هغه ولیکل شي نو شاوخوا شل ملیون جلد ضخیم کتابونه ترې جوړېږي!! دا معلومات په هغو چارو پوري مربوط دي چې مغز

ٽي په فطري او طبعي توگه ترسره کوي، د انسان هغه اکتسابي معلومات چې د څېړنو له لاري ټي ترلاسه کوي د دې معلومات يوه وړه برخه ده!! که دا لږ مزيد توضيح کړو نو ویلی شو چې دماغ پوهېږي چې دا سل ټريليون حجرې ټي چېرې او چېرې موقعيت لري، دنده ټي څه ده، اړتياوي ټي څه دي، څنگه، له کومي لاري او کله ټي اړتياوو ته ځواب ووايي!! دا ټول معلومات له ځان سره لري، او په منظمو خوندي دوسيو کي ټي ساتي، د انسان دماغ کولی شي د سترگو له لاري تر لسو زرو بېل بېل رنگونه تشخيص کړي، همداسي بې شمېره خوندونه او د غږونو توپيرونه تشخيص کولی شي. تشخيص ټي داسي چې کولی شي په سلگونو خلک د غږ له لاري وپېژني، د ټيلفون له لاري به د يوه داسي دوست غږ واورې چې په تېرو لسو کلونو کي ټي د هغه غږ نه دی اورېدلی خو د هغه د سلام په اورېدلو سره به ورته ووايي: فلانی يې؟ او هغه به ورته ووايي: ماشاءالله ودي پېژندم!!

د مغز قدرت تر هغه څه ډېر ډېر زيات دی چې موږ ټي تصور کولی شو، انسان د خپل مغز د پراخو امکاناتو او قدرت له ډېري کمي برخي استفاده کوي، ځيني محققين داسي انگېري چې بنايي يوازي نابغه وگړي به د مغز له دې حيرتناک او عظيم قدرت شاوخوا يوه سلنه استفاده وکړي!!

هغه څه چې انسان ټي نشي کولی خو د ده دماغ ټي کولی شي!!

انسان په وينه او د خپل دماغ له هغي برخي په استفادې سره چې د ده تر واک لاندې کار کوي نشي کولی عضوي مواد توليد کړي، د خپلي مخکي تللي ټيکنالوژي په مټ نشي کولی له دانې او مېوې غوښه، وينه، شيدې، هډوکي، وېښته او نور عضوي مواد جوړ کړي، نشي کولی ژوندي شی توليد کړي خو د انسان د دماغ هغه برخي چې د انسان له ادارې پرته کار کوي دا ټول کارونه کوي، نه يوازي له دانې،

مېوې او نورو خوراكي توكيو عضوي مواد جوړوي بلکي له مړو توكيو ژوندى نطفه جوړوي، د دې معنى دا ده چي د دماغ کمپيوټر د انسان له کنترول، مدیریت او ادارې پرته هغه ستر ستر کارونه کولى شي چي انسان ئې د يوويشتمې پېړۍ د مخکي تللو وسائلو په مټ نشي کولى، همداراز انسان په وينښه کي د غيب په اړه نه پوهېږي، يوه ثانيه وروسته چي څه کېدونکى دئ انسان ترې خبرېدى نشي، هغه پېښي نشي ليدلى چي په ماضي کي او هغه مهال رامنځته شوې چي دى په کي حاضر نه وو، خو په خوب کي هم د ماضي پېښي ليدلى شي او هم د مستقبل په اړه دقيق پيغامونه ترلاسه کولى شي، زموږ د دماغ دا حيرتناک او ستر الهي کمپيوټر شپه او ورځ او په وينښه او خوب کي فعال وي، د انسان خوبونه د دغه حساس کمپيوټر د پراخو او دقيقو کارونو يوه برخه ده، د خوب وړاندويني او وړاندليدني ئې همغسي وي لکه د وينښي او تر دې هم دقيقې، په خوب کي د انسان اخلاقي شخصيت همغسي انځوروي چي په وينښه ئې جوړوي، د خوب په حالت کي او د انسان په رؤيا کي همغه اخلاقي معيارونه او ضوابط کاروي چي په وينښه ئې کاروي، انسان چي د خپل دماغ په مرسته کوم محير العقول کارونه کوي، داسي وسائل جوړولى شي چي په مټ ئې تر مريخ پوري رسېدلى شي، خوب ليدل د همدغه دماغ د دقيق فکري کار يو اړخ او د وړاندوينو او وړاندليدنو يو ډگر دئ، په خوب کي د دماغ يوازي يوه وړه برخه په موقته او نسبي توگه خپل فعاليتونه متوقف کړي، چي ستريا او ستوماني ئې رفع شي، مصرف شوې انرژي ئې جبران شي او په نشاط سره بيا کار کولو ته چمتو شي، نوري برخي ئې د تل په څېر په خپل خپل کار بوختي وي. ډېره عجيبه ده چي څوک دا ټول حقائق له پامه وغورځوي او د خوب په اړه داسي گمان وکړي چي گواکي د بې بنسټو خيالاتو د غير واقعي نړۍ يوه خوشې، بې معنى او بې هدفه لوبه او ډرامه ده!!

همغسي لکه چي فرويد او ملگري ئې انگېري!! د دوی په خلاف د هغه شاعر وينا

خومره ښکلې او په زړه پوري ده او يو ستر حقيقت زموږ مخي ته بردي چي وايي:

سالها دل طلب جام جم از ما می کرد

وان چه خود داشت ز بيگانه تمنا ميکرد

گوهری کز صدف کون و مکان بيرون است

طلب از گمشدگان لب دريا می کرد

پښتو ژباړه ئې: زړه مي له کلونو کلونو راييسي له ما جام جم غوښت (د جمشيد هغه

خيالي او نکلي (افسانوي) جام چي گواکي هر څه ئې په کي ليدلی او له ماضي او

مستقبل ئې خبرولی شو)، زړه مي له يوه پردي داسي شی غوښت چي په خپل واک

کي ئې وو، (زړه مي هغه جام جم درلود چي له هر څه ئې خبر کړي)، خو سره له دې

ئې داسي گوهر لټولو چي د کون او مکان له صدف بهر دئ، هغه ئې د دريا د غاړي له

ورکو غوښت!!

يقيناً چي د انسان زړه د همداسي گوهر خاوند دئ، د جمشيد او سکندر

افسانوي جام او هنداره په واک کي لري، د زمان او مکان له محدودې د وتلو توان

لري، روح ئې د کون او مکان له پولو آخوا الوتلی او د غيب له عالم حيرتناک

پيغامونه ترلاسه کولی شي. د ده حيرتناک خوبونه او په ترڅ کي ئې له ماضي او

مستقبل خبر بدل د همدې حقيقت څرگندونه کوي! په دې کتاب کي به تاسو د داسي

خوبونو ډېري بېلگي وگورئ.

رښتيني خوب

رښتيني خوب يو پيغام وي، بشپړ پيغام، د مؤمن خوب هم او د کافر خوب هم،

ليدونکي ته يا د تېر وخت يا راتلونکي وخت په اړه لارښوونه کوي، کافر ته يوازې

لارښوونه او مؤمن ته د لارښوونې تر څنګ بشارت او زېږې هم، همغسې لکه چې

قرآن فرمايي:

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ * لَهُمُ
الْبَشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ *

يونس: ۶۲-۶۴

پام چې بې شکه د الله دوستان داسې دي چې نه څه وېره پرې شته او نه به غمجن شي. هغه چې ايمان ټې راوړی او ځان ساتنه ټې کوله. دوی ته په دنيايي ژوند کې او په آخرت کې زېږې دي، د الله په ويناوو کې تبديلي نه راځي، همدا ستره بریاده.

دلته د الله تعالی د دوستانو په اړه ویل شوي چې په دنیا کې به ټې زېږې په برخه شي، د آیتونو تفصیلي لارښوونې دا دي:

• د الله دوستان هغه دي چې ايمان ټې راوړی او د خپل رب د حکمونو له سرغړاوي ټې ځان لرې ساتلی.

• دوی داسې دي چې نه څه وېره پرې شته او نه به غمجن شي، یعنې دوی ته نه له څه وېره په کار ده او نه په څه ویر.

• دوی ته هم په دنيايي ژوند کې زیږې دي او هم په آخرت کې، هم به ټې په دنیا کې فلاح او بریا په برخه شي او هم په آخرت کې. د ټولو مفسرینو په اتفاق له دنيايي زېږې او بشارت هغه رښتیني خوبونه هم مراد دي چې د مؤمنانو په برخه کېږي.

• دوی باید ډاډه وي چې د الله تعالی وعده رښتینې دي او په ويناوو کې ټې تبديلي نه راځي، هیڅوک ټې د تحقق مخه نشي نیولی، نه د چا تديرونه په هغه کې تبديلي راوستی شي او نه ټې زور او ځواک د تحقق مخنیوی کولی شي.

• همدا ستره بریاده.

دلته د يوې خبري وضاحت ضروري دئ چې اولياء الله خوگ دي او دغه وعدي

له چا سره شوې دي، او دا بشارتونه د چا په برخه کېږي، د قرآن له نظره چا ته د ولي په سترگه کتلی شو، د هغوی مواصفات او ځانگړتياوي کومي دي؟ قرآن موږ ته اولياء الله او د دوی مواصفات او ځانگړتياوي رانښودلي، ايمان، جهاد في سبيل الله، صبر، تقوی، احسان د اولياء الله اساسي او مهم مواصفات گڼي، قرآن په گڼ شمېر آيتونو کې موږ ته وايي چې الله تعالی له هغه چا سره محبت کوي او د اولياء الله په ډله کې ئې نيسي چې ايمان ئې راوړی، د الله په لار کې ئې په خپل سر او مال جهاد کړی، په مرصوص او منظم صف کې د الله له دښمنانو سره جنگېدلی، د ايمان په لار کې ئې د کړاوونو په وړاندي صبر کړی، پر الله ئې توکل کړی، خپله لمن ئې له گناهونو پاکه ساتلې، د الله د رضاء لپاره ئې مالي او ځاني قربانۍ ورکړې. په چا کې چې دا صفات نه وي، مه دا گمان پرې کوه چې هغه له الله تعالی سره مينه لري او مه دا چې الله تعالی به ئې د اولياءو په ډله کې ومنې.

خو متأسفانه له قرآن او قرآني علومو او مفاهيمو د بې خبرۍ په وجه ځيني داسې گمان کوي چې اولياء الله هغه خلک دي چې له دنيايي چارو ئې لاس اخيستی، له خلکو لري په وړانو ويجاړو کې اوسي، په اذکارو او اورادو بوخت دي، نه د خلکو په ښه کار لري او نه په بد، نه د دې پروا لري چې د ده شاوخوا ته څه تېرېږي او نه د دې چې په نړۍ کې څه حال دئ، د همدوی په اړه وايي چې د الله په عشق کې له دنيا او ما فيها بې خبره دي!! ځيني تر دې هم مخکې درومي په هغه چا د ولي گمان کوي چې بې سده او لېون وزمه وي، جامې ئې شلېدلې، وېښتان ئې اوږده او په خاورو لړلي، نوکان ئې رسېدلي، د چرسو بوی ترې پورته کېږي، په گنده ځای کې ناست، سپي ئې په خوا کې راغونډ او مچان پرې راټول، نه لمونځ کوي، نه روژه نيسي او نه

نور شرعي وجائب ترسره کوي، د همدغو په اړه وايي چي دوی د (وصال) او (يقين)

مقام ته رسېدلي او له عباداتو معاف دي!!!

د رؤيا ژبه

بايد متوجه وو چي د خوب پيغام اکثراً د رمز او شفر په ژبه وي، يو پيغام او مفهوم د مادي شيانو په بني کي انځور شي، د تشبيه فن په کي کارول کېږي، ډېر ځلي هغه تشبيهات په کي کارول کېږي چي انسان ئې معمولاً کاروي، لکه شپه د غمجن، ستونزمن، مغشوش او له تيارو ډک حالت لپاره، ورځ د رڼا او بریا او سباوون له ستونزو د وتلو حالت لپاره، لوړ تگ، لوړو څوکو ته لوړېدل د معنوي ارتقاء لپاره او ټيټ تگ او له لوړي کوزېدل او په ټيټ ځای کي پرېوتل معنوي سقوط، اخلاقي انحطاط او له معنوي ارتقاء محرومېدل افاده کوي، په قرآن او حديث کي چي کوم څه له بل سره تشبيه شوی په رؤيا کي همدا تشبيهات کارول کېږي، لکه د مېوې لوړه ونه د پاک او اغېزمن کلام په معنی او پر زمکه پروت بې گټي بوټی د ناپاک او خبيث کلام په معنی، لوی لوی شخصيتونه د لمر او ستورو په بني کي، کله کله په خوب کي مفاهيم د يوه کس د نوم په بني کي راڅرگند شي، لکه دا چي په کوم خطرناک سفر روان يې او يو کس درسره دی چي نوم ئې امان الله دی، د دې خوب تعبير دا دی چي په دې سفر کي د الله تعالی امان او حفاظت ستا په برخه دی، که ستار درسره دی نو تعبير ئې دا دی چي اسرار دي پټ پاته کېږي، که ځان بربنډ وگورې نو تعبير ئې دا دی چي اسرار دي افشاء شوي.

د خوب او وينې توپيرونه

تر ټولو وړاندي دا راته ضروري برېښي چي ثابته کړم انسان په خوب کي نه

یوازې د ویبسي په څېر دماغي کار کوي بلکې د خوب د حالت دماغي کار ئې تر

ویبسي ډېر دقیق او عمیق وي، ښه به وي دا د یوه خوب په ترڅ کې توضیح کړم:

د شیرخان لیسې په لسم ټولگي کې وم، د ریاضي استاد مو درمحمد خان نومېدو، یوه ورځ ئې راته وویل: د مثلثاتو له کتاب لس سوالونه غوره کړه، په یوې پانې کې ئې ولیکه او اعلان وکړه: چا چې دا سوالونه تر فلانی نېټې حل کړل لس کتابچې به د جائزې په توگه ترلاسه کړي، د پنځو کتابچو قیمت به زه ورکړم او د پنځو ته، ما موافقه وکړه، دا سوالونه مي په یوې پانې کې ولیکل او پانه مي د ښوونځي پر دېوال نصب کړه، کله چې هغه نېټه رانږدې شوه نو کښېنستم چې ځوابونه ئې ولیکم، نه (۹) سوالونه مي ځواب کړل خو د لسم په حلولو کې له ستونزي سره مخامخ شوم، د شپې تر ماخستنه مي پرې کار وکړ خو موفق نشوم، له لمانځه وروسته ویده شوم، خو ټوله شپه په خوب کې پرې لگیا وم، د سحر تر لمانځه لږ وړاندي مي په خوب کې حل کړ، د سحر له آذان سره سم راویښ شوم، ژر مي قلم او کاغذ راواخیستل او هغه مي ولیکلو بیا لارم اودس او لمونځ مي وکړ، سبا مازدیگر مي استاد په داسې حال کې وموند چې والیبال ئې کولو، زما خوا ته راغی او وئې ویل: سوالونه دي حل کړي، ما ورته وویل: هو، پوښتنه ئې وکړه: هغه سوال دي هم حل کړی، ومي ویل هو، ما ترې وپوښتل: تا حل کړی، وئې ویل: هو، له ما ئې وغوښتل چې توضیح ئې کړم، ورته ومي ویل: لومړی به ستا حل وگورو بیا زما، هغه په ډېر تکلف او له پېچلو لارو حل کړ، ما ورته وویل: تر دې زما حل دقیق او آسان دئ، هغه ته مي تشریح کړ او پرې قانع شو، بیا مي ورته وویل: دا سوال مي په خوب کې حل کړی، د خوب جریان مي ورته تېر کړ، حیران شو!!

د دې خوب معنی دا ده چې د انسان ذهن په خوب کې تر ویبسي په لازيات

دقت سره کار کولی شي، زه به له هیچا سره دا ادعاء ونه منم چي وایي په خوب کي د انسان ذهن هم ویده کېږي او خپل فعالیت متوقف کوي، زما لپاره یوازي دا او گن شمېر نور خوبونه د واقعي دلیل په توگه کافي دي، د انسان دماغ یوازي د مرگ په خوب له ویده کېدو وروسته خپل فعالیت متوقف کړي، له دې پرته تل فعال وي، هم په وینسه او هم د خوب په حالت کي.

خو د فروید په کتاب کي لولو: هبل په خپلي هغي ټوټې کي چي له اجتماعي ضد تأثراتو يعني هغو تأثراتو سره تړاو لري چي شاته وهل شوي او په تکلف سره پټ کړی شوي داسي ليکي: د غرائزو او تمایلاتو پراخه او له خیالي انځورونو ډکه امپراطوري د خوب په دولسم ساعت کي (د خوب په پای کي) راورسېږي، او د ډېرو رنگ رنگ ښکارندویو او تظاهراتو په بني کي زموږ په وړاندي ځان راڅرگند کړي، خوب خپلي وحشتناکي وړانگي د انسان شهواني تمایلاتو او روحي اسرارو مختلفو زاویو ته متوجه کړي، له همدې کبله ده چي دیوان، اشباح او وېروونکي انځورونه گورو چي په آزادی سره زموږ مخي ته خوځي، په داسي حال کي چي د ورځي له پلوه او د وینسي په حالت کي دا دیوان د عقل په زنجیر تړل شوي وي او د ځان ښودلو مجال نشي ترلاسه کولی!!

گورئ چي د هبل دا خبري د فروید خوښي شوې دي: د رؤیا امپراطوري د انسان د خوب په وروستيو شېبو کي راڅرگنده شي، کار ئې دا دی چي د انسان د شهواني تمایلاتو او روحي اسرارو مختلف اړخونه برېښد کړي، د وحشتناکو انځورونو په بني کي ئې زموږ مخي ته کښېږدي، د وینسي په حالت کي دا کار ځکه نشي کولی چي دا مهال د انسان عقل فعال وي او د خوب په حالت کي نه یوازي ویده وي بلکي هغه دیوان او وحشتناک هیکلونه هم د ده له واک وتلي وي چي یوازي په خوب کي

راڅرگندېږي!! خو د هبل دا خبري نه يوازي علمي ارزښت نه لري بلکي د انسان د خوب او وينبي د توپيرونو او د هغه د خوبونو د تعبير په اړه د ده وينا ډېره بې بنسټه او د حقيقت خلاف ده، د انسان عقل په خوب کي هم د وينبي په څېر فعال وي، بنايي هبل او فرويد ته به دا د يوه بسيط دليل په توگه کافي وي چي ورته ووايو: که ستاسو عقل په خوب کي فعال نه وي نو په زړښت کي به مو هم خپله بستره هره شپه همغسي لمدوله چي په ماشومتوب کي مو لمدوله!! مور ته ووايي: کوم څه مو په خوب کي نه پرېږدي چي د ماشومتوب د وخت هغه غلطي وکړي!! نه د خوب او وينبي تر منځ دومره ژور توپير شته چي هبل او فرويد ئې ادعاء کوي او نه د خوب د پيل او پای تر منځ دومره توپير چي گواکي يوازي په وروستي پړاو کي ئې امپراطوري راڅرگنده شي، د انسان دماغ او عقل په خوب کي همغسي فعال وي او کار کوي چي په وينسه ئې کوي، ډېر حلي ئې د خوب په حالت کي کار تر وينبي لازيات دقيق وي، د خوب افکار او تمايلات ئې همغسي وي چي په وينسه وي، په خوب کي همغه رموز، کنايې او تشبیهات کاروي چي په وينسه ئې کاروي، وړاندلیدني او وړاندويني ئې همغسي لکه د وينبي وړاندويني او وړاندلیدني، خوب نه د انسان فطرت بدلوي او نه ئې عقل او طبيعت، يوازي دومره کوي چي د انسان د بدن څو سويچونه غير فعال کړي او پر څو محدودو حواسو د ده واکمني په نسبي توگه تضعيف کړي، داسي لکه چي سترگي ئې پټي شي او د لاس او پښو له خوځولو عاجز شي.

ژور او سطحي خوب

د انسان خوب د خپل عمق او ژوروالي له پلوه دوه حالته لري: ژور خوب او سطحي خوب، د دوی تر منځ تفاوت په دې کي دی چي د ژور خوب په حالت کي

حافظه زیاته فعاله نه وي او په خوب کي لیدلې صحنې سم نه ثبتوي او انسان ته ئې نه ورپه یادوي، د انسان د خوب د عمق حالت داسي دئ لکه د اوبو یو داسي ډنډ چي د ژۍ عمق ئې لږ او د منحنۍ برخي عمق ئې زیات وي، خوب همداسي دئ، د ویدېدو په پیل کي نیمگری او سطحي وي ورو ورو ژور او عمیق شي، په پای کي بهرته ورو ورو د ویبسي حالت ته رانږدې شي، د همدې لپاره د خوب د پیل او پای رؤیا په یاد پاته کېږي او د منحنیو برخو رؤیا ئې له یاده وځي او په واضح توگه ئې یاد ته نه راځي، دې ته باید متوجه وو چي د خوب په وخت کي د انسان د بدن بېلي بېلي ویده کېدونکې برخي ورو ورو او یوه په بلي پسي خپل کار متوقف کړي او ویده شي، ځيني ژر او ځيني ورو ورو او لږ وروسته ویده شي، ځيني ئې د نیم ویده حالت کي پاته وي او د پېښو په وړاندي عکس العمل ښيي او راوینښ شي، لکه غوږونه چي د ناڅاپي غږ په وړاندي عکس العمل ښيي او انسان راوینښوي، یا د انسان پوستکي چي هم تودوخه او یخني احساسوي او هم پر پوستکي د خزنده خوځېدل او چیچل، دا کټ مټ داسي ده لکه چي ستاسو د کمپیوټر ځانگړی سافت ویر د کمپیوټر بېل بېل پروگرامونه یو په بل پسي متوقف کړي او په پای کي ټول کمپیوټر د ستیندبای (انتظار) په حالت کي پرېږدي، کله چي تاسو موس یا د کي بورډ کومي بټني ته گوته وروړئ نو کمپیوټر راوینښ شي او بیا ټول ویده شوې برخي او پروگرامونه یو په بل پسي فعال کړي. د انسان حافظه دوه برخي لري، یوه ئې د موقتي حفظ دنده تر سره کوي او بله ئې د اوږده حفظ، کټ مټ داسي لکه اوسني کمپیوټرونه چي موقته حافظه ئې د RAM په نامه یادېږي، دا برخه تر هغه مطالب له ځان سره ساتي چي په خپله فعاله وي، خو که ذخیره شوي مطالب ئې د فعال حالت په دوران کي بلي برخي ته انتقال نشي نو له منځه ولاړ شي، د انسان د موقتي حافظې برخه د ویبسي او خوب

صحنې او مطالب په موقته توگه ساتي، که د حفظ بلي برخي ته انتقال نشي نو له منځه ځي او په ياد نه پاته کېږي، دا پېښه د ژور خوب په حالت کې رامنځته کېږي، د نيمگري خوب په حالت کې د موقتي حافظې دوسې هغي برخي ته له ځنډ پرته انتقالېږي چې د اوږده حفظ دنده ترسره کوي، له همدې کبله د دې حالت خوبونه په ياد پاته کېږي. د انسان د دماغ دغي ځانگړتيا او خاص جوړښت ته په پام سره ويلی شو چې درې ډوله خوبونه په ياد پاته کېږي: ۱- هغه چې د مهمو او هېښوونکو پيغامونو او صحنو قاصد وي، ۲- هغه چې د ليدو په وخت کې ئې انسان راوينښ شي او همغه مهال ئې له ځان سره په خپل ذهن کې تکرار کړي او غور پرې وکړي، ۳- هغه چې د خوب په پيل يا پای کې ئې وگوري.

په خوب کې د وينښي په څېر وړاندلیدني

زه د داسي خوبونو پراخه تجربه لرم چې په ترڅ کې ئې له وړاندنيو او راتلونکو پېښو خبر شوی يم، همدغو تجربو دې نتيجه ته رسولی يم چې باور وکړم د انسان د روحي جوړښت او يا د دماغ هغه برخي چې په وينښه کې د زمان او مکان له قيد وځي، وړاندوينه کوي، ابتکار کوي، د راتلونکي په اړه حدس وهي او ډېر ځله ئې حدسونه دقيق او صحيح ثابتېږي، له مقدماتو نتايجو ته ځان رسوي او د پېښو پيلامې په گوته کوي، دا برخي د (خوب) په حالت کې هم فعالې وي. داسي نده چې د خوب په حالت کې د انسان د روحي جوړښت ټولې حساسې برخي خپل فعاليت متوقف کوي. په خوب کې د دماغ ځيني برخي له فعاليت لاس واخلي، ځيني نيمه فعالې شي، ځيني د انتظار حالت غوره کړي، خو ځيني نورې برخي ئې داسي دي چې د خوب حالت هغوی ته د لاسه فعاليت کولو موقع په لاس ورکړي. د خوب په حالت کې د انسان دماغ له ورځنيو پراخو مصروفيتونو فارغ وي، د ده پنځگوني حواس چې هر يو

ټې د ورځې له لوري پراخ فعالیتونه لري او د دماغ لویه برخه مصرفوي، د خوب په وخت کې خپل کار متوقف کړي، دماغ آرام پرېږدي او هغه ته دا موقع ورکړي چې په پوره انهماک سره په هغو قضایاوو غور وکړي چې ده ته مهمې برېښي، هغه چې د ورځې له لوري، د پراخو مصرفیتونو په وجه نه توانېدو ورباندې غور وکړي. دا داسې وگڼئ لکه متفکر، عالم، شاعر، لیکوال چې د یوې مهمې څېرې، لیکنې او شعر لپاره له خلکو گوښه شي او ځانته د ښه فکر کولو او په خپل کار د ښه تمرکز لپاره مناسب شرایط برابر کړي. خوب همدا شرایط د دماغ لپاره برابروي.

انسان د خپل پېچلي دماغ د پراخو فعالیتونو یوه وړوکه برخه په خپل واک کې لري، داسې چې د ده له ارادې سره سم کار کوي، دا برخه په خوب کې خپل فعالیت متوقف کړي، خو د دماغ هغه لویه برخه چې د انسان تر واک لاندې عمل نکوي بلکې خپلواکه ده او خپل ټول فعالیتونه په اتوماتیکه توگه ترسره کوي، دا برخه تل فعاله وي او د یوې شېبې لپاره خپل فعالیت نه متوقف کوي. د خوب په حالت کې د انسان د دماغ دا برخه د لا ښه فعالیت فرصت ترلاسه کوي. که انسان په وینښه کې وړاندوینه کولی شي، د راتلونکي په اړه حدس وهي، اختراعات کوي، نوي نوي ابتکارات کوي، څو مقدماتي خبرې یوه د بلې خوا ته کښېږدي او له همدې د راتلونکو نتاجو په اړه قضاوت کوي. هیڅ دلیل نلرو چې همدا کار دي د خوب په حالت کې ونشي کولی، د اکثرو انسانانو ذاتي تجربو دا خبره ثابته کړې.

هغه خلک چې گمان کوي د انسان حواس، دماغ او روح د خوب په حالت کې له کار لوېږي او خپل عادي او ورځنی فعالیت متوقف کوي، نه یوازې اشتباه کوي بلکې د واقع خلاف خبره کوي، حقیقت دا دی چې د خوب په حالت کې د انسان د دماغي فعالیت نږدې نوي سلنه برخه د وینښي په څېر فعاله وي او یوه وړه برخه ټې

خپل کار په نسبي توگه متوقف کړي، او دا هغه برخي دي چي څه نا څه ئې مهار د انسان په واک کي وي، لکه د لاس پښو خوځول، سترگي يوې خوا بلي خوا ته اړول او دې ته ورته کارونه، اما هغه برخي چي مهار ئې د انسان په واک کي نه دي، لکه د دماغ پراخ او پېچلي فعاليتونه، د زړه، ځگر، ښي، سږي، د هاضمې نظام، د وينې دوراني حرکت، عصبي مزي، او د نورو غړو فعاليتونه، دا په خوب کي نه يوازي د وينې په څېر په کار بوختي وي بلکي ځيني ئې تر وينې په خوب کي لايات ښه او اغېزمن کار کوي.

په خوب کي له راتلونکو پېښو خبر بدل

هر انسان ډېر ځله په وينه کي په خپل ذهن کي د راتلونکو پېښو په اړه کله مبهم، کله مجمل او کله په نسبي توگه څرگند تصوير او انځور احساسوي، وړاندويني او وړاند ليدني ئې ذهن ته راځي، او عملاً گوري چي دا وړاندويني او وړاند ليدني ئې سمې او د حقيقت مطابق وې، همداسي په خوب کي د راتلونکو پېښو په اړه داسي خوبونه گوري چي تحقق مومي، دا به ډېره عجيبه وي چي څوک د وينې وړاندويني مني خو د خوب وړاند ليدني نه مني، د دوی د اقتناع لپاره به يا موږ داسي خوبونه د دوی مخي ته ږدو او يا به ئې دوی په خپله گوري، راشئ چي زه لومړی د خپلو تجربو بېلگي د دوی مخي ته کښېږدم او بيا د قرآن څو بېلگي:

د سردار داؤد کودتايي رژيم زه د نظام ضد کودتا په تور په غيابي محکمې کي په اعدام محکوم کړی وم، تر شديد تعقيب لاندي وم، ارگون ته او له هغه ځای په پاسنيو کي د قابل صديقي کور ته ولاړم، هغه يو بل مېلمه هم درلود چي نوم ئې حاجي آدم خان او د زرمتم اوسېدونکی وو، ما د عبدالرحمن مستعار نوم غوره کړی وو، د شپې مي يو داسي خوب وليد چي تر دې وړاندي مي په لسگونو ځله ليدلی وو،

او هغه داسي وو: په خوب کي د يوه غره ډډي ته داسي زيارت وگورم چي خوا ته ئې جومات دئ، د جومات مخي شرقي لوري ته د اوبو چينه ده چي مخي ته ئې سره او تياره خونه جوړه شوې، اوبه ئې دلته غونډېزي بيا بهر راوځي او د څو تشنابونو له مخي تېرېزي، تر جومات څو گزه لري کلي پروت دئ، د کر زمکي د غره په ډډه کي داسي جوړي شوې چي هر پتي تر بل اوچت او د ډبرو په دېوالونو لوړ کړی شوی، دې ځای ته په لسگونو ځلي په خوب کي ورغلی يم، کله له يوه لوري او کله له بل لوري، د چينې خوا ته خونه کي لمبېدلی يم، د ونو مېوې مې خوړلې دي، د کلي په دکان کي مي سودا اخیستې ده، په دغه شپه مي يو ځل بيا همدغه ځای په خوب کي وليد، سحر له لمانځه وروسته مي صديقي او د ده مېلمه ته خوب تېر کړ او ورته ومي ويل چي له هغه وخته دا خوب په مکرره توگه گورم چي لا تنکی ځوان وم، کله چي به په موټر کي له يوې سيمي بلي ته تللم او کومي غرنۍ سيمي ته به ورسېدم نو هر لوري ته به مي کتل چي که دا زيارت مي تر سترگو شي، حاجي آدم خان راته وويل: دا خو د روحاني بابا زيارت او کلی دئ، هر څه ئې همغسي چي تا وويل، له حاجي آدم خان مي دا هم واورېدل چي وئې ويل: ما تر ننه هيڅ فرض لمونځ له جماعت پرته نه دئ اداء کړی، تل الله تعالی داسي شرائط راته برابر کړي چي لمونځ مي په جماعت وي، ما هملته پرېکړه وکړه چي د زړمت له لاري هغي سيمي ته ځم چي وگورم دا خوب مي ولي په مکرره توگه ليدلی، سبا روان شوم، د ارگون له لاري زړمت او بيا هغه کلي ته ولاړم، باور وکړئ چي دا کلی او زيارت داسي راته آشنا وو لکه چي په خپلو سترگو مي په وينښه په وار وار ليدلی وي، هر څه ئې همغسي لکه چي ما په خوب کي ليدلي وو، حتی يوه شپه مي په خوب کي يو شی ليدلی وو چي په اوبو کي خوځېزي، والله چي همغه شی می په اوبو کي روان وليد، همغسي لکه چي په

خوب کي مي ليدلي وو هلته مي غسل وکړ، کلي ته کوز شوم او له يوه دکان مي څه سودا واخيستله، څو ورځي هلته پاته شوم چي پوه شم دا خوب مي ولي دومره زيات ليدلي، او څه پيغام راته لري، د جومات په يوې ورې خونې کي ويدېدم، له خسکو (کت ملو) ډکه وه، د خوب په وخت کي به مي د خسکو له کبله پايڅې په جرابو کي منډلې، خو بيا به ئې هم خوب ته نه پرېښودم، په پای کي دې نتيجه ته ورسېدم چي دا خوب په حقيقت کي زما لپاره يو لوی او اغېزمن درس وو، زه ئې د برخليک او مقدراتو په حقيقت سم پوه کړم، ما ته کلونه کلونه وړاندي ويل شوي وو چي يو وخت به دغه ځای ته ځي، هلته به دا دا په خپلو سترگو وگورې... دا دئ هر څه همغسې چي ما په خوب کي د تنکۍ ځوانۍ له وخته تر نن پوري په وار وار په خوب کي ليدلي وو، له هغه ورځي وروسته هم د قضاء او قدر په حقيقي معنی ښه پوه شوم او هم مطمئن شوم چي له داسي پېښي سره نه مخامخ کېږم چي زما رب له وړاندي ما ته نه وي مقدر کړې.

د فرويد له ملحدو پلويانو پوښتنه کوم: هغه کوم ذات دئ چي د دې خوب فيلم ئې نږدې لس کاله او هر کال څو څو ځلې ما ته راښودلي، او آخري ځل ئې د قابل صديقي په کور کي راوښود او بيا ئې لړۍ د تل لپاره بنده شوه، دا څنگه او چا زه د حوادثو پر اوږو سپور د هېواد له شمال په داسي وخت کي د قابل صديقي کور ته راوستم چي حاجي آدم خان ئې هم له بل لوري دلته راوستی وو چي سبا زه خپل خوب د هغه په وړاندي تېر کړم او هغه راته ووايي: تا په خوب کي د روحاني بابا کلی او زيارت ليدلی!!؟ که دی هم دلته نه وی او ما هم دا خوب يو ځل بيا دلته نه وی ليدلی نو د تل لپاره به د دې ځای او د دې خوب د فيلم د اصلي صحنو له ليدلو محروم وم، زما د اوسېدو د ځای او د روحاني بابا تر کلي نږدې څلور سوه كيلومتره

واتن دئ، په خپل ټول عمر کي دې سيمي ته نه وم تللي، چا له هغه څه لس کاله وړاندي په مکرره توگه خبرولم چي لس کاله وروسته مي په خپلو سترگو وليدل!!؟

د مېوو او نورو خوراكي توکو تعبير

که تاسو کوم ماخوستن مالگين او غوړين خواړه خوړلي وي، د شپې به په خپل خوب کي گورئ چي سخته تنده درباندي راغلې ده، په وار وار اوبه څښئ خو تنده مو نه ماتېږي، تر هغه چي دماغ مو له خوب راوينس کړي او د اوبو په څښلو سره تنده رفع او د هغه خوب د بيا ليدلو لړۍ بنده کړي، د دې معنی دا ده چي د انسان دماغ د بدن ټول ضرورتونه احساسوي، په دې هم پوهېږي چي دا اړتياوي څنگه او د کومو خوړو له لاري رفع کېدی شي، انسان ته په وينه او خوب کي پيغامونه لېږي او هغه دې ته هڅوي چي دغه خواړه وخوري، دا توکي ورته خوندور کړي، زړه ئې غواړي هغه وخوري، له خوړلو ئې خوند اخلي، خو کوم څه ته چي ضرورت نه لري هغه ئې بد اېسي او له پامه ئې بد راځي، له خوړلو ئې خوند نه اخلي، که انسان په وينه د دماغ پيغامونو ته اعتناء ونه کړي او هغه څه ونه خوري چي دماغ ئې ورته سپارښتنه کړې ده، يا له دې کبله چي د اخيستلو توان ئې نه لري، يا نه غواړي پيسې ئې مصرف شي، نو د خوب په حالت کي ئې دې کار ته هڅوي، او وړيا ئې پرې خوري، او دا نسيي چي په خوب کي د کومي مېوې د خوړلو معنی اکثراً دا وي چي خوب ليدونکی په دغي مېوې کي شته موادو ته ضرورت لري، په وجود کي ئې دغه مواد کم شوي، دماغ ئې پوهېږي چي دا مواد په کومي مېوې کي شته، نو ځکه د همدغي مېوې خوړلو ته ئې هڅوي، کټ مټ همغسي لکه چي په خوب کي د تندي په حالت کي ئې د اوبو څښلو ته هڅوي او په وار وار ئې پرې څښي!! ځيني معبرين د هر څه لپاره په يوازي توگه يو تعبير وړاندي کوي، لکه دا چي په خوب کي منه څه

تعبير لري او انار څه تعبير، حال دا چې يو شی په يوازي توگه هيڅ پيغام نشي افاده کولی، دا داسي ده لکه څوک چې تا ته يوازي کوم نوم ياد کړي، پرته له دې چې د هغه په اړه د څه کولو وينا درته وکړي، خو که په خوب کې تا ته دوه ډوله خوراكي توکي وړاندي شي، يو ئې گټور او خوندور او بل ئې تريخ او تاواني، ته له دې دواړو گټور غوره کړې نو د دې خوب معنی او تعبير دا دی چې تا د دوو شيانو تر منځ هغه غوره کړی چې گټور دی، دا کار يا شوی او يا کېدونکی دی، يا ئې پر خپل مخکني کار مطمئن او ډاډه کړی يې يا درته وايي چې گټور ئې غوره کړه، بنایي د دې توکي رنګ يا نوم به هغه څه ته ورته او نږدې وي چې په خوب کې د دغو په بني کې درته انځور شوي.

زه نه يوازي د يوه مسلمان په توگه په خوب باور لرم بلکې د دې خبرې د کولو جسارت هم کوم چې زما د ايمان او عقيدې په مضبوطولو کې زما د خوبونو لويه ونډه وه. هر څوک، کافر او مسلمان، په خپل ژوند کې د داسې خوبونو تجربه لري، زه ئې هم لرم، له هغې ورځې چې کمپيوټر په لاس راغلی، ما هڅه کړې خپل ټول حساس خوبونه وليکم، په دې کتاب کې به ځيني ستاسو مخي ته کښېږدم.

د کانکور تر آزمويني وړاندي له نمر و خبرېدل

۱- د دولسم ټولگي په آخري مياشتو کې د کانکور په اړه مشوش وم، يوه شپه مې خوب وليد چې د کانکور امتحان مې ورکړی، د نتايجو پانې د يوه دېوال پر مخ نصب شوې، لستونه گورم، خپل نوم مې د يوه لست په سر کې وليد او خوا ته مې ۷۹ نمرې، دا طمع مې په زړه کې راوړله شوه چې بنایي زه په ټول افغانسان کې اول نمره کامياب شوی يم، له خوب راويښ شوم، خپل همصنفي او د خوني ملگري عبدالله د بغلان اوسېدونکي ته مې وويل چې ما په کانکور کې ۷۹ نمرې اخيستې دي،

خپل خوب مي هغه ته تېر کړ، دوه مياشتي وروسته مي د کانکور امتحان ورکړ، په انجنيري کي مي د شاملېدو پرېکړه وکړه، د پري انجنيري کورس لپاره کابل ته ولاړم، دا دوه مياشتني کورس هم پای ته ورسېدو او زه له هغه کورس اول نمره فارغ شوم، د کورس په پای کي د کانکور نتيجې اعلان شوې، لستونه د حقوقو د پوهنځي په دېوالونو نصب شوي وو، هلته ورغلم، گورم چي د يوه لست په سر کي زما نوم ليکل شوی او مخي ته ئې هماغه ۷۹ نمرې، ژر ژر مي ټول لستونه وکتل چي وگورم دا تر ټولو اوچتي نمرې دي که نه، آیا زما هغه د خوب طمع صحيح وه که نه؟ خو ومي ليدل چي تر ټولو اوچته نمره ۸۱ وه او د ټولو هغو کسانو شمېر چي له ۷۹ تر ۸۱ پوري نمرې ئې اخيستي وې جمعاً يولس کسان وو.

پوښتنه کوم: زه څنگه څلور مياشتي وړاندي له داسي پېښي په ډېر دقت او تفصيل سره خبر شوم چي څلور مياشتي وروسته ترسره شوه؟! دا زما د دماغ کار دی که له کومي خارجي منبع ترلاسه شوې اطلاع او الهام؟! دا په هيڅ توگه د هغه سؤال د حلولو په څېر زما د دماغ کار نشي کېدی، ځکه دلته له داسي څه خبر شوی يم چي هم له زماني پلوه زما او د هغه تر منځ اوږد واټن وو او هم له مکاني پلوه، زه نه له دې خبر وم چي د کانکور آزمويني نتائج د لسو نمرو له مخي وي (هغه وخت د ثانوي زده کړو د آزموينو معمول همدا وو) او که د سلو، نتيجه ئې هر چا ته د کومي پاني پر مخ ورکول کېږي که د اعلان په توگه او که د دېوال پر مخ د نصب شوي فهرست په ترڅ کي؟ نه پوهېدم چي زه به له دې نتيجې په کندز کي خبرېزم که په کابل کي؟! هغه نتيجه چي له داسي خوبونو ترلاسه کېږي له شک پرته دا ده چي د دې خوبونو د الهام منبع زما له واک بهر منبع ده، داسي منبع چي د (زمان) او (مکان) له قيدونو او محدوديتونو آزاده ده، د انسان علم د هغه د علم په وړاندي ډېر لږ او محدود دی، په

هغه څه پوهېږي چې ما ته پرې پوهېدل په هيڅ توگه او له هيڅ وسيلې په استفادې سره ممکن نه دي. زه وایم دا زما رب دئ، څوک چې له دې انکار کوي د هغه ځواب به څه وي او داسې خوبونه به څنگه تعبيروي؟! ما او هغه چا ته به څنگه قناعت راکوي چې همداسې خوبونه ئې ليدلي؟! د فرويد پلويان او سيکولر محققين به دا خوب څنگه توجیه کوي؟ يو داسې کار چې لا نه دئ واقع شوی، ترسره کېدو ته ئې لا څلور میاشتي پاته دي، د صحنې ټولې برخې داسې دي چې د خوب لیدو له نېټې وروسته به رامنځته کېږي، زه څنگه له دغې راتلونکې پېښې او اړوند صحنو ئې څلور میاشتي وړاندې او په دومره دقت او تفصیل سره خبر شوم؟! څوک چې له دې حقیقت انکار کوي زه به څنگه د هغه انکار د منلو وړ گنم!!

۲- بله بېلگه ئې:

هغه مهال چې د ظاهر شاه د واکمنۍ په دوران کې بندي او په توقیف کې د محکمې حکم ته منتظر وم، یوه شپه مې خوب ولید چې زما مشر ورور شهید اختر محمد (چې د کمونستانو د اقتدار په لومړیو کې زما له پلار او کوچني ورور نورالدین سره په شهادت ورسېدو) زما د توقیف خونې ته راننوت او له روغېر وروسته زما د زندان د ملگري شهید ډاکټر محمد عمر پر اوسپنېن کټ کښېناست، د سرو زرو گوتې ئې چې د فیروزې غمې په کې لگېدلی وو په گوته وه، له څو دقیقو خبروآترو وروسته ئې دا گوتې راوايستله او ماته ئې راکړه، د ملاقات په پای کې کله چې روانېدو، جیب ته ئې لاس کړ او درې سلیز افغاني نوټونه ئې له جیبه راوايستل او ماته ئې راکړل، خوب مې په دغه ځای کې پای ته ورسېد، د هغې شپې په سبا، زما همدا مشر ورور ناڅاپي او پرته له دې چې کابل ته د ده له راتگ خبر وم، زما لیدو ته راغی، پولیسو هماغه خونې ته راوست، په هماغه کټ کښېناست، هماغه گوتې ئې

په گوته، له خو شېبو خبرو آترو وروسته ئې خپله گوټې راوايستله او ما ته ئې راکړه، د تلو په وخت کې ئې جيب ته لاس کړ او هماغه درې سره سلیز نوټونه ئې راوايستل او ماته ئې راکړل. ما تر لاس ونيو او ورته ومي ويل: په خدای قسم چې ستا دغه راتگ او د هغه ټولي صحنې مي تېره شپه په خوب کې ليدلې وې، دې ته منتظر وم چې دا آخري برخه ئې هم وگورم او بيا ئې تا ته ووايم.

له ماتريالستانو او د فرويد له پلويانو پوښتنه کوم: د يهودي مارکس او يهودي فرويد په مادي او الحادي مذهب او مسلک کې د داسې خوبونو لپاره څه توجيه او تحليل لري؟! زما په څېر په مليونونو انسانانو دې ته ورته خوبونه ليدلي هغوی به څنگه قانع کوي؟! زما لپاره همدا خوبونه کافي دي چې باور ولرم له مادي نړۍ آخوا د داسې خوبونو لپاره د الهام او اِيحاء داسې منبع او مرجع شته چې له غيب او د راتلونکې زمانې له پېښو خبر دئ، دا حکه چې د دې لپاره بله او مادي توجيه نشو موندلی!!

په خوب کې د ستورو ځای ته تگ

زما د (رؤيا) بله بېلگه د يوسف عليه السلام صادقه (رؤيا) ته ورته ده:

۳- ما ته خپل شهيد پلار په نوې ځوانۍ کې واده وکړ، په لسم ټولگي کې زه د واده خاوند وم، د واده په شپه مي د سحر له لمانځه مخکې څو شېبې خوب کړی، چې سترگي مي سره ورغلې په خوب کې گورم چې د تره له يوه زوی سره مي چې سپين ريری وو او محمد نذير نومېدو، يوځای د آسمان په لوري اوچت ولاړو، د ستورو ځای ته ورسېدو، ستوري راکد ول، خو زما په رسېدو سره وخوځېدل، له شرق د غرب په لوري روان شول، داسې لکه د سمندر څپې، ناڅاپي داسې زرينه ټوټه ترې جوړه شوه چې د اورېدو او سارو تارونه ئې ټول ستوري ول، دا زرينه ټوټه په خپله په

زرينو خوليو بدله شوه، له ما خو گامه آخوا د دغه زرينو خوليو يوه وړه كونه جوړه شوه، هغي خوا ته ورروان شوم چي وگورم دا څنگه خولى دي، ناڅاپي څه نور ناپيژانده كسان چي شمېر ئې تر څلورو پنځو زيات نه وو، را پيدا او له يوې بلي خوا د خوليو په لور راروان شول، هر يوه لدې كوني يوه خولى په لاس كي واخيسته پرته لدې چي پر خپل سر ئې كنبېږدي، ما هم يوه خولى راواخيسته او پر خپل سر مي كنبېښوده او په همدې سره له خوب راوينس شوم. په ابتداء كي مي گمان كولو چي د دې خوب به زما له واده سره ارتباط وي، بنايي الله تعالى به ما ته نېك اولاد راکړي چي سر مي ورباندي لوړ وي، د دې خوب له ليدلو دوه كاله وروسته په پوهنتون كي شامل شوم او په پوهنتون كي زما له شمول سره جوخت اسلامي خوځښت پيل شو، د الله تعالى لطف او مهرباني وه چي د يو شمېر محصيلينو وروڼو په ملگرتيا د اسلامي نهضت په تاسيس كي لږ يا ډېره ونډه را په برخه شوه، د سردار داؤد د واكمنۍ په مهال او هغه وخت چي زموږ ډېر وروڼه د رژيم له لوري د پاڅون په تور ونيول شول، ما له يو شمېر نورو وروڼو سره پاكستان ته هجرت وكړ، لنډه موده وروسته مو له همغه ځاى د نهضت د بيا منظمو لړۍ پيل كړه، د غړو په روزنه او تنظيم مو لاس پوري كړ، چا چي به له موږ سره يوه روزنيزه دوره پاى ته رسوله، بېرته به خپلو سيمو ته ستنېدل، له لوړو غرونو او ژورو درو اوښتل او له كږو وږو ستونزمنو لارو به ټاكليو سيمو ته تلل او له رسېدو سره سم به ئې د افرادو په روزني او انسجام لاس پوري كاوو، په همدغه دوران كي وو چي ټول مشران وروڼه راغونډ شول او د يوې غونډي په ترڅ كي ئې د اسلامي نهضت مشري ما ته تفويض كړه، گمان مي وكړ چي زما د هغه خوب تاويل همدا وو. خو د خوب دا برخه چي د خوليو كونه زما د موقعيت په غرب كي وه، لومړى نور او بيا زه هلته ورغلم،

له دې تعبير سره اړخ نه لگولو، ډېر وروسته كله چې د جهاد لمن خوره شوه، ډېر خلك حتى هغه هم د مجاهدينو له ليكو سره يو ځای شول چې له فكري او اخلاقي پلوه ئې د دې صف وړتيا نه درلوده خو شرائطو پر نهضت تحميل كړل، په پاكستان او ايران كې گڼ شمېر ډلي جوړې شوې، او دا دئ گورئ چې ډېر كسان د مشرتابه لپاره كانديد شول او غوښتل ئې د قيادت پگړۍ پر سر وتړي، په دې وخت كې پوه شوم چې زما د هغه خوب تعبير څه وو.

كه دېرش كاله مخكې مي دغه (رؤيا) له چا سره مطرح كړې وى؛ نو له تعبيره به ئې حتماً ځان عاجز گڼلو خو كه نن همدغه (خوب) د هر هغه چا په وړاندي تېر كړم چې د افغانستان له جرياناتو او د نهضت د تاسيس له څرنګوالي او د ډلو او گوندونو د جوړېدو له بهير خبر دي، نو په آسانۍ سره كولى شي د دې خوب ټولې برخې تعبير كړي.

دا خوب مي د يوې ادبي ټوټې په بڼې كې په دري ژبه ليكلې او د شعر او عرفان په رسالې كې تر دې عنوان لاندي (در خوابگاه انجم) نشر شوى.
بله بېلگه:

۴- د سردار داؤد د کودتايي رژيم له لوري د اسلامي نهضت د مهمو غړو نيول پيل شو، زه دا مهال د كابل په فرزه كې د مير صفي الله پاچا په كور كې اوسېدم، زما د اوسېدو د ځاى د محاصرې او زما د نيولو پلان جوړ شوى وو، د كومانډو يوه قطعه ئې د همدې لپاره د شپې له خوا، ميربچه كوټ او له هغه ځاى د فرزې په لور وخوځوله، د كابل د امنيتي قومندان سره له يو شمېر پوليسانو پدې عملياتو كې برخه درلوده، ما يوه شپه د مخه خوب ليدلى وو چې دا كور محاصره شوى او زه د محاصرې له حلقې د ختيځ په لوري ووځم، د همدې لپاره مي هغه شپه په بل كور كې تېره كړه، سهار

مي لمونځ په تياره کي وکړ، د پاچا صاحب د کور په لوري راوخوځېدم، توپک او د تمانچه راسره وه، پدې وخت کي کوماندو او مسلح پوليس کور ته داخل شوي او د کور په تفتيش لگيا وو، غير مسلح کسان د کور مخي ته د حوض د شا او خوا ونو لاندي ولاړ وو، ما گمان وکړ چي دا به زموږ ملگري وي چي له کابل به راغلي وي، حال دا چي دوی د ولسوالۍ مربوط پرسونل وو چي له کابل راغلي مسلح قطعې له ځان سره دلته راوستي وو، مسلح کسان کلا ته ننوتي او د کور په تلاشي لگيا وو، د دې کسانو له منځه د ولسوالۍ د امنیې قومندان راووت او پر ما ئې غږ وکړ چي دريش!! ما د توپک لټ وواهه او ورپسې مي تفنگچه راوايسته او گولۍ مي پکي تېره کړه، د امنیې قومندان ځای پر ځای ودرېدو او زه لکه څنگه چي مي په خوب کي ليدلي وو د هماغه باغ له دېوال واوښتم او د غره په لوري ولاړم، ټول جريان هماغسي وو چي په خوب کي مي ليدلی وو.

بله بېلگه:

۵- د ظاهر شاه د دور توقيف په دوران کي مي يو ځل پدې اړه استخاره وکړه چي د هېواد راتلونکی به څنگه وي؟ د روسانو پراخو لاسوهنو، په افغاني فوځ کي د دوی ژور نفوذ، د کمونستانو هڅو او د شاهي نظام فساد مشوش کړی وم، راتلونکی راته تياره بریښېدو، غوښتل مي پدې پوه شم چي زموږ هېواد په کوم لوري روان دی او له کومو پېښو سره به مخامخ کېږو؟! (که څه هم استخاره داسي ده لکه چي څوک دوه لاري ته رسېدلی وي او له الله تعالی غواړي چي د سمي لاري د انتخاب او په هغې د تگ توفيق ورکړي، لازمه ئې دا نه ده چي دا لارښوونه به په خوب کي ورته کېږي)، خوب مي وليد چي شاهي رژیم نسکور شوی، گن شمېر حکومتونه يو په بل پسې راغلي او نسکور شوي، دغو حکومتونو روسانو ته د هند تر سمندر پوري د

رسېدو لار ورکړې، اوس قدرت د مسلمانانو په لاس کې دى. د ايران له لوري زموږ پر هېواد بريد شوى، فوځونه ئې مخکې راروان دي، ځينې برخې ئې نيولې او په همدې نيول شويو برخو کې پښتونستانيان!! ځاى په ځاى کوي، زه د هغې لارې په سر ودرېزم چې تېرو حکومتونو د روسانو لپاره پرانيستلې وه. د سرک يوې بلي خوا ته وگورم او خپلو ملگروته ووايم: تېرو ځاننو حکومتونو؛ روسانو ته دا لار جوړه کړه!! په نيول شويو سيمو کې چې کوم کسان ځاى په ځاى کېدل لدوى مي ځينې پېژندل، هغوى ته ورغلم چې پوښتنه ترې وکړم، لدوى سره په خبرو آترو مصروف وم چې ايراني فوځونه له مور تېر شول، زه په نيول شوې خوا کې پاته شوم او ملگري مي بلي خوا ته. زه د ايراني فوځ له ليکې د هېواد په لور راتېر شوم چې ناڅاپى يوه ايراني افسر راباندي دزي وکړې، زه ودرېدم، هغه مي په نښه کړ، دزي مي ورباندي وکړې، ولگېدو، په زمکه پرېوت، ورغلم او د ده ټوپک او تمانچه مي راواخيسته او د خپلو ملگرو په لور وخوځېدم. دوى د يوه پاخه کارېز د خولې شا او خوا ولاړ ول، له ما ئې وپوښتل چې څه وکړو؟ په ځواب کې مي ورته وويل: په همدې کارېز کې سنگر نيسو، پرېزوو چې دښمن وړاندي راشي، چې کله دې سيمي ته راوړسېدل له کارېز راوځو او تر دزو لاندي ئې نيسو، دوى دا رآى ومنله او په همدې سره له خوب راويښ شوم. د دې خوب دېرى برخې رښتيني شوې، وبه گورو چې د نورو برخو تعبير ئې څه دى؟، شاهي رژيم نسکور شو، روس پلوه حکومتونه رامنځته شول، زه ايران ته په تگ مجبور شوم، ايران له امريکا سره د افغانستان په اشغال کې ملگرتيا وکړه، خپل پلويان ئې په هغو مفتوحه سيمو کې مستقر کړل چې امريکايانو ونيولې، په هرات، کابل، کندهار، غزني، مزار او کندهار کې ئې ايران پلوه شيعه ډلو ته ښارگوټي جوړ کړل، له پولو راواوښتل او په دېرو سيمو کې ئې

خپلي سرحدې پوستې زموږ په خاوره كې جوړې كړې، زه بېرته خپل هېواد ته راستون شوم، ايراني چارواكو زما په ضد تبليغات وكړل (د ډزو تعبير همدا دى)، ما متقابل تبليغات وكړل، يو وخت دوى موږ امريكا پلو گڼلو، نن موږ د دوى په اړه همغه د دوى خبره كوو او وايو: له امريكا سره ئې د افغانستان په نيولو كې ملگرتيا وكړه، پر ايراني افسر متقابلې ډزې او وسله ئې ترې اخيستل همدا تعبير لري، زه له ايران خپل هېواد ته راستون شوم، سړي او ناڅرگند جهاد مو پيل كړ، په كارېزونو كې سنگر نيولو ته ورته!!

له بانصافو محققينو او له حساسو څېړونكو پوښتنه كوم: كه د نړۍ د ټولو خلكو داسې خوبونه يوې خوا ته پرېږدو، يوه دوه بېلگې ئې راواخلو او وغواړو چې د خوب منشأ او حقيقت معلوم كړو، نو ځواب به مو څه وي؟ زه څنگه له راتلونكو پېښو خبر شوم؟ چا خبر كړم؟ دا اطلاع چا راكړه؟ د دې الهام سرچينه چېرې ده؟

دا هم د يادونې وړ برېښي چې د شوراي نظار مشر احمدشاه مسعود د اندېشمند په نامه يوه ليكوال ته دنده سپارلې وه چې زما كتاب (پتي توطئې او برېښې څېرې) باندې نقد وليكي، دا كتاب په ۱۳۷۸ كال كې خپور شوى وو، اندېشمند د كتاب د نقد په موخه يوه ليكنه وكړه، په حق الزحمه كې ئې په كابل كې يو غصب شوى كور وركړ، دا كور د يوه داسې ليكوال د تره شخصي كور وو چې كلونه كلونه ئې د شوراي نظار او جمعيت لپاره تبليغات كړي ول، ويس نومېږي، ډېره هڅه ئې وكړه چې غصب شوى كور ترلاسه كړي، له ستونزو سره مخامخ او دې ته اړ شو چې خبره مطبوعاتو ته وباسي!! اندېشمند په خپلي ليكنې كې زما دوو خوبونو ته اشاره كړې وه، يو ئې د فرزې خوب او بل ئې دغه وو، اندېشمند هڅه كړې وه چې وښيي دا گواكي يو خوب نه بلكي د ايران په اړه زما د عزائم او

انگېرنو انځور دئ چې ما د خوب نوم ورکړی!! په داسې حال کې چې هغه حقیقتاً یو خوب وو، هغه مهال نه ما او نه بل چا د دې تصور کولی شو چې زه به ایران ته ځم، ایران به پر افغانستان برید کوي، سیمې به نیسي او خپل پښتونستانیان به په کې مستقر کوي، خو دا دئ د هغه خوب ټولې برخې نږدې څلوېښت کاله وروسته محققي شوې!!

تقدیر

دغه (خوبونه) سربېره پر دې چې د انسان د مختلفو روحي ابعادو څرگندوونکي او مظاهر دي د الهام د سرچینې وجود چې د مادې له محدودې بهر ده هم په اثبات رسوي او یو بل حقیقت د (تقدیر او برخلیک) په نامه منعکس کوي، ته په خپله رڼا کې د یوې داسې پېښې په جریان کې لوېږې چې ډېره موده وروسته ترسره کېږي او مصداق ئې په وینښه کې وینې؛ او د دې معنی دا ده چې انسان د هغې تگلوري لاروی دئ چې لوړې ژورې ئې پخوا ټاکل شوې دي او هرو مرو دی ترې تېرېږي. د تگلوري غوره کول د ده کار دئ؛ خو هغه لوړې ژورې چې دی د لارې په اوږدو کې باید ترې تېر شي له پخوا مقدر شوې دي، واک او اختیار ئې د انسان په لاس کې نه دئ، دا موضوع د دیني مباحثو یوه ډېره مهمه قضیه ده، هغه کسان چې په دې موضوع د ښه پوهېدو تلوسه او شوق لري بلنه ورکوم چې دا رساله (په قضاء او قدر ایمان او مقتضیات ئې) او د التکویر د سورې د وروستي آیت تفسیر دي په (د قرآن پلوشې) کې مطالعه کړي.

بله بېلگه:

۶- په پلتنخیک پوهنځي کې کمونستانو زموږ پر ملگرو برید وکړ، موږ د هغوی مرستې ته ورغلو، په نښتې کې دوی کلکه ماته وخوړله، له دې نښتې وروسته نږدې

وه د پوهنتون په صحن کي بله نښته وشي، خو مور د هغې مخنيوی وکړ، جريان داسي وو: کمونستانو غوښتل د پوليتخنيک د پېښي په اړه څه عکس العمل وښيي، کم له کمه خپلو کسانو ته روحیه ورکړي. د پوهنتون په صحن کي راغونډ شول، لدوی آخوا د ساينس پوهنځي مخي ته د مسلمانو ځوانانو محدود شمېر کسان راغونډ شوي وو، زه پداسي حالت کي دې ځای ته راوړسېدم چي هره شېبه د لويي نښتي احتمال په نظر راتلو. د نښتي عواقب راته ښه نه معلومېدل، زموږ شمېر د دوی په نسبت ډېر کم وو، ما وروڼه راغونډ کړل او اعلان مي وکړ چي مور د ښار په لوري خوځېږو او غواړو چي د پوهنتون د پېښو په اړه عام ولس مطلع او خپل دريځ څرگند کړو، د دارالمعلمين او ابن سينا په لوري وخوځېدو، د ابن سينا ليسې مخي ته له رسېدو سره سم گڼ شمېر ټولگي له يوې بلي خوا راوړسېدل او له مور سره يوځای شول، پدې ډلو کي د يکه توت د مولوي صاحب په مشرۍ ده د طالبانو او د کلي د ځوانانو ډله د خاصي پاملرنې وړ وه، مولوي صاحب ډېر زړه وړ، با ايمان او مجاهد عالم، په حالاتو پوه، د ژوري ديني پوهي او وسيع نظر خاوند وو. نويو ټولگيو، مخصوصاً مولوي صاحب ټينگار کاوو چي بايد بېرته د پوهنتون په لوري وگرځو، داسي نه چي کمونستي ډلي زموږ راوتل داسي توجه کړي چي له وېرۍ مو صحنه پرېښوده او پدې سره هغوی خپله تېره ماته جبران کړي. گڼه گڼه زياته وه، زه وروڼو پر اوږو پورته کړم او ومي ويل: له هغو وروڼو مننه چي پدې سخت حالت کي ئې ځان راوړساوو، خو اوس مور د ښار په لوري د تلو اعلان کړی، له پوهنتون راوتلي يو، بېرته گرځېدل مو ښه تأثير نلري، محصلين ترې غلطه انتباه اخلي، پرېږدئ د ښار په لوري خپل لاريون ته دوام ورکړو. خو هغوی نه قانع کېدل، د پوهنتون منار په شا او خوا کي کمونستان راغونډ شوي وو، د دوی غونډي زموږ

ورونه هڅول. مجبور شوم د دوی خبره ومنم او د بېرته گرځېدو اعلان وکړم. خو زموږ له روانېدوسره سم، کمونستانو خپله غونډه ختمه کړه او خواره شول، چې کله د منار په لوري وځوځېدو، د تېري شپې خوب مي مخي ته ودرېدو. تېره شپه مي خوب ليدو چې موږ د پوهنتون په همدې سرک راروان يو، شمېر مو ډېر زيات دئ، د ځينو په لاسونو کي بيرغونه، د ځينو په لاسونو کي لرگي، چا ملاوي تړلې او چا پر سر څادرونه تاو کړي، په ډېر شور او ځوږ د منار په استقامت راروان يو او شعارونه ورکوو، د منار گرد چاپېر کمونستان راغونډ دي، خو زموږ په ليدو سره خواره شول. چې د منار څنگ ته راورسېدو، گورم چې زما په بني او کين لاس کي دوه چاقوان دي، له خوب رايښ شوم اوس ټوله صحنه هماغسي گورم چې په خوب کي مي ليدلې وه، چې منار ته راورسېدو او ودرېدو له ځان سره مي وويل: هغه دوه شيان چې په خوب کي مي په بني او کين لاس کي ليدلي وو، چېرې دي؟! ناڅاپي مي بني او کين جيب ته لاس کړ او هماغه دوه شيان مي لاسونو ته راغلل!!

بله بېلگه:

۷- تل پدې تشويش کي وم چې په هېواد کي د يوې ژورې اجتماعي تبديلي راوستلو لپاره شايد مسلحانه مبارزې ته اړ شو، که لداسي حالت سره مخامخ شوو چې نوري لاري زموږ په مخ بندي شي او مسلحانه مبارزې ته اړ شو، د مسلح ټولگيو د تجهيز او اکمال مشکل به څنگه او له کومې لاري حل کوو؟! په پرديو پوري تړلې ډلي خو د اکمالاتو لپاره بهرنۍ منابع لري، اما موږ چې اسلامي انقلاب غواړو او په ټولي نړۍ کي داسي اسلامي هېواد نه گورو چې له مسلمانو انقلابيونو سره مرستي ته چمتو وي، دا مشکل به څنگه حل کوو؟ په توقيف کي مي يوه شپه په همدې اړه استخاره وکړه، په خوب کي گورم چې زه له خپلو گن شمېر مسلح ملگرو سره د يوه جگ

غره په اړخ کي روان يو، د ټولو په لاسونو کي اتومات وسلې، غر د سينحلو په ونو پوښل شوی، مېوې ئې پخې او نيم خامي، له حان سره وایم: دا دئ هم مو د وسلې ستونزه حل شوې او هم د غلې، ټول غر له مېوې ډک، داسي مېوه چي هم نن ترې استفاده کولی شو او هم ئې سبا ته ذخيره کولی شو، سحر چي له خوب راوينښ شوم او له لمانځه وروسته مي د قرآن تلاوت کولو، د عنکبوت د سورې لدې آيت سره مخامخ شوم:

وَكَأَيِّن مِّن دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ *

العنكبوت: ۶۰

او څومره ډېر خزندگان چي خپل رزق په شان وړي، خدای ورته رزق ورکوي او تاسو ته هم او هغه اورېدونکی پوه ذات دئ.

د همدې آيت په تفسير کي د پيغمبر عليه السلام هغه حديث مخي ته راغی

چي فرمايي:

خدای له دريو کسانو سره مرسته په خپله ذمه اخيستي:

- هغه ځوان چي د عفاف لپاره د نکاح اراده کوي.
- هغه مریي چي د آزادی لپاره له خپل بادار سره مکاتبه کوي.
- او هغه مجاهد چي د الله په لار کي د جهاد لپاره ملا تړي.

له دې ورځي وروسته ما تل داسي گمان کاوو چي موږ به حتماً په مسلحانه مبارزې آزمويل کېږو، غرونو ته به پورته کېږو او الله تعالی به زموږ د وسلې او غلې ستونزه په خپله حل کوي. د خوب هغه صحنه مو په وينسه په خپل ژوند کي وليدله.

د يوسف عليه السلام رؤيا

۸- راشئ د يوسف عليه السلام هغه رؤيا هم خپلي مخي ته کښېږدو چي په قرآن کي ئې

یادونه شوې، تر ځوانۍ وړاندې ئې لیدلې وه او شاوخوا شل کاله وروسته محققه

شوه، قرآن فرمایي:

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

رَأَيْتُهُمْ لِي سَجْدِينَ ﴿١٠١﴾ قَالَ يَبْنِي لَّا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَيَّ إِخْوَتَكَ فَيَكِيدُوا

لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٠٢﴾

کله چې یوسف خپل پلار ته وویل: پلار جانه! یولس ستوري او لمر او سپوږمۍ (می) په خوب کې) ځان ته د سجدې په حال کې ولیدل. وئې ویل: زویکه! خپل خوب دي وروڼو ته مه تېروه، داسې نه چې ستا په ضد کوم پټ تدبیر ونیسي، یقیناً چې شیطان د انسان ښکاره دښمن دی.

دا آیتونه څو اساسي مطالب زموږ مخې ته رږدي:

الف: د یوسف علیه السلام په (رؤیا) کې یولس ستوري د هغه د یولسو وروڼو لپاره او لمر او سپوږمۍ د ده د پلار او مور لپاره د رمز په توگه راغلي او دا ښيي چې د (رؤیا) او خوب ژبه رمزي ده، ځانگړی قاموس لري، ټول شيان په کې د رموزو او سمبولونو په بڼه نندارې ته اېښودل کېږي.

ب: یوسف علیه السلام ته د ستورو، لمر او سپوږمۍ انقیاد چې د ده په وړاندې د هغوی د سجدې په لفظ سره تعبیر شوی دی، هغه ته د وروڼو انقیاد او د هغه پر لویوالي او اوچتوالي د کورنۍ د ټولو غړو اعتراف افاده کوي.

ج: کله داسې وي چې په یوه صالح انسان کې ښېگڼې او لوړ لوړ نېک صفات د کینه گرو او حسودو انسانانو کینه راپاروي او همدغه کینه او حسد ئې د لوړو شخصیتونو دښمنۍ ته هڅوي. تل به گورئ چې فاسق او مفسد انسانان له صالح او

نېکو انسانانو سره دښمني کوي.

د: داسي مه انگېرئ چي په انسان کي حسادت يو طبيعي او فطري خصلت دئ، نه داسي نه ده؛ بلکي دا شيطان دئ چي په انسان کي د دې ناروغۍ سبب گرځي، که چېرې په نورو کي ښېگڼي او اوچت خصلتونه؛ په تا کي هم دغو ارزښتونو ته د رسېدو تلوسه راولاړه کړي او تا هم ښېگڼي او لوړو خصلتونو ته وهڅوي او په تا کي نوې ولولې، شوق، تلوسه او هيلي راوپاروي، دا يو طبيعي امر دئ؛ مگر که د دې پر عکس تا د فضل او ښېگڼي له خاوندانو سره عداوت، دښمنۍ او کينې ته وهڅوي او د دې بد کړچار سبب شي، نو پام کوه چي شيطان ستا پر زړه او دماغ سيوري غوړولی او دغه منفي احساسات ئې در کي راپارولي دي.

ه: خپل رازونه او اسرار له ځان سره وساته او له افشاء کولو ئې، په خاصه توگه نږدې ملگرو، سيالانو او هغو کسانو ته چي له تا سره د تنافس او رقابت قصد لري، ډډه وکړه.

و: يعقوب عليه السلام چي يو حساس او پوه شخصيت او د درايت خاوند دئ له يوه پلو د خپل زوی خوب په دقيقه توگه تعبيروي او له بل پلو ورته توصيه کوي چي خپلو ورونو ته ئې افشاء نکړي، داسي نه چي شيطان د دوی کينه راوپاروي او د ده په خلاف ئې کوم ناوړه پت تدبير ته وهڅوي.

قرآن ورپسې د يعقوب عليه السلام تعبير داسي بيانوي:

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رُبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آئِلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

عَلِيمٌ حَكِيمٌ

او همداسي به ستا پالونکی رب تا غوره کړي او د احاديثو (خبرو) تاویل (ښه او دقیق تعبیر) به درزده کړي او خپلي پېرزويني به پر تا او د يعقوب پر کورنۍ داسي بشپړي کړي لکه چي پخوا ئې ستا پر نیکونو ابراهيم او اسحاق بشپړي کړې، بې شکه چي ستا رب باحکمت پوه دئ.

د يعقوب عليه السلام په دې دقیق تعبیر کي يولس ستوري د يوسف ^{عليه} السلام د يولسو وروڼو، لمر او سپوږمۍ د ده د پلار او مور رؤيائي رموز گڼل شوي او سجده ئې د ده په وړاندي د دوی انقياد او د دې نښه ښودل شوې چي الله تعالی به ده ته ستر او لوړ مقام ورپه برخه کړي، هغه ته به پر نورو فضيلت وروبخښي او د يعقوب عليه السلام د کورنۍ قيادت او مشري به ئې په برخه شي. د تاویل الاحاديث (د خبرو په کُنه او حقيقت د پوهېدو) او د خوبونو د سم او دقیق تعبیر پوهه به ئې په برخه شي، يعني له يوه پلو به د خوبونو د تعبیر علم ورکړی شي او له بل پلو به د هري خبري تل ته د رسېدو استعداد او توانمني تر لاسه کړي او دا د يوه انسان د پوهي او علم تر ټولو لوړ پوړ دئ. يعقوب عليه السلام له دې (رؤيا) پوه شو چي دی او اولاد ئې د خپل وخت د ځلاندو ستورو په شان دي. له همدې امله يوسف عليه السلام ته فرمايي چي الله تعالی به پر تا او د يعقوب پر کورنۍ خپله پېرزوينه بشپړه کړي، هغسي لکه چي ستا پر نیکونو ابراهيم او اسحاق عليهما السلام ئې بشپړه کړې وه، لکه څنگه چي هغوی د الهي انعام مستحق وگرځېدل او د خلکو د هدايت وسيله شول، تاسي به هم د خلکو د لاري د ځلاندو مشالونو حيثيت غوره کوئ او له ترورېميو به د هغوی د ايستلو باعث وگرځئ. يعقوب عليه السلام ته له دې خوب معلومه شوه چي په تاویل الاحاديث کي به يوسف عليه السلام تر ده هم مخکي وي، د ده په وړاندي خپله سجده ئې همداسي تعبیر کړه، نو ځکه ئې هغه ته وويل: الله تعالی به د تاویل

د آيت له دې برخي په ښه توگه څرگندېږي چي د يعقوب عليه السلام نور زامن سره له دې چي د خپل ورور يوسف عليه السلام په حق کي ئې ستره جفا وکړه، د الهي بڅښني وړ گرځېدلي او د معنويت لوړو پورو ته رسېدلي.

د يوسف عليه السلام د قصې په ترڅ کي به وگورئ چي د يعقوب عليه السلام تعبير صحيح ثابت شو او ټولي برخي ئې يوه په بلي پسي ترسره شوې.

دلته څو خبري په پام کي ولرئ:

بايبل هم د يوسف عليه السلام قصه په ډېر تفصيل سره رااخيستي ده، په ځينو برخو کي ئې وينا قرآن ته ورته ده، خو هغه ئې د يوې بې محتوي او بې مقصده قصې په توگه وړاندي کړې، په داسي حال کي چي قرآن دا د يوې ډېري عبرتناکي او روزونکي قصې په ضمن کي بيانوي او په هري برخي کي ئې په لسه او درسونه مخاطب ته ورکوي، قرآن د دغي قصې په ترڅ کي د حق د لاري مبارزينو ته دا ډاډينه ورکوي چي الله تعالی د حقپالو مل او د دوی د برياه ذمه وال دئ. دا قصه په حقيقت کي د داسي چا حالت انځوروي چي د زندان له يوې تيارې خوني پاچايۍ ته رسېدلی، هغه څوک چي خپلو ورونو ورسره مخالفت ته ملاوتېرله، په کوهي کي ئې واچاوو، د يوه غلام په توگه په ارزانه بيع خرڅ شو، د پاک لمنۍ په جرم زندان ته ولاړ... خو لا څو کاله نه وو تېر شوي چي له همدې زندان قصر ته ورسېدو او د هغه وخت تر ټولو د ستر هېواد د پاچايۍ پر تخت کښېناستو!! په دې قصې کي د دې حقيقت لپاره تاريخي بېلگي وړاندي شوې چي د باطل په مقابل کي حق، د دروغو، چل او دوکې په خلاف رښتينولي او صداقت او د اخلاقي فساد په وړاندي پاک لمني هرو مرو غلبه مومي.

بايبل ليکي چي يوسف عليه السلام خوب وليد او ورونو ته ئې تېر کړ او په همدې سره د هغوی حسادت راوپارېدو!! خو قرآن د بايبل خبره تصحيح کوي او فرمايي چي ده خپل خوب ورونو ته نه بلکي خپل پلار ته تېر کړ او ورته ئې وويل: پلار جانه! په خوب کي يولس ستوري او لمر او سپوږمۍ گورم چي راته سجده وکړي! پلار ورته وويل: گرانه زويه! خوب دي ورونو ته مه تېروه، داسي نه چي شيطان ئې ستا خلاف کوم خطرناک تدبير ته وهڅوي، د خوب تعبير دي دا دئ چي الله تعالی به تا غوره کړي، د خبرو په حقيقت او د خوبونو په تعبير د پوهېدو علم به درکړي او خپل نعمتونه به پر تا او د يعقوب پر کورنۍ بشپړ کړي، هغسي لکه چي ستا پر پلار او نيکه، ابراهيم او اسحاق ئې بشپړ کړي وو. د قرآن له وينا معلومېږي چي له يوسف عليه السلام سره د ده د ورونو د مخالفت سبب د ده خوب نه بلکي د ده هغه لوړ شخصيت وو چي پلار د همدې په وجه په درنه سترگه ورته کتل او د ده راتلونکی ورته روښانه او حلانده معلومېدو.

۹-۱۰- دلته او د يوسف عليه السلام د قصې په تړاو په قرآن کي دوه نوري بېلگي هم

وگورئ:

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ

إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ

مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِيهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ

قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٠٧﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ

وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا
 وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَصْصِحِي السَّجْنَ
 ءَ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ
 إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ
 الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

او له ده سره (په يو وخت) دوه زلمي مريان (غلامان) هم زندان ته ننوتل (بنديان شول)، (هر يوه ئې يو خوب بيا بيا ليدلى وو، يوسف ته راغلل)، يوه ئې وويل: زه په خوب کي ځان داسي گورم چي انگور زبېنسم او بل (ورته) وويل: زه په خوب کي ځان داسي گورم چي پر خپل سر ډوډۍ وړم او مارغان ئې ترې خوري، مور د دې خوبونو په تعبير پوه کړه، ته راته د نېکانو له ډلي معلومېږې، هغه وويل: لابه هغه خواږه چي (معمولاً هره ورځ) درکول کېږي درته نه وي راغلی چي تعبير به ئې درته ووايم، دا د هغه علم يوه برخه ده چي زما پالونکي رب رانسودلی، ما د هغه قوم دين پرېښود چي پر الله ايمان نه لري او پر آخرت کافران شوي. او د خپلو پلرونو ابراهيم، اسحاق او يعقوب د دين متابعت مي وکړ، مور ته نه ښايي چي له الله سره کوم څه شريک کړو، دا پر مور او پر ټولو خلکو د خدای يو فضل او پېرزوينه ده؛ خو اکثر خلک شکر نه کوي، (يعني دا د الله تعالی لويه پېرزوينه ده چي مور ته ئې فرمايلي: له الله پرته بل چا ته سر مه ټيټوي او بل ته لاس لمن مه اوږدوي)، د زندان

ملگرو! آيا ڊول، ڊول اربابان غوره دي او که يو غالب خداي چي (پر ٽولو کائناتو) مسلط دئ؟ له ده پرته خو تاسو د داسي څه عبادت کوئ چي هسي څو نومونه دي چي تاسو او ستاسو پلرونو نومولي، الله هيڅ دليل ورته نه دئ نازل کړي، حکم (صادرول) خو يوازي الله لره دئ، امر ئې کړي چي له ده پرته د هيچا عبادت مه کوئ، سم او سيده دين همدا دئ، خو ډېری خلک نه پوهېږي.

راشئ د دې مبارکو آيتونو تر تفسير وړاندي د بايبل هغه وينا مخي ته کښېږدو چي په همدې اړه ده:

بايبل تر دې عنوان لاندي (يوسف د بنديانو خوبونه تعبيروي) ليکي: (فرعون د دربار د ساقيانو او نانوایانو په رئيسانو غصه شوی وو... دواړه ئې په هغه زندان کي واچول چي يوسف هم په کي وو... دوی زياته موده هلته پاته شول... فوطيفار يوسف د دوی د خدمت لپاره گمارلی وو... يوه شپه دواړو خوب وليد... سهار يوسف متوجه شو چي دواړه خفه دي... پوښتنه ئې ترې وکړه... وئې ويل: موږ خوب ليدلی خو څوک نشته چي موږ ته ئې تعبير کړي... يوسف ورته وويل: د خوبونو تعبيروول د خداي کار دئ!! ما ته ووايئ څنگه خوبونه مو ليدلي... د ساقيانو رئيس وويل: د انگورو داسي تاک مي وليد چي درې څانگي ئې وې... ناڅاپه څانگي وغوړېدې او زيات انگور په کي وټوکېدل... له ما سره د فرعون د شرابو جام وو، انگور مي په کي وزبېښل او فرعون ته مي ورکړل او هغه وڅښل، يوسف ورته وويل: ستا د خوب تعبير دا دئ: درې څانگي يعني درې ورځي، تر دريو ورځو پوري به فرعون تا له زندان آزاد کړي او بيا به د ده ساقي شې... هيله مي دا ده چي ما هېر نه کړې، فرعون ته زما قصه وکړه او ترې وغواړه چي ما له دې زندان آزاد کړي... کله چي د نانوایانو رئيس دا تعبير واورېدو او هغه ئې ښه وموند نو هغه هم خپل خوب داسي ورته تېر

کړ: په خوب کي پر خپل سر باندي له ډوډۍ ډک درې شکورونه گورم... مرغان راغلل او هغه ئې وخوړلې، يوسف ورته وويل: درې ټوکړۍ يعني درې ورځي، درې ورځي وروسته به فرعون ستا سر له تنه بېل کړي او بدن به دي په دار وځړوي، مرغان به راشي او ستا د بدن غوښي به وخوري... درې ورځي وروسته د فرعون د زېږېدو کليزه وه... دا دواړه بنديان ئې خپل حضور ته وروغوښتل... د ساقيانو رئيس ئې په خپلي مخکنۍ دندي وگمارو او بل ئې په دار وځړاوه).

قرآن د بايبل د دغو خبرو اکثري برخي ردوي او په حای ئې د قصې اصلي بهير په داسي بني کي بيانوي چي نه يوازي هر څه ئې طبيعي او د واقعيتونو مطابق دي بلکي ډېر ظريف نقاط او مفيدي لارښووني زموږ مخي ته بردي، قرآن فرمايي: د يوسف عليه السلام په څېر دوه نور بې گناه کسان هم له ده سره په يوه وخت زنداني شول، دواړو يوسف عليه السلام ته د يوه دروند او نېک انسان په سترگه کتل، د همدې لپاره ده ته راغلل او د خپلو خوبونو تعبير ئې ترې وغوښت او يوسف عليه السلام چي له خپل زندان د دعوت او مبارزې سنگر جوړ کړی، له هره فرصته په استفادې سره خلک د الله تعالی عبادت ته رابلي، له شرک او د گن شمېر اربابانو له بندگۍ بغاوت ته بلنه ورکوي، مخکي له دې چي د خپل زنداني ملگرو خوبونه تعبير کړي، مهلت ترې غواړي او ورته وايي چي د راتلونکي وخت د ورځني خوراک له راتلو مخکي به ستاسو د خوبونو تعبير درته ووايم، له دې فرصته په استفادې سره هغوی توحيد، معاد، رسالت، له شرک برائت او د الله تعالی عبادت ته رابلي، خو تر هر څه مخکي لازم بولي چي د هغوی اعتماد جلب کړي؛ ځان داسي معرفي کوي: ما د هغه قوم دين پرېښی چي پر خدای ايمان نه لري، له آخرت منکر دي، د دې په حای مي د خپلو نیکونو ابراهيم، اسحاق او يعقوب عليهم السلام د دين متابعت ته

ملا تړلې او ورته وايي: له ذلت او سپکاوي د خلاصون يوازینی لار دا ده چې له الله تعالی پرته بل چا ته سر ټیټ نه کړو، له شرک ډډه وکړو، يوازي په همدې سره د الله تعالی عنایت او فضل زموږ او د ټولو انسانانو په برخه کېدی شي، الله تعالی په خپل دې پرېکنده او قاطع حکم او امر سره چې له ده پرته هیچا ته د بندګۍ سر ټیټ نه کړو او هیچا ته د احتیاج او نیازمنۍ لاس اوږد نه کړو، پر موږ لویه پیرزوينه کړې ده، خپل خاص احسان او فضل ئې زموږ په برخه کړی او زموږ سر لوړي او عزت ئې غوښتی دی. خو ډېر انسانان د دې الهي احسان او ستر نعمت پاس نه ساتي، د شرک په ګنده ډنډ کې لوېږي او په همدې سره ئې ذلت او سپکاوی په برخه کېږي، د زندان ملګرو ته د يوسف عليه السلام د دې وینا معنی دا ده: (څوک چې د زمکي او آسمانونو د يوازيني پالونکي رب له عبادت ډډه وکړي، د ډول ډول اربابانو او دروغجنو خدايانو د بندګۍ په دام کې پرېوځي، د هغه چا په څېر شي چې د کومي رسۍ په وسیله پورته تللی خو د لاري په نیمايي کې نابېره رسۍ شلېدلې، له بر سره ئې اړیکي غوڅي شوې، راپرېوتی، یا د ښکاري مرغانو منګولو کې ګیر شوی او یا توندو سيليو پر سر اخیستی او په کومي ژوري کندي کې ئې غورځولی، آیا نه وینئ چې زموږ پر دې شرک وهلې او له الله تعالی بې خبري ټولني څومره ډول ډول اربابان حکومت کوي؟! آیا غوره نه ده چې د دوی له ظالمانه واکمنۍ د نجات او خلاصون لپاره یوه خدای ته پناه یوسو او يوازي د هغه عبادت وکړو؟)، له الله تعالی پرته ټول معبودان او هر هغه څه چې تاسو ئې لمانځئ، مرسته ترې غواړئ او پناه وروړئ، تش په نامه معبودان دي، هسي خوشي نومونه دي، هیڅ حیثیت نه لري، هیڅ نه شي کولی، په حقیقت کې دا تاسو او ستاسو پلرونه دي چې دوی مو په خاصو نومونو او القابو نومولي، داسي کرامات، ځانګړتیاوي او خصوصیات مو ورته منسوب

کړي چې په کي نشته، هسي گومان کوئ چې ستاسو دعاگانې اوري، ستاسي مرسته کولی شي، ستاسي حاجتونه پوره کوي او دعاگانې مو قبلوي؛ په داسي حال کي چې نه د دې پراخ عالم په غېږ کي داسي دليل تر سترگو کېږي چې الله تعالی شريک لري او نه په کوم الهي کتاب کي ويل شوي چې له الله تعالی پرته د بل عبادت، هغه ته سر ټيټول او له هغه مرسته غوښتل جائز دي، هغه څوک چې دا ادعاء او گمان ئې کړی چې د دې عالم کوم خيز يا کوم څوک په الوهيت او ربوبيت کي د الله تعالی سيال او شريک دئ او الله تعالی هغه د هستي په اداره او د چارو په سمبالولو کي له ځان سره شريک کړی، ادعاء ئې پوچه او گمان ئې بې بنسټه دئ، داسي چې په ټولي هستی کي به د دې ادعاء د اثبات لپاره کوم دليل وړاندي نه کړی شي!! هغه دين په دېوال ووهی او هيڅکله د الهي دين په سترگه مه ورته گورئ چې شرک ته بلنه ورکوي.

الله تعالی ټولواک دئ، د عالم د ساتلو او پاللو واگي ئې په لاس کي دي، د هر کار پرېکړه د ده له لوري کېږي، حکم او فرمان صادرول ده لره مختص دئ، پر ټول عالم د ده جل جلاله حکم نافذ دئ، په دې واکمنی او حکومت کولو کي هيڅوک ورسره شريک نه دئ. الله تعالی د قانون جوړولو او پرېکړو صلاحيت او اختيار هيچا ته نه دئ ورکړی، بايد د ژوند په ټولو چارو کي له الله تعالی او د هغه له دين هدايت او لارښوونه تر لاسه کړو او د هغه له حکم او امر سره سم عمل وکړو.

ستاسي د ټولني مطلق العنانه حاکمان ظالمان دي، له خپل حد او حق ئې تېری کړی او په خپلي دې ادعاء سره د شرک مرتکب شوي چې د قانون جوړول د دوی حق دئ.

د الله تعالی دائمي او پرېکنده حکم دا دئ چې له ده پرته د بل خيز او بل چا عبادت مه کوئ، د بل چا له درشل او درباره وېره او طمع مه لرئ، له الله تعالی پرته

هیچا ته د بندگی سر مه ټیټوی او د فرمان او حکم اطاعت ئې مه کوی، کوم مذهب او دین چي تا ته وایي: له غیر الله مرسته غوښتل جائز دي؛ نو پوه شه چي دا دروغجن دین او کور او کور او مذهب دئ، داسي دین او مذهب چي فقط جاهل وگړي ئې په دام کي ښکار کېږي!!

له دې اغېزمن دعوت وروسته یوسف علیه السلام د زندان ملگرو ته د دوی د خوبونو په اړه وایي:

يَنْصَلِحِي السِّجْنَ أَمَا أَحَدُكُمْ فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا^ط وَأَمَا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ
فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ^ع قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٥١﴾

اې د زندان ملگرو! ستاسو يو تن به (آزاد شي او بيا به) د خپل بادار د شرابو ساقي شي او بل به په دار وځړول شي او مرغان به ئې د سر غوښي خوري، دا دئ هغه کار تر سره شو چي تاسو ئې پوښتنه کوله.
دلته خو ظريف ټکي زموږ توجه جلبوي:

گورئ چي يوسف عليه السلام ته ورونو په يوه سترگه کتل، د ده وړتياوو د هغوی حسادت راپاراوو او د مصر د درباريانو عياشو او بدکارو ښځو په بله سترگه ورته کتل، د ده حسن د دوی هوس او شهوت راپاراوو، خو د دوی دواړو په خلاف د دې دوو ستم ځپلو غلامانو تأثر د ده په باب بل شان دئ، د يوسف عليه السلام په څېرې، خبرو، حرکاتو او ناستي پاستي کي د يوه صالح، محسن او پرهېزگار انسان ښيي او آثار د دوی توجه جلبوي او د خپلو خوبونو د تعبير لپاره ورته رجوع کوي، هغه ته د محسن او ښکونکي خطاب کوي.

د بايبل دا خبره هم هيڅ وزن او ارزښت نه لري چي وایي: يوه شپه دواړو خوب

وليد... سهار يوسف متوجه شو چي دواړه خفه دي... پوښتنه ئې ترې وکړه... وئې ويل: مور خوب ليدلی خو څوک نشته چي مور ته ئې تعبير کړي!!! دا ځکه چي نه خو دوی داسي څه په خوب کي ليدلي وو چي پرې پرېشانه شوي وی او نه د خوب په تعبير پوهېدل!! د بايبل د دې وينا په خلاف قرآن فرمايي چي دوی يوسف عليه السلام ته راغلي، صالح، نېک او پوه انسان ورته معلوم شوی، گمان ئې کړی چي دی کولی شي زموږ خوبونه تعبير کړي.

لکه چي گورئ قرآن نه دا خبره کوي چي دوی درې ځانگي او درې شکورونه په خوب کي ليدلي او نه دا خبره چي يوسف عليه السلام دوی ته وويل چي درې ورځي وروسته به ستاسو خوبونه په دې توگه رښتيا کېږي، د بايبل دا وينا هيڅ وزن نه لري چي د دريو ځانگو او دريو شکورونو تعبير درې ورځي دي، يوسف عليه السلام د يوه له خوب پوهېدلی چي آزاد به شي او بېرته به په خپلي مخکنی دندي وگمارل شي، قرآن فرمايي چي د يوسف گمان همدا وو، د ده له خوب ئې انتباه همدا وه، د دوهم کس خوب دوه برخي درلودې: پر خپل سر د ډوډی وړل او د ده پر سر د مرغانو خوراک، له لومړی برخي ئې دا انتباه اخیستې چي د هغي ډوډی د پخولو مسئولیت به د ده پر سر پرېوځي چي پاچا پرې غصه شوی وو او دی ئې د همدې لپاره زندان ته لېږلی وو او له دوهمي برخي ئې دا انگېرلې چي پر دار به وځړول شي او مارغان به ئې د سر پوستکی او ماغزه خوري.

د قرآن له وينا معلومېږي چي دا دواړه زلميان هم د يوسف عليه السلام په څېر بې گناه ول، د قرآن له الفاظو او د يوسف عليه السلام له تعبير معلومېږي چي يو ئې د دربار ساقی او بل ئې نانوای وو، ويل شوي چي له دې کبله زندان ته لېږل شوي ول چي د دربار په يوې ميلمستيا کي يوه داسي شراب مېلمنو ته وړاندي کړي وو چي مچ

په کي لوېدلی وو او بل ئې داسي ډوډی پخه کړې وه چې شگي په کي وې، د ایت له الفاظو او د هغو دواړو له خوبونو دا جوتېزي چې نوموړې وينا صحيح او د بايبل خبره غلطه ده چې دوی د دربار د چارو مشران وو، قرآن دوی دواړه د زلميانو په نامه يادوي او په دې سره مور ته د مصر د هغه مهال وضعیت دقیقاً انځوروي، دا يوازي يوسف عليه السلام نه وو چې د حاکم نظام د عياشو او ظالمو واکمنانو د هوسونو قرباني شوی وو؛ بلکي د ده په څېر گن شمېر کسان هره ورځ د دې مفسد نظام د مفسدو واکدارانو د هوسونو قرباني کېدل، دا يوازي دی نه وو چې له کومي گناه او جرم پرته زنداني شوی او د دې ټولني د ظالمو واکمنانو د غضب او قهر تر متروکي لاندې راغلی؛ بلکي د ده په څېر ډېر نور هم له کومي گناه پرته د دوی په لاس تعذيب کېږي، رنگ رنگ عذابونه گالي او هيڅ په هيڅ ځورول کېږي.

د قرآن له الفاظو معلومېږي چې يوسف عليه السلام د زندان دغو دوو ملگرو ته وويل: کوم خواړه چې هره ورځ په معين وخت درکول کېږي، د هغه وخت تر رارسېدو مخکي به ستاسي د خوب تعبیر درته ووايم، يعني دا چې له دوی ئې وخت غوښتی، تر څو د دوی د خوبونو په باب فکر وکړي او صحيح او دقيق تعبیر ئې ورته ووايي. د اټکل له مخي دغو ملگرو ئې سهار له وينښېدو وروسته ده ته خپل خوبونه تېر کړي او ده د غرمې تر ډوډۍ پوري مهلت غوښتی، د دې وينا په اهميت هغه وخت ښه پوهېدی شو چې په راتلونکي کي د پاچا د خوب د تعبیر په اړه د يوسف عليه السلام فوري ځواب او له ځنډ پرته تعبیر ته ځير شو، دلته ئې وخت غوښتی او هلته ئې له ځنډ پرته ځواب ويلي او د دې معنی دا ده چې د يوسف عليه السلام بصيرت او پوهه ورځ په ورځ زياته شوې، زندان د ده لپاره که له يوې خوا د مبارزې او دعوت سنگر وو له بلې خوا يوه مدرسه وه، الله تعالی تر هغه مهاله په زندان کي

پرېښود چې ښه روزنه ئې وشي او د هغه ستر او تاريخي ماموريت لپاره جوگه شي چې څه موده وروسته به ورسپارل کېږي، د مصر د هغه مهال د لوی ملک زعامت او قيادت ده ته سپارل کېدو، الله تعالی د همدې لپاره دی له کنعان راروان کړی وو، د ستونزو، کړاوونو او آزمونو په لوړو ژورو کې ئې وروزو او ورو ورو ئې د هغه استعدادونو او وړتياوو ته وده ورکړه او دا شرائط ئې ورته برابر کړل چې له زندان قصر ته ورسېږي او له غلامۍ پاچاهۍ ته. متأسفانه زموږ ځيني مفسرين هم د اسرئيلي رواياتو تر اغېز لاندې تللي او د قرآن دا برخه ئې داسې تعبير کړې چې گواکي يوسف عليه السلام په غيب پوهېدو او د زندان ملگرو ته ئې ويلي چې زه مو په دې خبرولی شم چې نن به کوم خواړه درته راځي او سبا کوم او ځينو داسې تعبير کړی چې په خوب کې هر خواړه وگورئ زه ئې تعبير درته ښيم!! دا دواړه تعبيرونه کمزوري دي او د قرآن له الفاظو سره اړخ نه لگوي، قرآن د يوسف عليه السلام قول په دې الفاظو رانقلوي: **نَبَأْتُكَمَّا بَتَأْوِيلَهُ** (تاسې دواړه به د هغه په تعبير خبر کړم)، دا الفاظ صريحاً ښيي چې مراد ئې د خوب تاويل او تعبير دئ؛ د خوراک لپاره د تاويل کلمه نه استعمالېږي او صحيح نه ده چې ووايو: **نَبَأْتُكَمَّا بَتَأْوِيلَ الطَّعَامِ!!** بر سپره پر دې دلته زندانيانو له يوسف عليه السلام د خپلو خوبونو تعبير غوښتي او دا صحيح نه ده چې د خوبونو د تعبير پر ځای هغوی ته ووايي چې د هغه خوړو څرنگوالی به درته وښيم چې په راتلونکي کې درکول کېږي!!

د مصر د واکمن خوب:

۱۱ - بايبل؛ (د فرعون خوبونه) تر عنوان لاندې ليکي: (له دې دوه کاله وروسته، يوه شپه فرعون خوب وليد چې د نيل خوا ته ولاړ دئ، ناڅاپه له روده اوه څوږب غويي راووتل... ورپسې اوه ډنگر غويي راووتل... بيا دغو ډنگرو غويانو هغه مزي غويان له

ستوني تېر کړل... فرعون راوینس شو... خو بیا ویده شو او دا حل ئې ولیدل چې له یوې ځانگي اوه ډک وږي راوټوکېدل... ورپسې ئې اوه نازک وږي ولیدل چې شرقي بادونو وچ کړي ول، وچو او نازکو وږیو ډک وږي وخورل،... فرعون له خوب راوینس شو، سهار ئې فکر پرېشانه وو، د مصر ټول جادوگران او پوهان ئې راوبلل... خپل خوب ئې ورته تېر کړ خو څوک نه وو چې دا خوبونه ورته تعبیر کړي... د ساقیانو رئیس راوړاندي شو او وئې ویل: اوس را په یاد شول چې... زموږ خوبونه یوه عبراني ځوان تعبیر کړل او تعبیرونه ئې رښتیا وختل... فرعون فوراً څوک ولېږو چې یوسف حاضر کړي... یوسف سر او صورت برابر او جامې ئې بدلي کړې... او د فوعون حضور ته ورغی... فرعون خپل خوب ورته تېر کړ... یوسف وویل: زه په خپله خوبونه نه شم تعبیرولی خو خدای به ستا خوب درته تعبیر کړي... فرعون خپل خوبونه ورته تېر کړل... او یوسف ورته وویل: ستا د دواړو خوبونو معنی یوه ده... اوه مزي غويي او اوه ډک وږي د پرېمانۍ اوه کلونه په گوته کوي... او اوه ډنگر غويي او اوه وچ وږي د وچ کالی د اوه کلونو نښه ده چې ورپسې به راځي، په دې توگه خدای ته له هغه څه خبر کړې چې په مصر کې به ئې ترسره کوي... اوه کاله به پرېماني وي او بیا سخته وچ کالی او قحطي،... زه وړاندیز کوم چې یو پوه او هونښیار کس د کر کېنت په دنده وگماري او هغه باید د پرېمانۍ په کلونو کې د محصولاتو پنځمه برخه په شاهي انبارونو کې ذخیره کړي... فرعون او ټولو درباریانو د ده وړاندیز خوښ کړ او فرعون وویل: تر یوسف به غوره کس څوک وي چې د دې کار له عهدې ووځي... په ده کې د خدای روح ده!! یوسف ته ئې وویل: همدا اوس تا په دغه دنده گمارم، ته به د مصر دوهم لوړ پوړی کس وي او فرمان به دي په هر ځای کې چلېږي!! بیا فرعون د پاچایۍ گوتې ورپه گوته کړه، فاخره لباس ئې

ورواغوست، د طلا زنجير ئې ورپه غاړه کړ، په دوهمي معتبري سلطنتي گاډۍ کې
ئې سپور کړ... چي چېرې به تلو دا اعلان به ئې تر مخ کېدو: په گونډه شئ (د تعظيم
لپاره)!!

لکه چي گورئ د بايبل په وينا کې کافي غير ضروري تفصيل، بې حای تکرار،
نامناسب او گونگ الفاظ او نامعقولي خرگندوني شته، دغو خو ويناگانو ته ئې لږ خیر
شئ: يوسف وويل: زه په خپله خوبونه نه شم تعبيرولی خو خدای به ستا خوب درته
تعبير کړي!!!... دا په داسي حال کې چي خو شېبې وروسته يوسف په خپله د ده
خوب تعبيروي!! فرعون وويل: تر يوسفه به غوره کس څوک وي چي د دې کار له
عهدې ووځي.. په ده کې د خدای روح ده!! د يوسف عليه السلام په اړه دا خبره کول
چي ده ته ئې د سرو زرو زنجير ورپه غاړه کړ!! دا د هغه چا خبره کېدی شي چي
پيغمبران عليهم السلام نه پېژني او په دې نه پوهېږي چي دوی د داسي جاهلانه
دودونو په خلاف د مبارزې لپاره لېږل شوي، بنايي د بايبل ليکونکي دلته د يوسف
عليه السلام د هغو مخالفينو وينا کټ مټ رانقل کړې وي چي د مصر د دوهم لور
پورې شخصيت په توگه ئې د ده له ټاکلو سره مخالفت کاوو او دا ئې نه شوی زغملی
چي د دوی په اصطلاح يو کنعاني غلام پر مصريانو حکومت وکړي، دا کار داسي
ورته برېښېدو لکه څوک چي د غلام په غاړه کې د سرو زرو زنجير واچوي، بايبل
دغه استعاره په حقيقي معنی رااخيستې!! په ډېرو نورو ځايونو کې به هم وگورئ چي
د بايبل ليکونکی همدا غلطې کوي. د بايبل د اظهاراتو په رکاکت هغه وخت ښه
پوهېدی شو چي د قرآن د وينا په رڼا کې ورته خیر شو، قرآن د بايبل دا وينا تصحيح
کوي او دا جريان په ډېرو محدودو جملو کې په ډېره معقوله توگه او ښکلو الفاظو
کې بيانوي او فرمايي:

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعٌ
سُنبَلَتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَةٍ ^ط يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا
تَعْبُرُونَ ﴿٤٧﴾ قَالُوا أَضْغَثٌ أَحْلَمٍ ^ط وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَلَمِينَ ﴿٤٨﴾
وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٩﴾
يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ
وَسَبْعِ سُنبَلَتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَةٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ
﴿٥٠﴾ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأْبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا
مِمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا
قَلِيلًا مِمَّا تَحْصِنُونَ ﴿٥٢﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ
يَعْصِرُونَ ﴿٥٣﴾

او پا چا وويل: زه په خوب کي اوه خوربي غواوي گورم چي اوه ډنگري غواوي ئې
وخوري او اوه شنه وړي او اوه نور وچ، درباريانو! ما د خپل خوب په تعبير خبر کړئ
که د خوبونو په تعبير پوهېږئ. هغوی (په خواب کي) وويل: دا هسي د خيالاتو
گېډۍ ده (گډ وډ خوبونه دي) او موږ د دغو خيالي خوبونو په تعبير نه پوهېږو. او له
هغو دوو يوه ژغورل شوي کس، چي له څه مودې وروسته خبره ورپه ياد شوې وه،
وويل: زه به مو پرې خبر کړم، ما (زندان ته د يوسف عليه السلام د ليدو لپاره)

ولېږئ!، (هغه وويل): اې رښتيني يوسفه! د اوه خوربو غواوو چي اوه ډنگري غواگاني ئې وخوري او اوه شنو وړيو او اوه وچو وړيو په تعبير مو خبر كړه، بنايي (د مجلس له پورته كېدو د مخه) ورسټون شم، هيله ده چي پرې پوه شي. (يوسف عليه السلام) وويل: تر اووو كلونو به پر له پسې كر كښت كوي، څه چي تر لاسه كوي په خپلو وړيو كي ئې پرېږدئ مگر هغه لږه برخه ئې چي خورئ ئې، بيا به له دې وروسته اوه نور سخت (كلونه) راشي، چي هغه به ټول هغه څه درنه وخوري چي ورته ذخيره كړي مو وي، مگر هغه لږه برخه چي ساتئ ئې. بيا به له دې وروسته داسي كال راشي چي په هغه كي به پر خلكو بارانونه وورېږي او په هغه كي به (خلک د مېوو) عصاره وباسي.

په دغو مختصرو آيتونو كي لاندې مهم مطالب زموږ مخي ته راځي:

دا څلورم خوب (رؤيا) ده چي د يوسف په سوره كي ئې يادونه كېږي او ښيي چي كافر او مسلمان، ظالم او مظلوم، ښه او بد انسانان، ټول خلك له خوبونو سره مخامخ كېږي، ځيني ئې جدي انگېري او د تعبير هڅه ئې كوي، غواړي پوه شي چي خوب ئې څه پيغام ورته لري، ځيني ئې جدي نه نيسي، يا ئې د ورځنيو فعاليتونو تسلسل گڼي، يا هسي گډ وډ خيالات او يا ئې د هغو هيلو او آرزوگانو انعكاس چي نه دي ترسره شوې، په شا تمبول شوې هيلي ئې گڼي چي په خوب كي ځان ښيي، د همدې لپاره د خوبونو له څنگه په بې پروايۍ تېرېږي او دا زحمت ځان ته نه ورکوي چي تعبير ئې كړي او په هغه پيغام د پوهېدو هڅه وكړي چي خوبونه ئې له ځان سره لري. د انسان (رؤيا) ښيي چي انسان له محسوس او ملموس برخو علاوه هم ډېر څه لري، د فهم او درك دنيا ئې يوازي په محسوساتو كي نه راخلاصه كېږي، د ده د فهم او درك دنيا ډېر نور پراخ او پېچلي ابعاد او اړخونه هم لري، كه هغه په

خپلو ظاهري حواسو سره مشهور او ملموس شيان او تر سترگو کېدونکې نړۍ درک کوي؛ په لا شعور کې د زمان او مکان له پولو اوږې، له غيبې نړۍ، د پردو او حجابونو له ماوراء پيغامونه ترلاسه کوي، دا پيغامونه څه ډول وررسېږي، سرچينه ټې چېرې ده، څوک دئ؟ څه دئ؟ څنگه په خوب کې په هغه څه پوهېدې شي چې په وينسه نه شي پرې پوهېدې؟ دا پوښتنې ځواب غواړي، منصف څېړونکي نه شي کولی چې له څنگه ټې په بې پروايۍ تېر شي. که موږ په خپل ژوند کې د تخمينونو او انګېرنو په مرسته وړاندوينې کوو او ډېر ځله مو وړاندوينې سمې څېږي، که په خوب کې داسې څه گورو چې څه موده وروسته تحقق مومي، د دې لپاره څه توجيه وړاندې کولی شو؟ مگر کولی شو د يوه کس داسې په لسگونو خوبونه او په ټولې نړۍ کې د لکونو خلکو داسې خوبونه عادي او بې اهميته خبره وگڼو او د تصادف نوم ورکړو؟ آيا لږ تر لږه د دې خبرې په کولو مجبور نه يو چې زموږ مغز د خوب په حالت کې همغسې وړاندوينې کولی شي چې په وينسه ټې کوي؟ آيا دا خبره ډېره بېهوده او خوشې خبره نه ده چې څوک ووايي: زموږ مغز په وينسه کې سم او په غور او دقت سره کار کوي خو د خوب په حالت کې ټې هر تحليل ناسم او له غور او دقت پرته او گډ وډ خيالات وي؟! ډېر نامعقول انسان به د داسې خبرې کولو جرأت کوي، ډېر ناپوه انسان به دا گمان کوي چې د خوب په حالت کې دماغ خپل کار پرېږدي، نه په قضايوو غور کولی شي او نه ټې د غور او تفکر نتايج او لاس ته راوړني د اهميت وړ دي!! حال دا چې په خوب کې د انسان يوازي د څو حواسو سويچونه بند او د انتظار (standby) په حالت کې شي، نور دماغ د مخکې په څېر خپل کار ته دوام ورکوي، بسايي د ځينو برخو توقف مغز ته د ښه غور او فکر کولو لا ښه موقع او فرصت په لاس ورکړي. په هر صورت؛ خوب يو حقيقت دئ، رښتيا

ختل ټې داسي څه چي انکار ترې گران دئ. د هغو خوبونو لپاره څه توجیه وړاندې کولی شو چي د راتلونکو پېښو خبر راکوي او خبر ټې هم ډېر دقیق؟ آیا پر عالم الغیب خدای له ایمان پرته بل تفسیر او تعبیر ورته درلودی شو؟ د الله تعالی د اثبات لپاره له خورا کوټلو دلائلو یو دلیل همدغه د انسان خوبونه دي.

له الفاظو جوتېږي چي د مصر پاچا پرله پسې یو خوب ويني، بالآخره خپل خوب ځينو درباريانو ته تېروي او ترې غواړي چي تعبیر ټې ورته ووايي، د بیان انداز داسي دئ چي پاچا هسي په کوم مجلس کي ځينو درباريانو ته خپل خوب تېر کړی او ورته ويلي ټې دي: که د خوبونو په تعبیر پوهېږئ نو زما دا خوب تعبیر کړئ، د بايبل دا وينا هيڅ وزن نه لري چي پاچا سهار وختي ټول درباريان، نجومیان او جادوگران راوغوښتل چي د ده خوب ورته تعبیر کړي!! نه خو دا خوب د دومره ستره او عاجل اقدام غوښتنه کوي او نه هيڅ هوبښيار انسان د يوه خوب لپاره دومره ستره غونډه جوړوي!! د درباريانو له دې ځواب چي پاچا ته ټې وويل: دا کوم معنی لرونکی خوب نه دئ، مور ټې په تعبیر نه پوهېږو، معلومېږي چي نه پاچا خپل خوب جدي گڼلی او نه ټې درباريانو.

دا خبره هم د خاصی پاملرني وړ ده چي قرآن دا پاچا د فرعون په نامه نه يادوي، بلکي د ملک (پاچا) په نامه ټې يادوي، د وروستيو علمي تحقيقاتو په ترڅ کي دا خبره معلومه شوې چي د يوسف عليه السلام په دور کي د مصر پاچايان د فرعون په نامه نه يادېدل، ډېر وروسته د فرعون نوم ورته غوره شوی، تحقيقات ښيي چي د هغه وخت پاچايان د هکسوس په نامه يادېدل چي له ۱۷۳۰ تر ۱۵۸۰ مخکي له مېلاد ټې پر مصر حکومت کړی، له دغو تحقيقاتو هم معلومېږي چي د بايبل دا وينا غلطه ده چي نوموړی پاچا د فرعون په نامه يادوي.

د دربار ساقی، د یوسف علیه السلام د زندان ملگری ته د دې خوب له اورېدلو سره سم، یوسف علیه السلام ورپه یاد شو او وئې ویل: زه کولی شم دا خوب تعبیر کړم، په دې شرط چې ما زندان ته ولېږئ، هلته یو څوک راسره وو چې خوبونه ئې په ډېر دقت سره تعبیرول، د ساقی له دې خبرې چې (ما ولېږئ) په ډاگه معلومېږي چې دی یو غلام دئ نه کوم مشر او د بایبل د وینا له مخې رئیس!! هغه یوسف علیه السلام ته ورغی، خوب ئې ورته تېر کړ، تعبیر ئې ترې وغوښت او ټینگار ئې وکړ چې د درباریانو د مجلس له پورته کېدو مخکې د خوب تعبیر ورته ووايي او یوسف علیه السلام به له څه ځنډ د پاچا خوب داسې تعبیر کړ: اوه څوربې غواوي د اوه برکتې کلونو نښه ده او اوه ډنگري غواوي د اوه وچ کالیو او قحطي کلونو څرگندونه کوي، اوه شنه وږي اوه حاصل لرونکي فصلونه په گوته کوي او اوه وچ وږي د ذکر شویو اوه فصلونو هغه وچ شوي حاصلات په گوته کوي چې په وږو کې به ساتل کېږي او د قحط په کلونو کې به استفاده ترې کېږي، د اوه برکتې کلونو حاصلات به د قحط په اوه کلونو کې مصرف شي، خو په دې شرط چې په وچو وږو کې وساتل شي، قحط اوه کاله دوام کوي، له هغه وروسته عادي حالت رامنځ ته کېږي، بارانونه به پیل شي او مصر ته به بیا پرېماني او سمسورتیا راوگرځي او خلک به د مېوو عصاري زېږېښي. د مصر وگړي ښايي محتاط وي او د قحط په کلونو کې د ټولو غلو دانو له مصرفولو ډډه وکړي، هغوی باید یوه اندازه غله دانه د تخم په توگه د راتلونکي کال لپاره وساتي، همدارنگه متوجه وي چې د غلو دانو د ساتلو او ذخیره کولو غوره طریقه دا ده چې په خپلو وږو کې وساتل شي.

لکه چې گورئ په دې خوب کې داسې رموز او کنایې راغلې دي چې به پشپړه توگه صریح دي، څورب څاروي هر چا ته وایي چې موږ په نس ماږه یو او سږ کال مو

پرېمانه خوندور واښه په برخه شوي، کله چې تاسو د يوه کلي له خوا تېرېږي او څاروي ئې ډنگر، خوار او کمزوري وگورئ نو پوهېږئ چې دلته وچکالي تېره شوې، د سيمي د تېر او روان کال د فصلونو حالت د څارويو له حالت معلومېدی شي، که څه هم د کليوالو له حالت هم کولی شو د دوی د فصلونو کيفيت درک کړو خو دا ځکه دقيق معيار نه دئ چې انسان کولی شي خپلي مالي ستونزي له نورو لارو هم حل کړي، او خپل نس مور کړي، خو څاروي داسي دي چې حالت ئې په زياته پيمانه د کال له حالت سره تړلی دئ، د همدې لپاره د مصر پاچا ته اوه برکتې کلونه د اوه څوربو غواوو په بني کي او د قحطۍ او وچ کالی اوه کلونه د اوو ډنگرو غواوو په بني کي انځور شوي.

له زندان د يوسف عليه السلام د وتلو په اړه د بايبل وينا داسي ده چې د هغه د ستر شخصيت له شان سره هيڅ اړخ نه لگوي، هغه ئې داسي معرفي کړی لکه چې ډېر بې حوصلې شوی وو، فقط يوې اشارې ته منتظر وو، د پاچا د پيغام له اورېدو سره سم ئې ځان تيار کړی، خپل سر او صورت ئې برابر کړی او نوې جامې ئې اغوستې دي او په تلوار سره د پاچا حضور ته حاضر شوی!! خو قرآن بيا وايي:

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِنِي بِهِ ^ط فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ أَرْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسَأَلَهُ مَا بَالَ الْإِنْسَانِ اللَّتِي قَطَعَنَ أَيْدِيَهُنَّ ^ع إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٦﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاودْتُنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِ ^ع قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِن سُوءٍ ^ع قَالَتْ أُمَّرَأَتُ الْعَزِيزِ الْأَعْنَى حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاودْتُهُ عَن نَّفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥٧﴾ ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ

الْحَائِبِينَ ﴿٥٧﴾ وَمَا أُبْرِيْ نَفْسِيْ ۚ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوْءِ ۗ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي ۚ إِنَّ

رَبِّي غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٥٧﴾

پاچا وويل: ما ته ئې راولئ؛ خو كله چي (د پاچا) قاصد ورغى، وئې ويل: بادار ته دي بېرته ورشه او وئې پوښته چي د هغو ښځو حال به څنگه وي چي خپل لاسونه ئې پرې كړل (څه به ورسره كېږي)؟ كه څه هم زما پالونكى رب د دوى په هغه مكر ډېر ښه پوهېږي، (پاچا هغه ښځې راوبللې) وئې ويل: هغه وخت چي تاسو له يوسف د زړه مراد غوښتى وو، خبره مو څنگه وه؟! هغوى وويل: خداى ته پناه وړو! موږ په هغه كي هيڅ بدي نه ده ليدلې، (د مصر) د عزيز ښځې وويل: اوس حقيقت څرگند شو، ما ترې د زړه مراد وغوښت او هغه يقيناً چي له رښتینو انسانانو دئ، (زما دا اعتراف) د دې لپاره دئ چي پوه شي په غياب كي مي خيانت ورسره نه دئ كړى او د دې لپاره چي (پوهېږم) خداى د خائنانو تدبيرونه نه هدايتوي (نه پرېږدي د خائنانو تدبيرونه دوى خپل مقصد ته ورسوي) او زه خپل ځان نه سپينوم، په دې كي شك نشته چي نفس د بدى په لور ډېر هڅوونكى دئ، مگر هغه چي زما پالونكى خداى پرې ورحمېږي، بې شكه چي زما پالونكى رب ډېر مهربان بخښونكى دئ.

د يوسف عليه السلام د زندان ملگري بېرته وگرځېدو، د خوب تعبیر ئې واوراوو، پاچا امر وكړ چي يوسف عليه السلام راولئ، د پاچا قاصد د ده له پيغام سره زندان ته ورځي او يوسف عليه السلام ته وايي: د مصر پاچا غوښتى يې، ستا تعبیر ئې خوښ كړى اوس ستا ليدو ته منتظر دئ!! خو يوسف عليه السلام؛ هغه د زندان د اولو ورځو يوسف نه دئ، له زندان د وتلو په اړه څه تلوار او عجله نه لري؛ بلكي زندان ئې د خپلي مبارزې لپاره د سنگر په توگه غوره كړى؛ له خپل مولا پرته بل ته

طمع او امید نه لري، باور ئې دا دئ چې له زندان د وتلو پرېکړه د الله تعالی له لوري کېږي، نو ځکه په ډېر متانت سره قاصد ته وایي: بېرته وگرځه او خپل بادار ته دي ووايه: د هغو بنځو برخليک به څنگه وي چې ده ته ئې هغه توطئه جوړه کړه او زندان ته ئې ولېږو؟ باید لومړی د هغې خبرې سپیناوی وشي، زما (برائت) اعلان شي، که څه هم الله تعالی راته کافي دئ، هغه د دوی له توطئو ښه خبر دئ. گورئ چې د یوسف علیه السلام متانت، صبر او زغم ټوله وضع داسې بدله کړې چې اوس پاچا تلوار لري، هغه غواړي چې له یوسف علیه السلام سره ژر تر ژره ملاقات وکړي، د ده شرط مني، هغه ښځې راغواړي چې د عزیز مصر د مېرمنې په محفل کې راغونډې شوې وې او پوښتنه ترې کوي: په کومه ورځ چې تاسو له یوسف علیه السلام د زړه مراد غوښتی وو، خبره څنگه وه، د پېښې جریان څنگه وو؟ ولي مو دا کار وکړ؟ د پاچا وینا او دريځ داسې دئ لکه چې د یوسف علیه السلام مدافع وکیل وي، له تحقیق او پلټنې مخکې د هغه خبرې تصدیقوي او له ښځو داسې استفسار کوي چې گواکي د دوی جرم په بشپړه توګه ثابت او څرګند دئ او د شک او شېبې هیڅ مجال په کې نشته، ټولې ښځې وضع داسې ګڼي چې له اعتراف پرته بله چاره نه لري؛ نو ځکه وایي: خدای ته پناه وړو! مور په هغه کې هیڅ بدې نه ده لیدلې، اصلي مجرم وروړاندي کېږي او په ټول صراحت سره اعتراف کوي او وایي: اوس حقیقت څرګند شو، ما له هغه د زړه مراد وغوښت او هغه رښتینی او صادق دئ، په دوه دلیلونو اعتراف کوم: یو دا چې غواړم هغه په دې پوه شي چې په غیاب کې مې خیانت ورسره نه دئ کړی او تور مې نه دئ ورپورې کړی او بل دا چې اوس په دې باور یم چې الله تعالی نه پرېږدي ځاننان په مکر او چل ول سره خپلو موخو ته ورسېږي، نه غواړم چې ځان سپین او تېرته کړم، د انسان نفس تل هغه بدو کړو وړو

ته هڅوي، له شر ټي يوازي هغه څوک ژغورل کېږي چې زما د مهربان رب پېرزوينه او رحم ټي په برخه شي، يقيناً چې زما پالونکی رب مهربان بخښونکی دی. که څه هم ځينو مفسرينو دا گمان کړی چې وروستنی څو خبري د يوسف عليه السلام خبري دي، نه د هغي مېرمني، د دوی دليل دا دی چې دغه خبري د هغي مېرمني له شأن ډېري اوچتي دي؛ خو دا توجه په څو دلائلو کمزورې ده:

د بيان په هيڅ برخي کي داسي کومه نښه يا قرينه نه مومو چې ثابته کړي دا د يوسف عليه السلام خبري دي.

د آيتونو سياق او سباق او د کلام لړۍ له دې توجه سره اړخ نه لگوي، برعکس په ټول صراحت سره نښي چې دا د هغي مېرمني د خبرو دوام دی. د دغو خبرو په دوران کي يوسف عليه السلام لا په زندان کي دی او له پاچا سره نه دی مخامخ شوی او مجلس ته نه دی حاضر شوی، وروستی آيت همدغه راپه گوته کوي.

د دې خبري لپاره هيڅ دليل نه شو موندلی چې يوسف عليه السلام ووايي: غواړم چې د مصر عزيز پوه شي چې د هغه په غياب کي مي له هغه سره هيڅ خيانت نه دی کړی، ځکه چې د مصر عزيز د پېښي په ورځ له حقيقت خبر شو او د يوسف عليه السلام پر پاک لمنتوب او سپېڅلتيا ټي باور راغی.

د آيت دا برخه (ان الله لا يهدي كيد الخائنين)، په هيڅ شان نه شو کولای د يوسف عليه السلام قول وگڼو، دا کلام فقط له هغي مېرمني سره ښايي، هغه بايد ووايي: که چېرې دا ځل هم له يوسف عليه السلام سره خيانت وکړم او په کوم تور ټي تورن کړم او د دې پر ځای چې پر خپل جرم اعتراف وکړم هغه متهم کړم، نو د پخوانۍ پېښي په څېر به حقيقت څرگند شي، خدای د خائنانو توطئې، حيلې او بهانې

رسوا او خنثی کوي او نه پرېږدي چي د توطئو په مرسته خپلو ناولو موخو ته ورسېږي.

د هغي مېرمني مؤمنانه څرگندوني په واقع کي دا حقيقت ثابتوي چي د يوسف عليه السلام کړو وړو او د زندان له سنگر د ده مبارزې او جهاد د مصر په ټولني باندي ژوري اغېزې کړې دي، ژوره تبديلي په کي راغلي، دومره چي د پرون ورځي هغه مېرمن نن داسي مؤمنانه څرگندوني کوي، له دوو زنداني ملگرو سره د يوسف عليه السلام بحث او د خوبونو له تعبيرولو مخکي دوی د الله لاري ته بلل، هغه هم په دومره تفصيل او په دومره مضبوط استدلال سره، دا بنسټي چي هغه په زندان کي آرام نه دی ناست، په جدي، پرله پسې او نه سترې کېدونکې توگه ئې دعوت چلولی او په دې بريالی شوی چي د مصر په ټولني کي له فکري او اخلاقي لحاظ پراخه او ژوره تبديلي راولي، يوه ستر بدلون او انقلاب ته لار آواره کړي او له همدغه زندان د يوه سياسي او اجتماعي انقلاب او بدلون راوستو لپاره شرائط برابر کړي.

متأسفانه لکه څنگه چي د مسيحيانو او يهودانو علماوو او مشائخو (احبار او رهبان) د الله تعالی له مقدس او لارښود کتاب قصې او شجرې جوړي کړې، داسي چي نن د دوی په مذهبي کتابونو کي د الله تعالی د مقدس کتاب وړه برخه هم نه تر سترگو کېږي، زموږ قصه خوښي هم د دوی تر اغېز لاندې راغلي او د يوسف عليه السلام له دغي عبرتناکي او لارښوونکي قصې ئې د يوې داسي بدکاري ښځې د مينې داستان جوړ کړی چي غوښتل ئې يو ښايسته ځوان په دام کي واچوي او له هغه د زړه مراد ترلاسه کړي، تر دې پوري چي د دغو قصه خوښو ځينو ادعاء کړې چي يوسف عليه السلام د ژوند په وروستيو کي همدغه پر ده مينه مېرمن په نکاح کړه!!! دا په داسي حال کي چي نه په قرآن کي داسي کومه اشاره مومو او نه په رواياتو کي.

له دې ارزښتناکي تاريخي قصې داسي نکل جوړول او پايله ئې داسي رايستل نه يوازي د ناروغو اذهانو د بيمارو سليقو زېږنده ده، بلکي د دوی تعبير سل په سلو کي د دې قصې له روح او بنسټيزو موخو سره تصادم کوي، قصه اصلاً په دې بنسټ ولاړه ده چي دوه مخالف او متضاد شخصيتونه يو د بل په څنگ کي کېږدي او توپيرونه ئې په گوته کړي، راوښيي چي يو څومره لوړ دئ او بل څومره ټيټ، يو څومره پاکيزه، امين او صادق دئ او بل څومره ناولی، ځان او بې وفا، يو د خدای مخلص بنده او بل د شيطان او نفس مطيع بنده، عجيبه ده چي دغه بيمار کسان داسي غلط او معکوس نتائج ترې اخلي او دا متضادي بېلگي او متفاوت شخصيتونه سره پخلا کوي!! آيا دا شونې ده چي يو پيغمبر له هغه جلال او عظمت سره داسي ښځه په نکاح کړي؟ بايبل هم د خپلو شجرو په ترڅ کي ليکلي چي فرعون يوسف په يوه مصري نوم، صفات فعنيح، ونوماوو او د فوطي فارع کاهن لور اسنات ئې ورته راواده کړه!!!

ښايي ستاسو د هر يوه په ژوند کي به کله داسي واقع شوي وي چي زړه مو ناڅاپه د يوې پېښي د رامنځ ته کېدو خبر درکوي او تاسو له کوم خاص دليل پرته د کومي پېښي انتظار کوئ، ناڅاپه ويني چي ستاسي د زړه احساس رښتيا ثابت شو او ستاسو انتظار پر ځای وخوت، مثلاً دخپلي کورنۍ له غړو سره ناست يئ، يو تن وايي: گومان کوم چي ورور جان به مي نن يا سبا له سفر راشي، د کورنۍ نور غړي وايي: نه، هغه لا د راتگ نيت نه لري، دی ورته وايي: هو! زه هم همداسي انگېرم، خو نه پوهېږم چي ولي مي زړه راته وايي چي هغه له سفر راځي!! ناڅاپه ويني چي حدس ئې صحيح وخوت، ورور ئې د محاسباتو او انگېرنو خلاف او د ده له احساس سره سم راغی!! ممکن نه دئ چي دا احساس دي محض يو تصادف وي، ښايي د هغو کسانو شمېر لږ نه وي چي دې ته د تصادف په سترگه گوري، خو د قرآن له دغو

ویناوو معلومېږي چې دا تصادف نه دی، دا چې په خو پر له پسې مواردو کې د یعقوب علیه السلام (احساس) سم او د حقیقت مطابق څېږي، دا نښې چې په انسان کې د ده له پنځو حواسو علاوه د احساس داسې یوه (ملکه) شته چې د راتلونکو پېښو اطلاع ترلاسه کوي، خو په داسې توګه چې نه د دې پیغامونو له لوري او منبع خبر وي، نه کوم سلطه پرې لري او نه د ده په امر او هغه وخت چې دی ټې غواړي ورته راځي.

دا احساس او اړوند ملکه ټې په تقوی سره وده کوي، په صالح انسانانو، پرهېزګارانو او پیغمبرانو کې کمال ته رسېږي، دوی ته داسې فراست ورپه برخه شي چې نه یوازې د ملمع، ګرانو، پېچلو او مبهمو خبرو په حقیقت پوهېدل ورته آسانوي بلکې د ملمع او غولونکو څېرو تر شا پټ زړونه او د هغوی موخي پېژندی شي، د یعقوب علیه السلام په قصې کې موږ ته د دغه حساس لري لید شو بېلګې مخې ته راغلې.

قرآن د یعقوب علیه السلام په اړه یوې داسې خبرې ته اشاره کوي چې خاصه توجه غواړي، قرآن کریم یعقوب علیه السلام د یوه دراک او حساس شخصیت په توګه معرفي کوي، داسې چې له مصر کاروان د ده د ورک شوي زوی له کمیس سره راخوځېږي، لا له مصر ډېر نه دی لري شوی چې دی په کنعان کې د خپل زوی د کمیس بوی احساسوي، خو بایبل بیا د ده په اړه داسې وايي: زامنو ټې ورته وویل: یوسف ژوندی او د ټول مصر حاکم دی!! خو ده تر هغه په دې خبرې باور نه کاوو چې ګاډی ټې ولیدې!! قرآن داسې فرمایي:

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَن تَفِنْدُونِ ﴿١٤﴾

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٥٦﴾ فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ
 وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۗ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ
 ﴿٥٧﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٥٨﴾ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ
 لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٩﴾

او کله چي کاروان له (مصر) لري شو؛ نو پلار ئې وويل: که مي بي عقله ونه گني زه
 خو (نن) د يوسف (خوږ) بوی احساسوم! ورته وئې ويل: په خدای قسم چي ته په
 خپلي پخوانۍ اشتباه کي يې (زاره خيالونه دې غلطوي)!! نو کله چي زېری ورکوونکی
 قاصد راورسېد او (د يوسف) کميس ئې د ده پر مخ وغوراوو ناڅاپه ئې سترگي رنې
 شوې، وئې ويل: نه مي وو درته ويلي چي د الله تعالی له لوري د راکړل شوي علم په
 وجه په هغه څه پوهېږم چي تاسو پرې نه پوهېږئ. دوی وويل: پلاره! زموږ (د
 گناهونو لپاره له الله تعالی) بخښنه وغواړه، يقيناً چي موږ خطا کاران وو. وئې ويل:
 ژر به له خپل رب بخښنه درته وغواړم، بې شکه چي هغه مهربان بخښونکی دی.

کله چي کاروان له مصر د کنعان په لور وخوځېد او له ښار لږ څه لري شو، د
 يوسف عليه السلام پلار وويل: نن مي د يوسف عليه السلام بوی ترسپږمو کېږي،
 هيله من يم چي د ډېر سپين ږيرتوب له امله مي په کم عقلتوب متهم نه کړئ، د
 کورنۍ غړو ته په دې خبري پوهېدل او باور کول گران کار وو، په ډېر تأکيد سره
 ئې ورته وويل: اشتباه کوې، تېر وختونه دريادېږي، ستا د خيال په فضاء کي د تيرو
 وختونو يادونه، د کوم غولوونکي بوی احساس درکوي، ته ئې د يوسف عليه السلام
 خوږ بوی گني!! لازيات وخت نه وو تېر شوی چي ناڅاپه زېری ورکوونکی را ورسېد

او د يوسف عليه السلام كميس ئې د پلار پر مخ وغوراوو او په همدې سره د زوى له بېلتون راتوكېدلى د حكر داغ جوړ او ړندې سترگي روښانه شوې، نو د كورنى غړو ته ئې مخ كړ او وئې ويل: ما درته نه وو ويلي چي زه له الهي علم په هغه څه پوهېږم چي تاسو پرې نه پوهېږئ، ما دا احساسوله چي يوسف عليه السلام ژوندى دئ او آخر به ئې وگورم، درته ويل مي چي ولاړ شئ او دواړه ولټوئ او له الهي رحمت مه ناهيلي كېږئ، درته ومي ويل چي د يوسف عليه السلام عطر مي تر سپږمو كېږي، تاسي نه منله، دا دئ ټولي خبري رښتيا وختې او حقيقت ئې درته څرگند او ښكاره شو!!

دا جريان د هغه فراست او پوهي حقيقت په واضح توگه څرگندوي چي الله تعالى ئې خپلو پيغمبرانو او اولياوو ته وركوي او ښيي چي هغوى پر غيب علم نه لري، خو د غيب له عالم داسي وړمې احساسوي چي سرچينه او لورى ئې ورته څرگند نه وي، كله دا وړمې په وينښه احساسوي او كله په خپلو خوبونو كي د غيب له عالم پيغامونه ترلاسه كوي، خو دا (علم) نه بلكي (احساس) وي، دا احساس د ظاهري پنځگونو حواسو كار نه دئ، مرجع او سرچينه ئې څرگنده نه وي، بنده پرې هيڅ تسلط نه لري، د پټو حقائقو وړمې ئې په خپلو څپو سره احساس راوپاروي، نه پوهېږي دا احساس څنگه ورسره راپيدا شوى؟! د دې احساس واگي د انسان په اختيار كي نه وي، نور هم په دې نه شي قانع كولى چي په دې احساس كي ورسره شريك شي، هماغسي لكه چي يعقوب عليه السلام يو وخت نه شو كولى څو متره آخوا په كوهي كي د يوسف عليه السلام له لوېدو خبر شي؛ خو بل وخت په ډېر لري واټن كي، له مصر د كنعان په لور د كاروان له خوځېدو سره سم د خپل زوى د كميس بوى احساسوي، خو نه په دې باندي پوهېږي چي دا بوى له كومه راځي او نه

په دې چي ولي نن دا احساس ورسره راپيدا شوی، منبع ئې کومه او لوری ئې کوم دئ او نه نورو ته په پوره ډاډ او اطمینان سره کومه خبره کولی شي، کله چي غواړي د خپلي کورنۍ له غرو سره خپل نننی احساس شریک کړي، زړه نازړه ورته وايي: که مي په کمعقلۍ متهم نه کړئ زه نن د يوسف بوی احساسوم!! گورئ چي دکورنۍ غړي ورسره توافق نه کوي او په ښکاره ډول او په پوره تأکید سره ورته وايي: اشتباه کوې، تیر وختونه دريادېږي!!

د وینبي دا کیفیت له هغو خوبونو سره ورته دئ چي د تېري يا وړاندي زماني د پېښو پیغامونه له ځان سره لري.

په خوب کي د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) لیدل

۱۲- راشئ د تېري زماني په اړه یو خوب ستاسو مخي ته کښېږدم:

ما څلور ځلي رسول الله صلی الله علیه و سلم په خوب کي لیدلی، لومړی ځل هغه مهال چي دیارلس کلن او د حربي ښوونځي په اوم ټولگي کي وم، په خوب کي گورم چي د مازدیگر لمانځه لپاره د کعبې له شرقي دروازې ورننوځم، د ننوتلو لار ور (دروازه) نه لري، د کعبې سطح له زمکي سره برابره ده، د مخکني معمول په څېر د غرب په لوري په لمانځه ودرېږم، ناڅاپه گورم چي رسول الله صلی الله علیه و سلم له یو شمېر یارانو سره له غربي دروازې راداخل شي، جامې، پټکی او څادر ئې سپین وي، څادر ئې پر سر او اوږو اچولی وي، ږیره ئې توره او مخ ئې غنم رنگی وي، ملگري ئې هم ده ته ورته جامه لري، رسول الله صلی الله علیه و سلم ما ته وگوري او تبسم وکړي، زه له ځان سره ووايم چي ښايي ما به د قبلې لوری غلط کړی وي، د همدې لپاره رسول الله صلی الله علیه و سلم تبسم وکړ، زه خو د مخکي په څېر د غرب په لوري ودرېدلی يم، اوس خو د کعبې په منځ کي يم، ښايي قبله به ښي اړخ

ته وي، په لمانځه كې بني اړخ ته وگرځم، له ځان سره ووايم: له لمانځه وروسته به له رسول الله صلى الله عليه و سلم سره مصافحه كوم، په دې لوري كې يو داسې دېوال وگورم چې لوړوالى ئې د يوه گز په اندازه وي، د نيم دائرې په څېر منحنې جوړ شوى وي، د ډبرو رنگ ئې خړ سور بخن وي، د ركوع په حالت كې وم چې له خوب راويښ شوم، ډېر كلونه وروسته راته معلومه شوه چې ما په دې خوب كې كعبه په هغې بني كې ليدلې چې په سر كې د ابراهيم عليه السلام په لاس جوړه شوې وه، او وروسته ځينې تغييرات په كې راغلي، هغه منحنې دېوال حطيم دى چې اوس له كعبې بهر پاته شوى، خو د ابراهيم عليه السلام په وخت كې دا د كعبې جزء وو، د يوې پېښې په وجه كعبه وړانه شوې وه، قريشو دومره مالي توان نه درلود چې بېرته ئې په خپلې لومړنۍ بني جوړه كړي، اوږدوالى ئې راكم كړى او حطيم بهر پاته شوى، دوه دروازې ئې وې چې اوس ئې يوه بنده كړى شوې، د كعبې سطح له زمكې سره برابره وه خو اوس د يوه سړي د قد په اندازه جگه كړى شوې، ما د دوهمې دروازې ځاى هم په خپلو سترگو وليد چې په ډبرو بند شوى، قريشو دا تغييرات د دې لپاره راوړي ول چې كعبې ته اشرافي بڼه ورکړي، يوازي خاص خلك هغې ته د ننوتلو اجازه ولري، دا پرېكړه د دوى په واک كې وي چې چا ته د ننوتلو اجازه ورکړي او چا ته نه، ما ته الله تعالى پنځه ځلي كعبې ته د ننوتلو شرف راپه برخه كړ، كله چې ما د سعودي ځوانان د لومړي ځل لپاره په خپلو سترگو وليدل نو د رسول الله صلى الله عليه و سلم رنگ را په ياد شو. زما پر ايمان او عقيدې د دې خوب ډېر ژور اغېز وو، په خوب كې د كعبې هغه حالت ليدل چې څلور زره كاله مخكې وو او بيا نږدې څلرويشت كاله وروسته په وينښه كعبې ته د ننوتلو سعادت ترلاسه كول څه عادي خبره نه ده. خو دا چې آيا زه به كعبې ته په داسې حال كې هم داخل شم

چي جوړښت ئې همغسني وي چي د ابراهيم عليه السلام په لاس جوړه شوې وه او ما په خپل خوب کي ليدلې وه که نه؟ امید مي دا دئ چي د خوب دا برخه هم تحقق ومومي.

پوښتنه کوم: په تنکي ځواني کي، هغه مهال چي د کعبې له تاريخ او لومړني جوړښت خبر نه وم، څنگه مي کعبه په هغي بني کي وليدله چي نږدې څلور زره کاله وړاندي وه، څنگه پوه شوم چي څلروينست کاله وروسته به دې کعبې ته ننوځم، يو ځل نه بلکي پنځه ځلي، څنگه مي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) په هغه رنگ کي وليد چي د سعودي ځوانانو ته ورته وو، او کله چي ما د سعودي ځوانان د لومړي ځل لپاره په خپلو سترگو وليدل نو د رسول الله صلى الله عليه و سلم رنگ را په ياد شو؟!!!

۱۳- دوهم ځل مي هغه مهال په خوب کي ليدلی چي د سردار داؤد د اقتدار په دور کي زه د پېښور په گلپهار نومي سيمي کي اوسېدم، د نورو ملگرو تر څنگ دوه پيلوټان هم راسره اوسېدل چي د يوه نوم محمد گل ځاى وو، زه او دوى د يوې عسکري کودتا په تور تر تعقيب لاندي وو، نور ملگري مو نيول شوي وو، او موږ پېښور ته ولاړو، خوب مي ليدو چي رسول الله صلى الله عليه و سلم زما د اوسېدو ځاى ته راغلی وي، زه ئې لاسونه ورومينځم، پر دسترخان د شوروا کاسه ورته کښېږدم، د خوراک په جريان کي له خوب راوينس شوم، سحر د ناشتا پر مهال همدا پيلوټ راسره ناست وو او راته وئې ويل: خوب مي ليدو چي ته راته وايې ما تېره شپه رسول الله صلى الله عليه و سلم په خوب کي ليدلی، ما ورته وويل: هو؛ ما تېره شپه رسول الله صلى الله عليه و سلم په خوب کي ليدلی او خوب مي ورته تېر کړ.

۱۴- درېيم ځل مي هغه مهال په خوب کي وليد چي د روسانو په ضد زموږ جهاد په

ډېر شدت سره روان وو، ما به د دې لپاره د امريکايانو په ضد جدي تبليغات کول
چي پوهېدم هغوی شوم عزائم لري، که مجاهدین د دوی خطرناکو عزائمو ته متوجه
نه کړو نو کېدی شي روسان وباسو خو افغانستان د امريکايانو په لاس کي پرېوځي،
ځينو وروڼو دا مشوره راکوله چي اوس د امريکا په ضد د څه ويلو وخت نه دی... په
همدې دوران کي مي خوب وليد چي په يوې لويې کلا کي له ډېرو ملگرو سره يم، د
کلا داسي لويه دروازه وي چي لاری ترې تېرېدی شي، دروازه د شمال لوري ته وي،
د کلا د امنيت مسؤليت زما په غاړه وي، مور د رسول الله صلی الله عليه و سلم راتلو
ته منتظر يو، ناڅاپي گورو چي هغه له يو شمېر خلکو سره له همدې لويې دروازې
کلا ته راننځي، زما په لاس کي دوه توري وي، رسول الله صلی الله عليه و سلم د
هغه جومات په لوري ولاړ شي چي د همدې کلا په غربي خوا کي پروت وو، زه په
خلکو کي سترگي رغروم چي وگورم کوم دښمن خو به په دې فرصت کي کلا ته نه
وي راننوتلی، په دوو کسانو مي سترگي ونښلي، چي رنگ ئې سور، سترگي ئې شنې،
د سر او ورېځو وېښتان ئې ژېړ دي او سروڼه او رېري ئې خړپيلې دي، متوجه شم
چي دوی رسول الله صلی الله عليه و سلم ته د زيان رسولو په موخه راغلي، پر دواړو
د تورو گوزارونه وکړم، دواړه ووژل شي، بيا جومات ته ولاړ شم، په دوهم صف کي
ددرېم، رسول الله صلی الله عليه و سلم هم په همدې صف کي ولاړ وي، زما او د ده
تر منځ يو کس ولاړ وي چي زه ئې نه پېژنم، څوک چي امامت کوي هغه هم نه
پېژنم، مور د امام کين لوري ته په دوهم صف کي ولاړ يو، په همدې حالت کي له
خوب راوينښ شوم. دې خوب د خپل دريځ په اړه مطمئن کړم، دا دواړه شين
سترگي دښمنان روس او امريکا وو، په دوو تورو د دوی وژل د دواړو په ضد په يوه
وخت کي مبارزه وه، د لمانځه په دوهم صف کي زموږ د ودرېدا تعبير دا دی چي مور

د اسلامي امت دوهم نسل يو، زموږ په خوا کې د رسول الله صلى الله عليه و سلم د درېدا بڼيې چې موږ د ده په سنت عمل کوو او هغه له موږ سره دي، له شمال د دښمنانو راتگ دا دي عملاً وليدل شو چې دواړه په گډه نن له شمال افغانستان ته راغلي.

۱۵ - څلورم ځل مي د ۱۳۸۸ کال د قوس د مياشتي په څلرويشتمه نېټه هغه مهال په خوب کې وليد چې ما د بخاري پښتو ژباړه پيل کړې وه، خوب وينم چې په امام صاحب کې يم، زموږ د کور مخي ته زمکي کې د دښمن پوستې وي، زمکه کې لوتي وي، د يوې له کبله، له ځان سره وایم چې په سينه کېرښېدو سره دې پوستو ته رسېدا او بريد کول ممکن دي، د يوې پوستې عسکر له ځان سره وايي چې اوس په دې ځای کې بلد شوي يو که څوک د شپې له لوري هم په دې لوتو کې راځي نو پرې پوهېږو، دا وخت موږ د رسول الله صلى الله عليه و سلم راتلو ته منتظر يو، له ځان سره وایم چې که هغه راغی نو سترې مشې به څنگه ورسره کوم، څه به ورته وایم، هغه په يوه موټر کې راشي، د موټر بڼي اړخ ته کوز شي، موټر وړاندي ولاړ شي، خوا راکړي، روغ بر ورسره وکړم، له ځان سره ووايم: داسي نه چې زما له سا او تنفس اذيت شوی وي، له روغبر وروسته لاس داسي وخوزوي چې د شمال په لور ځو، ما د خپل کور په لور اشاره وکړه او ومي ويل: دې لوري ته ځو، روان شو، په لويه دروازه د ننوتو په وخت کې ئې زموږ د کور دوه منزله مېلمستون ته وکتل او وئې ويل: خلک خو دغو ته گوري (داسي ترې معلومه شوه چې دا دوه منزله ځای ئې خوښ نه شو او گواکي خلک د مجاهدينو په اړه د داسي کورونو په جوړولو ناراض شوي او اعتراض لري... ما وويل: دا دېرش پنځوس کاله مخکي جوړه شوې، تر اوسه ورانه وه، دا لومړی کور وو چې کمونستانو وران کړ، تر اوسه وران وو، له ځان سره وایم

چي دا څنگه او څه وخت بېرته جوړ شوی، (دا کور همغسپي تر نن پوري وران پاته دئ)، بيا نه پوهېږم چي څنگه تر هغي خوني ولاړو چي يو ځای په کي کنبېنستلو، زه ځان داسي گورم لکه چي کومه برستن راباندي پرته وي، له ځان سره وایم: دا ولي؟ برستن لري کړم، رسول الله صلی الله علیه و سلم ته مخامخ کنبېنم، مخ ته ئې گورم، داسي احساس کوم چي د ډېرو کړاوونو په وجه ډنگر شوی او سپين وېنستان ئې په رېږي کي راڅرگند شوي، هغه لاس داسي وخوزوي چي ورو ورو مخکي تگ افاده کوي او ووايي: همداسي به مخکي ځو، په همدې کي له خوب راوېنښ شوم. تعبیر ئې ډېر واضح دئ، زه ئې هم پر خپل جهاد مطمئن کړم او هم د بخاري د ژباړي او شرحي په اړه، يقيناً چي رسول الله صلی الله علیه و سلم هم له دښمنانو ډېر کړاوونه ليدلي او هم له کمعلو او غرضي دوستانو، ما د تحقيق په دوران کي داسي روايات هم وليدل چي که د رسول الله صلی الله علیه و سلم په وړاندي ده ته دا خبري منسوب شوې وی نو الله تعالی ښه پوهېږي چي څومره به پرې ځور بدلې وو؟! داسي خبري چي دښمنان ئې له کولو عاجز وو خو مسلمانانو ده ته منسوب کړي دي!! معلومه نه ده چي د قيامت په ورځ به دا خلک د دې پوښتني څه ځواب ورکوي چي ولي مو رسول الله صلی الله علیه و سلم ته هغه خبري منسوب کړي وې چي ده نه وې ويلې؟ ولي مو هغه ته داسي څه منسوب کړي ول چي هغه ترې بري وو؟ ولي مو په هغو صفاتو ستايلي چي الله تعالی نه دئ پرې ستايلي؟

د خوب د ځينو برخو په اړه له غور وروسته څو خبرو لازيات مطمئن کړم: ۱- ما په خوب کي رسول الله صلی الله علیه و سلم ته ويلې وو چي دا کور دېرش پنځوس کاله مخکي جوړ شوی وو، له غور وروسته راته معلومه شوه چي زمور د کور هغه مهلمستون پنځوس کاله مخکي جوړ شوی وو او دېرش کاله مخکي وران

شوی وو او تر ننه همغسي وران پاته دئ!! ۲- د بخاري د ژباړی په دوران کي مي کله کله زړه غوښتل چي لاس ترې واخلم، زړه مي راته ويل چي دا ډېر دروند کار دئ او زما ډېر وخت نيسي، خو د رسول الله صلی الله علیه و سلم دې وينا چي ورو ورو به مخکي درومو دې ته وهڅولم چي ادامه ورکړم، ۳- واقعاً چي پر مجاهدينو د افغان ولس يو ستر اعتراض دا دئ چي ځينو په داسي حال کي له نارواوو لارو ځان ته بنگلې جوړي کړې چي د جهاد د ډېرو شهداوو کونډي او يتيمان په سختو محرومیتونو او مظلومیتونو کي ژوند کوي. ۴- له برستني مي تعبير دا دي چي د مدثر د سورې آيتونه ما ته هم متوجه دي. الحمدلله چي ما هغه له ځانه لري کړه، رسول الله صلی الله علیه و سلم ته مخامخ کښېنستم او ماته ئې د ورو ورو مخکي تلو لارښوونه وکړه.

مرغان په خوب کي ليدل

۱۶- د ميزان په دولسمه ۳۸۸مي خوب ليدو چي په يوه چمن کي ناست يم، ناڅاپه گورم چي په هوا کي مرغان رانښکاره شول، چاڅه د دوی لوري ته وروشرل، نه پوهېږم چي څه وو، يو په کي زخمي شو، لاندي د راپرېوتو په حال کي وو، زما په لوري راپرېوتو، مخامخ زما په لوري راشي، دا اندېښنه راسره پيدا شي چي اوس به مجددي دا زما په خلاف د بد فال په توگه تعبير کړي، چي گواکي مرغه پرې حمله وکړه، چي رانږدې شي زما په لاس کي رنگه مجلې ته ورته کتاب وي، دا ئې مخي ته وخوځوم، هغه په شا شي، بېرته بر ولاړ شي، زه مرغه ته مخ کړم او ووايم: ساده لکه چي په دې کتاب دي د غوښي گمان راغی، هغه لوړ لاړ شي، متوجه شوم مجددي او رباني هم د يوه بل څنگ ته ناست دي، شا ئې زما خوا ته ده، يو بل کس دوی ته مخامخ ناست وي، گمان کوم انجنير احمدشاه احمدزی وو، دوی زما کين لاس ته څو

گامه آخوا ناست دي، زه هغه درپيم کس ته د يوه حديث په اړه ووايم چي داسي نه دئ بلکي داسي دئ، (اوس مي هغه حديث هېر دئ)، مجددي هغه کس ته ووايي چي حکمتيار اوس په حديث کي هم متخصص دئ، دا خبره د استهزاء په توگه وکړي او هغه کس ته يوه وړوکې پاڼه هم ورکړي، گواکي حديث دغه دئ، زه ورته ووايم چي هو؛ الحمدلله زه حديث لولم، هغه ووايي: په خپل اپارتمنت (يا دپارتمنت) کي! زه ورته ووايم: نو آيا ستا په صوفي خانه کي ئې ولولم؟! په دې وخت کي گورم چي د مرغانو بله يا همغه مخکنۍ ډله بيا په آسمان کي راڅرگنده شوه، بيا يو د مخکي په څېر زما په لوري راشي خو په چمن کي ولوېږي، زه ورشم، شا ئې زما خوا ته وي، د سر په بڼکو ئې لاس راکښ کړم، بڼکي ئې زېر بخوني زرغونې وي، دومره لوی وي لکه يو ناست انسان، هغه راته ووايي: زه ستا د نيمې شپې د تلاوت او ژړا شيدايي يم، ولي دي پرېښي؟ زه ورته ووايم: له دې وروسته به ئې کوم، هغه وزر که لاس راوړد کړي او غواړي له ما قول واخلي، زه لاس وراوړد کړم، د گوتو سرونه مو سره ولگېږي، د دغه حالت په ليدو سره پر ما ژړا راشي، په ناسته ژاړم، شا مي هغو دريو کسانو ته وي، گمان مي کاوو چي اوس به دا درې کسان زما خوا ته راشي او پوښتنه به وکړي چي دا څه وو او څه ئې ويل او ولي ژاړې؟ خو هغوی په بې اعتنائې سره له هغه حای ووتل. او په همدې کي له خوب راويښ شوم، له راوېښېدو وروسته مي حالت داسي وو چي څو شېبې مي وژړل.

د خوب تعبیر داسي برېښي: له مرغانو مراد فرشتې دي، د رباني، مجددي او احمدزي يو حای ناسته هغه جبهه په گوته کوي چي دوی د حزب په خلاف جوړه کړې وه او پایله ئې له پرچميانو سره ائتلاف او د کابل جگړي شوې، دوی د الهي حکم خلاف عمل کولو پر فرشتو د دوی لخوا وار دغه معنی لري، په دغو مرغانو د

دوی له لوري گوزار شوی وو، زخمي مرغه زما پر سر راپرېوتو، او دا ښيي چې د الله تعالی پرېکړه زما په لوري وه، خو زه له حقيقت خبر نه وم، په فرشتې زما گمان چې مرغه به وي همدا تعبير لري، د حديث په اړه زما وينا ښايي زما هغو ليکنو ته اشاره وي چې له اسلام د دفاع په اړه مي کړې دي، د مجددې وينا له حق خبرو سره د ده مخالفت خو د مذهب تر پوښښ لاندې ښيي، که څه هم هغه شپه مي تهجد لمونځ کړی وو، يو جز تلاوت مي په لمانځه کي کړی وو خو ښايي د نه ژړا په وجه ئې ما ته ويلې وي چې ولي دي پرېښی؟

لوړه او ژوره، لنډ او اوږد ټوپ

۱۷- د ۱۳۸۷ کال د اسد په اومه شپه مي خوب ليدو چې د يوه جگ غره پر سر له زياتو ملگرو سره روان يو او غواړو د دې غره تر ټولو جگي څوکي ته ځان ورسوو، د لاري په منځ کي زه د غره څوکي ته وگورم او بيا لاندې ته نظر واچوم او له ځان سره ووايم چې راحه ته والوزه او له ښي اړخه ځان څوکي ته ورسوه، تر ټولو به مخکي ورسېږې، والوزم، په يوې برخي کي څو ځوانکي وگورم، ورکوز شم، يو ئې بې باکه او اوباش معلومېږي، ورته ووايم چې راشه ته د لينين او بوش په اتکاء درې گزه ټوپ ووهه، هغه ټوپ کړي خو ټوپ ئې فقط يو گز وي، زه ورته ووايم: اوس نو ما ته وگوره چې د الله تعالی په مرسته د غره هغي لوري څوکي ته والوزم، په همدې سره د الله نوم واخلم او له زمکي اوچت شم، غر ډېر لوړ او نېغ وي، زه همداسي عمودي په هوا کي لوړ ځم، دواړه لاسونه مي لوړ نيولي وي، آخري څوکي ته ورسېدم، د څوکي په سر نري تيران راوتلي وو، يوه ته، بل ته، او بيا بل ته لاس وغزوم، او په دې سره څوکي ته وختم، بيا ځان د داسي چا کره گورم چې ځاځيان معلومېږي، يو ئې ما پېژني خو د کور خاوند مي نه پېژني، زه روژه يم، د روژه ماتي

لپاره ډوډۍ راوړي، په دسترخان يو موټ پاخه سابه له لوبښي پرته او خوا ته ئې وچه مړۍ کښېږدي، زه خوراک پيل کړم، د کور خاوند پوښتنه وکړي چې دا څوک دى؟ هغه کس چې زه ئې پېژندم ورته ووايي: د خداى يو دوست... په همدې کي له خوب راويښ شوم.

د دې خوب تعبير دا دى: په خوب کي لوړ حای ته ختل د معنوي ارتقاء په معنى او په ټيټ حای او کندي کي اوسېدل او په کي پرېوتل د معنوي ټيټوالي او سقوط په معنى دي، په لينين او بوش باندي اتکاء کوونکي کمونستان او غريبالان دي. د دواړو گډ ټوپ به لنډ وي، له حأيو بنيابي مراد زما د ژوند هغه ورځي وي چې د جهاد د ورځو په سختو جگړو کي مي څه موده هلته تېره کړې وه او وصيت مي کړى وو چې که شهيد شوم نو چې هر حای شهيد شوم هملته مي دفن کړئ او که په خپل مرگ ومړم نو د حأيو د شهيد کڼو پر سر مي په هغه سنگر کي دفن کړئ چې په څو سختو جنگونو کي پکي اوسېدلى يم.

په خوب کي بيرغونه

۱۸ - د سالار احمد زي د خوب تعبير

د شهادت په ورځپاڼي کي مي د سالار احمد زي خوب تر سترگو شو، زه په خوبونو کلک باور لرم، او هغه په حقائقو د پوهېدو يوه حساسه مرجع گڼم او د مؤمنانو خوبونه د رسول الله (صلی الله عليه وسلم) د وينا مطابق د الله تعالى له لوري دوى ته مبشرات بولم، د هغه خوب داسي وو: په يوه حای کي چې سمسوري درې لري، له دې حای يو هوايي پل داسي سيمي ته غځېدلى چې له غونډيو ډکه وچه بيديا وي، زه د پل له لاري دغي سيمي ته لاړ شم، هلته پر غونډيو رپانده بيرغونه وگورم چې خوا ته ئې رڼا تر سترگو کېږي، له لري دا بيرغونه سپين برېښي، خو کله چې

نږدې ورغلم هغوی می شنه وموندل، د بیرغ خوا ته می هیڅوک تر سترگو نشي،... یو کس د قومندان ابراهیم په نامه وگورم چي درې کسان ئې خوا ته وي، یو کس ابراهیم نورو ته معرفي کړي، زه غواړم هغه ووهم د دې لپاره چي ولي ئې هغه پرديو ته معرفي کړ، بیا پټ پټ د لومړي بیرغ په لوري ولاړ شو، وروسته نور ملگري هم راپیدا شي، بیا په گډه د نورو بیرغونو خوا ته ولاړ شو، هغه راواخلو او مخکي روان شو... ما ته دا خوب داسي برېښي چي ټولي برخي ئې رښتیا شوې، که د خوب د لیدو پر مهال له دې خوب سره مخامخ شوی وی ښایي تعبیر به ئې راته گران وو خو اوس راته کاملاً څرگند برېښي. د سالار احمد زي د غوښتنې له کبله د هغه تعبیر وړاندي کوم:

داسي معلومېږي چي ته په اروپا کي اوسې، د هوا له لاري افغانستان ته تگ راتگ کوې، په خوب کي د هوايي پل، سمسوري درې او له غونډیو ډکي وچي بیدیا تعبیرونه همدا دي. ښایي د افغانستان له داسي سيمي سره تعلق لرې چي غرونه او غونډی لري خو ځنگلونه نه لري.

سپین بیرغ د طالبانو نښه ده او شین بیرغ د حزب اسلامي، د بیرغ رپېدا او خوا ته ئې رڼا د اسلامي جهاد نښه ده، له لري د غونډی پر سر بیرغ په سپین رڼگ کي لیدل او له نږدې په شین رڼگ کي؛ دا تعبیر لري چي خلک به له لري دا جهاد طالبانو ته منسوبوي خو په اصل کي به د حزب اسلامي له لوري وي، په دې حقیقت به هغه څوک پوهېږي چي جهاد له نږدې وڅېړي.

د بیرغ خوا ته د مجاهدینو نه لیدل دا تعبیر لري چي جهاد به روان وي، بیرغ به ئې رپېږي خو مجاهدین به نه لیدل کېږي، یعنی مجاهدین به په څرگنده توگه او په جبهه ئې جنگ نه وي بوخت او دوست او دښمن به ئې نه پېژني. او دا دئ عملاً

د جهاد مشر به د ابراهيم عليه السلام په سنت عمل کوي، د بتانو د ماتولو لپاره به ملا تړي، خو په پټه به د جهاد مشري کوي او ته به هغه څوک د وهلو مستحق گڼي چي د ده اسرار افشاء کړي. د قومندان ابراهيم او ستا د يوه ملگري له لوري پرديو ته د ده معرفي همدا تعبير لري.

د لومړي بيرغ لوري ته ستا پټ پټ تگ ښيي چي ته به د جهاد په لومړي پړاو کي د مجاهدينو ملگرتيا کوې او دا ملگرتيا به تر هغه دوام کوي چي جهاد دوهمي مرحلې ته داخل شي. دعاء وکړه چي دا ملگرتيا دي د ژوند تر پايه دوام وکړي او لا زياته مضبوطه شي.

هغه درې کسان ښايي داسي درې ډلي انځوروي چي په مخکني جهاد کي ئې څه برخه وه، خو اوس له مجاهدينو پردي شوي او د مجاهدينو په اسرارو د دوی پوهېدا خطرناک عواقب لري.

بيرغونه او پر سر ئې رڼا د جهاد مشعلونه دي، پر ډېرو غونډيو د بيرغونو ليدا ښيي چي د هېواد په گوټ گوټ کي به جهاد پيل شي او ستا د ملگرو له لوري د دغو بيرغونو ترلاسه کول او په رڼا کي ئې وړاندي تگ ښيي چي وروسته به جهاد له هغه پټ او مخفي حالت ووځي او په څرگند جهاد به بدل شي. چي دا دئ همداسي وشول.

په خوب کي د مهدي ليدل

۱۹- راشئ د شهيد اسامه او ايمن الظواهري د يوې غونډي قصه هم ستاسو په وړاندي کښېږدم: د امريکايانو د تېري په لومړي کال او هغه مهال چي په شيگل کي اوسېدم، اسامه، ايمن الظواهري، د اسامه دوه زامن، حمزه او عثمان، او د کويټ ابوالغيث هم راسره ول، د دسترخان شاوخوا ناست وو، اسامه د يوه عرب ورور د

يوه اوږده خوب يادونه وکړه، چې د امریکایانو برید، د طالبانو د حکومت نسکورېدا، په توري بوري کي پر دوی برید او د ډېرو نورو پېښو تر څنگ ئې دا هم په خوب کي لیدلي وو چې مور یوې سيمي ته پناه وړې چې خلک ئې په قوم شنواري دي، دلته د اقامت پر مهال واورو چې مهدی راوتلی، که گورو چې خلک یو سړی پر تخت ولاړ پر خپلو اوږو تر مور بر وړي، یو پری ئې داسي پرې راتاو کړی وي چې لاسونه ئې هم له بدن سره تړلي وي، راته ویل کېږي همدا مهدي دئ،... بیا ئې وویل: کله چې مور دلته راغلو او پوښتنه مو وکړه چې د دې سيمي استوگن په قوم څوک دي، راته وویل شول چې شنواري، حیران شوم چې په کنړ کي شنواري څه کوي، دهغه ورور خوب مي را په یاد شو، ټولي برخي ئې یوه په بلي پسي رښتیا شوې، خو نه پوهېږم چې دهغه لاس تړلي مهدي تعبیر به ئې څه وي؟! په دغو ورځو کي زه ورونو د اسامه دوی تر موقعیت لږ بر بېولی وم او دا ئې راته ویلي وو چې له ملاقاتونو، مرکو، تماسونو او څرگندېدو به ډډه کوې، داسي مي احساسوله لکه چې زما لاس پښې ئې راتړلي وي، دې حالت ته په پام سره دهغه خوب تعبیر راته کاملاً څرگند شو، ورته ومي ویل: د قرآن د وینا له مخي هر قوم ځان ته هادي او مهدي لري، ښايي ما ته به الله تعالی دا سعادت راپه برخه کړي چې د دې ولس هادي شم، خو دلته ئې زما لاسونه راتړلي دي، بیا مي خپل هغه خوب هغوی ته بیان کړ چې د تحصیل په دوران کي مي د پوهنتون په لومړي کال په لیلې کي لیدلی وو، خوب داسي وو: ډېر خلک راغونډ وي، د اکثر و جامې سپیني وي، د ځینو رېبري توري او د ځینو سپیني وي، یو له بل سره روغبر کوي او مبارکي ورکوي چې مهدي راوتلی، ټول کښېني، ځیني ئې ما ته اشاره وکړي چې دی د مهدي نائب دئ، بیا له ما وغواړي چې وینا ورته وکړم، زه ودرېږم او خپلي خبري داسي پیل کړم: به نام خدا، به نام خدایي که هزار و

چهارصد سال قبل به عده ای محدود صحابه این توفیق را عنایت کرد که پرچم اسلام به دست آنان در قلب دهلي به اهتزاز آمد، د لاس خوځولو او جذباتي کېدو له کبله له خوب راوینښ شوم. هغه مهال مي ويناوي او ليکني ټولي په فارسي وې ځکه زموږ د سيمي د مکتبونو او د پوهنتون د درسي نصاب ژبه فارسي وه.

سيده لار، دواړو اړخونو ته ئې دېوالونه او دروازې او پردې ئې

۲۰- خور ليلا د مدرسې استاده وايي: خوب گورم چي په لوی تعمیر کي روانه يم، ښي او کين خواوو ته ئې کوټې دي، دروازې نه لري د دروازو په ځای پردې راځوړندي دي، ما يوه پرده اوچته کړه، گورم چي رباني او سياف پکي ناست دي، ژر مي پرده راپرېښوده، رسول الله عليه السلام مي وليد چي راته وايي: مخامخ لاړه شه، هلته مي يوه کوټه وليده چي دروازه ئې وه، او پرده هم ورباندي ځوړنده وه، په کوټه کي يو ښکلی مېز، او له پاسه ئې سپين څادر غوړول شوی وو، او په پطنوس کي يوه هندوانه پرته وه، رسول الله (صلی الله عليه وسلم) راته وايي: نيمه ته وخوره او نيمه حکمتيار ته پرېږده، خو ما ډېره برخه هغه ته پرېښوده او له خوب راوینښه شوم؟

د يوه مبارک حديث په رڼا کي د دې خوب دقيق تعبير دا دئ: سيده لار يعني اسلام، ښي او کين لوري ته دروازې چي پردې پرې غوړېدلې دي له سمې لاري کين او ښي لوري ته د انحراف هغه ملمع او پوښل شوي بلونکي چي انسان انحراف ته راکاږي، مخامخ تگ په سم لوري تگ دئ، رسول الله (صلی الله عليه وسلم) خوب ليدونکي ته په سم لوري د تگ لارښوونه کړې، د هندوانې تر نيمايي زياته برخه ما ته پرېښودل زما په اړه د محترمي استادې پېرزوينه ښيي.

حديث داسي دئ:

عَنْ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " ضَرْبُ اللَّهِ مِثْلًا صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا وَعَلَى جَنْبَيْهِ الصِّرَاطُ سُورَانٌ، بَيْنَهُمَا أَبْوَابٌ مُفْتَحَةٌ، وَعَلَى الْأَبْوَابِ سِتُورٌ مَرْخَاةٌ، وَعَلَى بَابِ الصِّرَاطِ دَاعٍ يَقُولُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ ادْخُلُوا الصِّرَاطَ جَمِيعًا وَلَا تَتَفَرَّقُوا، وَدَاعٍ يَدْعُو مِنْ فَوْقِ الصِّرَاطِ، فَإِذَا أَرَادَ إِنْسَانٌ فَتْحَ شَيْءٍ مِنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ قَالَ لَهُ: وَيْحَكَ لَا تَفْتَحْهُ، فَإِنَّكَ إِنْ تَفْتَحْتَهُ تَلْجَهُ، فَالصِّرَاطُ: الْإِسْلَامُ، وَالسِتُورُ: حُدُودُ اللَّهِ، وَالْأَبْوَابُ: مُحَارِمُ اللَّهِ تَعَالَى، وَالِدَّاعِي عَلَى رَأْسِ الصِّرَاطِ: كِتَابُ اللَّهِ، وَالِدَّاعِي مِنْ فَوْقِ الصِّرَاطِ: وَاعِظُ اللَّهِ فِي قَلْبِ كُلِّ مُسْلِمٍ " مسند احمد

له النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْأَنْصَارِيِّ رَوَيْتُ دِيَّ چي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: الله تعالى د داسي لاري مثال بيان كړى چي سيده ده، د لاري دواړو اړخونو ته دوه دېوالونه دي، تر منځ ئې پرانيستې دروازې، پر دروازې نړۍ پردې، د لاري دروازې ته جوخت يو بلونكى چي وايي: اې خلكو! ټول دې لاري ته ننوځئ او مه سره بېلېږئ، د لاري بر لوري ته داسي بلونكى چي كله كوم انسان وغواړي د دغو دروازو كومه يوه پرانيزي نو هغه ته وايي: افسوس پر تا، مه ئې پرانيزه، كه ئې پرانيزې نو وردننه به شې، نو له دې لاري مراد اسلام دئ، له پردو الهي حدود، له دروازو الهي محارم (هغه څه چي الله تعالى حرام كړي)، د لاري د سر له بلونكي د الله تعالى كتاب او د لاري بر بلونكى هغه الهي واعظ چي د هر مسلمان په زړه كي وي.

۲۱- مولوی فقيرالله وايي: په خوب كي مي خپل استاد يا پيغمبر عليه السلام وليد او پوښتنه مي ترې وكړه چي ملا عمر به څنگه شي، راته وئې ويل: تنظيم ئې ښه دئ خو دى نشي بريالى كېدى، بيا مي د حكمتيار په اړه پوښتنه وكړه، راته وئې ويل: ان شاء الله بريالى كېږي.

۲۲- د ۸۶ کال د میزان په شپږمه شپه مي په خوب کي وليدل چي په امام صاحب کي د خپل کور د مېلمستون په دوهم منزل کي يم، د کور په ترميم کار روان دئ، زما شهيد والد هم راسره وي، گورم چي د چت پلستر راخوړند شوی او د لوېدو په حال کي دئ، زه پلار ته ووايم چي دا خو په هغه صورت کي ترميم کېدی شي چي له چت سره په پېچونو وصل شي، د خوني جنوب غربي کونج ته متوجه شم لوی چاود ئې کړی، جنوب شرقي کونج کي هم چاودونه وگورم، پلار ته مخ کړم چي دلته اوسېدل صحيح نه دي د ړنگېدو احتمال ئې شته، غواړو په تلوار ووځو، د خوني له دروازې د وتلو پر مهال متوجه شو چي معماران لگيا دي کار کوي، زما والد معمار د تجار په نامه ياد کړي، زه گمان وکړم چي ده د نجار نوم واخيست خو بيا ئې د تجار په نامه ياد کړي، په همدې حالت کي له خوب وينښ شوم، تعبير ئې دا دئ چي د هېواد برنی طبقه خلک او د دوی واکمني د نسکورېدو په حال کي ده، په جنوب غرب او جنوب شرق کي ئې دېوالونه چاودېدلي، له دوی سره يو ځای کېدا غلطي ده، څوک چي د افغانستان د بياودانولو خبري کوي نجاران نه بلکي تجاران دي، وطن په پرديو پلوري.

د الله تعالی په حضور کي

۲۳- د ۱۳۸۶ کال د میزان په اته ويستمه شپه مي خوب ليدو چي په يوې خوني کي يم، چينه پکي بهېږي، له بې سده زمريانو ډکه ده، داسي احساسوم چي الله تعالی دلته حاضر دئ او زه ئې په حضور کي ولاړ يم، سخت ورته ژاړم، دعا ورته کوم، ترې غواړم چي نور ما د ځان لوري ته دروبله، له ژوند تېر يم. په خوني کي پراته زمريان هم د الله تعالی د حضور له امله بې سده دي، د سختي ژړا په حالت کي له

خوني راووځم، بهر څو ايرانيان وگورم چي ځيني افسران ئې هم په کي دي، له حان سره وایم چي دوی مشرکان دي، د الله تعالی په ځای د دغو زمريانو عبادت کوي!! يو ئې راسره خبري کوي خو زه د ژړا پداسي حال کي يم چي نږدې ده زړه مي وچوي، په همدې حالت کي له خوب راويښ شوم.

د خوب تعبير داسي دئ: هغه زمريان د الله تعالی مقرب بندگان دي، د زيات قرب له کبله بې سده دي، هر څومره چي انسان الله تعالی ته نږدې لار شي ليدلی ئې نشي، هغه خونه او چينه ئې د دين منبع او چينه ده، ايراني شيعه د څو مقربو بندگانو عبادت کوي.

پر آس سپرېدا

۲۴- د ۱۳۸۶ کال د حوت په ۱۳ د دوشنبې په شپه په خوب کي گورم چي په يوه بسکلي سور آس سپور له ختيځ لوري کور ته روان يم، کله چي دروازې ته رانږدې شوم آس مي په ډېر تمکين سره ورو ورو کور ته ننوت، زه ئې له دې حرکت ډېر زيات خوند واخلم، په همدې وخت کي يوه چاراته وويل چي دا د يوه ښه آس نښه ده چي کور ته رانږدې شي نو په ډېر تمکين سره خوځي او کور ته ننوځي، په کور کي له آس کوز شوم، گورم چي آس داسي غير عادي حرکات کول لکه چي سر پرې څرخي خو تم شو، زه ورته خفه وم، خو خوراک ئې پيل کړ، شهيد پلار مي په پيچکاری وينه ترې واخيسته خو وينه ئې د شيدو په څېر سپينه وې، پلار مي راته وويل دا ده په وينې کي تور تور څاڅکي معلومېږي ما چي ورته وکتل د غورو څاڅکي مي وليدل.

تعبير ئې دا دئ: کور يعني وطن، آس يعني هغه ځواک چي خوب ليدونکي ته تابع وي، په تمکين سره کور ته ستنېدل يعني عجله نه درلودل او په تمکين سره

نوټل، نو په مجموع کي د خوب تعبير دا دئ چي په حکومت کي برخه اخیستلو کي باید محتاط وو، حکومت کي برخه اخیستل زموږ قوت او اعتبار تضعیفوي.

توره

۲۵- د ۱۳۸۷ کال د حوت دوه ویشتمه شپه په خوب کي گورم چي له پرویز مشرف سره لاس په لاس نښته لرم، دهغه په لاس کي توره وي، زما په وار سره توره ترې ولوېږي، زه ئې راواخلم، خو زما له لاسه لاندي پرېوځي او له لوړي په ډېر سرعت سره لاندي ورغړي، زه په تلوار سره پسي وزغلم، د لوړي لاندي ئې ونیسم، که گورم چي دا توره د یوه واړه خنجر په اندازه شوه، چي ورته خیر شوم یوه خوا بله خوا ئې له ډبرو سره د لگېدو له کبله سولېدلې، خیري شوې او کږه شوې ده، متوجه شوم چي دا له فولاده نه بلکي د سربو په څېر له نرمي اوسپني جوړه شوې، ایراني ده او په موټي ئې د خمیني انځور کارل شوی. په همدې کي له خوب راوینښ شوم. له غور وروسته پوه شوم چي تعبير ئې دا دئ: مشرف د مسلمانانو مقابله د ایران پلوه شیعه وو په وسیله کوله، ډېره کمزورې وسیله وه، له لاسه ئې ووتله، حقیقت همدا دئ چي ده د امریکایانو په وینا له شیعه وو د مسلمانانو د خپلو لپاره کار اخیست، په فوځ، استخباراتو، پولیس او د تروریزم ضد اداراتو او مسلح قطعاتو کي ئې دا کار شیعه گانو ته سپارلی وو، د امریکا سي آی اې او ایف بي آی چي په پاکستان کي کوم مسلح ټولگي د همدې غرض لپاره جوړ کړي ول اکثریت ئې شیعه ول او په شمالي وزیرستان کي د جنگ قیادت ئې هم شیعه افسرانو ته سپارلی وو.

لوی کب (ماهي)

۲۶- د ۱۳۸۸ کال د حمل په دوه ویشتمه شپه مي خوب لیدو چي په نورستان کي د

ځينو ورونو ځای ته د اوسېدو لپاره ځم، د غره په یوې ډډي روان یو، په یوه ځای کې لوی سیند وگورو چې ډول ډول لوی ماهیان په کې گرځي، هر یو ئې لکه یوه وږه کشتی، خوا ته می یو کس وایي چې اوبه له مورې دېرش متره لاندي دي، ناڅاپي یو کب راټوپ کړي او خپلي شونډي زما پر بڼي لاس ووهي او بېرته اوبو ته کوز شي، که گورم چې لاس می ټنګي شي، خو ورو ورو بېرته ختمی شي، بیا گورم چې دا اوبه دومره کمی شي چې کبان ئې یا ولاړ شي یا په خټي کې ونښلي، یو غټ ئې زموږ د ملگرو لاس ته ورشي، یوه برخه ئې پخه کړي او مورې ئې وخورو. تعبیر ئې ښایي دا وي چې اوس په افغانستان کې د گن شمېر هېوادونو ځواکونه هري خوا ته خوزي، یو به ئې مورې ته دومره تاوان راورسوي لکه د لاس پر پوستکي څو ټنګي، خو ډېر ژر به د دوی لپاره د لامبو وهلو شرائط ختم شي، له دوی به ډېر څه د افغانانو په لاس کې پرېوځي. له نورستان مراد د نور په لوري تگ دئ، یعني شپه او تیاره ختمېږي او د رڼا ځای ته ځو.

په سپوږمۍ کې وران کورونه

۲۷- د روسانو د وتلو په شپو ورځو کې می خوب لیدو چې سپوږمۍ ته ختلی یم، که گورم چې په سپوږمۍ کې سختي زلزلې شوې دي او هلته ټول کورونه وران شوي، یوازي یو کور روغ پاته وي، دا کور له سمندو جوړ وي، رنگ ئې هم سمندو ته ورته، ډېر کلک او ستر وي، راته وویل شي چې دا د حزب اسلامي کور دئ، له ځان سره ووايم: په سپوږمۍ کې خو آکسیجن نشته، دا کور ئې څنګه جوړ کړی او مواد ئې څنګه راننقل کړي، کور ته ورننوځم خو که گورم چې هغه جومات دئ،... په همدې کې له خوب راوینښ شوم، تعبیر می دا وو چې په افغانستان کې به سخت حالت راشي، ځکه قرآن سپوږمۍ د آية اللیل په نامه یاده کړې، او سخت حالت ئې له شپې

سره تشبیه کړی، په دې سخت حالت کې به نوري ډلې له منځه ولاړې شي او حزب اسلامي به پاته وي، پاته کېدا به ئې داسې وي چې ما ته به هم د حیرانتیا وړ وي. گمان کوم چې دا خوب رښتیا شو.

حرم، حجرالاسود ښکلول، په حرم کې یوازې دوه کسان

۲۸- ډېر کلونه وړاندې او د شوروي یرغلگرو په ضد د جهاد په دوران کې مې خوب ولید چې په حرم کې او د حجرالاسود مخې ته ولاړ یم او هغه ښکلوم، په داسې حال کې چې له سترگو مې ډېرې اوبښکې بهېږې، کله چې فارغ شوم او مخ مې راواړاوه نو خپلې شا ته مې یو څوک چې نوم ئې نورالدین او د الجزائر اوسېدونکی وو وموند، په ټول حرم کې له ما او ده پرته بل څوک نه تر سترگو کېدو، په همدې حالت کې له خوب راوینښ شوم، نورالدین ډېر مخلص مجاهد وو، پغمان ته د تگ په دوران کې د هغو ملېشو په کمین کې په شهادت ورسېدو چې مشر ئې صدیق چرسې وو او وروسته د سیاف له اتحاد سره یو ځای شول، له دې خوب مې تعبیر دا وو چې اوس په ټول امت کې یوازې افغان مجاهدین له خپل رب سره په خپلې ژمنې وفا کوي، او د الجزائر مجاهدین به په دوی پسې د جهاد لار غوره کړي، دا ځکه چې پر حجرالاسود لاس اېښودل داسې گڼل شوی لکه د الله تعالی پر لاس خپل لاس ږدول او له الله سره ژمنه کول.

ځان په مسجدالحرام کې لیدل

۲۹- د ۱۳۹۰ کال د حمل په درېیمه شپه مې خوب لیدو چې په مسجدالحرام کې یم، یو کس بل هم راسره دئ (نوم ئې نه اخلم، د اسلامي نهضت د لومړنیو غړو له ډلې دئ، تر نن پورې پر خپلو ژمنو ولاړ دئ، پاکستان ته له راتلو وروسته په ځینو

امورو کي سلفيانو ته نڙدې شو)، په حرم کي ډېر خلک ترسترگو کېږي، په يوه حای کي ايمن الظواھري وگورم چي سپين عربي اوږد کميس ئې اغوستی دی او په لمانځه ولاړ دی، زړه مي غواړي له هغه سره له لمانځه وروسته روغېر وکړم، مور تر ده لږ وړاندي او د ده بڼي اړخ ته په لمانځه ودرېږو، زما ملگری له مال لږ لري زما کين لوري ته ودرېږي، هر څوک بېل بېل لمونځ کوي، يو ځل چي خپل ملگری ته سترگي ورواړوم نو قبلې ته مخامخ په لمانځه ولاړ او د ژړا په حال کي ئې وگورم، خو دوهم ځل ئې مخ د قبلې مخالف سمت ته او بې اعتناء ئې وگورم، زما خوا ته درې ماشومان چي لا تنکی ځواني ته نه دي رسېدلي راشي، په لاسونو کي ئې د لاس د گوتو په اندازه وړې وړې پاني وي، داسي گنم چي په دې پانو کي ئې ځيني پوښتني دي، غواړي ما ته ئې راکړي، زه په خپل لمانځه بوخت يم، لاسونه مي پر نامه دي، پاني ترې وانه خلم، يو ئې خپله پانه زما پر مړوند کښېږدي، بل ئې ما ته ووايي: کعبه د هغه سپين دېوال لوري ته ده، دا دېوال لږ زموږ کين لوري ته وي، زه ورته اعتناء ونه کړم او په مخکني استقامت خپل لمونځ ته دوام ورکړم، دوی لاړ شي، زه او ايمن الظواھري په داسي حای کي ولاړ يو چي کعبه په خپلو سترگو نه گورو، زما خوا ته د گلانو لوړ لوړ بوټي وي، په همدې حال کي له خوب راوينس شوم. دا خوب او د هغه تعبير مي همغه وخت ليکلی او د نورو خوبونو په دوسيه کي مي حفظ کړی. د خوب تعبير ډېر واضح دی: زما تگلوری سم او سيده دی، زما ملگری خپل استقامت غلط کړی، هغه مهال ئې استقامت صحيح وو چي لا نه وو سلفي شوی، دا ماشومان هغه دي چي ماشومانه پوښتني او اعتراضات لري، زموږ مزاحم کېږي او د خپل رب عبادت او جهاد ته مو نه پرېږدي، هر يو ئې يوه ډله تمثيلوي، همغه ډلي چي په خپلو ماشومانه اعتراضاتو سره موږ بې حای مصروفوي، غواړي موږ د خپلي قبلې استقامت

کين لوري ته کور کړو، دوی داسي دي لکه هغه بې علمه مزاحم ماشومان، اوس پوهېږم چې دا درې ډلي کومي کومي دي، دا خوب ښيي چې ايمن الظواهري د خپل رب په عبادت بوخت دی، استقامت ئې د کعبې لوري ته دی، اوږد سپين کميس ئې د ښه ديانت نښه ده، مقام ئې د افغان مجاهدينو تر شا صف کې دی.

یوه معبر په خپل کتاب کې ليکلي چې په خوب کې ځان په حرم کې ليدل هم ښه تعبير لري او هم بد، ښه والی او بد والی ئې د ليدونکي په حالت پوري تړاو لري!! دې معبر دوه ستر ستر اشتباهات کړي: حرم او مسجد او په هغه کې لمونځ د هر چا لپاره يوازي يو تعبير لري، ښه او ښکلی تعبير، تعبير ئې د ايمان او حرم په دائره کې د خوب ليدونکي دخول دی نه بل څه، دوهمه اشتباه ئې دا ده چې د خوب تعبير ئې د خوب ليدونکي په حالت پوري تړلی، حال دا چې رښتینی خوب رحمانی الهام دی چې تعبير ئې د خوب ليدونکي په حالت پوري هيڅ تړاو نه لري، د کافر خوب همغه تعبير لري چې د مؤمن عين خوب ئې لري، که د مصر د هغه پاچا خوب يوسف عليه السلام ليدلی وی نو تعبير به ئې سل په سلو کې همغه وو چې په خپله پاچا ليدلی، که کوم کافر ځان په حرم کې وگوري يا ئې بل څوک په حرم کې وگوري نو هيله دا ده چې هغه په ايمان مشرف شي.

۳۰- د يوه بل ورور خوب هم ولولئ چې له حرم سره تړاو لري، د څارنوال رضوان محترم ورور عمادالدين وايي: په حرم کې ویده وم، په خوب کې گورم چې له هري خوا په سپينو جامو کې خلک ډله ډله د عرفات په لوري په منډه منډه درومي، تر لري لري خلک په سپينو جامو کې گورم، له چا مي پوښتنه وکړه څه خبره ده او دا خلک ولي منډي وهي او په سرعت سره ځان عرفات ته رسوي، راته وويل شو چې ته خبر نه يې، حکمتيار راغلی او بيان ورکوي، زه هم روان شوم، چې کله ورسېدم،

نو حکمتیار مي وليدو چي تر ټولو سپين پوښانو لوړ ولاړ دئ، توره پگړۍ ئې پر سر ده او بيان ورکوي، او لاسونه خوځوي، ما يوه کس ته وويل چي له ده سره خو د خپل تنظيم خلک هم مخالفت کوي، دا دومره عظيم مخلوق له کومه راغی، پر ما غږ وشو چي که د زمکي والو پرېښی د آسمان والو نه دئ پرېښی، د همدې خبري په اورېدو سره له خوب راوېښ شوم. بايد واضح کړم چي محترم عمادالدين هغه مهال له جمعيت اسلامي سره وو.

قلم يعني الهي مقدرات

۳۱- په ۱۳۸۲\۱۱\۲۳ په خوب کي بش د يوې وړې خاوريني صفې پر عادي چوکۍ ناست گورم، يو شمېر کسان مو شا او خوا ته، زه څه ورته وایم، ناڅاپي يو کس چي قلم نومېږي راشي او يو لاسي بم د بش په غېږ کي واچوي، خو بم ونه چوي، بش نه پوهېږي چي دا څه شی دئ، قلم بيا راشي او يو لوی بم د بش مخي ته واچوي، بش بيا هم نه پوهېږي چي دا څه شی دئ، زه ورته ووايم چي دا بمونه دي بمونه، زه له صفې راکوز شم، او هره شېبه د بمونو د انفجار انتظار کوم، بش هم له صفې کوز شي، زما خوا ته راشي، زه ورته ووايم چي دا دواړه بمونه وو، وور بم پدي خاطر ونه چاودېدو چي پتاختۍ ئې نه وه نصب شوې، د صفې لوري ته راغلو، گورم چي رحمت الله پر صغه کښېښي او بمونه ترې راباسي، داسي معلومېږي چي دلته نور بمونه هم ښخ کړي شوي وو، ما ته يو کس ووايي چي د دي ځای محافظ له قلم سره مرسته کړې او د سلاح کوټ کيلي ئې ورکړې وه، ما له ځان سره د قلم د دې کار په اړه تعجب وکړ او ومي ويل چي ده ته به ښه جائزه ورکوم.

د خوب تعبير دا دئ: قلم يعني الهي مقدرات، الهي مقدرات د امریکايانو غېږ کي بمونه اچوي خو دوی نه پوهېږي، هغه بمونه چي دوی ښخ کړي د الهي رحمت

په طفيل به شنډ شي، د رحمت الله په لاس د بمونو رايستل همدا تعبير لري.

خرگند خوب چي تعبير نه غواړي

۳۲- په همدې شپه مي له پورتنې خوب وړاندي د يوي صفې پر سر له رامز فيلډ سره مجادله وه، هغه ته مي ويل چي له افغانستان ووځئ، بيا دي انتخابات ترسره شي، دا ته يې چي د جنگ پر دوام ټينگار كوي او د وتلو مخالفت، ده پداسي حال كې چي سترگي ئې ټيټې اچولې وې، وئې ويل: زه مخالفت نه كوم، هملته بش هم وي، زه بش ته هم همدا خبره وكړم، هغه راته ووايي چي ما ډېري زوروري خبري كړې دي، اوس د فوځونو د ايستلو خبره نشم كولى، شا او خوا ډېر خلك راغونډ وي او زما او بش خبري اوړي.

دا خوب ډېر خرگند دئ او مطلب ئې كاملاً واضح، تعبير ته ضرورت نه لري.

په فضاء كي روان كمرونه

۳۳- بيا خوب وينم چي په يوه جگ غره باندي ناست يو، د آسمان په لوري وگورم، لوى لوى كمرونه په فضاء كي روان وي، چي ځيني ئې ډېر ستر او ځيني نسبتاً واړه، خو چي د غره سر ته رانږدې شي داسي وبرېنسي چي غر ئې لږ ځان ته ورجذب كړي او راتپت شي، په يوه پسي تر شا هم وگورم چي ناڅاپي په غره راولوبږي، ټوټې ټوټې شي، زه ورشم، لوخړي ترې پورته كېږي، له شا ئې راوگرځم، څوك راباندي غږ وكړي چي مه ورنږدې كېږه مبادا دود زهرجن نه وي، په دې وخت كي زما نور ملگري هم ورته رانږدې شي، زه له بره ورته راکوز شم، كه گورم چي له يوې ټوټې سره د لاس وينځلو لوبى (دست شويي) نصب ده، زه وايم دا خو د دې نښه ده چي پورته كوم بل مخكي تلى مخلوق ژوند كوي، غواړم وگورم چي څه پرې ليكل شوي

که نه، خو ځای مي لیکونه ترسترگو شي، ځیني توري ئې انگلیسي ته ورته وي، خو ځیني ئې نه. بنایي تعبیر ئې د مختلفو هېوادو هغه درانده جنگي وسائل وي چي د هوا له لاري افغانستان ته راغلي، په غرونو کي ئې اغېز کم وو، له دې هېوادو به د یوه جنگي ماشین ويجاړ شي.

لوی تالار

۳۴- د ۱۳۸۶ د قوس په ۱۷ خوب وینم چي په لوی تالار کي چي ډېر خلک پکي دي، ناست یم، خوا ته مي زما یو خپلوان د عبدالله په نامه ناست وي، هغه راته ووايي چي په دې ځای کي ئې ۳۴ زموږ لپاره اېښې دي، (دا ونه وایي چي څه ئې اېښي)، ستا لپاره ئې هم یوه کرسی ستيچ باندي اېښې ده، له دې به ئې مقصد څه وي، زه په داسي ځای کي ناست یم چي شا مي له کړکۍ بهر ده، لمر راباندي لگېږي، بهر په کوڅه کي رستم شاه مهمند له احمدشاه احمدزي سره گورم چي خبري کوي او زما لوري ته راروان دي، زه کړکۍ بنده کړم، او د تالار منځ ته ځان دننه کړم، مخي ته مي قلم نومی کس ولاړ دئ، قد ئې ښه لوړ دئ، په تالار کي چي څوک خبري کوي ماشومان ورته تاري وهي. تعبیر ئې دا دئ: له عبدالله مراد زه په خپله یم، ځکه په دې ورځو کي ما د عبدالله نوم پر ځان اېښی وو، له قلم مراد زما لیکني او قلم دئ، له ۳۴ کسانو په ولسي جرگې کي حزب اسلامي ته منسوب ۳۴ غړي مراد دي، له ماشومانو هغه کمعقله افغانان مراد دي چي دې نظام ته خوشحال دي. د رستم شاه په لیدو سره تالار ته له ننوتلو مراد زما هغه موافقه وه چي وروڼو ته مي اجازه ورکړې وه چي د سولي په جرگې کي کېدی شي زموږ ځیني غړي په دې شرط برخه واخلي چي هلته د دښمن په ضد تبلیغات وکړي، د مجاهدینو موقف توضیح کړي، د غلطو پرېکړو مخنیوی وکړي، پرته لدې چي پرېکړو ته ئې التزام ولري.

۳۵- د ۱۳۸۶ قوس په ۲۳ خوب وینم چي د پاکستان د یوه داسي جمهور رئیس په دفتر کي یم چي د ربري آثار ئې پر مخ معلومېږي، یو حل یوه کس ته ترلی قرآن چي د رائل پر سر پروت وي وړاندي کړي، بېرته ئې شا ته کړي، کین اړخ ته ئې پر مېز کښېږدي، بیا یوه بل کس ته لویه بیاتي همداسي مخکي شا ته کړي، وروسته یو زلمی په همدې بیاتي ووهي او هغه پر زمکه پرېوځي، دا زلمي مور ته شکایت وکړي او داسي معلومېږي چي دی ئې د مسلمانۍ په جرم وهلی. تعبیر ئې دا دی چي ښايي په پاکستان کي به همداسي ډله واک ته ورسېږي.

په لمانځه کي لومړي صف ته تگ

۳۶- د ۱۳۸۶ کال د حوت په ۱۳ د دوشنبې په شپه په خوب کي گورم چي په حرم کي یم، لمانځه ته ودرېږو، له جومات بهر ولاړ یم، خو ورو ورو مخه راته خلاصېده او د لمانځه په حال کي لومړي صف ته ورسېدم، له لمانځه وروسته د یوې ستنې خوا ته ولاړ یم، په لاس کي مي هغه تحفه ده چي ما ته راکړی شوې، پرې لیکل شوي: دا په سرو زرو لیکل شوی قرآن حزب ته په تحفه کي ورکړی شوی، هلته مي ډېر وژړل او په ژړا کي راوینښ شوم. گمان کوم چي له دې قرآن مراد د پلوشې تفسیر دی چي الله تعالی د جهاد له برکت ما ته د هغه د لیکلو توفیق راپه برخه کړ او حزب اسلامي ته د هغه د طبع او توزیع توفیق. په حرم کي لمونځ یعنی د اسلام په دائره کي اوسېدل، د تگلوري او تگلاري سموالی، او د لمانځه په صف کي وړاندي توب یعنی له دیني او معنوي پلوه ارتقاء او مخکي تگ.

په لمانځه کي د الشرح او النصر سورتونه

۳۷- د ۱۳۸۷ کال د اسد لومړی اونۍ د جمعې په شپه مي خوب لیدو چي په کابل

کي د پښتنو مخصوصاً د کوچيانو مشرانو باندي د شمالي ټلوالې او د دوستم د ملېشو لخوا برید شوی، ځيني خانان او مشران ټي په کي وژل شوي،.... بيا ډېر خلک گورم چي راغونډ شوي، د ماښام لمانځه وخت شي، زه د امامت لپاره مخکي شم، په لومړي رکعت کي الم نشرح ووايم، کله چي (و رفعا لک ذکرک) ته ورسېږم، سياف چي په صف کي کيڼ اړخ ته ولاړ دئ سبحان الله په نيم لور غږ ووايي، په دوهم رکعت کي د النصر سوره ولولم او لمونځ بشپړ کړم.

خوب ډېر څرگند دئ، دا برید يا مخکنيو بریدونو ته اشاره ده يا په راتلونکي کي همداسي برید ته اشاره، په لمانځه کي امامت يعني د خلکو مشري، د الم نشرح سوره د انشراح، رفعت، نېک شهرت، له ستونزو د وتلو زېري او د مبارزې پر دوام تأکيد او د النصر سوره د فتح او بري زېري. په لمانځه کي مي د سياف (سبحان الله) ويل داسي وانگېرله چي خپل تعجب ټي څرگند کړ، ښايي همداسي به وشي.

لوڅي پښې تگ

۳۸- د ۱۳۸۸ کال د حمل په شلمه مي خوب ليد چي د امام صاحب په ولسوالۍ کي يم، اوباما راسره وي، غواړي له ما سره زما کور ته ولاړ شي، د کور په لور روان يو، زه په دې فکر کي يم چي زما په کور کي به دی څنگه گوزاره وکړي شي، دلته خو ډېر ضروري تسهيلات نشته، په لاس کي ټي زما کتاب بايبل د قرآن په رڼا کي وي، د دانيال په اړه راته وايي چي ته ولي وايې دا خبري د يوه پيغمبر نه دي، زه ورته ووايم چي د پيغمبر خبري داسي نه وي، په يوه بله صحنه کي هغه گورم چي لوڅي پښې روان دئ، وایم دی تورپوستی دئ او د پښو تلي او خاپي ټي کلکي دي او اغزي په کي نه ننوځي.

تعبير ټي څرگند دئ، امریکايان په افغانستان کي د پاته کېدو لپاره مجال نه

لري، لازم تسهيلاات ورته ميسر نه دي، لوخي پښې تگ يعني د وړاندي تگ له ضروري امكاناتو او تسهيلااتو محرومېدل. د اوباما په لاس کي زما کتاب (بايبل د قرآن په رڼا کي) يعني دا کتاب به په انگرېزي هم وژباړل شي او په امريکا کي به خپور شي، مسيحيان دانيال ته د يوه پيغمبر او د خوبونو د معبر په سترگه گوري، زما دغه کتاب به ډېر قانع کړي چي هغه پيغمبر نه وو.

جهاز او راکت

۳۹- د ۱۳۸۸ کال د ميزان په ديارلسمه مي خوب ليدو چي د هېواد په داخل کي د حزب په يوه نظامي مرکز کي اوسېږم، مرکز په غرنۍ سيمه کي دئ، تر مرکز بر زما د اوسېدو ځای دئ، د دښمن جهازونه راشي، يو ئې راکت وتوغوي، پوه نشم چي راکت چېري ولگېدو، غږ هم وانه ورم، په نښه شوی ځای زما له نظره پټ وي، بيا يو ستر جهاز زموږ د مرکز پر سر راشي او حرکت ئې سست شي، بيا په شا راشي او زما د اوسېدو پر ځای لږ تم شي، زه له مرکز جنوب لوري ته د يوه بل ناو خوا ته روان شم خو څو گامه آخوا ودرېږم، جهاز ته ځير شم، گورم چي هغه نور په شا ولاړ او د هغه غره پر سر تم شو چي له دې ځای لږ لوړ وو، گمان مي کاوو چي ښايي عسکر به ترې راکوز شي، خو ناڅاپي ولوېد او پر بل مخ راواوښت، زه ئې خوا ته ورشم، يو کس ورنږدې شي او يوه پرزه ترې واخلي او بل ته غږ وکړي چي راشه، زه پر ورونو ږغ وکړم چي مه ورنږدې کېږئ ښايي منفجر شي، په همدې کي له خوب راويښ شوم.

ما ته ئې تعبير داسي برېښي: پر داسي ځای راکت ويشتل چي زما له نظره پټ دئ يعني پر کوم بل هېواد د امريکا تېری، زموږ پر سر لوی نظامي جهاز يعني د امريکايانو نظامي ستراتيژي، رانسکورېدل ئې د دې ستراتيژي شنېدل، ما دې ته

ورته خوب هغه مهال په سپیني شگي کي لیدلی وو چي د نجیب د حکومت له نسکورېدو لږ مخکي د ملگرو ملتونو د استازي په وساطت د موقت حکومت روانه طرح ناکامه شوه، هغه مهال مي په خوب کي لیدلي وو چي د ملل متحد يو جهاز زمورې خوا ته راپرېوزي.

د سر وېښتان جوړول

۴۰- د ۱۳۸۸ کال د میزان په څوارلسمه شپه مي خوب لیدو چي له مرحوم مولوي صاحب خالص او د حاجي قدیر په شمول د ده له ملگرو سره ناست يم، ډېر خلک نور هم راغونډ دي، مولوي صاحب خالص څه ووايي، زه ئې خبره تردید کړم، حاجي قدیر ودرېزي څه وایي، زما د سر مخکنيو وېښتانو باندي لاس کښېږدي او ووايي: د ده وېښتان داسي نه وو لکه چي اوس ئې تاسو گورئ، زه غږ کړم چي دا خبره صحیح نه ده، زه دا لس کاله خپل سر همداسي په خپله جوړوم، د وېښتانو ماشين لرم، (حال دا چي په دې وخت کي ما نږدې ۲۷ کاله کېدو چي د سر وېښتان په نايي نه وو جوړ کړي په خپله مي جوړول، نه پوهېږم ولي مي لس کاله یاد کړل، گمان کوم دا يوه اشاره ده اولس کاله مخکي حالت ته)، په دې وخت کي ما پر خپل ځان څادر داسي اچولی وي چي د سر يوه برخه مي هم پټه کړې، بيا گورم چي مولوي صاحب خالص په يوه پړي چي سرونه ئې له دوو دېوالونو سره تړلي دي لاس ونيسي، ټال ووهي او لاندي ولوبېږي، پښه ئې ماته شي، که گورم چي هغه بربنډ شوی، نحيف دئ او پوستکی ئې توربخن بربښي، غواړي له زمکي پورته شي خو نشي توانېدی، بيا د ده د ملگرو د موټرو قطار وگورم، په دې کي د حاجي قدیر څلور سور رنگي آخريڼ ماډل لينډ کروزر ته ورته سوروري موټري هم وي، خو له ما سره فقط يو بايسکل وي.

نبايي په دې خوب کي د محترم مولوي صاحب خالص د حزب هغه حالت راته انځور شوی وي چي د ده ملگرو اولس کاله مخکي درلود، هغوی له رباني سره يو حای شوي وو، پراخ امکانات ئې ترلاسه کول، د حزب په ضد ئې تبليغات کول، محوري واک د حاجي قدیر د کورنۍ په لاس کي وو، د حضرت علي په څېر مشهور قومندانان ئې هم له امریکایانو سره ول او هم له شمالي ټلوالې سره، مرحوم مولوی صاحب خالص ته ئې وفا او اخلاص ختم شوی وو او د هغه لارښوونو ته ئې هيڅ اعتناء نه کوله. کله چي له خوب راويښ شوم نو مولوي صاحب خالص ته مي دعاء وکړه. داسي برېښي چي د سر له وېښتانو مراد افکار دي، د حاجي قدیر د وينا مراد دا وو چي گواکي ما خپل فکر بدل کړی، زما د حُواب معنی دا وه چي زما فکر همغه مخکنی فکر دی، دوی هغه مهال هم د رباني ملگرتيا کوله چي له کمونستانو، جنرال دوستم او شيعه حزب وحدت سره ئې د پښتنو په ضد د جبل السراج ائتلاف جوړ کړ، او د حزب په ضد ئې تبليغات کول، خو کله چي دا ائتلاف د حزب په وړاندي له ماتي سره مخامخ شو او په ائتلاف کي د شاملو ډلو تر منځ خونړی جگړي پيل شوې، په نتیجه کي ئې لومړی حزب وحدت او ورپسې جنرال دوستم له ائتلاف ووتل او حزب اسلامي ته ئې احوال ولېږو چي نور نه غواړي د حزب اسلامي په ضد په جگړو کي برخه واخلي، د حزب له نظره دا يو گټور انکشاف وو چي د حزب اسلامي په ضد جوړ شوی ائتلاف وشړېدو او دوو ډلو د هغه په ضد له جگړي لاس واخيست، په داسي حال کي چي حزب اسلامي نه دغو ډلو ته کوم امتياز ورکړی او نه ئې د اسلامي اصولو او لارښوونو خلاف کوم گام اخیستی، خو ځينو غرضي کړيو د حزب په ضد داسي تبليغات پيل کړل چي گواکي حزب خپله تگلاره بدله کړه او له کمونستانو او ايران پلوه شيعه ډلي سره ئې ائتلاف وکړ، په خوب کي د حاجي قدیر په وينا کي

دغه تبلیغات منعکس شوي، د حاجي قدیر کورنۍ اوس د همغه جنرال دوستم په خوا کي ولاړه ده او هغه ته ئې د جمهور رئیس د معاون په توگه رایه ورکړه!!

د جهاز نسکور بدل

۴۱- د ۱۳۸۸ کال د میزان ۲۱ شپه مي خوب وليد چي په يوه نظامي مرکز کي يم، د دښمن جهازونه راشي، ډېر ټيټ زموږ پر سر تېر شي، يو ئې په ډزو رانسکور شي، زما يو محافظ چي وزير نومېدو، کلنگ ورسره وو او په نسکور شوي جهاز ئې وارونه کول، زه هم ورغلم، يو کس راوړاندي شو او د پيلوټ سر ئې ترې پرې کړ، ما ته ئې راکړ، دا شمېره مي پرې وليده: ۵۱۸۴ که ۵۴۸۱، تعبير ئې داسي راته برېښي: په وزيرستان کي به امريکايان ماته وخوري، منصوبه به ئې ناکامه شي، له وزير مراد وزيرستان دئ، له جهاز د دښمن هوايي بريدونه دي، د دې ماتي حاصل به زموږ په لاس کي پرېوځي. د شمېرې تعبير ښايي د امريکايانو د مرو شمېرې ته اشاره وي او معنی ئې دا وي چي کله د دوی د مرو شمېر دغه حد ته ورسېږي وروستۍ ماته به ئې تحقق ومومي.

ارگ، په ارگ کي سېل او د برج نسکورېدا

۴۲- د عقرب ۱۷ / ۱۳۸۸: خوب وينم چي په ارگ کي يم، رباني له خپلو ځينو پلويانو سره هم هلته وي، ناڅاپي سېلاب راشي، د ارگ برج ونړوي او له ځان سره ئې وړي، گورم چي برج په اوبو کي لاهو دئ او رغړي، زه له سېلاب د خوندي پاته کېدو لپاره له ارگ د وتلو په موخه روان شم، له څو دېوالونو تېر شم، يو موټر راشي، په هغه کي سپور شم، تمانچه راسره وي، ډرېور ئې له ځان سره ووايي: گوره چي قبر او کفن به ئې په برخه شي که نه، زه داسي حدس ووهم چي ښايي دا کوم

کمونست دئ او بد نیت لري، غواړم تمانچه راوباسم او وټې ولم په همدې کي له خوب راوینس شوم.

گمان کوم تعبير به ټې دا وي چي د کابل حکومت نسکورېږي، کمونستان به ټې په نسکورېدو کي فعاله ونډه لري.

۴۳- د ۱۳۸۸ کال د عقرب ۲۳: په خوب کي ځان په ارگ کي گورم، يوه کوټه زما وي، ظاهر شاه هم هلته اوسي، له کوټې راووځم او د مجددي د کورنۍ يو دوه کسان وگورم چي له ډېرو خلکو سره ناست وي او هغوی د ظاهر شاه ملاتړ ته بلي، زما په ليدو سره وشرمېږي، ناست خلک هم خواره شي، اسلام الدين راسره وي، يو منصبدار ورته ووايي: بشي که برو که برآی، زه پرې غصه شم، د ششکوف ټوپک راسره وي، هغه ته ټې ونيسم، هغه تمانچه راوباسي او زما خوا ته ټې ونيسي، څو کسان تر منځ شي، هغه بيا څه ووايي، زه بيا ټوپک ورته ونيسم او هغه تمانچه راته ونيسي، زه ټې تمانچه د ماشينگني په خوله ووهم او لري وغورځي، غواړم دزي پرې وکړم خو دلته ډېر نور افسران ولاړ وي، له دوی څلور کسان خپلي وسلې زما لوري ته ونيسي، زه پرې غږ کړم چي وسلې واچوئ، هغوی ټې واچوي، پنځم غواړي ټوپک ته لاس کړي زه هغه ته هم ووايم چي واچوه، هغه هم ټوپک پرېږدي او دا پنځه کسان له دې ځای تش لاس ووهي، داسي وانگېرم چي امريکايان غواړي دلته ډېر فوځيان او وسايل راولېږي، زه تصميم ونيسم چي له دې ځای د کابل شمال ته ووهم خو بيا بېرته ستون شم او خلکو ته په جگ غږ وينا پيل کړم او د امريکا په ضد ټې پاڅون ته هڅوم چي د وينا په منځ کي له خوب راوینس شوم.

تعبير ټې داسي برېښي چي د کابل د حکومت واک د ظاهر شاه د پلويانو او د کمونستانو په لاس کي دئ، مجاهدين هم څه برخه په کي لري، کمونستان غواړي د

اسلام دين او مسلمانان له قدرت خلع کړي، امريکا ئې مرسته کوي، زما د کوم اقدام په نتيجه کي به کمونستان له قدرت خلع شي او زه به د امريکايانو په ضد د ولس په پاڅون کي د محرک ونډه لرم.

پاکستان او هند خپل رقابت افغانستان ته رالېږدولی

۴۴- د قوس څلورمه ۱۳۸۹: خوب مي ليد چي هند پر پاکستان بريد کړی وي او يوه سيمه ئې نيولې وي، زه هم په دغي سيمي کي يم، غواړم پر هندي فوځيانو ډزي وکړم، بيا گورم چي زموږ يو عسکري مرکز په داخل کي نيول شوی وي، پاکستان يا هند نيولی وي، شيعه په کي مستقر کوي، يوه ډله آخوا ورروانه وي، زه غواړم ډزي پرې وکړم خو ونه توانېږم، تر شا ئې درې لوړ قدي راشي، زه پرې ډزي وکړم، دا تشويش راته پيدا شي چي بنايي دا به عرب وو، هغي خوا ته ورشم، گورم چي اسامه پر پښو لگېدلی، دوه نور ملگري ئې په شهادت رسېدلي، عبدالله عزام هم هلته وي، زه ووايم چي که مي زامن وژل شوي وی دومره به نه وم خفه شوی لکه د اسامه په وژل کېدو چي خفه کېږم، په زړه کي مي راگرځي چي کاش مخکي لومړي خط ته ولاړ شم او هملته شهيد شم، چي الله تعالی دا خطاء او غلطي راته وبخښي. په همدې حالت کي راويښ شوم.

ښايي تعبير ئې دا وي: هند او پاکستان خپل رقابت افغانستان ته راننقل کړی، داسي ډلي پالي چي د مذهب تر نامه لاندې د بهرنيو په چوپړ کي دي، له شيعه ډلو زياته استفاده کوي، عرب مجاهدين او د شهيد اسامه پلويان به درې ډلي وي، په دې جگړو کي به د هغوی ځيني شهيدان شي.

۴۵- د جدي دېرشمه ۱۳۸۸: خوب وينم چي حربي ښوونځي ته ورته ځای کي يم، ځيني خلک مي خوا ته راغونډ دي، څو عريضې ئې راکړې دي، زه احکام پرې ليکم، د يوه عريضه د يوې نمړې زمکي په اړه ده چي ترې اخیستل شوې او زه پرې ليکم چي قيمت ئې ورکړی شي، ناڅاپه گورم چي زما يو مصنوعي غاښ جلا شي او زه ئې په لاس کي راواخلم، بيا دوه نور جلا شي، بيا څه نور، بيا دومره چي موټ مي ترې ډک شي، د ټولو رنگ شين بخون او فيروزې ته ورته وي، په همدې حالت کي له خوب راويښ شوم. گمان کوم تعبير به ئې دا وي: حربي ښوونځي يعني د جنگ ډگر، له خلکو زمکي غصب کېږي او مور به ئې بېرته هغوی ته مسترد کړو، زموږ د شهيدانو شمېر به ورو ورو زيات شي، مهم مهم شخصيتونه به په شهادت ورسېږي او دومره به شي لکه په يوه ډک موټ کي د غاښ په اندزه شيانو شمېر.

د سعودي په شوری کي چاودنه

۴۶- د دلو ۲۰ کال ۱۳۸۹: خوب وينم چي يو څوک راته ووايي: له انفجار خبر شوې؟ زه ورته ووايم: کوم انفجار؟ هغه ووايي: د سعودي انفجار، بيا راته ووايي چي په شوری کي انفجار شوی، زه يوې خوا ته مخ واړوم وگورم چي د غره تر شا د يوې چاودني سرې لوڅري تر سترگو کېږي، بيا يو کس وگورم چي لوړ قد لري، ځوان دی، وېښتان ئې اوږده دي او تر څټ لاندې شوي، په لاس کي ئې يوه شمع وي، پر غره لوړ روان وي، تر شا بل کس ورته رغ کړي: يوم التعريش يوم التعريش، بيا دا کس ورنږدې شي، يوه توره اوږده ټوټه ترې واخلي، هغه اوږده ځوړنده کړي، يو ځای بل ځای په يوه تار نښتلې وي، دا تارونه له دې سړي سره هم وصل وي، او هغه لومړی کس ئې قطع کوي، په همدې وخت کي له خوب راويښ شوم.

داسي معلومېږي چې د سعودي واکمني کورنۍ په شوری کې به اختلاف راولاړېږي، بنایي اقتدار داسي چا ته په لاس ورشي چې ایمان او عقیده ئې د هغې وړې شمع په اندازه وي چې هغه کس په لاس کې نیولې وه او لوړ تلو. د تعریف لفظ په عربي کې نشته، خو بنایي له عرش (تخت) سره ئې تړاو وي او د یوم التعریف تعبیر د واکمنۍ پر ګدی د کښېنستلو ورځ وي، او دا واکمني به د سعودي د اوسني دودیزې واکمنۍ خلاف وي، نه به شاهي نظام وي او نه د یوې کورنۍ واکمني.

د مېوې ونه

۴۷- د ۱۳۹۰ کال د حمل په یوویشتمه د النور د مبارکي سورې تفسیر بشپړ شو، زه معمولاً د هري سورې د معرفي په اړه هغه مهال لیکل پیل کړم چې د سورې تفسیر مي بشپړ کړی وي، او په معنی ئې ښه پوه شوی وم، په دې ورځ مي د سورې پېژندنه تر یوه حای رسولې وه، ډېر خوښ وم چې د الله تعالی په فضل سره د دې سورې تفسیر بشپړ شو، دومره لکه چې الله تعالی د یوه ستر کار ترسره کولو سعادت راپه برخه کړی وي، د دې سورې د تفسیر له پیلولو وړاندي ډېر وارخطا او هیبت وهلی وم، د سورې د ځینو برخو دقیق تفسیر راته ګران برېښېدو، د مفسرینو تر منځ هغو ژورو اختلافاتو هم وېرولې وم چې په تفاسیرو کې مي په دې اړه تر سترګو کېدل، د متعارضو آراوو او روایاتو له منځه د ارجح غوره کول هم راته آسان کار نه برېښېدو، خو کله چې د دې سورې له تفسیر فارغ شوم؛ داسي احساس مي کولو لکه چې د زړه سلول سلول مي د ایمان په رڼا روښانه او ټوله سینه مي له علم ډکه شوې وي. ماخستن شو، لمونځ مي وکړ او ویده شوم، د شپې مي خوب لیدو چې د مېوو په یوه باغ کې يم، د یوې جګې ونې سر ته په الوتو سره لوړ ولاړ شم، پرته له

دې چې پر تنې ئې وخبښم، د ونې په سر کې کله يوې او کله بلې ځانگې ته لاس کړم، په يوه لاس ځانگه ونيسم او په بل لاس مېوه راشکوم او خورم ئې، خو داسې لکه په هوا کې چې ولاړ وم او لاس مې هسې د ونې په نرۍ ځانگې پورې تم کړی وي، د ونې په سر کې يوه داسې وړه ځانگه راوشکوم چې له توتانو ډکه وي، خو د انگور د وږې په څېر ډکه وي، خولې ته ئې رانږدې کړم، خو ډکې ډکې خولې ترې وخورم او ډېر خوند ترې واخلم، خو له لاسه مې لاندي پرېوځي او پر زمکه ئې د لگېدو غږ هم واورم، له ځان سره ووايم چې ښه ده بل څوک به ئې وخورې، بيا د ونې د سر ځانگې چې له توتانو ډکې وې په زور سره وڅوڅوم چې توت توی شي او خلک ئې وخورې، له همغه ځای لاندي وگورم، د پخو څښتو څو لوړ لوړ دېوالونه مې تر سترگو شي خو دا ونه دومره لوړه وي چې دا دېوالونه ډېر واړه واړه په نظر راشي، هيبت راباندي راشي او له ځان سره ووايم: د راخټو په څېر د هوا له لارې په الوتو کوز شم که د ونې پر تنې، په همدې حالت کې له خوب راويښ شوم، همغه وخت مې د خوب د تعبير په اړه فکر وکړ او دې نتيجې ته ورسيدم: په قرآن کې پاکيزه وينا او کلمه له هغې جگې ونې سره تشبیه شوې چې جرړې ئې په زمکې کې ژورې تللې وي او ځانگې ئې د آسمان په غېږ کې لوړې شوې وي او په هر موسم کې خپله مېوه ورکوي، د قرآن هر جزء د سورې په نامه ياد شوی او دېوال ته هم سور ويل شوي، د دواړو بنسټ يو دئ، د قرآن د لېږلو لپاره د نزول اصطلاح کارول شوې چې له بره لاندي لېږل افاده کوي، د دغې سورې د تفسير له پيلولو وړاندي زه هيبت وهلی غوندي وم او گمان مې کولو چې د ځينو آيتونو د تفسير په اړه به له داسې ستونزو سره مخامخ شم چې ترې وتل به راته گران وي، همغسې لکه په خوب کې چې د راکوزېدو په ارتباط هيبت راباندي راغی، دغو مطالبو ته په پام سره د خوب تعبير دا

دئ: د النور د سورې عظمت او لوړ والی د قرآن د ځينو سورتونو په پرتله داسې دئ لکه هغه جگه ونه او هغه جگ جگ دېوالونه چې ما ته د وني له سره ټيټ معلومېدل، د دې مبارکي سورې د جگو جگو خانگو خوندوري مېوې هم زما په برخه شوې او هم مي نورو ته راوځنډلې.

په سينه کي رڼا، خوا ته پراته هډوکي

۴۸- د سردار داؤد د اقتدار په لومړيو کي چې په پېښور کي اوسېدم يوه شپه مي خوب وليد چې په خپلي ولسوالي امام صاحب کي، د خپل کور مخي ته، د شپې له لوري، په چمن کي ويده يم، سر مي شمال ته او مخ مي قبلې ته، نا ځاپي مي د شهادت گوته کش کړی شوه، يوې خوا بلي خوا ته وگورم خو هيڅوک په نظر رانشي، خو شېبې وروسته بيا همداسي وشي او بيا مي څوک گوته کش کړي، بيا سر راپورته کړم يوې خوا بلي خوا ته وگورم خو څوک په نظر رانشي، خو گامه آخوا خو هډوکي پر زمکه پراته وگورم، ووايم: شيطانه ومي پېژندې، ورشم دا هډوکي لري لري واچوم، په دې گمان چې شيطان د دغو هډوکو خوا ته راتلو او زه ئې ځورولم، بېرته خپل ځای ته راستون شم، د لا اله الا الله ذکر مي تر غوږ شي، ځير شم چې دا غږ له کوم ځای راځي، زموږ له کور نږدې دوه سوه متره غرب لوري ته يو څلور لاری دئ، د دې څلور لاري شمال غربي کونج کي د يوه کور خوا ته يوه فيروزه يي رڼا ووينم چې کله ئې ځلا زياته او کله تته شي، متوجه شوم چې دلته يو سړی ناست دئ، دا د ذکر غږ د ده دئ او دا رڼا د ده د زړه او د دغه ذکر رڼا ده، زه همداسي ورته ځير وم چې د سهار آذان واورم، د اودس لپاره کور ته روان شم، که گورم چې همغه سړی هم راغی او له ما سره يو ځای زموږ کور ته ننوتلو او په همدې سره له خوب راوينم شوم.

ښايي تعبير ئې دا وو: زمور خوا ته به د امكاناتو وډورت رامنځته شي، شيطان به د دغو امكاناتو له كبله مور ته ځيني ستونزي راولاړي كړي، زمور توره شپه به پاى ته ورسېږي، زمور په غرب كې له هغو عربي هېوادو چې د افغانستان په غرب كې او د عربو هېوادو په شمال غربي سيمو كې موقعيت لري ځيني نېك نېك مجاهدين به زمور خوا ته راشي، او مور به بريالي خپل هېواد كې مستقر شو. د دې خوب ځيني برخي ترسره شوې، لكه د امكاناتو وډورت، د امكاناتو ترلاسه كولو په موخه د مجاهدينو په ليكو كې د شيطان د ملگرو نفوذ او مور ته ستونزي راولاړول، د عربو هېوادو د مجاهدينو راتگ، دا هم بايد ووايم چې د دغه خوب له ليدو وروسته د

قرآن د هغه آيت مطلب راته ښه جوت شو چې فرمايي:

اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ * النور: ٣٥

الله د آسمانونو او زمكي نور دى، د نور مثال ئې داسي دى لكه يو كوښيخ (تاخچه)، چې په هغه كې يو څراغ وي، دا څراغ په يوې شيشې كې وي، دا شيشه داسي وي لكه يوې ځلاندي ملغلري ته ورته ستورى، سون ئې د زيتون له داسي مباركي ونې په برخه كېږي چې نه شرقي وي او نه غربي، چې تېل ئې نږدې وي (په خپله) روښانه شي كه څه هم اور نه وي ورسېدلى، رڼا پر رڼا، الله خپل نور ته هغه څوك هدايتوي چې دى ئې غواړي، او الله د خلكو لپاره مثالونه بيانوي او الله په هر څه ښه پوه دى.

له دغې شپې وروسته مي د قرآن د دغه آيت په اړه تعبير همدغه پورتنى تعبير دى.

۴۹- هغه وخت چي په ايران کي اوسېدم، زمور خوا ته يوه بله افغانه کورنۍ مېشته وه، د سالنگ ول، لور ئې آمنه نومېده، خو حلي ئې يو خوب ليدلی وو، زما لور ته ئې تېر کړی او ترې غوښتي ئې وو چي زه ئې ورته تعبير کړم، خوب ئې داسي وو: ستاسو کور ته راشم، يوه ښځه چي ژبه ئې پردۍ ده خو زه ئې په خبرو پوهېږم، په يوه مرتبان کي داسي مار راکړي چي پوستکي ئې کب ته ورته وي، زه ئې کور ته راسره يوسم، بيا حکمتيار صاحب زمور کور ته راشي، دا مار له مرتبان ووځي او د ده پر لمني کښېښي. ما خپلي لور ته وويل چي تر سبا پوري وخت را، سبا مي ورته وويل: دا نجلی زمور کور ته راغلي، زمور په کور کي داسي چا چي په فارسي پوهېږي دې ته داسي خبره کړې چي ظاهر ئې سم برېښي خو په حقيقت کي زهرناکه ده، هغې دا مشوره منلې او خپل زړه ته ئې کوزه شوې، زما په لمني کي د هغه مار ناسته دا وه چي دا خبره تر ما پوري راورسېده، زما مشوره دا ده چي هغه خبره مه منه او له خپل زړه ئې وباسه. وروسته راته معلومه شوه چي دا نجلی ئې چا ته ورکړې وه، له توافق وروسته دې غوښتل چي دا واده ونه شي، زما له مېرمني ئې مشوره غوښتې وه، هغې ورته ويلي وو چي که دي خوښه نه وي نو همدا اوس له دې دوستۍ لاس واخله. خو الحمد لله چي هغه واده ترسره شو.

درې سوه کلنه نجلی او سل کلن پلار

۵۰- د حمل په شپږ ويشتمه ۱۳۹۰: موسی د مرحوم مخبت صاحب زوی دوه کاله مخکي او هغه مهال چي شاوخوا يولس کلن وو خوب ليدلی وو چي په يوې اجتماع کي يوه نجلی د قرآن تلاوت کوي، عمر ئې درې سوه کاله دئ، پلار ئې سل کلن دئ، دغه خوب ئې ما ته وليکو، خپل پلار ته ئې په وار وار ويلي وو چي د خوب تعبير

راته ووايه، خو هغه ځواب نه وو ورکړی، داسي معلومېده چې دې خوب زيات حيران کړی او د دوو کلونو له تېرېدو سره سره ئې نه دئ هېر کړی، ما ترې وپوښتل چې تا دا نجلۍ او د هغې پلار دواړه وليدل؟ ځواب ئې دا وو چې هو؛ دواړه مي وليدل، ما وويل ان شاء الله ستا د خوب تعبير دا دئ: يو کس به د يوه داسي مسلمان ملت او اسلامي هېواد باني او مؤسس شي چې درې سوه کاله به دوام وکړي او قرآن به په کې حاکم وي، د دې هېواد باني به سل کاله عمر وکړي. ته به هم د دې ملت باني وگورې او هم هغه ملت په خپلو لومړنيو کلونو کې. دا خوب ما ته هم د يوه ښکلي زېري حيثيت درلود، مطمئن شوم چې ان شاءالله د داسي يوه حالت راتگ نږدې دئ.

له پوتين سره ليدنه

۵۱- د ۱۳۹۰ کال د حمل په وروستيو يا د ثور په لومړيو کې مي خوب ليدو چې له پوتين سره په عادي رستوران کې څنگ په څنگ ناست يو، دی د کوم څه په خوړلو لگيا دئ، يو کس بل چې انجنير سيدللا نومېږي او د جمعيت غړی دئ زموږ مخ ته ناست دئ، زه د افغانستان د حالت او د امريکايانو د موخو او د روسيې د دريځ په اړه ځيني خبري ورته وکړم، پوتين خپل غوږ په داسي توگه ما ته رانږدې کړي لکه چې وېرېږي دا خبري بل څوک وا نه وري!! هغه مهال مي تعبير دا وو چې د دوی مخ جمعيتانو ته دئ، له امريکا د وېري له کبله له موږ سره له اړيکو ډډه کوي، يوه مياشت وروسته د حزب د يوه غړي خط راغی، هغه روسيې ته تللی وو، له مسئولينو سره ئې گڼ شمېر ملاقاتونه شوي وو، ځيني هغه خبري ئې ورسره کړې وې چې ما په خوب کې پوتين ته کړې وې، د دې ليک له لوستو وروسته راته جوته شوه چې په دې خوب کې دغه ليدنه راته انځور شوې وه.

۵۲- هغه مهال چي زه د صدراعظم په توگه کابل ته ولاړم، د طالبانو له برید لږ وړاندي زما مېرمني د حبيب الرحمن مور خوب ليدلی وو چي ټول اولادونه مي راسره ناست وي، له آسمان يو زمري چي شين بيرغ ئې په لاس کي وي راکوز شي، زمور مخي ته په چمن کي دا بيرغ ودروي، او ووايي: زه د الله تعالی په قدرت سره دا بيرغ دلته ودروم، ما خپلو اولادونو ته مخ کړ او ورته ومي ويل: دا ده د انجنير صاحب خبره رښتيا شوه.

د زمري تعبير ځواک او واک دئ، خو هغه ځواک چي د خوب ليدونکي په واک او اداره کي نه وي او بيرغ د ډلي نښه.

په لمانځه کي د الصف سوره

۵۲- د ۱۳۹۱ کال د سنبلې په شلمه مي خوب ليدو چي په يوه لوی جومات يا ستر تالار کي ډېر خلک له ما سره په لمانځه ولاړ دي او زه ئې امامت کوم، له فاتحې وروسته يوه سوره پيل کړم، خو له څو آيتونو وروسته فتحې ته ضرورت احساس کړم خو څوک فتحه رانکړي، ومي نه غوښتل چي په همدغو څو آيتونو اکتفاء وکړم او رکوع ته ولاړ شم، د الصف سوره مي پيل کړه، خو په دومره ښکلي او اغېزمن تلاوت سره چي هيڅکله مي په وينښه له خپل قرائت دومره خوند نه دئ اخيستی، کله چي د سورې لومړۍ رکوع بشپړه کړم او دا آيت (هو الذي ارسل رسوله بالهدى و دين الحق.....) ووايم، له ځان سره ووايم نوره برخه ئې په دوهم رکعت کي وايم، همدا مهال له خوب راوينښ شم، په هغو خلکو کي چي په ما پسي ئې اقتداء کړې وه رباني او سياف هم ول، رباني په لومړي يا دوهم صف کي زما ښي لوري ته او سياف په وروستيو صفونو کي زما کين لوري ته ولاړ ول. نه پوهېږم چي دا د ماضي په اړه

کومه رؤیا ده که د مستقبل په اړه کوم بشارت، که په مستقبل پوري مربوط وي نو تعبیر ئې دا دی چې د رباني او سیاف د ډلو صالح غړي به له حزب اسلامي سره یو ځای شي. او که په ماضي پوري مربوط وي نو هغه حالت په کي انځور شوی چې حزب اسلامي د جهاد قیادت کاوو، رباني په لومړیو کلونو کي او سیاف په وروستیو کلونو کي له مجاهدینو سره یو ځای شول.

زړه بودی

۵۳- د ۹۱ کال د حوت میاشتي دېرشمه د کال آخري شپه مي خوب لیدو چې په یوې غرنۍ سیمي کي له څو مجاهدینو سره يم، امریکایي هیلیکوپتر راشي، زه ورونو ته ووايم ځانونه پټ کړئ، هیلیکوپتر د ناستي په حال کي وي او موږ پرې ډزي وکړو، هیلیکوپتر ويجاړ او سورلی ئې ووژل شي، موږ د وسلو راغونډولو لپاره هغه ځای ته ورشو، ناڅاپه گورو بله هیلیکوپتره راڅرگنده شي، بیا ځانونه پټ کړو، کله چې هیلیکوپتر کښېنستله روسان ترې راکوز شول، ما د ډزو اجازه ورنه کړه، هلته ورغلو، له موږ سره یوځای یوه تعمیر ته ننوځو، هلته ځیني کسان وي، یوه بودی پر کټ پرته وي، ډېره ناروغه وي، دا د روسیې د سفیر مور وي، سفیر هم په دغي هیلیکوپتر کي راغلی وي، زه دې بودی ته ووايم: ستا زوی زما له لوري تا ته یوه هدیه شو، (مقصد مي دا وي چې له وژل کېدو مو وژغورلو). تعبیر ئې داسي برېښي چې امریکایان به له ماتي سره مخامخ کېږي، دا ماته به زړې روسیې ته زموږ له لوري یوه هدیه شي.

ژېړه چینه

۵۴- د ۱۳۹۱ کال د روژې په ۲۶ مي خوب لیدو چې په یوه لوی تالار کي ډېر خلک

راغونډ وي او يو کس چي ژېره چپنه ئې اغوستې وي زما په خلاف تبليغات کوي، زه تالار ته ننوځم او هغه له تالار ووځي او د دوهم منزل يوې خونې ته ننوځي، زه دې غونډې ته وينا پيل کړم، د وينا په منځ کي خلکو ته ووايم چي زه ځم دا کس ستاسو مخي ته راوړم، په هوا کي والوځم، لوړ ولاړ شم، د الوتنې په حالت کي هغي خونې ته ورشم، هغه د ملا له لوري په يوه لاس کي له جامو ونيسم او همداسي ځوړند ئې په هوا کي له خونې راوباسم او خلکو ته ئې وروښيم، خلکو ته ووايم: آيا غواړئ دا دوزخ ته ولېږم؟... بيا ووايم: نه دوزخ ته ئې نه لېږم... په داسي حال کي چي ژاړم هغه ته دعاء کوم چي الله تعالی دې له دوزخ وژغوري، په همدې حالت کي له خوب راويښ شوم.

ښايي تعبير ئې دا وي: يو سپېره ذلت وهلی (د ژېړي عباڼه خاوند) به زموږ په ضد تبليغات کوي، له دولت سره به يو ځای شوی وي، زموږ په لاس کي به پرېوځي خو موږ به ورته عفو وکړو.

طياره او ډزي

۵۵- د ۱۳۹۳ حمل يولسمه شپه مي خوب ليدو چي په يوې وړې طيارې کي سپور يم، دوه نور کسان هم راسره دي، يو ئې اسلام الدين نومېږي، د دښمن په جهازونو ډزي وکړو، بيا غواړو له ساحې ووځو، زموږ ښي لوري ته په شمال کي د دښمن مرکز وي، وایم دې خوا ته بايد ولاړ نشو چي ډزي راباندي ونه کړي، د غرب په لوري د يوه پوخ سړک په امتداد ولاړ شو، خو طياره ډېره ټيټه له سړک څو متره لوړه درومي، د تگ په حالت کي رېږدي، زه ووايم چي کمانې ئې ماته شوې، د ترميم لپاره يو ځای کي کوزه شي، کله چي موږ ترې کوز شو يو څوک د يوه کور له بام راته ووايي: دلته به د شنبې او (يا) يک شنبې په ورځ راکت راشي، دا کور زموږ په غربي

لوري کي وي، په همدې سره له خوب راوینس شوم،... اندېښنه راته پيدا شوه چې د خوب تعبير به څه وي، متوجه شوم چې راتلونکي شنبه انتخابات ترسره کېږي، ښايي له همدې سره به ئې ارتباط وي، احتمالاً انتخابات به داسي وي لکه د يوه راکټ ورېدل، ښايي يکشنبه به هم دې ته ورته بله پېښه رامنځته شي، (دا تعبير ځکه صحيح راته وېرېښېدو چې د طالبانو د راټوکېدو په ورځو کي او هغه مهال چې په چار آسياب کي وم، يو عرب مجاهد راغی او راته وئې ويل: خوب مي وليد چې له جنوب يو ستر راکټ راشي او په کندهار کي ولگېږي او وچوي، ويل ئې ښايي زما د خوب تعبير به د طالبانو تحريک وي. په همدغو ورځو کي طالبان له چمن سپين بولدک ته راواوښتل او د حزب په ضد ئې خپله جگړه پيل کړه، د طيارې تعبير هغه منصوبه ده چې انسان ئې په خپل ذهن کي لري او کار ورته کوي، (دا تعبير هم د دې لپاره صحيح راته معلوم شو چې د نجيب د حکومت د نسکورېدو په شپو ورځو کي مي خوب وليد چې د ملل متحد يوه طياره زموږ خوا ته په سپيني شگي کي رانسکوره شوه، څو ورځي وروسته د ملل متحد هغه منصوبه شنه شوه چې د بينن سيوان په لاس ئې پيل کړې وه چې قدرت له نجيب يوه موقت حکومت ته انتقال شي، خو سي آي اي او کي جي بي دا منصوبه شنه کړه، د جبل السراج ائتلاف ئې جوړ کړ او د دې ائتلاف له لوري د نجيب په ضد کودتا ترسره او هغه زنداني شو، په دې خوب کي زموږ له لوري د دښمن پر جهازونو ډزي يعني د هغه د منصوبو د شنډولو هڅي، او زموږ د طيارې ځای باندي د راکټ راتگ يعني زموږ منصوبه به پلې شي او دښمن به د هغې د شنډولو لپاره داسي څه وکړي چې د راکټ ويشتلو ته ورته وي. له ما سره د اسلام الدين ملگرتيا يعني موږ د اسلام په خوا کي ولاړ يو او چې څه کوو د اسلام په لارښوونه ئې کوو، ځکه ډېر ځلي په خوب کي يو معنوي مفهوم د نوم په

بني کي انځور شي، داسي لکه څوک چي په خوب کي وگوري امان الله ورسره دي، د دې معنی دا ده چي الهي امان او ساتنه ئې په برخه ده، د طيارې لړزېدا هغه حالت په گوته کوي چي مور د هلال په حمايت کي زړه نازره وو، بيا مو له وروڼو د حالت په اړه ډول ډول متفاوت خبرونه ترلاسه کول، ځينو ويل: په بدخشان، بغلان، پروان، کاپيسا، غزني، کندهار، کي تر نورو ډلو زياتي رأيي ترلاسه کوو، ځينو د دغو او نورو ولايتونو په اړه دېرش، شل، پنځلس سلنه رايه ترلاسه کولو وړاندويني کولې، ځينو اشتراک گټور گڼلو او ځينو زيانمن يا بې گټي، په داخل کي غوڅ اکثريت وروڼو د اشتراک پلوي کوله، ويل ئې حزب دا پنځه ويشت کاله کېږي چي څرگند فعاليت نه لري، نظامي فعاليتونه ئې هم زيات نه منعکس کېږي او دښمن نه پرېږدي چي د حزب نوم زيات ياد شي او فعاليتونه ئې په رسنيو کي منعکس شي. په همدې زړه نازره او مشوش حالت کي د هلال د حمايت پرېکړه وشوه. د غرب له لوري د راکټ راتگ يعني په دې پېښي کي به د ايران يا غرب لاس وي او د هغوی له لوري به دا راکټ ويشتل شوی وي. دا تعبير مي د انتخاباتو تر ورځي وړاندي ليکلی، خوب مې د انتخاباتو تر نېټې څلور ورځي وړاندي ليدلی وو. انتظار مي کولو چي وگورم زما تعبير به صحيح وي که نه او د راکټ د لگېدو معنی به څه وي. د شنبې په ورځ انتخابات ترسره شول، خو څه خاصه پېښه رامنځته نشوه، يکشنبه هم بې له کومي پېښي تېره شوه، څو ورځي وروسته د انتخاباتو کميسيون وويل چي د راتلونکي شنبې په ورځ به ځيني نتايج اعلان شي، خو د همدې ورځي په پای کي ئې اعلان کړه چي دا کار به سبا يکشنبه وکړو، سبا د يکشنبې په ورځ ئې نتايج اعلان کړل، خو دا اعلان يقيناً چي يوه راکټ ته ورته وو، همغسې چي ما ته په خوب کي چا د بام له سره ويلي وو چي د شنبې يا يکشنبې په ورځ به راکټ ويشتل کېږي، همداسي د

کمیسیون ویاند او مؤذن یو ځل وویل چې نسبي نتایج به د شنبې په ورځ اعلان کړي بیا ئې وویل چې د یکشنبې په ورځ به ئې اعلان کړي، په انتخاباتو کې شرمناکې درغلی وشوې، له شاوخوا دريو مليونو رأی اچوونکو ئې اوه مليونه جوړ کړل، د جعلی او تقلبي پاڼو شمېر تر لکونو اوښتی او ښايي شمېر ئې تر یو نیم مليون زیات وي، اعلان شوي نتایج د همدغو تقلبي پاڼو له مخي دي، دا انتخابات او نتایج به ئې کټ مټ داسي وي لکه د یوه راکټ د لگېدو تخریب او ویجاړی.

غونډی، قلعه، سپورمی، شیدې

۵۶- استاد عبدالهادي حماد په یوه لیک کې چې د ۱۳۹۰ کال د حمل په اتلسمه ئې رالېږلی وو راته لیکلي وو: حاجي مولوي محمد کریم چې د کندز اوسېدونکی دی او اوس په کوټه کې اوسي، د سعودي د مدینې منورې له جامعه اسلامي فارغ شوی، د قرآن حافظ او د تفسیر او حدیث لوی عالم، متقي او رباني عالم دی، ما ته ئې ویلي: په خوب کې مي داسي یو کیفیت ولید چې پر یوې لوړې غونډۍ یوه لوړه قلعه وي، ما پوښتنه وکړه چې دا قلعه د چا ده، راته وویل شول: دا د گلبدین ده، گلبدین له دغه ځای ټولو خلکو ته ډوډۍ او شیدې وپشي، مولوي صاحب د یوه حدیث شریف په حواله وايي چې د شیدو وېش د علم د وېش په معنی دی.

محترم ورور مولوي صاحب محمد کریم ته مي په ځواب کې ولیکل: حماد صاحب ستا خوب او د هغه تعبیر راته لیکلی وو، الله تعالی دې رښتیا کړي او موږ ته دي د دیني علومو د نشرولو او عملي کولو توفیق راکړي. حقیقتاً چې د حدیث په رڼا کې د شیدو خوړلو تعبیر علم ترلاسه کول دي، نو وپشل ئې خلکو ته د دې علم رسول دي، قلعه او کور د جماعت او وطن په معنی دی، ښايي دلته ئې تعبیر حزب اسلامي وي، د غونډۍ، غره او لوړې تعبیر لوړ مقام دی. که ئې نامناسبه ونه گڼئ زه

به هم دلته يو خوب تاسو ته وليکم چي دې ته ورته دئ: د روسانو د وتلو په شپو ورځو کي مي خوب ليدو چي سپوږمۍ ته ختلی يم، که گورم چي په سپوږمۍ کي سختي زلزلې شوې دي او هلته ټول کورونه وران شوي، يوازي يو کور روغ پاته وي، دا کور له سمټيو جوړ وي، رنگ ئې هم سمټيو ته ورته، ډېر کلک او ستر وي، راته وويل شي چي دا د حزب اسلامي کور دئ، له ځان سره ووايم: په سپوږمۍ کي خو آکسيجن نشته، دا کور ئې څنگه جوړ کړی او مواد ئې څنگه راانتقال کړي، کور ته ورننوځم خو که گورم چي هغه جومات دئ،... په همدې کي له خوب راوينس شوم، تعبير مي دا وو چي په افغانستان کي به سخت حالت راشي، نوري ډلي به له منځه ولاړي شي او حزب اسلامي به پاته وي، پاته کېدا ئې داسي چي زه به هم ورته حيران وم.

ماشوم په دروازه کي

۵۷- زما يوې خپلواني داسي خوب ليدلی او تعبير ئې غوښتی وو: دروازه پرانيزم، چا زموږ د دروازې مخي ته يو نوی زېږېدلی ماشوم هلک اېښی وي، زه هغه راواخلم او خپل مېړه ته ئې وښيم، هغه ووايي: موږ دا هلک نه غواړو، هغه چا ته ئې ورکړه چي گندونه انتقالوي، زه همداسي وکړم، بيا گورم چي دا هلک اته کلنی ته رسېدلی خو وضعيت ئې ښه نه برېښي، کمزوری او ناتوان دئ، تن او جامه ئې هم پاک او ستره نه دي، سبق ئې هم نه دئ ويلي، له ځان سره ووايم: د دې ماشوم په اړه مو ظلم وکړ، بيا مي خپل مېړه ته وويل: زه دا هلک بېرته ترې اخلم، کور ته ئې راوالم، هغه مي راوست، ومي مينځلو، کله چي د هغه وېښتان پاکوم نو متوجه شوم چي سر ئې له سپرو ډک دئ، په مېلمستون کي حکمتيار صاحب له سياف سره ناست وي، زما مېړه راته ووايي: سياف وايي: د دې هلک وېښتان په مينځلو نه پاکېږي، بايد سر ئې

وخریبی، زه همداسی وکرم او هلک پاک صاف شي. د دې خوب تعبیر می داسی وکړ: الله تعالی تاسو ته زوی مقدر کړی، ستا مېره نه غواړي د اولاد خاوند شي، عمداً داسی څه کوي چي اولاد ئې په برخه نشي، له مقدر اولاد سره داسی څه کوئ لکه هغه چي په گندونو کي غورځوئ، که همدا وضعیت دوام وکړي او اته کاله وروسته تاسو ته اولاد درکړی شي هغه به ډېر کمزوری وي، د ځوانی اولاد له صحي او دماغي پلوه مضبوط او سالم وي، د عمر په تېرېدو سره او په زړښت کي د انسان اولاد له صحي او دماغي پلوه کمزوری وي، له سپږو مراد هغه ناسمي اندېښنې دي چي تاسو دواړه ئې د اولاد په اړه لرئ، دا اندېښنې باید له جرړو وباسئ، د سیاف معنی په خپله سیاف نه دئ، هغه ستاسو مېلمستون ته نه درځي، هغه د اولاد په اړه تاسو ته دا خبره نه کوي، دلته د سیاف لغوي معنی مراد ده، مراد ئې توریالی او تورزن دئ، څوک چي تاسو ته دا خوب تعبیروي همدا صفت ئې مل دئ، هغه به تاسو ته ووايي چي دا اندېښنه ختمه کړئ، تاسو دا خوب ما ته لیکلی او ما ئې دغه تعبیر درته لیکلی، او سپارښتنه می درته کړې چي دا غلطی اندېښنې لري وغورځوئ. څه موده وروسته خبر شوم چي د دې مېرمني زوی په برخه شوی. عجیبه لا دا وه چي مېره ئې راته ولیکل: مېرمن می حامله وي خو زوی ئې زما د وږې لور له خولې وزېږي، هغه ته می ولیکل: ستا لور تقوی نومېږي، په خوب کي ستا خپله تقوی ستا د لور په بني کي انځور شوې، معنی ئې دا ده چي تا د اولاد درلودو په اړه د تقوی لار غوره کړه او الله تعالی به د همدې تقوی له کبله زوی درپه برخه کړي.

په امام پسي اقتداء

۵۸- د ۱۳۸۵ کال د جدي په میاشت کې: په امام صاحب کې، د خپل کور د مېلمستون په دوهم چت کي، د سهار لمونځ امامت کوم، مولوی خنجاني د لومړي

صف بني لاس ته، استاد احمدزی شهيد کين لاس ته، او ډېر نور په جمع کي شريک وي، زه په لومړي رکعت کي يوه متوسطه سوره ولولم خو آخري آيت ئې پرېږدم او رکوع ته ولاړ شم، په دوهم رکعت کي د فاتحې ترپايه مي دا پرېکړه نه وي کړې چي کومه سوره ولولم، په پای کي مي د الضحی سوره پيل کړه، کله چي دې آيت ته راوړسېدم : (ووجدک ضالاً فهدی) بند شوم، فتحې ته منتظر وم، خو له فتحې پرته مي آيت ولوستو او سوره مي بشپړه کړه، رکعت مي تکميل کړ او له سلام وروسته مي مخ مقتديانو ته راواړاوو، مسعود مي هم وليدو او اسامه مي هم وليدو چي په جمعي کي ئې برخه اخيستي وه.

د دې خوب تعبير ډېر څرگند دئ او دا حقائق په گوته کوي: په خوب کي مرحوم مولوي خنجاني د هېواد د علماء و ممثل دئ، شهيد استاد احمد زی د سلفيانو، مسعود د خپلي ډلي، شهيد اسامه د عربو مجاهدينو او زه د اسلامي حزب، په ما پسي د دوی اقتداء يعني ټولو په جهاد کي زموږ تگلاره غوره کړه او په موږ پسي ئې اقتداء وکړه. په وروستي رکعت کي د الضحی سوره او اړوند آيت ئې بسپي چي جهاد به خپل وروستي منزل ته ورسېږي، موږ ته د بريا او هدايت زيری دئ.

زمری د بام پر سر

۵۹- په ۱۶\۱۲\۸۴ په خوب کي ځان په امام صاحب کي په خپل کور کي گورم، د بام پر سر زمری ووينم، کله ئې په ډبرو ولم او کله ئې په روغو او ماتو خښتو وهم، په يوه ماشوم پسي ونې ته خېژي، هغه په نری خانگي بلي ونې ته ترې لاړ شي، خو گورم چي زمری هم پسي ورشي، بيا بام ته راوخېژي، زه ئې په خښتو ووهم، چي راپرېوځي، زه له دېوال د سړک په لوري کوز شم، له لويي دروازې کور ته داخل شم، دوه بېلونه راواخلم، يو حای ئې سره ونيسم، د کور شمال شرق ته د کوڅې په

سر کي دغه زمري په دواړو بېلونو وهم وهم چي راويښ شوم.

ښايي تعبير ئې دا وي: زمري زمور په کور کي يعني هغه اشغالگر ځواک چي زمور هېواد ئې اشغال کړی، په ماشوم پسي د هغه هڅه يعني د نوي نسل د بې لاري کولو او په خپلو منگولو کي د نيولو هڅه، له يوې وني بلي ته د هغه ځوانکي ختل يعني له يوې ډلي او تگلاري ئې بلي ډلي او تگلاري ته د ځوان نسل تگ، په ډبرو، خښتو او دوو بېلونو د زمري وهل يعني په څلورو ډول ډول محاذونو کي او په ډول ډول وسلو سره د دښمن مقابله، د بام پر سر زمري وهل يعني د ټولني په برنی حاکمي طبقې کي د هغوی او د دوی د لاسپوڅو مقابله، له کور بهر او د کور شمال شرق ته د کوڅې په سر کي په بېلونو د زمري وهل يعني له هېواد بهر هم په دوو وسلو د دښمن مقابله، دا دواړه وسلې بېل ته ورته دي، بېل د کرلو وسيله ده، زمور هغه دوه وسلې دې ته ورته دي.

په خوب کي واده کول

۶۰- د سردار داؤد د اقتدار په دوران کي او هغه مهال چي په پېښور کي اوسېدم، يوه شپه مي خوب وليدو چي مرحوم مولوي صاحب جميل الرحمن غواړي خپله لور ما ته په نکاح راکړي، څو ورځي وروسته د کنړ ولايت د امارت په ارتباط د ورونو تر منځ لانجه راولاړه شوه، ځينو دا نه منله چي مولوي صاحب جميل الرحمن د کنړ ولايت امير وي، زه ئې جلسې ته ورغلم چي ستونزه حل کړم، د خبرو په جريان کي مولوي صاحب وړانديز وکړ چي د کنړ ولايت امارت دي مستقيماً د حزب د امير په لاس کي وي، په همدې د ټولو توافق راغی او لانجه حل شوه او زه پوه شوم چي د هغه خوب تعبير همدا وو.

۶۱- هغه مهال چي د سردار داؤد حکومت تر تعقيب لاندې وم، پکتیکا ته ولاړم، د پکتیکا په هغه سرحدې ښارگوټي کي مي يوه شپه د قابل صديقي د ورور په دوکان کي تېره کړه چي له برمل سره همسرحده دئ، د شپي مي استخاره وکړه چي پوه شم څه پېښ شول او څه به راپېښ شي، خوب مي ليدو چي د خړو اوبو يوه ډنډ خوا ته د زرې وني سټه ولاړه ده، پر سر ئي يو ټپوس ناست دئ، زه په تمانچې هغه په نښه کړم، کله چي ماشه کښېکارم هغه متوجه شي، والوځي، د ډنډ پر سر راجورلي، پر خپلو وزرونو هر لوري ته اوبه شيندي، بيا سړی ترې جوړ شي او د ډنډ شاوخوا ولاړ خلک د ډنډ په لوري کشوي، زه هلته ورشم، هغه په اوبو کي ښخ کړم، پر سر ئي خپله پښه کښېږدم او زور کړم چي ښه ئي ډوب کړم، داسي چي د پښې گوټي مي هم په اوبو کي ننوتې، خو دا مهال زما پښه له هغي بخاري سره ولگېده چي د کټ پښو لوري ته ولاړه وه او په همدې سره له خوب راوينس شوم، د ځينو برخو په تعبیر همغه مهال پوه شوم او ځيني ئي وروسته راته جوته شوې چي تفصيلات ئي دا دي:

د داؤد د بيرغ نښه ټپوس ته ورته باز وو، ما د يوه نظامي اقدام په مټ د هغه د نسکورولو هڅه وکړه، کله چي د ماشې راکارولو وخت راورسېدو هغه پوه شو، او هري خوا ته ئي بریدونه پيل کړل او ډېر بې گناه خلک ئي ونيول، کله چي مور د دې رژيم په ضد مسلحانه جهاد پيل کړ او گڼ شمېر سيمو کي مو عمليات ترسره کړل، داؤد اړ شو خپل سياست بدل کړي، له کمونستانو سره ئي مناسبات خړ پر شول، غوښتل ئي هغوی له ځان لري کړي، پر ځای ئي نوې څېرې او غير کمونست اشخاص ملگري کړل، او په هغه خړ ډنډ کي ئي له ځان سره شريک کړل، حتی

زمور له ملگرو هم ځينو (د استاد رباني په شمول) هڅه وکړه چې په دې دندې کې ورسره گډ شي، څو کسان ئې کابل ته ورو لېږل، شمېر ئې دومره وو لکه زما د يوې پېښې څو گوتې چې په هغه ډنډ کې ننوتې، ورو ورو او زمور د پراخ کار له کبله خبره هغه ځای ته ورسېده چې مسکو د خطر احساس وکړ او داسې ئې وانگېرله چې که عاجل اقدام ونه کړي او داؤد له منځه یونسي نو افغانستان به د تل لپاره له لاسه ورکړي، او اقتدار به د اسلامي حزب په لاس کې پرېوځي، نو ځکه ئې د خلق او پرچم روس پلوه کمونستان دې ته اړ کړل چې متحد شي او د يوې کودتا له لارې داؤد له منځه یوسي، په دې توگه داؤد په خپله د همغو خړو اوبو په ډنډ کې غرق شو. سبب ئې مور وو ځکه هغه د حزب اسلامي ډېر ستر ستر شخصیتونه يا شهيدان کړل او يا ئې په زندانونو کې واچول، د ده په لاس ټول نيول شوي زندانيان د کمونستانو په لاس په شهادت ورسېدل. الله تعالی د خپلو ملگرو په لاس سزا ورکړه.

د خړو اوبو ډنډ ته د چا راکاږل او خړي اوبه ورشیندل

نو د خړو اوبو ډنډ يعني گنده ټولنه او نظام، خړي اوبه چا ته ورشیندل يعني د هغه ځورول، ډنډ ته د هغه راکاږل يعني په نظام کې له ځان سره ملگری کول.

د الله تعالی په لوري الوت

۶۲- د رباني د اقتدار په دوران کې او د هغو جگړو په ورځو کې چې د کابل ائتلافي ادارې د کمونستو جنرالانو تر قومندې لاندې د حزب اسلامي په ضد پیل کړې وې، یوه شپه په سروبي کې د نوميالي مجاهد ملک نصرت په کور کې پاته شوم، په کور کې یوازي وم، د شپې مې خوب لیدو چې له یوه ناپېژاندي کس سره د امام صاحب د

ولسوالۍ پر یوه سړک د غرب په طرف د یوه سپین جومات په لوري روان یو، یوه
څلور لاري ته راوړسېدو، ناڅاپه څو کسان چي برگي دريشي ئې پر تن وې راڅرگند
شول، زه له څلور لاري تېر شوم او زما همسفر له دغو کسانو سره ودرېدو، په خپلو
منځونو کي ئې خبري کولې، زه ورته منتظر وم، ما ته ئې د سترگو له کونج وکتل،
لاس ئې داسي و خوځولو چي ښودل ئې نور له ما سره وړاندي نه ځي، د نيمي لاري
ملگري دئ، د برگو دريشيو له خاوندانو سره د شمال په لوري و خوځېدو، زه همدلته
والوتم، او د همغه جومات په لوري و خوځېدم، له لري ئې گورم، لاندي مي خلک
کتل چي په همدې لاري درومي، ناڅاپي مي دا شعارونه پر ژبه جاري شول: بگذار
بسوی خدا پرواز کنم، من از ياران نيمه راه در اين سفر ملکوتي بيزارم، بگذار
بسوی خدا پرواز کنم، من از ياران نيمه راه در اين سفر ملکوتي بيزارم، بيزارم:
پرې مي بډئ د خدای لوري ته والوځم، زه په دې ملکوتي سفر کي د نيمي لاري له
ملگرو بې زار يم، بې زار يم، اوبښکي مي له سترگو بهېدلې، داسي احساس مي کولو
چي زما د اوبښکو څاڅکي د هغو خلکو پر مخ څاڅي چي په دې لار روان دي، د سحر
په آذان سره له خوب راويښ شوم، همغه شعارونه مي پر ژبه جاري ول او اوبښکي
پر مخ رواني، د اودس په دوران کي هم او د لمانځه په حال کي هم، داسي مي
انگېرله چي زما رب زما خوا ته مخامخ ولاړ دئ، زما د اوبښکو څاڅکي ويني، غږ مي
اوري، سجده مي د هغه په پښو کي ده، په خدای قسم چي داسي لمونځ او داسي له
خوند ډک حالت مي هيڅکله په خپل ژوند کي نه وو ليدلی، له لمانځه وروسته
پاڅېدم، بې اختياره په خوني کي گرځېدم او همغه شعارونه مي تکرارول او دومره
مي ژړل چي نږدې وه زړه مي له ژړا وچوي، تر لمر ختو پوري همدا شعارونه وو او
همدا ژړا، ناڅاپي چا د کور دروازه وټکوله، یوه بې وخته مزاحم، داسي مي احساس

کړه لکه چې دې مزاحم زما پر سر د اوسپنېن خټک وار کړی وي، هغه له خپل رب سره زما د گرم وصال مزاحم شوی وو، نه پوهېږم په دې خوب کي ولي دومره ژور او پراخ اغېز وو، باور وکړئ تر نن پوري چې دا دئ نږدې شل کاله ترې تېرې کله چې هغه صحنه رايادوم نو اوبسکي مي بانوگانو ته رانږدې شي او عجيب کيفيت راته مخه کړي.

د دې خوب تعبير ډېر څرگند دئ: د نيمې لاري ملگري د لاري په نيمايي کي له ما بېل شول، له هغو کمونستانو او ملېشو سره يو ځای شول چې برگي روسي دريشی ټي پر تن وې، دوی د شمال په لوري پلي ولاړل او زه په خپل مخکني مسير د جومات په لوري والوتم، دا خوب مي څو کاله وړاندي په فارسي ژبه د يوې ادبي ټوټې او سپين شعر په بني کي ليکلی او د شعر او عرفان په رسالې کي نشر شوی، ښه به وي چې هغه ستاسو مخي ته کښېږدم:

بگذار بسوی خدا پرواز کنم

حکایتی دارم از یک رؤیا

رؤیایی پر از اشک

سر آغازی برای اشک ها در بیداری

در این رؤیای عجیب

سفری داشتم، با یار نیمه راه،

همسفر نا آشنا

به سمت قبله، بسوی یکی عبادتگاه

*****

ناگه به تقاطع رسیده بودیم

همسفرم در وسط راه

با جمع کوچکی

با جامه های ابلق

آمده از چند سوی و سمت

به تقاطع رسیده

حول و حوش همسفرم حلقه می شوند

با یکدگر سرگوشی و نجوی نموده

چشم ها بسوی من و

گوش ها به حرف همدگر

و من نامحرم نجوای شان

در کناره آن سوی جاده

ایستاده ام، در انتظار همسفرم!

*****

از وضع او پیدا بود

که با این جمع تازه ساخته و

همراه و همنوا شده

از دور و از میان یاران تازه

با نگه دزدانه

با دیده ای از شرم فرو افتاده

نگریست بسویم

تکان داد دست چپ

که دیگر همسفری نتوان کرد

که دیگر هم‌رهی پایان یافت

*****

فهمیدم

که دیگر با من نیست

همسفری نیمه راه

جهت و سمت و سو رها کرده

همسفر در وسط راه

تنها بگذاشته

دشمن ناشناخته را چون دوست پنداشته

به طمع هم‌ره تازه به او پیوسته

*****

در صف هم‌رهان تازه خود

بجای قبله بسوی شمال راه افتاد

من که تنها مانده بودم، آنگاه

نمیدانم چگونه پرواز کردم

در همان سوی و سمت قبله

و بسوی همان عبادتگاه

و با این یکی و دو زمزمه:

بگذار بسوی خدا پرواز کنم!

بگذار بسوی خدا پرواز کنم!

من از یاران نیمه راه

در این سفر ملکوتی

ببزارم!

ببزارم!

*****

قطرات اشک

بسان باران بهاری

از دیده هایم بزمین می ریخت

و میدیدم

هر قطره اش

بر سر و روی رهروان

که در همین جاده خام

به استقامت قبله

در رفت و آمد اند

می ریزد

*****

هدف را از دور

و از همان بلندای آسمان

بخوبی میدیدم

شوق رسیدن به عبادتگاه

لحظه به لحظه

شدت می یافت

به بالهائم قوت می بخشید

و پروازم را سریعترا می ساخت

*****

ناگه با آذان فجر

بیدار شدم

در حال زمزمه همان شعارها

و با دیده های پر از اشک

*****

وضو گرفتم

به نماز ایستادم

نمازی که به خدا سوگند

نظیرش را در زندگیم

هرگز ندیده بودم

گمان میکردم که

خدا را می بینم

که از آسمان به زمین آمده

و همین حالا

سجده هایم در پای اوست

و حرف حرفم را می شنود

ناظر ریزش قطرات گرم اشک

بر دامن و گریبان و سجده گاهم
و با نگاهی محبت آمیزش
به خطوط اشک
جاری بر چهره ام
با دقت می نگرد

*****

از آن نماز عشق
از آن دیدار گرم
از آن حضور بی پرده
از آن اشک ریزی
در پای محبوب
فارغ شدم
از جایم برخاستم
چون حیرت زده ای
با گام های لرزان
به حرکت افتادم
با شعار پرواز بسوی خدا
بیزاری از یاران نیمه راه
و با سیلی از اشک بر رخسار
تا طلوع آفتاب
من بودم و اشک دیده

و نجوای دل

و زمزمه همان شعارها

*****

نمیدانم آن رؤیا را چه تأثیری بود؟

و آن شعارها را چه قوتی؟

چرا این همه اشک؟

چرا این همه شوق؟

آیا در دیده‌ها

تا این حد اشک جا دارد؟

مگر دیده‌ها را

چشمه‌هایست از اشک

که خشک نمی‌شود؟

مگر دل را پهنایی است

به پیمانۀ این همه شوق؟

*****

ناگه مزاحمی

درب‌خانه را دق‌الباب کرد

پنداشتم، درب‌دلم را محکم کوبید!

و با مشت آهنین بر فرقم زد!

حیف حیف که به لحظات وصالم خاتمه بخشید

*****

تا دیر زمانی

پرتو نیرومند آن رؤیا

بر تمامی مشاعرم

سایه افکنده بود

هر گاه می خواستم

از آن رؤیا

حکایتی داشته باشم

گلویم گرفته می شد

دلَم به لرزه میافتاد

و قطرات اشک

به کناره های پلک می رسید

تا هنوز که هنوز است

و سالها از آن شب گذشته

یاد آن رؤیا

مرا دگرگون می سازد

*****

نمیدانم چه پیامی در آن رؤیا

برایم مضمَر بود؟

و چرا به سراغم آمد؟

ولی اینقدر دانسته ام که:

اگر در پروازی بسوی خدا

در عالم رؤيا

این قوت است و

این تأثیر

پروازی در بیداری

چگونه خواهد بود؟

*****

له تنگ سوري تهرېدل

۶۳- د سرطان په شلمه ۸۴ کال: خوب وینم چي زیات عرب مجاهدین د اسامه، شهید عبدالله عزام او ابو ابراهیم عراقی (چي د قرآن یو خوږ غږی حافظ دی) په شمول راسره وي، په امام صاحب کي، ښکار ته روان یو، داسي حای ته ورسېدو چي په زینو پورته کېږو، د زینو سر کي له تنگ سوري تهر شو، خو گامه مخکي لوی سیند مخي ته راشي، د دوو سیندونو د یو حای کېدو په حای کي باید بلي خوا ته واوړو، زه بوټونه وباسم خو ناڅاپي گورم چي زما عرب ملگري له بوټونو سره پرې گډ شي، عبدالله عزام نورو ته ورنښي چي پر جگو جگو حایونو پښه کښېږدي او تهر شي، په بله صحنه کي د لارې په پوستې ورشو، له هر چا پوښتني کوي، ټول تهر شي، زه خپل نوم عبدالله وښیم، د پوستې قومندان نورو ته وايي: گورئ چي عربان دي، زه ورشم، ورته ووايم، مونږ ښکار ته روان یو، ته پوهېږې چي مونږ نه شراب خوړو او نه نخا او رقص حلال گڼو، یوازي ښکار راته پاته دی، چي لږ مخکي ولاړ شم یو تنکی حوان وگورم چي پېښم ئې او هغه د صلاح الدین ایوبي لمسی وي، لاس ورکړم او خو خبري ورسره وکړم او ورته ووايم چي د ښکار ښه حای ته مو ورسوه یا څوک راسره ولېږه، مخکي اسامه رانه پوښتنه وکړي: آیا سیاف رباني او

مسعود د حسد له مخي ستا د وژلو هڅه کړې، زه ورته ووايم خو حلي ئې اقدام کړي
خو نه دي بريالي شوي.

د خوب تعبير دا دئ: شهيد عبدالله عزام د فلسطيني مجاهدينو، شهيد اسامه د
سعودي او يمني مجاهدينو او ابو ابراهيم د عراقي مجاهدينو استازيتوب کوي، په
افغانستان کي سره يو حای شوو، دلته مو په گډه جهاد وکړ، له ستونزمن حالت سره
مخامخ شوو، د دوو نهرونو د يو حای کېدو له حای د تېرېدو معنی دا ده چې د
حوادثو له دوو داسي بهيرونو سره مخامخ شوي يو چې يو ئې د روسانو له لوري او بل
ئې د امريکايانو له لوري رامنځته شوی، دا دواړه سره متحد شول او مور د دوی له
گډ توافق راولاړ شوي خنډ سره مخامخ شوو، عربو مجاهدينو ته به د کار شرائط
دومره سخت شي چې د پېښو اېښودو يو يو حای به ورته پاته وي، د دېښمن امنيتي
پوسټې به زياتي او مجاهدينو ته به له يوې سيمي بلي ته تگ گران شي، د صلاح
الدين ايوبي لمسی د هغو ترکانو استازيتوب کوي چې په افغانستان کي د امريکايانو
له يرغل وروسته راغلي، مور به د هغوی د ملگرتيا طمع وکړو، په خوب کي دغه
مطالب راته انځور شوي.

په خوب کي د سيند او نهر ليدل

۶۴- په خوب کي د پېښو او حوادثو بهير د سيند او نهر په بني کي تمثيل کېږي، د
خړو اوبو او څپاند نهر معنی خطرناک او هيبتناک حوادث دي، د رڼو اوبو سيند د
عادي او بې خطرو حوادثو بهير، ژوري اوبه ئې د ستونزمنو او لږ ژوري اوبه ئې د
آسانو پېښو، ښه به وي چې د يوه خوب په ترڅ کي دا مطلب واضح کړم:

هغه مهال چې د سردار داؤد حکومت زموږ ډېر غړي ونيول، زه په پکتيا کي د
شهيد اسدالله جهاد وال کور ته ولاړم، د هغه کورنۍ د سروټي په يوې غرنۍ سيمي

کي اوسېده، يوه شپه مي خوب وليد چي زه او جهادوال په سفر روان يو، مخي ته سيند راغي، دواړه ورننوتلو، اوبه رنې وې، د اوبو ژور والی شېبه په شېبه زياتېدو، د نهر يوه او بله ژۍ لږ او منځ زيات ژور وو، خو دومره نه چي سړی په کي ډوب شي، زه ترې تېر شوم، خو جهادوال په همغه ژۍ کي پاته شي، خپلي خوا ته د پروڅو ټوټې ومومم، لگيا شم چي هغه سره وترم او ده ته ئې ورواچوم چي وئې نيسي او زه ئې دې خوا ته راتېر کړم، په همدې حالت کي له خوب راوينس شوم. سبا زه او دی د سيدکرم په لوري وخوځېدو، غوښتل مو کابل ته ولاړ شو، ماښام سيدکرم ته ورسېدو، هلته په ناڅاپي توگه د ده له مشر ورور سپين پاچا سره مخامخ شوو، هغه جهادوال کابل ته له تگ منع کړ، له پېښو خبر شوی وو، گمان ئې دا وو چي کابل ته د ده تگ خطرناک دئ، مجبور شو له ما رخصت واخلي، زه يوازي پاته شوم او د کابل په لوري مي خپل سفر ته دوام ورکړ، ډېره موده وروسته او هغه مهال چي زه په پېښور کي وم، جهادوال ته مي پيغام ولېږو چي زما خوا ته راشي، خو دا پيغام په داسي توگه ده ته رسېدلی چي له يوه بل ته، بل ته، بل ته او په پای کي ده ته رسېدلی، همغسي لکه چي ما په خوب کي پرې سره تړل او دی مي له سيند پرې راتېرولو.

په هوا کي معلق تعمير

۶۵- په ۸۴\۳\۲۷ مي خوب ليدو چي د يوه ښوونځي په صحن کي له حکيم نومي سره قدم وهم، هغه راته ووايي چي ماشاء الله ښه ډېر تبليغات دي د امريکا په ضد وکړل، زه ورته ووايم: د امريکا خلاف هومره تبليغات او مظاهري وشوې چي په تاريخ کي ئې مثال نشو موندلی، بيا له همدې کس سره د مزري په يوه کت ناست يم، له مونږ آخوا بش په خپل دفتر کي له چا سره لگيا دئ خبري کوي خو کله کله ما

ته وگوري، داسي معلومېږي چي زما په اړه ورسره خبره کوي، که گورم دا حکيم اوس داکتر ابراهيمي شوی، هغه داسي کښېني چي زما او بش ترمخ حائل شي، پورته وگورم چي په هوا کي يوه لوی تعميرته ورته څه معلق ولاړ دئ، څه کسان ئې په جوړولو لگيا دي، خو ډېره عجله لري، له کار وروسته په ډېره عجله ترې وخوځېږي احساس کوم چي اوس چوي، خو له انفجار مخکي راوينس شوم.

تعبير ئې دا دئ: زموږ سنگر (حزب) داسي دئ لکه مدرسه، هونبنيار (حکيم) کسان له موږ سره دي، زموږ دريخ او فرهنگي فعاليتونه د هونبنيارو خلکو له نظر ارزښتمند دي، امريکايان زموږ فعاليتونه څاري، له خپلو ملگرو سره زموږ په اړه مشورې کوي او لازم هدايات ورکوي، اوسنی امريکايي نظام داسي دئ لکه په هوا کي ولاړه ماڼۍ چي هره شېبه ئې د نسکورېدو احتمال وي. په ابراهيمي د حکيم د بدلېدو تعبیر به ښايي دا وي چي دا هونبنيار او حکيم شخصيتونه به وروسته او د حزب اسلامي په غېږ کي د ابراهيم ^{عليه السلام} لار غوره کړي او ابراهيمي مزاج شخصيتونه به شي.

په خوب کي د شهيد ليدل

۶۶-: زما يوې ښوونکي راته ليکلي وو: هغه مهال چي زه شاوخوا ديارلس کلنه وم، خوب مي وليد چي شهيد انجنير حبيب الرحمن زموږ کور ته راشي، پر دسترخان له موږ سره ناست ډوډۍ خوري، بيا ما ته وگوري او راته ووايي: څو کاله وروسته په تا پسي راحم، کله چي له خوب راوينسه شوم گمان مي وکړ چي ښايي شهادت به مي په برخه شي، خو څو کاله وروسته ستا له زوی انجنير حبيب الرحمن سره زما نکاح وشوه.

له دې معلومېږي چي په خوب کي شهيد د رښتيني شاهد او گواه په معنی دئ،

د ده له لاري يو رښتيني پيغام خوب ليدونكي ته رسېږي.

بوټونه

۶۷- زما همدې رڼور خوب ليدلی وو چي زموږ په کور کي د مجاهدينو مشران راغونډ شوي، حکمتيار هم د هغوی په منځ کي دئ، سياف په لمانځه ولاړ دئ، په همدې وخت کي زموږ کور ته له ختيځ لوري يو ټانگ داخل شي، څو کسان ترې راکوز شي چي څېره ئې پليته او بدغونې وي، حکمتيار لټوي، کله چي حکمتيار غواړي له شمالي دروازې ووځي د دغو کسانو په څېر نور له شمالي دروازې راننوخې او له ده سره لاس او گږېوان شي، خو هغه د دوی يو کس داسي کلک ووهي چي بوټونه ئې له شمال ختيځ ته وغورځي.

تعبير ئې دا دئ: بهرني ځواکونه لومړی له شرق لوري او بيا له شمال لوري زموږ هېواد ته راغلل، لومړی هدف ئې د حزب اسلامي ځپل او د حزب مجاهدين نيول وو، د نورو ډلو مشرانو عکس العمل ونه ښود، حزب په جگړي کي ورسره ښکېل شو، دې ته به اړ شي چي د پاکستان له لاري له افغانستان ووځي، حتی هغه ئې هم چي د شمال له لاري افغانستان ته راغلي ول، د وتلو لار به ئې پاکستان وي. هغه بوټونه چي ختيز لوري ته ولوېدل همدا افاده کوي. د سياف د لمانځه تعبیر به ښايي د ده هغه دريځ افاده کوي چي د امريکايانو د يرغل په وړاندي ئې غوره کړی، هيڅ مخالفت نه کوي او کوم عکس العمل نه ښيي او همدا ورته د اسلام مطابق دريځ برېښي!!

د ملا درد

۶۸- د ۹۱ کال د حوت مياشتي دېرشمه د کال آخري شپه له مخکني خوب وروسته

په خوب کي گورم چي شپږ عرب مجاهدين زموږ خوا ته راشي، يو ئې ووايي: موږ يوه ډرپور دلته راوړسولو، غوښتل ئې موږ دښمن ته وسپاري، ما ورته وژړل، ترحم ئې وپارېدو، موږ ئې پرېښودو، ما ورته وويل: که د يوه انسان په وړاندي ژړا د هغه ترحم پاروي د الله تعالی په وړاندي به ژړا څنگه وي، بيا گورم چي اسامه پر کټ غزېدلی پروت دئ، زه ئې خوا ته ورشم، غواړي پورته شي، خو ملا ئې درد کوي، راته ووايي: ملا مي ډېر درد کوي، زه ورته ووايم: آيا مساج درکړم، په همدې حالت کي راويښ شوم.

تعبير ئې دا دئ: دا د هغه سخت حالت انځور دئ چي عرب مجاهدين ورسره مخامخ شول، القاعده هم له سختو ستونزو سره مخامخ او حالت ئې داسي شو لکه د چا ملا چي درد کوي او پر خپلو پښو ودرېدل ورته گران وي.

تور موټرونه او په خپلو کي ئې تصادم

۶۹- د طالبانو په لاس د کابل حکومت له سقوط وروسته او هغه مهال چي په بغلان کي وم خوب مي وليد چي له شهيد گل رحمن سره يو حای د يوې غونډۍ پر سر ولاړ يو، شا ته مو سړک دئ چي له شرق غرب ته غځېدلی، موږ جنوب ته متوجه يو، ناڅاپي مو شاته د دوو شيانو د تصادم غږ تر غوږ شو، چي مخ مو ورواړولو نو گورو چي دوه تور واړه موټر سره ټکر شوي، دواړه له غرب شرق ته تلل، شاتنی موټر راغلی او مخکنی ئې وهلی، بيا گورو چي دا شاتنی موټر د شرق په لوري وتښتي، زما په لاس کي همسا وي، دا په دې موټر پسي وشرم او ورته ووايم: دا موټر راستون کړه، هغه په هوا کي پسي ولاړه شي، بيا گورم چي له شرق يو مست زمري په ټوپکو ټوپکو منډي راوهي، زه له غونډۍ سړک ته د زمري مخي ته راکوز شم، هغه زما په ليدو سره داسي ژر ودرېږي چي پښې ئې وښويږي، بېرته په شا

منډه کړي؛ داسي چي د کونگري (واړه سپي) په څېر غږ ترې اورېدل کېږي، بيا گورم چي په آسمان کي د شنو صحرايي کوټرو خېل راڅرگند شي چي د غرب په لوري درومي، زه د شهادت په گوتي سره هغه لوري ته اشاره وکړم، کوټري په يوه ليکه ودرېږي او په منظمه توگه په شا شي او بېرته د شرق په لوري ولاړي شي، بيا گورم چي زه د يوه غره د لوی او لوړ کمر مخي ته ولاړ يم، د دعاء لاسونه مي لوړ کړي او ژاړم، متوجه شوم چي د دې لوی کمر يو اړخ مات شوی او پرېوتی، زه ووايم: دا زما د دعاء له کبله مات شوی، په همدې حالت کي له خوب راوښم شوم.

تعبير ئې دا دی: په شمال کي د دوو تورو گادو تصادم يعني په شمال کي د دوو تورو ډلو تصادم، په شمال کي به يوه بله تعقيبوي، د شمال په شرقي برخي کي به د دوی تصادم د دې باعث شي چي يوه هملته پاته شي او بله د هېواد شرقي لوري ته وتښتي، پياوړې به وتښتي او کمزورې به پاته شي، ښايي دواړه به د غربي هېوادو له لوري پالل کېږي، ځکه گادي ئې له غرب راغلل، يو به ئې بله له وړاندي تگ وغورځوي، همسا يعني ځواک او قوت، تعبیر ئې دا دی چي حزب به دا بله متعرضه ډله تعقيب کړي، هغه به د شرق له لوري په هيبت سره راستنه شي، خو هيبت به ئې د مجاهدينو په وړاندي ختم شي او بېرته به په شا وتمبېږي، باعث به ئې حزب اسلامي وي، د شرق له لوري د صحرايي کوټرو راتگ يا د داسي نېکو خلکو راتگ چي صحرايي مزاج دي، زموږ په اشاره به بېرته به ولاړ شي، ښايي دا به هغه قبائلي مجاهدين وي چي د کومي ډلي د مرستي لپاره افغانستان ته راځي خو زموږ په وينا به د هغوی له ملگرتيا لاس واخلي او بېرته به ولاړ شي، يا خو دا کوټري هغه ملائکي دي چي د مؤمنانو مرستي ته راځي او د غيبي او غير مرئي لښکرو په څېر عمل کوي، لوی کمر يعني سخت زړی بد ځواکمن، چي زموږ د دعاء له امله به مات شي. په

قرآن کي سخت زړی انسان له سختي تیرې سره تشبیه شوی. هلته چې فرمایي: فمثله کمثل صفوان: مثال ئې د کلکي بنوی ډبرې په څېر دی. که د هېواد پېښو ته د دې خوب په هنداري کي ځیر شو نو د دغو دوو تورو ډلو پېژندل گران کار نه دی.

یو موټر او دوه اشترنگونه

۷۰- د ۱۳۶۶ کال د سنبلې په میاشت کي د حزب اسلامي د مرکزي شوری د غونډو په لړ کي او هغه مهال چي د حزب د تشکیلاتو په اړه بحثونه روان وو، ما وړاندیز وکړ چي د حزب اجرایی چاري دي د امیر نائب ته تفویض شي، امیر دي له ورځنیو اجرایی چارو فارغ وي، ځیني وروڼه له دې سره موافق نه ول، نږدې دوه ورځي پر دغي موضوع بحث وشو، ما د دغه بحث په دوران کي د شپې خوب ولید چي په یوه موټر کي چي دوه اشترنگونه لري، یوه ته ئې زه ناست یم او بل ته ئې بل کس، هره شېبه دا اندېښنه راسره وي چي داسي نه زه اشترنگ یوه لور ته تاو کړم او دی ئې بل لور، لږ وړاندي د یوه کور مخي ته ودرېدو، یوه سینگار شوې نجلۍ راووتله، زما همخنگ ډرېور ته ئې وویل: راځه، هغه ما ته وکتل او له شرمه کوز نه شو، دا ستنه شوه، ورپسې بله راغله چي تر مخکنۍ ئې سینگار زیات وو او زما همخنگ ته ئې وویل: ماما راځه، هغه کوز شو او له هغې سره کور ته ننوت او زه په همدې وخت کي له خوب راوینس شوم. د خوب تعبیر ډېر څرگند دی، یو موټر او دوه اشترنگونه یعنی یوه ټولنه او دوه واکمن مشران، هره شېبه د تصادم وېره، هغه سینگار شوې نجلۍ یعنی انحراف ته بلونکي عوامل، دوهم ډرېور د یوه بلونکي په وړاندي د شرم له کبله ځان راتم کړ خو د بل زیات غولوونکي بلونکي په وړاندي ئې پښې وښوېدې او له خپلي ډلي بېل شو. سبا چي غونډي ته ولاړم، د بحثونو په دوران کي مي له څه ویلو او پر خپل وړاندیز له ټینگار ډډه وکړه، پرېکړه زما د رأیی خلاف راووتله،

وروسته او د شوری په بلي غونډي کي په ټولو اداري تشکيلاتو کي؛ له امارت نېولې تر رياستونو او آمريتونو پوري د معاون تشکيل حذف شو.

په خوب کي د عمر (رضي الله عنه) ليدل

۷۱- زينب الغزالي د اخوان المسلمین نوميالی مشره چي ډېر کلونه ئې د مصر په زندانونو کي تېر کړي، د تېر جهاد په دوران کي پېښور ته راغلې وه، ما د شهيد عبدالله عزام په کور کي ورسره وليدل، د دې يو ډېر خوندور او اغېزمن کتاب مي لوستلی وو او زړه مي غوښتل چي هغه وگورم، له مقدماتي خبرو وروسته ئې د شهيد عبدالله عزام په وړاندي راته وويل: د زندان په هغو سختو شپو ورځو کي مي عمر (رضي الله عنه) په خوب کي وليد، زه د هغه له نسل يم، هغه ته مي وويل: دعاء وکړه چي الله تعالی اسلامي امت له دې دردناک حالت وژغوري، هغه يو څوک راوغوښتو، توره ئې په لاس کي ورکړه، امر ئې ورته وکړ چي د شرق په لوري ولاړ شه، هغه پر آس سپور شو، او د شرق په لوري ولاړ، له څه ځنډ وروسته راستون شو او عمر (رضي الله عنه) ته ئې وويل: شرق مي فتح کړ، بيا ئې غرب، بيا ئې شمال او بيا ئې جنوب ته ولېږو او هر ځل له لږ ځنډ وروسته راستون شو او د فتحي زېږی ئې ورکړ، ... اوس چي مي ته وليدلی هغه خوب مي راپه ياد شو، هغه سړی کټ مټ ستا په څېر وو او پگړی ئې هم ستا په څېر، ... ما هغه ورځ داسي مزارى پگړی پر سر وه چي رنگ ئې پيکه نصواري وو، سپيني کرښي ئې درلودې او په هغو ورځو کي ئې پر سر کول په مجاهدينو کي عموميت پيدا کړی وو، تعبير مي دا وو چي الله تعالی به دا شرف افغان مجاهدينو ته ورپه برخه کړي او دا فتوحات به عملاً د دوی په لاس تحقق ومومي. په دې کي هيڅ شک نشته چي د نړۍ په کچه روان اسلامي جهاد د افغان مجاهدينو د جهاد څپې دي چي د نړۍ گوټ گوټ ته وغځېدې.

۷۲- هغه مهال چي لا پوهنتون ته نه وم تللی او لا اسلامي نهضت نه وو پیل شوی، یوه شپه مي خوب لیدو چي د سرور پوپل په نامه له یوه پرچمي سره مناقشه لرم، تر دې خوب د مخه مي هم څه موده مخکي له هغه سره په وینښه یوه مناقشه درلوده، د خوب د مناقشې په پای کي مي دغه آیت ده ته واوراوو: رَبُّمَا يُوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ : هغه چي کفر ټي ډېر ځلي به دا خوښوي چي کاش مسلمانان وای.

او دا په داسي حال کي چي نه مي دا آیت حفظ وو او نه ټي په معنی پوهېدم، په خوب کي په دې هم نه پوهېدم چي زه مقابل لوري ته د قرآن یو آیت اوروم، زه هم په عربي نه پوهېدم او هغه هم په عربي نه پوهېدو، نه پوهېزم چي دا آیت څنگه زما په ژبه راغی، او ولي مي هغه ته دا آیت واوراوو، د همدې په ویلو سره له خوب راویښ شوم، خو نن پوهېزم چي په دې آیت کي څومره ستره وړاندوینه او په دې خوب کي څومره ستر بشارت مضمرو وو، ما هغه ورځ په خپلو سترگو ولیده چي ډېرو کمونستانو دا هیله کوله چي کاش مسلمان وای.

باران، سمسوره سیمه، شنه ونه، څري مرغی او قفس

۷۳- د مرحوم عبدالرحیم نیازی له وفات وروسته له مور سره دا اندېښنه وه چي د ده د نشتوالي دا لویه تشه به څنگه ډکوو، کمونستانو هم تبلیغات کول چي جوانان مسلمان نشي کولی دا تشه ډکه کړي، خو الله تعالی خپل فضل زموږ په حال شامل کړ او اسلامي نهضت په ښه توگه مخکي ولاړ، په همدې ارتباط مي یوه شپه خوب ولید چي په یوې ډېري ښایسته سيمي کي يم، وړې وړې غونډۍ لري، په داسي تګو شنو نړیو وښو پوښل شوې چي ښکلي چمن کبلو ته ورته دي، د انسان د قد په اندازه

شنې سمسوري ونې هر لوري ته تر سترگو کېږي، د پرځي په څېر نړۍ باران ورېږي، ناڅاپه گورم چې ډېرې څرې مرغۍ د دې باران له کبله په يوې ونې کې راغونډې شوې دي، درې ژبي دا مرغۍ د جل په نامه يادوي، ځيني خلک هغه د بنياسته غږ له امله په قفسونو کې ساتي، زه لگيا شم دا مرغۍ رانيسم او په خپلې غېږ کې ئې راغونډوم، غېږ مي ترې ډکه شي، بيا گورم چې خپل کشري ورور ته واړه واړه لرگي ورکوم چې د نړيو درو په يوه چوکاټ کې ئې ودروي او قفس ترې جوړ شي، چې دا مرغۍ په کې وساتو، د مرغيو د رانيولو په دوران کې يوه ئې لالهانده شي، وزر وهي چې ځان خلاص کړي، خو زه ئې راتينگه کړم، داسې احساس کړم چې بنيايي پنبه به ئې خوږ شوې وي، ورته خفه شم او په همدې حالت کې راويښ شوم.

تعبير ئې دا دئ: نړۍ باران يعني د الله تعالی رحمت، په قرآن کې باران د الله تعالی د رحمت په نامه ياد شوی، سمسوري او بنياسته غونډۍ يعني زموږ د دعوت او مبارزې پرتميني او سمسوري لوري ژوري، څرې مرغۍ او په يوې شنې ونې کې د هغوی راغونډ بدل يعني د نهضت هغه غړي چې په يوې پاکې عقيدې راغونډ شوي، په قرآن کې پاکه کلمه له پاکې ونې سره تشبيه شوې، په خپلې غېږ کې د هغوی راغونډول او د قفس جوړولو سپارښتنه يعني د دغو غړو په راغونډولو او منظمولو کې زما ونډه، کشري ورور ته د قفس جوړولو سپارښتنه يعني په دې منظمولو کې د کشرانو ونډه.

سپې په غېږ کې

۷۴- يوه گران دوست مي خپل خوب راته ليکلی او تعبیر ئې غوښتی، خوب ئې ډېر عجیب او داسې دئ: په خوب کې گورم چې جنرال دوستم زموږ کور ته راغلی وي،

زه ورسره خبري كوم، يو كس وگورم چي سپي ئې په غېږ كې نيولى وي، بيا داسي راته جوته شي چي هغه كس زه په خپله يم، كله چي د هغه سر ته خيړ شم نو گورم چي زما سر د هغه پر بدن دئ او كله چي ځان ته خيړ شم نو وگورم چي د ده سر زما پر غاړه وي، زه دوستم ته ووايم چي له ما سره مېلمه شه، د شپې مړۍ له ما سره وخوره، اوس په بازار كې ولاړ يو، هغه ډېر خوشحال شي، زړه ئې غوښت چي د انتخاباتو په اړه راسره خبري وكړي، هغه سپي چي د سړي سر لري گورم چي زما مخ څتي، زه وشرمېږم او بلال نومي خوريي ته ووايم چي دا سرونه سره بدل كړه، زه ئې په تنگ كړم، داسي راته ښكاره شي چي سر ئې زما سر نه وي د بل چا وي! خو يم زه.

هغه ته مي وويل: تا ته په دې خوب كې دا پيغام دركړى شوى چي جنرال دوستم به غواړي د انتخاباتو په اړه له تا سره خبره وكړي، ته به هم داسي فكر كوې چي ښايي دا خبري به گټوري وي، په سينه كې به دي داسي كوم عزم او هيله وي چي ناسمه او غير انساني ده، ښايي كومه طمع او هيله به وي، لكه حرص، له مال، ثروت او اقتدار سره حب او مينه، بل انسان ته طمع درلودل، او يا بل داسي خصلت چي اسلام ئې نه خوښوي، دا عزم او هيله ستا د يوه ناسم فكر او رأيي بنسټ گرځېدلى، او ستا د اصلي فكر او رأيي ځاى ئې نيولى، په غېږ كې د سپي نيول او خپل سر د هغه پر بدن او د ده سر پر خپل بدن ليدل؛ تعبير ئې همدا دئ، په خوب كې دا هم درته ښودل شوي چي ته به دا بد خصلت او له هغه راولاړ شوى فكر له ځانه لري كړې. د خوب له دې برخي چي سر او سړى په متغيري بڼي كې درته جوت شي داسي معلومېږي چي ښايي دا كس به ستا كوم خپل او قريب وي او ته به د خپل بلال نومي خوريي له لاري هغه ته د خپل فكر بدلولو وينا وكړې، او يا خو له بلال مراد د توحيد

لوري ته كوم مؤذن او بلونكى دئ او ته به له همدې داعي وغواړې چې دا بدل فكرونه سم كړي. كله چې مي د خوب ليدونكي په اړه مزيد معلومات ترلاسه كړل نو راته جوته شوه چې هغه غوښتل حزب اسلامي په اقتدار كې شريك شي او له داسي لوري سره ائتلاف وكړي چې د بريا احتمال ئې زيات وي، كه څه هم د دې لوري نه تگلاره او تركيب د تاييد وړ وي او نه ئې زعامت!! او دا له شك پرته هغه څه دي چې نه ئې اسلام خوښوي او نه يوه اسلامي گوند ته گټه رسوي. اميد دئ خوب ليدونكي هم دا طمع لري غورځولې وي او هم له هغې راټوكېدلى فكر او رايه.

سيلی، دورې، د ځنگلي ځناورو خېل

۷۵- د حبيب الرحمن مور وايي: خوب مي ليدو چې سخته سيلی لگېږي، دورې بادېږي، خلك منډي وهي، چې ځان خوندي كړي، د سيلی دروند رغ وي، يو رغ واورم چې خلكو ته وايي: ووځئ، د ځنگل ټول ځناور راروان دي، زه د باندي ووځم چې وگورم دا چيغي د څه دي، كه گورم چې ځنگلي ځناور په ډېر شمېر كې منډي وهي، په دې وخت كې يو بل غږ واورم چې وايي: زه ستا وړوكى زوى يم، خلكو ته ووايه چې مه وپېرېئ، مه تېښتئ، خپلو كورونو ته راستانه شي، په دې لاس به افغانستان آزادېږي، زوى مي زما خوا ته راشي او خپل لاس پر زمكه ووهي، كه گورم چې د هغه لاس د زمري په څېر او ډېر لوى وي، كله چې زمكه په خپل لاس ووهي دروند رغ ترې پورته شي، زه خلكو ته همدا خبره كوم چې مه وپېرېئ، مه تېښتئ، خپلو كورونو ته راستانه شئ، زما زوى راغى نور نو مه وپېرېئ.

د دې خوب تعبير دا دئ: سيلی او دورې هغه بد حالت تمثيلوي چې زموږ پر هېواد راغلى، په ولس كې ئې وېره او خوف راولاړ كړى او هغوى ئې د خپلو كورونو پرېښودو او تېښتي ته اړ كړي، دا سيلی او دورې د هغو ډلو له كبله دي چې ځنگلي

خناورو ته ورته دي، زموږ د ټولني نوي نسل به په پوره خواک سره د دې ډلو مقابله کوي او ولس به له وېري ژغوري. دا نسل به خوب ليدونکې په خپلو سترگو په وينه کي وگوري، د وړوکي زوی لاس د زمري د لاس په خېر ليدل او د هغه دا وينا چي خلکو ته ووايه؛ مه وېرېږئ، مه تېستئ، خپلو کورونو ته راستانه شي، په دې لاس به افغانستان آزادېږي، همدا تعبير لري.

پر سپين آس د مېرمني سپرېدا او لوړ الوت

۷۶- يوې مېرمني راته ليکلي: له نکاح مخکي مي خو حلي پر له پسې خوب ليدو چي پر يوه سپين آس سپره شم، آس والوخي، په هوا کي ډېر جگ درومي، لاندي خلک راته واړه واړه په نظر راخي.

د هغې خوب مي داسي تعبير کړ: صالح مېرې او معنوي ارتقاء دي په برخه شوې، دومره به له معنوي پلوه لوړه شي چي عام خلک به واړه واړه په نظر درشي. په خوب کي لوړ تگ، پر لوړ حاي ودرېدل او لوړ الوت د معنوي ارتقاء او لوړوالي په معنی دي.

پر لوړ منبر وينا

د دې مېرمني خوب ما ته خپل خوب راپه ياد کړ چي دامريکا له يرغل وروسته مي ليدلی او داسي وو: په يوه تالار کي لويه غونډه وي، زه پر منبر ولاړ يم او خلکو ته وينا کوم، د منبر د ډېر لوړوالي له امله ناست خلک دومره واړه واړه گورم لکه پر يوې پاني ټکي، د نورو خبرو په ضمن کي هغوی ته ووايم: بايد مکتب او مدرسه سره توحيد کړو، واحد تدريسي نصاب رامنځته کړو، بېل بېل تعليمي نظامونه او تدريسي نصابونه اختلافات راولاړوي او د ملا او مکتبي جنگ رامنځته کوي، په کار ده چي تر

دولسم پوري تدریسي نصاب داسي وي چي زده کوونکي هم کافي او ضروري شرعي پوهه ترلاسه کړي او هم له نورو ضروري علومو برخمن شي، د تخصص دوره له دولسم وروسته پیل شي، ځیني د شرعي علومو په برخي کي تخصص ترلاسه کړي او ځیني په طب، انجنیري، ساینس، زراعت او نورو برخو کي، په دې توگه به هم زموږ ډاکټر او انجنیر له شرعي علومو برخمن وي او هم زموږ ملا او مولوي له نورو ضروري علومو... د وینا په پای کي او کله چي له منبر راکوز شم استاد رباني د غونډي له شاتنۍ برخي راوړاندي شي او راته ووايي: په نصاب کي باید علم الکلام هم شامل کړو!! ما ته دا وینا خوند رانه کړي، په همدې له خوب راوینس شوم.

د روسي ځواکونو د راتگ وړاند لیدنه

۷۷- د حبيب الرحمن مور وايي: د روسانو تر راتگ وړاندي مي خوب لیدو چي زموږ د کور مخي زمکي ته ټانکونه راشي او ودرېږي، په هوا کي طیارې گرځي (تر دې وړاندي مي طیارې او ټانکونه په وینسه نه وو لیدلي)، دا اندېښنه راسره پیدا شي چي زموږ کور په خطر کي دی، د کور سامانونه او بسترې راباسم او خپل گاونډي ته ئې سپارم... ډېره موده وروسته مي همدا صحنه په خپلو سترگو په وینسه ولیدله، په همغي زمکي کي روسي ټانکونه ودرېدل، په هوا کي هلیکوپټري چورلېدې، موږ له خپل کور ووتلو، همغسي مي د کور سامانونه او بسترې گاونډي ته وسپارل.

کعبه، حجرالاسود، په کعبه کي دسترخان، پر البنت تکیه

۷۸- حبيب الرحمن راته لیکلي: خوب مي لید چي مکې ته تللی يم او غواړم کعبې ته داخل شم، يو عرب زما مخي ته روان شي چي د کعبې دروازه راته خلاصه کړي، ټول خلک يوې خوا بلي خوا ته شي چي مونږ ته لاره راکړي، د خلکو منځ کي لاره جوړه

شي، زه په کي تېر شم، هغه عرب تر ما مخکي وي، کله چي د کعبې له دروازې تېرېږم پښه مي بنده شي، ځان سمبال کړم چي ونه لوېږم، کله چي کعبې ته ننوځم، ژړا راشي او له ځان سره وایم چي محمد (صلى الله عليه وسلم) همدلته ټول بوتان رانسکور کړل. زه په کوم شي پسې گرځم، لتوم ئې چي چېرې او په کوم ځای کي ئې اېښی دئ، له يوه کس پوښتنه وکړم چي دلته خو هري خوا ته لمونځ کولي شو؛ خو تاسو معمولاً کومي خوا ته ودرېږئ، هغه لارښوونه راته وکړي، او زه په لمانځه ودرېږم، غواړم دوه رکعته لمونځ وکړم؛ خو غلط شم او درې رکعته وکړم، بيا له سره نيت وکړم چي دوه رکعته وکړم. د کعبې دننه ئې داسي جوړ کړی وي لکه لوکس سالون، تلویزيون او کرسی. ئې هم پکي اېښي وي، فرش ئې هم په کي غوړولی وي، او هغه عرب چي دروازه ئې راته خلاصه کړې وه، ناست وي او پر بالښت ئې تکیه کړې وي او پښې ئې غزولې وي. داسي انگېرم چي دسترخان ئې هم مخي ته غوړېدلې وي او خواړه پرې اېښي وي. کله چي له خوب راوښم شوم، راپه یاد شو چي زه خو په کعبه کي په حجرالاسود پسې گرځېدم، هغه خو د کعبې په منځ کي نه ده.

هغه ته مي وليکل: ستا د خوب تعبير داسي برېښي: ښايي کعبې ته د ننوتلو سعادت درېه برخه شي، هغه مهال به ته حالت ته د سحر په سترگه گورې خو هغه به ماښام ته ورته وي، ته به حالت د مسلمانانو د بريا حالت گڼې خو تا به اشتباه کړې وي (د دوه رکعته لمونځ په نيت اشتباهاً درې رکعته کول همدا معنی لري)، لا به د کعبې واک د داسي خلکو په لاس کي وي چي له کعبې ئې ځان ته مطعم او سالون جوړ کړی او هلته ئې په بې اعتنائې او بې پروايي سره پښې غزولې دي. ته به غواړي له الله تعالی سره پر خپلي ايماني ژمني عمل وکړې خو هلته به دا مجال ونه مومي (د

کعبې منج کي د حجر الاسود لټول همدا تعبير لري، بسايي ته به غواړې ټول مسلمانان متحد شي خو دا هيله به دي ترسره نشي.

له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) سره مصافحه او له هغه سره يو حای لمونځ

۷۹- د حبيب الرحمن بل خوب داسي دئ: خوب مي ليد چي د يوه لښکر مشري راپه غاړه وي، د دښمن پر يوې قلعي حمله وکړو او هغه فتح کړو، زما ملگري ډېر ستري شوي وي او ټول ويده شي، ما ته يو کس خبر راکړي چي بل لښکر غواړي پر مونږ بريد وکړي، زه هڅه کوم چي خپل ملگري راوينښ کړم او دفاع ته ئې تيار کړم؛ خو گورم چي حمله کوونکو مونږ محاصره کړي يو، يو کس ئې راوړاندي شو او ما ته ئې وويل چي محمد (صلى الله عليه وسلم) غواړي له تا سره وگوري، زه ډېر خوشحال شم او ووايم دا د حضرت محمد (صلى الله عليه وسلم) لښکر دئ؟! په ډېري خوشحالي سره د کلا برنۍ برخي ته روان شم چي له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) سره ملاقات وکړم، کله چي پر زينو پورته خېژم پلار مي هم راسره يو حای شي، کله چي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) ته مخامخ شو پلار مي خپل لاس وراوږد کړي چي مصافحه ورسره وکړي خو رسول الله (صلى الله عليه وسلم) د دې پر حای چي ده ته لاس ورکړي ما ته چي تر خپل پلار وروسته ولاړ يم لاس راکړي او اول پر ما سلام واچوي، کله چي د ده لاس زما له لاس سره ولگېد زړه مي له ډېري خوشحالي داسي ډک شو چي په ټول عمر کي مي د خوشحالي داسي حالت نه دئ ليدلی، د هغه حالت د بيانولو لپاره مناسب الفاظ نه مومم، داسي مي انگېرله لکه چي چا زما زړه په خپل موټ کي ټينگ نيولی وي، بيا ئې زما پلار ته لاس ورکړ، او بيا ئې له مونږ وغوښتل چي له ده سره يو حای د ماښام لمونځ په جماعت اداء کړو. پلار مي ما ته ووايي: ورشه اودس وکړه، زه ورته ووايم چي اودس لرم، خو هغه لږ

په غصې سره بيا راته ووايي چې ورشه اودس وکړه، زه پوه شم چې پلار ته مي خوند نه ورکوي چې له دوي سره يو ځای په جماعت لمونځ وکړم، ورته ووايم صحيح ده، پلار مي او محمد (صلى الله عليه وسلم) وړاندي ولاړ شي او په جماعت ودرېزي او زه په همغه ځای کي چې له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) سره مي مصافحه کړې وه په لمانځه ودرېزم.

هغه ته مي وليکل: ته به د جهاد په يوه نظامي يا فکري سنگر کي د دښمن په ضد جهاد او مبارزه وکړې، د يوې ډلې مشري به دي په غاړه وي، فتوحات به دي په برخه شي، ستا خوا ته به بله اسلامي ډله هم په مبارزې بوخته وي، هغه به د مقام او منزلت له پلوه تر تا لوړه وي، په يوې مرحلې کي به داسي وانگېرې چې دا ډله ستا پر سنگر او ملگرو د بريد اراده لري، خو حقيقت به درته جوت او دا به درته څرگنده شي چې هغه حقپاله ډله ده، له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) سره ستا مصافحه د هغه پر سنت د عمل کولو په معنی ده، دا به ستا د زياتي خوشحالی باعث شي، تر پلار وړاندي له تا سره د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) د مصافحې تعبير دا دی چې رسول الله (صلى الله عليه وسلم) به ځوان نوي نسل ته زياته اعتناء لري، پلار به ستا مزید طهارت او پاکوالی غواړي، خوښه به ئې دا وي چې ته له خپل حيثيت او مقام سره مناسب ځای کي ودرېزي او له وړاندي وړاندي کېدو ډډه وکړې، له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) سره يو ځای ستا او ستا د پلار په جمع لمونځ يعني د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) پر سنت ستاسو دواړو عمل کول.

توره شپه او رڼا

۸۰ - د حبيب الرحمن بل خوب: خوب مي ليد چې يوه مسجد ته لاړ شم او هلته امام جعفر عليه السلام ته ورشم او هغه ته ووايم: خوب مي ليد چې دنيا توره شپه شي، داسي

توره شپه چي حتى خپل لاس هم نشو ليدلى، داسي لکه چي څوک په تور قير کي نوتلی وي، خو په دې وخت کي يوه بنايسته شين رنگې رڼا راڅرگنده شي، دومره بنايسته وي چي د زړه په تل کي مي کلکه مينه ورسره راولاړه شي، نور خلک هم له دې رڼا سره مينه کوي، رڼا دومره وي لکه د ځينو حشراتو له بدنه چي د شپې له لوري خورېږي، ټول خلک هڅه کوي چي رڼا ته ځان ورسوي او هغه په لاس کي ونيسي، زه هم همدا هڅه کوم او رڼا ته لاس اچوم، خو وروسته گورم چي زه خپلي سينې ته لاس اچوم او رڼا زما د زړه رڼا وي او د خلکو څېرې رابښکاري او گورم چي هغوی پر ما راغونډ شوي او زما زړه ته لاس اچوي، زه ورته ووايم چي دا زما زړه دى، لري شئ، داسي نه چي زړه مي وباسئ.

د خوب تعبير دا دى: چا ته چي ته خپل خوب تېروې هغه به له فکري او تگلاري له پلوه د امام جعفر رضي الله عنه نأب او هملاړی وي، له توري شپې مراد داسي مغشوش حالت دى چي څوک د بڼه او بد، سم او ناسم توپير نشي کولى، په همدې حالت کي به يوه رڼا راڅرگنده شي، ته او نور خلک به د دې رڼا ترلاسه کولو هڅه کوئ، په قرآن کي الهي لارښووني له رڼا سره تشبيه شوې، نو تعبير ئې دا دى چي څوک به دغه الهي لارښووني د خلکو مخي ته کښېږدي، د دې الهي لارښوونو له منبع او مرجع سره به ستا تعلق تر نورو ژور او زيات وي، داسي چي ته به ئې ځان وارث او خاوند گڼي.

موټر او ډرېوري

۸۱- د حبيب الرحمن بل خوب: خوب وينم چي په يوه موټر کي د حزب اسلامي ټول مشران ناست وي او قاضي صاحب حکيم ئې چلوي، غرنۍ سيمي ته ورسېږو، زمکه له يخۍ کرنګ شوې وي، زه قاضي صاحب ته ووايم: آيا کله دي په غرنۍ

سیمي کي موٽر چلولی؟ که دي نه وي چلولی نو ما ته ئي راکره، قاضي صاحب خپل حای ما ته پرېږدي، کله چي غواړم د اشترنگ شا ته کښېنم متوجه شم چي کرسی ئي د بایسکل زین ته ورته ده، په سم حای کي هم نه ده نصب شوې، لږ بې حای او کږه وي، زه موٽر روان کړم، ډېر پورته وخېژو، د لاري په اوږدو کي ډېر داسي گاډي وگورو چي ډېر ښایسته او قیمتي برېښي خو بند پاته شوي او له پورته تگ لوډلي، سورلی او ډرېوران ئي موږ ته حیران حیران گوري چي څنگه په سرعت سره پورته روان یو او موٽر مو نه بندېږي. په یوه مناسب حای کي له موٽر کوز شم او قاضي صاحب ته ئي پرېږدم او زه پلي پورته وخېژم، وروسته گورم چي قاضي صاحب هم په ما پسي پلي پورته راغی، زه ورته ووايم چي موٽر دي څه کړ؟ هغه راته ووايي چي لاندي مي پرېښود! زه تعجب وکړم او بېرته لاندي کښته شم چي موٽر بر راولم. همدلته مي خوب پای ته ورسېد.

د خوب د بېلو بېلو برخو تعبیرونه دا دي:

• موٽر يعني جماعت او حزب

• ډرېوري يعني قيادت او مشري، په یوه حساس پړاو کي به ته د قاضي صاحب حکيم مرسته وکړي. خو کله چي له دې پړاو تېر شئ دا مرسته به پای ته ورسېږي، ته به یوازي بر ولاړ شې، قاضي صاحب به درشي، بیا به له هغه سره مرسته وکړي.

• غرنۍ سیمه يعني له لوړو ژورو ډک حالت

• یخ وهلې لار يعني د وړاندي تگ او لوړ تگ گران مسیر

• ښایسته او قیمتي گاډي يعني هغه ډلي چي مالي امکانات ئي زیات دي او شتمن برېښي، د لاري په اوږدو کي د هغوی بندېدل يعني د لوړ تگ توان او امکان له لاسه ورکول، دا ډلي به د حزب اسلامي لوړ تگ ته حیران پاته شي.

نظر محمد مطمئن يو معروف ليکوال چې د طالبانو په پلوي تون دئ او اکثراً د هغوی په دفاع کې ليکنې کوي؛ د خپل ملگري څلور خوبونه خپاره کړي، د دريو تعبير ئې هم ورسره ليکلی خو د څلورم تعبير ئې نه دئ وړاندې کړی، څلورم ئې داسې دئ: خپل کلي سپندې ته چې د غزني ولايت د اندرو ولسوالۍ کې دئ تللی يم، هلته د کارېز د هغه گودر پر غاړه ولاړ يم چې کليوال اوبه ترې وړي، دغه حای غره ته نږدې دئ، اوبه هم له غره چينو ته راځي، پاکي رڼې اوبه په کارېز کې بهېږي، ناڅاپه د اسلامي حزب مشر ښاغلی گلبدین حکمتيار همدې چينې ته راشي، ودرېږي، کلشنکوف ټوپک ورسره وي، کنداغ ئې پر زمکه کښېږدي، د کلشنکوف ميل لور د آسمان لور ته وي، دا هغه کلونه دي چې مجاهدين کابل ته ننوتلي دي او د استاد رباني حکومت دئ، ښاغلي حکمتيار ته ووايم: لا هم په غرونو کې گرځئ، نور خو هغه دئ اسلامي حکومت راغی، مجاهدين کامياب شول او تاسې اوس هم له سلاح سره په غرونو کې گرځئ!! حکمتيار صاحب ووايي: انجنير صاحب! جهاد لا نه دئ خلاص شوی او دا جهاد به تر ډېره وخته پوري ادامه کوي. حيران شم چې دا څنگه خبره ده، کمونستي نظام ختم شو، دوی کابل او ټول ولايتونه ونيول، استاد رباني جمهور رئيس شو، او لا هم ښاغلی حکمتيار وايي چې جهاد نه دئ ختم شوی او جهاد دوام لري!! سهار چې له خوبه راپاڅېدم چورتونو يووړم، خو د خوب په تعبير هيڅ نه پوهېدم، اوس چې کله ناکله فکر کوم هغه د حکمتيار خبرې مې په ذهن کې راگرځي.

دا خوب دومره څرگند دئ چې تعبير ته ضرورت نه لري، غر يعني له معنوي پلوه لور موقف، د رڼو اوبو چينه يعني د هدايت او معنوي ارزښتونو چينه، په داسې

غرونو او لوړو کي اوسېدل چي رنې اوبه تري راځي او خلک ترې استفاده کوي، او بيا همدا غر د جهاد د سنگر په توگه کارول واضح مطالب افاده کوي او نښي چي د حزب هغه تگلاره او دريځ سم او جهادي دريځ وو، همداراز دا خوب يوه وړاندېدنه وه چي عملاً ئې تحقق وموند، دا دئ گورو چي جهاد ادامه لري.

له لمانځه پرته له جومات وتل او له ورا سره يوځای کېدل

مطمئن د خپل ملگري د خوبونو په سريزه کي ليکي: يوه ملگري مي چي د تعميراتي چارو انجنير دئ، د جهاد د وخت خپل څلور ليدلي خوبونه راته بيان کړل، دا چي په زړه پوري وو، له دي امله غواړم له تاسي سره ئې هم شريک کړم:

لومړی خوب: د تېر جهاد په وخت کي مي د ميرانشاه په سيمه کي د مهاجرو لپاره د کوچني روغتون تعميراتي کارونه ترسره کول. د ميرانشاه د ښار لوېديز لور ته يوه پراخه زمکه د هوايي ډگر په نامه شته، ما د اول ځل لپاره هغه وخت دا ځای وليد چي د اختر لمانځه اداء کولو لپاره هلته ولاړم چي په زرگونو خلک د لمانځه لپاره راغلي وو.

د شپې مي خوب ليدو چي همغه د عيدگاه ځای ته ډېر زيات مجاهدين، مهاجرين او ځايي اوسېدونکي راټول شوي وي، دماسپښين لمانځه وخت وي، مجاهدين او مهاجرين ډلي ډلي راروان وي، سنت لمونځ وشي او د فرض لمانځه لپاره صفونه جوړېږي، ټول خلک د لمانځه لپاره په صفونو کي ودرېږي او د لمانځه لپاره اقامت وويل شي. خلک انتظار وي چي کوم امام مخکي شي او لمونځ په جماعت اداء کړي، خو هيڅوک هم نه مخته کېږي، ښه ځنډ خلک منتظر وي، په دې طمع چي کوم امام به پيدا شي او مخکي به شي. په دې وخت کي د واده لپاره د ورا يوه ډله رانېکاره شي چي ډول او سورنی هم ورسره وي، خلک له صفونو يو يو وځي او د ورا

په ډله ورگډهېږي. کرار کرار دغه صفونه کمېږي، د صفونو منحونه خالي کېږي، آخر په صفونو کې خال خال نفر پاته شي او نور ټول د لمانځه لپاره راغلي کسان ولاړ شي. تر آخره هم امام پیدا نه شي، د جماعت لمونځ ونه شي او هغه لږ پاته کسان هم همداسې له عیدگاه بېرته روان شي.

د مولوي جلال الدین حقاني یوه تکړه مجاهد او دیني عالم مولوي صاحب الف گل چې د ښه نوم لرونکی وو، او په پرهیزگاری او تقوا کې ئې ساری کم لیدل کېدو، سهار مې خوب ورته ووايو، او د خوب تعبیر مې ترې وغوښت. هغه وویل: ولس ټول ودرېد، قربانی ته حاضر شو، انتظار ئې وکړ چې کوم مشر، مقتداء او امام پیدا کړي، خو امام پیدا نه شو. هغه وویل چې د افغانستان خلک مسلمانان دي، د جهاد لپاره راووتل، قربانی ته حاضر شول، خو دا چې رهبران په خپلو منحونو کې اختلافات لري او یو بل ته غاړه نه ږدي، پر یوه مشر توافق ته سره نه رسېږي، الله تعالی دي د افغانستان جهاد ته خیر کړي او په دې ملت دي رحم وکړي. خلک بېرته ډلي ډلي په کورونو کښېني او د مشر د نشتوالي له امله به جهاد متأثره کېږي. هغه لږ کسان چې د جهاد په صفونو کې پاته کېږي هغوی به هم ستومانه شي او پایله دا چې پر کور به کښېني.

که د دې خوب ټولو برخو ته په دقت سره ځیر شو نو په آسانی راته جوته کېږي چې د جناب مولوي صاحب الف گل تعبیر دقیق نه دی، ده د یوې سیمې په ځانگړي حالت پورې مربوط خوب ټول افغانستان ته غزولې، د خوب دقیق تعبیر دا دی چې هغه مهال د میرانشاه او په میرانشاه کې د مېشت مجاهدینو، مهاجرینو او فعالو ډلو حالت خوب لیدونکي ته انځور شوی، هغوی پر یوه تنظیم د راغونډېدو او په یوه امام پسي د اقتداء پرځای په داسې ډلي پسي درومي چې د واده ورا ته ورته

ده، له جومات وځي او د ډول او سرنې لوري ته درومي!!

دا يوه عاميانه انگېرنه ده چې د جهاد لپاره به لومړی د يوه هېواد او حتی ټولې نړۍ مسلمانان راغونډېزي، يو امير به غوره کوي او بيا به جهاد کوي، دا انگېرنه داسې ده لکه چې څوک ووایي: په بېلو بېلو جوماتونو او بېلو بېلو امامانو پسې لمونځ جائز نه دی!! حقيقت دا دی چې هر مسلمان د نړۍ په هر گوټ کې پر جهاد داسې مکلف دی لکه پر لمانځه چې مکلف دی، که کوم جماعت او امير وي نو په هغه پسې به اقتداء کوي، له هغه سره به بيعت کوي او په همدې جماعت کې به جهاد کوي، له بل تنظيم او ډلې جوړولو به ډډه کوي، خو که داسې امير او جماعت ټی ونه موندو نو په خپله به د داسې جماعت جوړولو لپاره ملا تړي، هدف به ټی د ټولو مسلمانانو يووالی او وحدت او د اسلامي نظام قائلول وي. په افغانستان کې نه ټول مجاهدين ملامت دي او نه ټول تنظيمونه، هغه ملامت دي چې د مخکني اسلامي حزب او تنظيم په شتون کې ټی د شخصي اغراضو لپاره يا د دښمنانو په وينا بېلي بېلي ډلې جوړي کړې.

پر غوږ ځورنده کړی

مطمئن د خپل ملگري بل خوب داسې وړاندي کوي: مجاهدين لا په پېښور کې وو او په کابل کې د ډاکټر نجيب الله حکومت وو، مورې امریکا ته د لوړو او مسلکي زده کړو لپاره تللي وو، هلته مورې د انجنيري په برخه کې د ماسټري لپاره درس وايو. د افغانستان حالت په دې وخت کې ډېر نازک وو، مجاهدينو په پرله پسې توگه ولايتونه نيول او کمونست پلوه ملېشې او عسکر مرکزونو ته ټولېدل. په پېښور کې د واک او قدرت پر سر گرمي معاملې روانې وې، ناستي او غونډې کېدلې، اسلامي حزب، جمعيت اسلامي، اتحاد اسلامي او نورو جهادي گوندونو هر يوه کوشش کاوو

چي د ډاکټر نجيب الله د حکومت تر سقوط وروسته واک تر لاسه کړي. داسي فکر کېدو چي يا به اسلامي حزب او يا هم جمعيت اسلامي واک ته رسېږي. په همدې ورځو کي مي يوه شپه خوب ليدو چي د افريقا مشهور د آزادۍ اتل نلسن منډيلا زموږ د استوگني خونې ته راشي، که گورم چي پر غوږ ټي غوږوالۍ وي، حيران شم، ډېر زيات حيران، په دې چي عجيبه ده خلک وايي نلسن منډيلا د آزادۍ اتل دئ او افريقا ته ټي آزادي واخستله، خو د ده پر يوه غوږ غوږوالۍ ځوړنده ده. په امريکا کي په عمومي توگه غوږوالۍ هغه کسان پر غوږ کوي چي همجنس باز وي، د غوږوالۍ پرغوږ لرل د همجنس بازۍ نښه ده. زه ځکه حيران شوم چي دا خو همجنس باز دئ او خلک څنگه احترام ورته لري؟

لږ وروسته د جمعيت اسلامي مشر پروفيسور استاد برهان الدين رباني هم زموږ خونې ته راننځي، زما ښه ياد دي چي يوه لوري ته نلسن منډيلا وي او بل لوري ته استاد، که گورم چي د استاد پر دواړو غوږونو غوږوالۍ وي.... ډېر حيران شوم چي زموږ د جهاد د رهبر په دواړو غوږونو غوږوالۍ دي،.... له خوب راپاڅېدم، هيڅ نه پوهېدم چي د افغانستان په دغو حساسو شرائطو کي به د داسي خوب تعبير څه وي. فکر مي وکړ چي نلسن منډيلا خو همجنس باز نه وو،... خامخا به دا خوب کوم بل تعبير لري. له غور او فکر وروسته مي د خوب تعبير داسي وکړ: نلسن منډيلا د يوه زبرځواک (شوروي اتحاد) غلامي قبوله کړه او له امريکا سره ټي ډغري ووهلې خو تر پايه د روسانو غلام پاته شو. استاد رباني به د دواړو (روس او امريکا) غلامي کوي، د دوو غوږواليو معنی دا ده چي د دغو دوو ځواکونو غلامي به مني او له دې لاري به قدرت ته رسېږي.

په همدې شپو ورځو کي په امريکا کي د يوه ملگري له خوا مېلمستيا جوړه

شوي وه، هلته چي ولاړو، د ډوډۍ له خوړلو وروسته د افغانستان پر حالاتو بحث پيل شو، مور د مختلفو گوندونو كسانو په مېلمستيا كې گډون درلود. چا ويل چي حكمتيار به جمهور رئيس شي، چا ويل چي استاد رباني به جمهور رئيس شي، چا د بل مشر يادونه كوله، هر چا بېل بېل نظرونه وړاندي كول. ما وويل: ما ته غوږ ونيسئ! ما خوب ليدلى دئ، ليدلى خوب مي ټكي په ټكي ورته بيان كړ. ورته ومي ويل: و الله چي د افغانستان جمهور رئيس به له استاد رباني پرته بل څوك نه شي، د خوب تعبير مي ورته ووايو او ومي ويل: د روس او امريكا د ملتيا حلقه به په غوږونو كې اچوي او د افغانستان د راتلونكي حكومت مشر به شي. دغه خبره د جمعيت اسلامي پر كسانو بده ولگېدله، شور او ځوږ جوړ شو، ځينو ويل چي د جهاد رهبر ته دي سپكاوى وكړ، او ځينو ويل چي هغه غلام نه دئ، مجاهد دئ، رهبر دئ، گنهگار شوې، تاسي دا خبره د تعصب له مخي كوئ.... ما ورته وويل: وبه گورو چي څه كېږي!! ډېر لږ وخت وروسته او په داسي حال كې چي مور لا په امريكا كې وو، خبر شوو چي بناغلي استاد رباني د افغانستان جمهوري رياست واگي ترلاسه كړې.

د خوب د تعبير په اړه بايد ووايم چي افغانان او نور قومونه معمولاً كله چي د چا په اړه غواړي ووايي چي د فلان غلامي ته ئې غاړه اېښې نو وايي: د فلاني د غلامۍ كړى ئې پر غوږ كړه، په خوب كې اكثرأ هغه تشبېهات او كنايې كارول كېږي چي انسان ئې معمولاً په وينښه كې كاروي، نو د خوب دقيق تعبير همغه دئ چي خوب ليدونكي انگېرلى.

دوه پوره جومات او په جومات كې د سرو تر څنگ غوايي

مطمئن د خپل ملگري بل خوب داسي وړاندي كړى: زما ملگرى او نږدې دوست وايي چي يوه شپه په پېښور كې وم چي د شپې مي خوب وليد، د پېښور د گلېهار

سیمي لوی مسجد ته د لمانځه لپاره ورشم، کله چې مسجد ته ننوتم نو ډول ډول خلک مي تر سترگو شول، چې په مسجد کي ایسته دوري گرځېدل. دوهم پور ته وختم، هلته چې گورم سړي او غوايي گډ وډ د مسجد په دوهم پور کي ولاړ دي، حيران شوم، بېرته په منډه لاندي پور ته راکښته شوم، گورم چې دا ځل په لاندي پور کي هم انسانان او غوايي سره ولاړ دي، د لمانځه او امام هيڅ درک نه لگېږي.

سهار چې له خوب راپاڅېدم، خبر وم چې مولوي الف گل صاحب په پېښور کي دئ، د هغه خوا ته ورغلم او خوب مي ورته تېر کړ. هغه وويل: الله تعالی دي رحم وکړي، د جهاد حالت گډ وډ دئ، هر څوک پکي ننوتلي دي، ښه او بد سره گډ شوي او د جهاد اهداف او شرائطو ته پام نه کېږي. کېدی شي چې پاک ځایونه بدو خلکو ته پاته شي او ښه خلک له پاکو ځایونو (جبهو) ووځي!!

که ځير شئ نو وبه گورئ چې دا تعبير نه دقيق دئ او نه د خوب له ټولو برخو سره اړخ لگوي، دقيق تعبير ئې داسي برېښي: جومات يعني د مسلمانانو يوه ټولنه، ښايي دلته به کوم خاص تنظيم افاده کوي، په غالب گمان سره ښايي د دې تنظيم دفتر به هغه وخت په گلبهار کي وو، د جومات لوړ پور يعني د دوی لوړ پوري چارواکي او مشران، د جومات لاندي منزل يعني د دوی د عامو وگړو مقام، په لوړ پور کي انسانان او څاروي يو ځای ليدل يعني يو مختلط ټولې چې ځيني مشران او لوړ پوري ئې له معنوي او اخلاقي پلوه د څارويو په څېر دي، ورپسې د لاندي پور خلک د پورتنې په څېر گډ وډ ليدل يعني عام افراد ئې هم له لوړ پورو متأثر شوي او د دوی په څېر شوي، د لمانځه او امام نشتوالی يعني په دې ټولې کي نه سم نظم شته او نه صالح زعامت. د معبر اشتباه دا ده چې د پېښور يو جومات ئې د افغانستان د ټولو خلکو جماعت تعبير کړی، په داسي حال کي چې نه د پېښور يو عادي جومات د ټول

افغانستان په معنی تعبیرولی شو او نه د ټولو افغاني تنظیمونو په معنی، برسېره پر دې په خوب کي د تعبیر دغو برخو ته هیڅ مدرک نه مومو: د جهاد حالت گډ وډ دئ، هر څوک پکي ننوتلي دي، ښه او بد سره گډ شوي او د جهاد اهداف او شرائطو ته پام نه کېږي. مخصوصاً دا برخه ئې د خوب له هیڅ برخي سره ارتباط نه لري: کېدی شي چي پاک ځایونه بدو خلکو ته پاته شي او ښه خلک له پاکو ځایونو (جبهو) ووځي!!

د انگرېزانو خلاف جهاد ته بلنه

راشئ د یوه بل افغان دې ته ورته خوب هم له نظره تېر کړئ:

محترم ورور محمد دین د محمداگل زوی ما ته په خپل لیک کي خپل عجیب خوب لیکلی، د ده پلار د روسانو په ضد د جهاد په دوران کي د بلخ په ولایت کي د حزب اسلامي معروف قومندان وو، د هجرت په کلونو کي ئې کورنۍ د پاکستان په مانسهره کي اوسېدله، تر نن پوري همدلته اوسېږي، نږدې دوه ویشت کاله وړاندي په ۱۹۹۰م کال کي او هغه مهال چي لا امریکایانو پر افغانستان برید نه وو کړی داسي خوب ئې لیدلی:

د پاکستان په مانسهره ښار کي یو جامع مسجد چي د کالج مسجد په نامه یادېږي، یو سپین رېږی سړی په لوړ غږ وایي: مسلمانانو! جهاد ته راشئ. د ده مخاطبین صرف افغانان وي، غږ ئې دومره لوړ چي نږدې وي د غوږ پر دې وشلوي. وایي: راشئ جهاد وکړئ، اوس انگرېزان راغلي دي. پدې وخت کي زما پلار محمداگل راشي او د ده خوا ته ودرېږي او په دې دعوت کي ورسره هم غږی شي. کله چي خلک جهاد ته تیار شي نو زما پلار ورته ووايي: جهاد ته تر تگ مخکي پدې ویالې کي (چي د مسجد خوا کي بهېږي) اودس وکړئ، کله چي خلک د اودس لپاره

ويالې ته ورشي اوبه ئې ټينگي او خري ومومي، زما پلار ته شكايټ وكړي، هغه ورته ووايي: بسم الله ووايي او اودس شروع كړئ. كله چي خلك همداسي وكړي نو اوبه صفا شي. كله چي له اودس فارغ شو نو د لمانځه لپاره په كابل كي د پل خشتي جامع جومات ته ننوځو، (د مانسهرې جومات خپله بڼه بدله كړې)، پداسي حال كي چي دا مسجد يو منزل لري خو په خوب كي ئې دوه منزله وگورو، ټول خلك لاندي منزل ته لاړ شي، زه (خوب ليدونكي) دوهم منزل ته وخېژم. كله چي له لمانځه فارغ شم په محراب كي يو سپين ربري سري وگورم چي په زولنو ترلي ناست دئ او ډېره هيبتناكه څېره لري. د مسجد د محراب بني او كين لوري ته د حكمتيار صاحب درې درې عكسونه لگېدلي وي. زه له دې په زولنو ترلي شخص پوښتنه وكړم چي په مسجد كي دا عكسونه ولي لگېدلي دي، دا مسجد دئ او كه بت خانه؟ هغه راته متوجه شي او په ځواب كي تر څه ويلو وړاندي عكس ته اشاره وكړي او بيا ووايي: دا سري پيژنې، دا څوك دئ؟ زه ورته ووايم: هو؛ پيژنم ئې، پلار مي د دې تنظيم قومندان او زه د دې تنظيم غړي يم. دا همغه څوك دئ چي ده او رباني په خپل منځيو جگړو كي كابل وړان كړو، هغه په ځواب كي راته ووايي: نه بچيه داسي نه ده، بلكي غنم او وربشي سره گډي شوې دي، دا سره جلا كېږي. بيا گورم چي دې سري غنم او وربشي په يوه غلبېل كي واچول او هغه ئې وخوځاوو، غنم لاندي ولوېدل او وربشي په غلبېل كي پاته شوې، بيا ئې وويل: داسي به سره جلا كېږي. بيا ئې د حكمتيار صاحب عكس ته اشاره وكړه او وئې ويل: موږ دې سري ته اوه ځلي ملا ورتړلې ده، له دې جنگ وروسته به له يوه بل جنگ سره مخامخ كېږو، څومره رهبران چي اوس موجود دي دا به ټول له مخالفينو سره يو ځاي كېږي، صرف د دې عكس والا سري به ميدان ته ووځي او فتح او بريا به هم له ده سره ملگري وي، درې

سوه شپيته ۳۶۰ مخلص مجاهدين به پاته کېږي، زه ورته ووايم: اوس خو يوازي له مور سره په يوه جبهه کې دوه سوه مجاهدين دي، د ټولو مجاهدينو تعداد خو ډېر زيات دى!! هغه خپل لاس راته ښکاره کړ، لاس ئې د تلویزيون د مخ په شان وو او انځورونه په کې ښکاره کېدل، هغه رهبران چې ده ورته اشاره کړې وه په داسې بڼې کې وگورم چې سرونه ئې د انسانانو او تنې ئې د څارويو په څېر وي، بيا ئې مجاهدين ښکاره کړل چې د هغوی له ډلې يوازي ۱۶۰ مخلص مجاهدين پاته شول، د نورو انځورونه هم د دغو مشرانو په څېر ول، سپين ږيري راته وويل: دا تعداد به ۳۶۰ مجاهدينو ته رسېږي او فتح او نصرت به د همدوی په برخه شي.

دا خوب څو مهمې او د پام وړ برخې لري: د انگرېزانو او امریکایانو تر برید نږدې لس کاله وړاندې لیدل شوی، خوب لیدونکي همغه مهال په خوب کې لیدلي چې د انگرېزانو په ضد جهاد ته بلنه ورکول کېږي او عملاً ئې دا حالت لس کاله وروسته په وینښه ولید او د خوب وړاند لیدنه ئې ترسره شوه. د اوداسه لپاره صفا اوبه نه موندل هغه حالت ښيي چې د امریکایانو په ضد د جهاد په پیل کې مجاهدينو د جهاد لپاره ضروري امکانات او وسائل نه درلودل، د بسم الله په ویلو سره خړي اوبه صفا کېدل ښيي چې د الله تعالی په نامه به جهاد پیل شي او الله تعالی به ضروري امکانات ورته برابر کړي، عملاً همداسې وشول، په خوب کې د مانسهرې جومات د پل خشتي جومات په بڼې کې اوبتل ښيي چې ځینې مهاجر مجاهدين به له هېواد بهر د جهاد پرېکړه وکړي او د جهاد لمن به ئې کابل ته وغزېږي، د خوب دا برخه هم رښتینې شوه، د پل خشتي جومات په دوه پوره کې لیدل او د پورتنی پور په محراب کې په زولنو تړلی سپین ږیری هیبتناک سړی یعنې د جنگ د سنگر (محراب) یو داسې باوقار سپین ږیری مشر چې اسلام ته التزام لري (د محراب لغوي معنی د

حرب ځای او سنگر دی، په زولنو تړلی یا دا مطلب افاده کوی چې هغه ضوابطو ته التزام لري او یا دا چې هغه به له محدودیتونو سره مخامخ وي، له هر لوري به محاصره شوی وي او په خلاص لاس به د کار کولو فرصت او امکانات نه لري، ښایي تعبیر به ئې د شهید اسامه د هغه عرب ملگري د خوب په څېر وي چې امام مهدي ئې په داسې حال کې لیدلی چې لاسونه ئې په پړي تړل شوي او خلکو پر تخت ولاړ پر خپلو اوږو لوړ وړلو، تفصیل ئې په خوب کې د مهدي لیدل عنوان لاندې وگورئ، په جومات کې د چا عکسونه یعنې په جومات کې د ده اغېز، اوه ځلي د ښکانونو له لوري د چا ملا تړل یعنې د مبارزې په اوو بېلو بېلو مرحلو او سنگرونو کې له ده سره د ښکانونو ملگرتیا او ملاتړ، د څاروي په بڼې کې د چا سر یا تنه لیدل یعنې په فکري، معنوي او اخلاقي لحاظ د چا انحطاط او سقوط.

د شهید موحد خوب

ځینې خوبونه ډېر واضح او څرگند وي او په هغه کې هیڅ ډول رمز، کنایه او تشبیه نه وي کارول شوې، دلته ئې دوه بېلگې ستاسو مخې ته ږدم: قاضي صاحب عبدالحی فقیري چې خپل ټول عمر ئې په دیني زده کړي، دعوت او جهاد کې تېر کړی، د یوه خوب په اړه داسې راته لیکلي: په ۱۳۶۵ کال کې له شهید موحد سره یو ځای د محصلینو د دېرش کسيز ټولگي په ډلي کې په عملي جهاد کې د برخي اخیستلو په نیت د هرات ولایت ته ولاړم، هغه مهال شهید موحد د محصلینو د تنظیم مدیر وو او زه ئې یو ښاگرد، د دو آب جبهې ته ورسېدلو، څه موده هلته پاته شوو، یوه ورځ او له هغه وروسته چې د سحر لمونځ مو د شهید موحد په امامت کې اداء کړ، هغه له دعاء وروسته وویل: "تېره شپه مي خوب وليد چې الله تعالی زوی راکړی، پلار مي پر هغه د اسمعیل نوم اېښی، کين لاس ئې داسې دی لکه تړلی

موت"، ما دا نېټه له ځان سره وليکله، کله چې پېښور ته ستون شوم، د شهيد موحد کور ته ولاړم، خبر شوم چې په همغه شپه د شهيد موحد زوی پيدا شوی، کين لاس ئې همغسي د ترلي موت په څېر او پلار ئې د اسمعيل نوم ورته غوره کړی، د زېږېدو نېټه ئې همغه د ۱۳۶۵ کال د جوزا ۲۹ه، اسمعيل موحد اوس د محصلينو په مديريت کي د مدير معاون دئ او کين لاس ئې تراوسه همغسي دئ.

د شهيد سيد قطب رؤيا

شهيد سيد قطب په خپل کتاب (امريکا التي رأيت: هغه امريکا چې ما وليدله) کي ليکلي: په امريکا کي وم، خوب مي وليد چې زما د خور له سترگي وينه بهېږي، کله چې له خوب راوينس شوم، مشوش وم، کور ته مي ټيلفون وکړ، پوښتنه مي وکړه، راته وويل شول چې همغه خور مي ناروغه وه، ډېرو ډاکټرانو ته ئې مراجعه کړې وه خو بيماري ئې نه وه تشخيص شوې، په پای کي او وروستۍ معاينې وښوده چې د هغې د سترگي په داخلي برخي کي يو شريان پرې شوی او له همدې کبله د وينې بهېدو په ستونزي مصاب شوې... شهيد سيد قطب د همدې خوب په ارتباط پوښتنه کوي: زه څنگه په دومره لري واټن کي د خپلي خور له داسي ناروغۍ په دقيقه توگه خبر شوم چې په مصر کي ډاکټران د خپلو وسائلو په مټ نه پرې پوهېدل؟!!!

د ابن قيم الجوزي له کتاب دوه خوبونه

د اسلامي نړۍ معروف او منلی عالم ابن قيم الجوزي د (الروح) په نامه جالب کتاب کي گڼ شمېر داسي خوبونه راوړي چې د رؤيا په حقيقت د پوهېدو په اړه له هر څېرونکي سره ډېره مرسته کوي، دلته به دوه ستاسو مخي ته کښېږدم:

عن شهر بن حوشب أن الصعب بن جثامة وعوف ابن مالك كانا متآخيين قال صعّب لعوف أي أخی أينما مات قبل صاحبه فليترأ له قال أو يكون ذلك قال نعم فمات صعّب فرآه عوف فيما يرى النائم كأنه قد اتاه قال قلت أي أخی قال نعم قلت ما فعل بكم قال غفر لنا بعد المصائب قال ورأيت لمعة سوداء في عنقه قلت أي أخی ما هذا قال عشرة دنائير استسلفتها من فلان اليهودي فهن في قرني فأعطوه إياها وأعلم أن أي أخی انه لم يحدث في أهلي حدث بعد موتي إلا قد لحق بي خبره حتى هرة لنا ماتت منذ أيام واعلم أن بنتي تموت إلى ستة أيام فأستوصوا بها معروفًا فلما أصبحت قلت إن في هذا لمعلما فأتيت أهله فقالوا مرحبا بعوف أهكذا تصنعون بتركة إخوانكم لم تقربنا منذ مات صعّب قال فأتيت فأعتلت بما يعتل به الناس فنظرت إلى القرن فأنزلته فأتتلت ما فيه فوجدت الصرة التي فيها الدنائير فبعثت بها إلى اليهودي فقلت هل كان لك على صعّب شيء قال رحم الله صعّبًا كان من خيار أصحاب رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم هي له قلت لتخبرني قال نعم اسلفته عشرة دنائير فنبذتها إليه قال هي والله بأعيانها قال قلت هذه واحدة، قال فقلت هل حدث فيكم حدث بعد موت صعّب قالوا نعم حدث فينا كذا حدث قال قلت اذكروا قالوا نعم هرة ماتت منذ أيام فقلت هاتان اثنتان، قلت أين أبنه أخی قالوا تلعب فأتيت بها فمسستها فإذا هي محموه فقلت استوصوا بها معروفًا فماتت في ستة أيام له شهر بن حوشب رواية دئى چي صعّب بن جثامة (رضي الله عنه) او عوف بن مالك (رضي الله عنه) په خپلو منحونو کي ورور گلوي درلوده، صعّب عوف ته وويل: اي وروره! که له مور دواړو هر يوه تر خپل ورور وړاندي وفات شو نو هغه ته دي خوب وگوري، وئې ويل: آيا داسي هم کېدى شي؟ وئې ويل: هو؛ بيا صعّب وفات

شو، او عوف په خوب کي هغه څه وليدل چي يو خوب ليدونکی ئې گوري، داسي چي هغه ورته راغلی، وايي: هغه ته مي وويل: اې وروره! هغه وويل: بلي! ومي ويل: څه درسره وشول؟ وئې ويل: بخښنه راته وشوه خو له کړاوونو وروسته، وئې ويل: د هغه په غاړه کي مي يو تور ځلېدونکی وليد، ومي ويل: وروره! دا څه دئ؟ وئې ويل: دا هغه لس دينارونه دي چي له فلاني يهودي مي په پور اخيستي وو، چي هغه مي په يوه ښکر کي اېښي، هغه ته ئې ورکړه، او په دې پوه شه وروره چي زما په تېر کي زما له مړيني وروسته داسي څه نه دي شوي چي ما ته ئې خبر نه وي رارسېدلی، حتی دا چي زموږ يوه پښی څو ورځي وړاندي مړه شوه، او پوه شه چي زما لور به په شپږو ورځو کي وفات شي، د هغې په اړه په ښه توگه پام او سپارښتنه وکړه، نو کله چي له خوب راويښ شوم ومي ويل: په دې کي حتماً کومه نښه او علامه شته، نو د ده کورنۍ ته ورغلم، هغوی وويل: عوف ته دي ښه راغلی وي، آيا د خپلو ورونو له پاته شونو سره همداسي کوئ؟! له هغې ورځي چي صعب مړ شوی موږ ته رانږدې شوی نه يې، وئې ويل: داسي عذر مي وړاندي کړ چي معمولاً ئې خلک وړاندي کوي، بيا مي هغه ښکر ته وکتل او راکوز مي کړ، هغه څه مي ترې راوايست چي په هغه کي وو، هغه غوټه مي ترې وايستله چي هغه دينارونه په کي ول، هغه يهودي ته مي ورورل، ومي ويل: آيا پر صعب دي کوم حق وو؟ وئې ويل: پر صعب دي الله تعالی رحم وکړي، د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) له غوره يارانو وو، هغه دي د ده وي، ومي ويل: حتماً به مي خبروې، وئې ويل: هو، هغه ته مي لس دينارونه په پور ورکړي وو، نو هغه مي وروغوړخول، هغه وويل: پر خدای قسم چي دا په خپله همغه دينارونه دي!! وايي: له ځان سره مي وويل: دا ئې يوه نښه، وايي: دوی ته مي وويل: آيا د صعب له مړيني وروسته کومه پېښه رامنځته شوې؟ وئې ويل: هو، دا او

دا پېښي شوې، ومي ويل: يادي ئې كړئ، وئې ويل: خو ورحي وړاندي مو يوه پښې هم مړه شوه، له ځان سره مي وويل: دا ئې دوه نښي، ومي ويل: زما ورېره چېرې ده؟ وئې ويل: لوبي كوي، رائي وستله، لاس مي پرې راكښ كړ، كه گورم چي هغه تبه لري، ومي ويل: په ښه توگه هغې ته پام كوئ، بيا (همغسي لكه چي صعب په خوب كي راته ويلي وو) په شپږو ورځو كي وفات شوه.

د ثابت بن قيس (رضي الله عنه) اړوند رويَا

عن عطاء الخراساني قال حدثتني ابنة ثابت بن قيس بن شماس... فلما كان يوم اليمامة خرج (ثابت بن قيس) مع خالد بن الوليد إلى مسيلمة فلما التقوا وأنكشوا قال ثابت وسالم مولى أبي حذيفة ما هكذا كنا نقاتل مع رسول الله ثم حفر كل واحد له حفرة فثبتنا وقاتلا حتى قتلا وعلى ثابت يومئذ ذرع له نفيسة فمر به رجل من المسلمين فأخذها فبينما رجل من المسلمين نائم إذ أتاه ثابت في منامه فقال له أوصيك بوصية فاياك أن تقول هذا حلم فتضعيه إنني لما قتلت أمس مربى رجل من المسلمين فأخذ ذرعى ومنزلة في أقصى الناس وعند خبائه فرس... وقد كفا على الدرع برمة وفوق البرمة رجل فأت خالدًا فمره أن يبعث إلى درعى فيأخذها وإذا قدمت المدينة على الخليفة رسول الله يعني أبا بكر الصديق فقل له أن على من الدين كذا وكذا وفلان من رقيقى عتيق وفلان فأتى الرجل خالدًا فأخبره فبعث إلى الدرع فأتى بها وحدث أبا بكر برؤياه فأجاز وصيته قال ولا نعلم أحدا أجزت وصيته بعد موته غير ثابت بن قيس رحمه الله

له عطاء الخراساني روايت دئ چې د ثابت بن قيس بن شماس لور راته وويل: هغه وخت چې د يمامه جگړي وړخ وه، ثابت بن قيس له خالد (رضي الله عنه) سره د مسيلمة په لوري ووتل، كله چې سره مخامخ او يو بل ته څرگند شول نو ثابت او

سالم (د ابو حذيفه آزاد كړى شوى مريي) وويل: موږ به له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) سره يو حاي داسي نه جنگېدلو، بيا هر يوه ځان ته مورچله وکيندله او په کي ثابت قدم پاته شول او تر هغه وځنگېدل چې ووژل شول، په دې ورځ ثابت (رضي الله عنه) داسي زغره اغوستې وه چې ښکلې او قيمتي وه، د مسلمانانو له ډلې يو کس د ده خوا ته تېر شو، نو هغه زغره ئې واخيستله، بيا د مسلمانانو له ډلې يوه کس ته په داسي حال کي چې ويده وو؛ ثابت هغه ته په خوب کي راڅرگند شو او ورته وئې ويل: د يوه وصيت سپارښتنه درته کوم، خو پام چې هغه خيالي خوب ونه بولې او ضائع ئې نه کړې، کله چې زه پرون ووژل شوم نو د مسلمانانو له ډلې يو تن زما له خوا تېر شو او زما زغره ئې واخيستله، تر ټولو لري خلکو کي ئې اړولي، د خيمې خوا ته ئې آس دئ،.... پر زغري ئې د پري حولى غوړولې، او له پاسه ئې هغه سړى (ناست) دئ، خالد (رضي الله عنه) ته ورشه وئې گماره چې څوک ولېږي او زما زغره ترلاسه کړي، او کله چې ته مدينې ته ستون شې او د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) له خليفه يعني ابوبکر (رضي الله عنه) سره مخامخ شې نو هغه ته ووايه: پر ما دا پورونه دي، او فلانى فلانى مريي مي آزاد دئ، نو هغه کس خالد (رضي الله عنه) ته ورغى او خبر ئې کړ، بيا هغه څوک ولېږو او هغه زغره ئې راوړه، او ابوبکر (رضي الله عنه) ته ئې خپل خوب تېر کړ، هغه اجازه ورکړه چې وصيت ئې عملي شي، وايي: له ثابت بن قيس رحمه الله پرته بل داسي څوک نه پېژنو چې وصيت ئې له مړيني وروسته مجاز او معتبر گڼل شوى وي.

د اوزبک مجاهدينو مشر قاري طاهر جان يولداش خوب

هغه مهال چې طاهر جان يولداش په وزيرستان کي اوسېدو او گڼ شمېر اوزبک مجاهدين د ده په څنگ کي د صليبي ځواکونو په ضد په جهاد بوخت وو،

خوب ئې ليدلى، مولوى شمس الحق ته ئې ليكلي او له هغه ئې غوښتي چي ما ته ئې راولېږي، او هغه د يوه ليک په ضمن کي ما ته رارسولى. د متن بشپړ ژباړه ئې دا ده: "په خپلو سترگو مي ليدل چي لمر راخيڙي، د آسمان رنگ شين او روښان وو، زمکه ورو ورو د لمر وړانگو روښانه او ښايسته کوله، له خپل حاي پاڅېدم، يوازي وم، خپله وسله مي راواخيسته، غوښتل مي د مخامخ لور غره لوري څو کي ته وڅېږم، شاوخوا ته مي وکتل، فضاء آرامه وه، په خاص جرأت او توانمنۍ سره د غره له لمنو لور ولاړم، کله چي د غره څو کي ته نږدې شوم په داسي چا مي سترگي ولگېدلې چي تر ما وړاندي ئې دا څوکه تسخير کړې ده، حيران شوم چي دا څوک دئ او څنگه تر ما وړاندي شوى، همداسي پورته ولاړم، کله چي ورنږدې شوم يو کس چي توري جامې ئې اغوستې دي زما لوري ته گوري، په داسي حال کي چي په ښي لاس کي ئې وسله او په کيڼ لاس کي ئې يو لرگى دئ چي بيرغ ته ورته شنه ټوټه پرې ځورنده ده، ورته ځير شوم، هغه بيرغ چي د ده په لاس کي وو يوازي يوه شنه ټوټه ترې پاته وه، په واضح توگه معلومېده چي په سر کي دا يو لوى بيرغ وو خو د پېښو او وخت تېرېدو له کبله وور شوى، څېرې ته ئې ځير شوم، ښه مي وپېژندو چي حکمتيار صاحب دئ، هغه هم زما لوري ته په داسي حال کي کتل چي موسکى وو، ما ترې وپوښتل چي اې ستر انسانه! ته دلته څه کوې؟ هغه وويل: له اوږدې مودې راييسي په لوړو څوکو گرځم، او ساتنه ئې کوم، مگر خبر نه يې چي وطن راته تنگ شوى، له دغو لوړو پرته بل حاي نه لرم، زما د هېواد ښارونه او آبادي د يهودو او نصاراوو په لاس پرېوتې، بيا ئې ما ته وويل: قاري صاحب! ته دلته څه کوې؟ ومي ويل: زه هم له همدې هوډ او تصميم سره راوتلى يم، خو ډېر وروسته راوړسېدم، په سر کي مي داسي انگېرله چي له ما پرته به بل څوک دلته راونه رسېږي، خو پر خپلي اشتباه پوه

شوم، او يقين مي حاصل شو چي تاسو تر ما ډېر مخکي يئ، بيا مو مصافحه وکړه، پوښتنه مي ترې وکړه چي کله دلته رارسېدلی يې؟ وئې ويل: له اوږدې مودې راييسي پر دغو څوکو ژوند کوم، شپه او ورځ وينښ يم، د دې لپاره چي دښمن زما پر هېواد مسلط نشي، بيا مي وپوښتو: بيرغ دي ولي دومره وور دئ؟ وئې ويل: په سر کي داسي نه وو، د وخت په تېرېدو سره او د ناخوالو پېښو له کبله زور او وور شو، او زه هم يوازي پاته شوی يم، بيا ئې آسويلی وايستلو، ما ورته وويل: انجنير صاحب! ما ته ثابته شوه چي د يوه هدف لپاره دغه ستر غره ته راپورته شوي يو، پر الله تعالی قسم چي تر شهادت پوري به له خپلي لاري په شا نشم، او تا به يوازي پرې نږدم، خو يوه هيله لرم او هغه دا چي د الله تعالی لپاره او د هغه د رضاء په موخه په کامل محبت او اخلاص سره له اميرالمؤمنين سره بيعت وکړه، ما ملاصاحب ته ويلي: حکمتيار صاحب ستا د نيابت لپاره وړ دئ، بل څوک د دې مسئوليت وړتيا او توان نه لري، يوازي له ده سره ښايي او بس، هغه زما وړانديز تائيد کړی، نو اې دروند مشره! لطفاً د الله تعالی د رضاء لپاره د جهاد ډگر او د مسلمانانو د وحدت په صف کي داخل شه، د هغو په صف کي چي ستا انتظار کوي، حکمتيار صاحب زه په خپلي غېږ کي کلک ونيولم او په يوه خوځولو سره ئې له خوب راوينښ کړم. سبحان الله و بحمده سبحان الله العظيم."

که څه هم د قاري صاحب د خوب ډېری برخي ډېري واضح دي، خو څو وضاحتونه ضروري برېښي: بيرغ د يوې ډلي نښه ده، زوروالی ئې د ډلي اوږده سابقه تمثيلوي، د غره لوړه څوکه يعني جهاد، دا ځکه چي رسول الله (صلی الله عليه وسلم) جهاد د اسلام له لوړي څوکي سره تشبيه کړی، توره جامه د جهاد جامه ده، رسول الله (صلی الله عليه وسلم) کله کله د جهاد لپاره توره پگړی او تور بيرغ کارولی،

قاري صاحب داسي انگېرله چي په جهاد کي به تر نورو وړاندي شي، خو په خوب کي هغه ته لارښوونه شوې چي حزب اسلامي تر ده او ډلي ئې وړاندي دئ، هغه له ملا عمر سره د بيعت هيله څرگنده کړې، (دا ځکه چي دى د ځينو نورو بهرنيو مجاهدينو په شمول له ملا عمر سره بيعت ته اړ شوي وو)، د ده دا وينا چي حکمتيار صاحب زه په خپلي غېږ کي کلک ونيولم؛ ښيي چي زه د جهاد او د مسلمانانو د يووالي لپاره داسي کار ته هم چمتو يم. بايد ووايم: د الله تعالى په نامه لوړه کوم چي زه د اسلام لپاره هري قرباني ته چمتو يم، د سر، مال او اولاد قرباني ته، له امارت تېرېدل او د بل چا امارت منل خو پرېږدئ که زما په وينو د اسلام بن سمسورېدى شي نو خپل رب ته مي دعاء دا ده چي زما او زما د اولاد ويني دي د دې بن د څړوبولو لپاره توى شي، ما د کعبې خوا ته او د طواف په حال کي خپل رب ته دعاء کړې چي اسلامي امت ته داسي صالح قيادت ورپه برخه کړې چي د دې مظلوم امت تېر مجد او عظمت اعاده کړي، د قيادت هغه وړتياوي ولري چي ته ئې د مسلمانانو د مشرتابه لپاره غوره گڼې، او ما ته د دې توفيق راکړې چي د دې زعيم په خوا کي او د ده د مطيع او مخلص سپاهي په توگه عمل وکړم، باور وکړئ که داسي زعيم ومومم نو زه به له ځنډ پرته بيعت ورسره کوم او د هر چا په وړاندي به له هغه دفاع کوم. باور وکړئ چي زه تر سياسي کار فکري او فرهنگي کار ته ترجيح ورکوم، دې ته تل چمتو وم او يم چي له سياسي کارونو ځان فارغ کړم او خپل پاته ژوند د دعوت کارونو ته مختص کړم.

د انجنير صاحب نصير خوب

د روژې په لمړۍ ورځ مي خوب وليد، له راوينښدو وروسته مي گمان وکاوو چي ښايي د دې خوب به ستاسو د اوسېدو د ځای او امنيت له موضوع سره څه تړاو

وي، زه ئې په تعبير نه پوهېدم نو ځکه مي دا خوب ستاسو خدمت ته وليکلو، خوب داسي وو:

زه په يوه ډېر ښکلي او لوی مسجد کي د ماسپښين لمانځه لپاره د خپلي توقع خلاف په ډېر لوړ او ښکلي غږ آذان کوم، په مسجد کي شته خلک زما د آذان ډېر استقبال او صفت کوي، له آذان وروسته استاد جمعه خان نورستاني زما خوا ته راشي او د آذان په خاطر ما ډېر تحسین کړي، مونږ دواړه د مسجد يوې خوا ته لاړ شو، هلته زه گورم څه خلک د جماعت تر لمانځه مخکي د مسجد په يوې خوا کي صفونه جوړوي او غواړي په خپلو کي په جماعت سره لمونځ وکړي، زه هغوی ته ووايم: د جماعت لمانځه ته وخت پاته دی، تر وخت مخکي لمونځ مه کوئ، هغوی بېرته خپل صفونه وړان کړي، زه او استاد جمعه خان په نفل لمانځه ودرېږو، استاد تر ما لږ شا ته او چپ لوري ته په لمانځه ودرېږي.

وروسته له تاسو سره مخامخ شم، تاسي په ډېره مينه راسره روغېر وکوئ، زه مو د ولو سر ښکلوم او تاسي زما په سټ لاس تېروئ او بيا په يوې خونې کي ستاسو مخته ناست يم، زما کشر ورور او يو بل کس هم په خونې کي وي، (زما کشر ورور په اسلام آباد پوهنتون کي محصل دی، هغه اوس له تفسير څانگي ماسټري ترلاسه کړه)، زه خپل ورور په همدې تعارف چي په اسلام آباد کي محصل دی تاسو ته معرفي کړم، زه له تاسو سره او زما ورور له هغه بل کس سره په خبرو شوو.

بيا د خونې پر ځای د غرونو په منځ کي په يوې ښکلي او آزاده فضاء کي همدا څلور کسان ولاړ يو، فضاء داسي ده لکه سهار وختي، دا سيمه چي تنگه دره ده او جگ جگ غرونه لري د پاکستان اړوند کومه سيمه ده، دلته مونږ څو ورځي پخوا کوم ښه عمليات ترسره کړي وي، تاسي ما ته د هغو عملياتو په وجه تحسین وايئ او

د عملیاتو د مؤثریت خبره کوی، د خبرو په جریان کې راته وایئ چې د جون د لسمې له واقعي خبر شوې؟ زه ووايم نه، تاسې ووايئ چې زما د اوسېدو ځای ته (نور) راغلی وو، (زه گمان وکړم چې دا به د لغمان مربوط هغه پخوانی مجاهد وي چې د گروچ سیمې اوسېدونکی دی، ما په تگاب کې هغه محال لیدلی وو چې د شهید احمدي خوا ته راغلی وو او ویل ئې چې په روان جهاد کې برخه اخلم، احمدي شهید په هغه وخت کې څه لارښوونې ورته وکړې او څه کارونه ئې وروسپارل، خو وروسته هغه اربکی شو، په سیمه کې د حزب اسلامي یوه مخلص مجاهد قومندان شیر او د هغه مجاهدینو ته ئې ډېر مشکلات راولاړ کړل، څو ځله زخمي شو، اوس حکومت د غلا او شوکو په جرم خلع سلاح کړی او په کور ناست دی، خو اوس هم د امنیت ملی سره همکاري لري او د مجاهدینو سره کلکه دښمني پالي، زه په ډېر تعجب پوښتنه وکوم چې (نور) څنگه ستاسو خوا ته راغلی وو؟ هغه ته چا دا ځای ورنښودلی وو؟ د چا په تزکیې هغه ته اجازه ورکړل شوې وه؟ تاسو ووايئ: هغه په خپله راغلی وو، زما په لټه کې وو او مخامخ زما د اوسېدو ځای ته راغلی وو، له هغه سره جگي جگي وزې هم وې.

د همدې خبرو په جریان کې وو چې زه متوجه شم د غره په ډډه کې یو ډېر ښکلی کور دی، ډېره ښکلې رڼا هم پکې ده، د دې کور د دوهم منزل له کړکۍ یوه خوا بهر ته په ټوپ وهلو سره ځان وغورځوي، لا په هوا کې وي چې زه له خوب را وینم شوم.

هغه ته مې ولیکل:

ستا د خوب د بېلو بېلو برخو تعبیر داسې برېښي: ښکلی او ستر مسجد يعني ښه او ستر جماعت او حزب، په دوبي کې د ماسپښین وخت يعني د تودې مبارزې پړاو،

بنسکلی فضاء يعني ښه حالت، په بنسکلي غږ سره آذان يعني د دعوت په چارو کي بنسکلي او اغېزمنه ونډه، د يوه ټولي دا هڅه چي غواړي تر وخت وړاندي په گډه لمونځ وکړي يعني د يوې ډلي بې وخته هڅه او له اصولو او اکثريت سره د دوی اختلاف او د بېلي ډلي جوړولو هڅه، ستا ممانعت يعني د داسي هڅي په مخنيوي کي ستا ونډه، د دوو نورو صحنو په لومړۍ کي تا ته خپل شخصي حالت او له ما سره د تړاو څرنګوالی تمثيل شوی او بلي کي د جهاد حالت چي سباوون ئې رانږدې شوی، ښايي ته به په پاکستان کي د کوم دښمن په خلاف موفق عمليات ترسره کړې او يا به د داسي عملياتو منصوبه په پاکستان کي جوړه کړې. له نود مراد د ملي امنيت اړوند رياست (۹۰) دئ، يا خو به ئې دا کار په تېر لسم جون کي کړی وي او زما ځای ته د راتلو هڅه به ئې کړې وي يا به ئې له دې وروسته وکړي، له جګو وزو ښايي داسي جاسوسان مراد وي چي اوږدې رېبري ئې هم پر مخ دي، د نود رياست به دوی د دې کار لپاره استخدام او توظيف کړي وي. د غره په ډډه کي بنسکلی روڼ کور هم د يوه بنسکلي جماعت په معنی دئ، له دوهم پور ئې د يوې غوا راغورځېدل يعني د دې تنظيم له لور پورو مسئولينو به يو بې عقل کس له معنوي او ديني پلوه سقوط وکړي.

د محصلينو اسلامي تنظيم پخواني ناظم ورور حماد خوب

د ۱۳۹۰/۸/۸ په شپه تر ویدېدلو وړاندي مي فکر وکړ چي کاش نن خو رسول الله صلی الله عليه و سلم په خوب کي ووینم، تر دې فکر وروسته مي درود ووايو او دعاء مي وکړه، او خپله هيله مي الله تعالی ته وړاندي کړه، د شپې خوب وینم چي لوړ ځای ته تللی يم، داسي احساسوم چي الله تعالی دلته دئ، زه د ډېر تعظيم لپاره کښته گورم، مخ پر وړاندي روان يم، نا آشنا لاره وي، داسي احساسوم چي الله تعالی لوړ او تر ما مخکي دئ، څو قدمه وړاندي پورته وگورم، غټ پراخ دالان رنگه ځای

وي، رسول الله (صلى الله عليه وسلم) پر لوړې عالي شأنه کړسې ناست ووينم، لدې وروسته له خوب راوينس شم.

د خوب تعبير:

هغه ته مي وليکل: ستا د خوبونو په اړه دا عرائض لرم:

لومړی خوب دي داسي دئ: په خوب کي ځان په يوه لوړ ځای کي وينې، داسي احساسوې چي الله تعالی هم دلته حاضر دئ، له ډېر تعظيم کښته گورې، مخ په وړاندي روان يې، لار درته ناآشنا برېښي، انگېرنه دي دا ده چي الله تعالی لوړ او تر تا وړاندي دئ، څو قدمه مخکي پورته وگورې، غټ، پراخ دالان ته ورته ځای وگورې، هلته رسول الله (صلى الله عليه وسلم) پر لوړې او عالي شأنه کړسې ناست وي، په همدې حالت کي له خوب وينس شوی يې. ستا خوب ډېر ښکلی او رښتيني خوب دئ، د بېلو بېلو برخو تعبير ئې داسي دئ: انسان نشي کولی الله تعالی په دنيا کي، په خپلو سترگو په وينسه يا په خوب کي وگوري، په خوب کي لوړ تگ معنوي ارتقاء او لوړ تگ افاده کوي، په دې سفر کي الله تعالی درسره دئ، ته په معنوي لحاظ لوړ درومې او په هغه لار روان يې چي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) پرې لوړ تللی، زما سپارښتنه دا ده چي خپل هغه حالت حفظ کړه چي د خوب ليدلو پر مهال دي درلود، تا په ۱۳۹۰/۸/۸ دا خوب ليدلی وو، وگوره چي هغه مهال ستا فکري، عملي او اخلاقي وضعيت څنگه وو، همغه حالت حفظ کړه.

د حماد بل خوب:

د محصلينو اسلامي تنظيم کي د کار کولو په دوران کي يو ه شپه خوب وينم چي په مجلس کي ناست يم، دا مجلس داسي دئ لکه د محصلينو حلقه چي هر يو پکښي خپل فکر او نظر وړاندي کوي، د مجلس تعداد تر اوو اتو زيات نه وي، دوه

درې کسان په عمر کې مشران وي چې په دغو کې يو هم زما پلار وي، زموږ د ناستي حای يوه تياره خونه وي او د يوه کوچني خراغ (د تيل خاک خراغ) په واسطه روښانه شوې وي، موږ ټول ورباندې راټول او پر زمکه ناست يو؛ کوم لوري ته زه چې ناست يم تر هغه دوه درې متره شا ته د حزب اسلامي امير حکمتيار صاحب پر يوه کرسی ناست وي، زموږ له مجلس وتلی وي، داسې معلومېږي لکه چې زموږ څارنه کوي، توره رېږه او توره خولي ئې پر سر وي، زه چې کله د ده لوري ته وگوم دئ زموږ طرف ته گوري، په څېرې کې ئې خوښي برېښي، زموږ د مجلس په ليدلو خوشحال وي، وروسته وروسته مخ راواړوم او مجلس ته دوام ورکړم، زه په همدې دوران کې يو جهادي شعر ووايم چې ما خپله جوړ کړی وي، زما تر شعر وروسته يو بل نا آشنا حوان ووايي: اوس به نو يو څو سندري ووايو، که گورم چې په لاس کې ئې تمبور هم دئ، موږ ټول چوپ يو، د ده د خبرې په حواب کې محترم حکمتيار صاحب په درانه آواز ووايي: موږ خو څه بزدلان (دارن) نه يو سره راټول شوي، زه دا خل بيا د ده طرف ته وگورم، ده زموږ مجلس ته شاه راگرځولې وي او په مستقيم خط ئې

زموږ له مجلس مخ اړولی وي، په همدې کې له خوبه راوينښ شم. ۱۳۹۱

هغه ته مي وليکل: ستا د دوهم خوب تعبير دا دئ: په مجلس کې تته رنا او وور خراغ يعني د هدايت تته وږمه، جهادي اشعار پر خپل حای او وخت کې گټور دي خو اشعار اکثراً په سندرو او حتی سرود او موسيقي منتج کېږي، هغه وگړي دې ته پناه وړي چې له حق د دفاع جرأت او همت نه لري، په خوب کې ستا له جهادي شعر وروسته د مجلس د يوه غړي له لوري دا وړانديز چې اوس به څو سندري ووايو او ته گورې چې د هغه په لاس کې تمبور ده، همدا مطلب افاده کوي، ستاسو د غونډې په لومړني حالت زما رضایت او پر دوهم حالت زما خفگان او مخ اړول يعني ستاسو

لومړی حالت د تأیید وړ او دوهم حالت د تردید وړ وو.

د حماد بل خوب:

خوب وینم چې یوه غونډه ماته شوي وي، ګڼه ګونه وي، خلک د تلو په حال کې وي، زه د ماته شوې غونډې په انګر کې ولاړ یم، د غونډې سټیج د میدان شمال طرف کې ځای پر ځای شوی وي، ناڅاپي احساس کړم چې دا خو د حزب اسلامي غونډه وه او حکمتیار صاحب خپله وینا پای ته رسولې او لدې ځای تللی دی، که ګورم ځیني خلک پر موټر سایکلو د سپرېدو په حال کې دي او د تللو تیاری کوي، وروسته چې می د دوي موټر سایکلو ته ام شي د هغوی پر ټانکیو د حزب اسلامي بیرغونه ووینم، داسې لکه چې د کمپنۍ ته آرډر پرې ټاپه شوی وي، یا لکه د کمپنۍ خپله ټاپه، سپرو پر سرونو داسې توري کڅوړي اغوستې وي چې یوازي د دوی سترګې ترې معلومېږي، بیا ناڅاپي ټول میدان خالي شي، فضاء ارامه او چوپه چوپتیا خوره شي، داسې لکه چې دا د غونډې میدانی چې یوه غرنۍ دښته شي، زه شا ته وګورم، د قبلي لوري ته څلور نفر په نظر راشي چې د دريو کالي تور او د څلورم ئې سپین وي، د څلورم ریره سپینه، وروځي سپیني او مخ ئې داسې سپین وي لکه د پیس په مرض اخته انسان، هغه نور درې له ده لږ لري خواره ولاړ وي، ښي او کین لوري او شا ته ئې، دی زما خوا ته ګوري، د ډېر ضعف او کمزورۍ په حالت کې، زه ور نږدې شم، دی په خپل جېب لاس ننباسي، لس یا شل روپۍ راوباسي او ما ته ئې راکړي، دا لوټ ګونځي ګونځي وي، د ده ډېر غربت ترې جوتېدو، کله چې ورته ځیر شم نو وئې پېژنم چې دا خو د طالبانو امیر ملا محمد عمر دی، شا ته ئې یو کوچنی غر ووینم او په هغه کې یوه غټه سوړه (لوي غار) وي، بیا داسې احساس کړم چې دی په همدې غار کې خپلي شپې ورځي سبا کوي، په همدې کې له خوب راویښ

هغه ته مي وليکل:

د درېيم خوب تعبير څرگند دئ؛ د حزب د غونډې په ميدان کې د خلکو گڼه گڼه، پر موټرسیکلو سپاره او پر سرونو ئې داسې تور نقابونه چې يوازې سترگې ئې ښکاري او بيا په ميدان کې سکوت او آرامي او د غرنۍ بيديا په بني کې ئې ليدل؛ د مطالب افاده کوي: اسلامي تحريک د حزب په لاس پيل شوی، لومړی په آوارو او ښارونو کې او بيا ئې لمن لوړو او غرونو ته پراخه شوې، يو پړاو ئې سري مبارزه وه، پر موټر سيکلو سپاره نقاب لرونکي همدا مطلب په گوته کوي، بيا په هغه ميدان کې چې د حزب اسلامي غونډه په کې جوړه شوې وه د څلورو وگړو راڅرگندېدل هغه څلور ډلې تمثيلوي چې وروسته په همدې ميدان کې راڅرگندي شوې، د دريو جامې توري او د څلورمې سپينې دي، توري ئې په بشپړه توگه توري او منحرفي ډلې او سپينه ئې له فکري او عملي پلوه په ضعف او بيمارۍ اخته ډله، تا څلورم کس داسې ليدلی چې رېره او وروځي ئې سپينې او مخ ئې هم داسې لکه پيس، او حالت ئې د غربت، دا ډله د خپل مشر په بني کې تمثيل شوې، تا پېژندلی چې ملامحمد عمر دئ، ستا په خوب کې د ده حالت او موقعيت د ده وضعيت تمثيلوي، ښايي داسې حالت پرې راشي چې له غربت او تجريد سره به مخامخ وي.

د قاري صاحب سليمان خوب

قاري صاحب سليمان د شهيد پريزاد زوی، د تگاب اوسېدونکي دولس کاله وړاندي دا خوب ليدلی: خوب گورم چې حکمتيار صاحب مي په کار وي، خو څوک نه وي د ده په ترې وپوښتم، ناڅاپه انجينر صاحب عبدالسلام په نظر راشي، زه له

هغه پوښتنه وکړم چې مشر چېرې دئ؟ راته ووايي چې زما هم پکار دئ خو معلومات نلرم، له لږ ځنډ وروسته حاجي صاحب کشمير خان او څه نور ملگري راښکاره شي، گمان وکړم چې دا مشران چېرې د ناستي اراده لري، ناڅاپه انجينر صاحب حکمتيار راشي، کله چه دوی د ناستي اراده وکړي زه هم ورسره کښينم، حکمتيار صاحب له ما پوښتنه وکړي چې قاري صاحب وايه څه مشکل دئ؟ کله چې زه خپله خبره ورته پيل کړم د يوه مجاهد غږ راشي او ووايي چې د امريکايانو چاپه ده او دې خوا ته راروان دي، تاسو بل ځای ته لاړ شئ، دا ځای مناسب نه دئ، سمدستي هغه مشران وروڼه هر يوه په يوه لوري لاړ شي، حکمتيار صاحب ما ته ووايي: قاري صاحب راځه. په همدې باغ کي روان شو، څه اندازه لاره ووهو، يو زور جيب موټر مخي ته راشي چې رنگ ئې تللی او په ناسم حالت کي وي، لومړی حکمتيار صاحب او ورپسې زه ورننوځو، هلته کښېنو، هغه راته ووايي: قاري صاحب دا ځای مناسب ښکاري، بيا راته ووايي چې ايمان په تقدير لره او کار په تدبير کوه، وايه څه مشکل دئ؟ کله چې په دوهم ځل بيا زه خپله خبره ورته پيلوم نو د يوه مجاهد غږ راشي او د لومړي ځل په څېر خبر راوړي چې دا ځای مناسب نه دئ، تاسو بل خوا ته لاړ شئ، سمدسي د همدې جيب موټر په تل کښي يوه کړکۍ يا ډبره حکمتيار صاب پخپل لاس راخلاصه کړي او کښته ورکوز شي، زه هم ورکښته شم، ډېر لاندي لاړ شو، تر دې چې بيا يوه باغ ته ورسېږو، هلته هم شنې وني او چمن وي، کښينو، حکمتيار صاحب راته ووايي: ان شاء الله دا ځای مناسب دئ، وايه قاري صاحب څه مشکل دئ، ايمان په تقدير لره او کار په تدبير کوه. په دوهم ځل چه زه خبري کولو ته ځان چمتو کړم نو هماغه يا کوم بل مجاهد بيا هغه غږ وکړي او ووايي: حکمتيار صاحب دا ځای مناسب نه دئ، چاپه ډبره اوږده شوه، تاسو کوم بل

حای ته لار شی، امریکایان دې خوا ته راروان دي. سمدستي روان شو، مخي ته مو يو غر راشي، حکمتيار صاب مخکي او زه ورپسې، په غره کي يو چاود يا سمخه وي چي زموږ له مخي شروع او د غره بلي ډډي ته وتلې وي، ورننو چي منزل پکي وکړو، تر دې چي بل اړخ ته ورسېدو او له غره تېر شوو، هلته هم شنه باغونه او چمن وي، په يوه حای کي کښينو، بيا راته ووايي: قاري صاحب وايه څه مشکل دئ؟ ايمان په تقدير لره او کار په تدبير کوه، په وروستي حل چي کله زه د خپلي خبري شروع کول وغواړم نو ورور مي ووخوځوي او راته ووايي: قاري صاحب پورته شه اودس وکړه، د سهار د لمانځه وخت دئ، په همدې سره راوينس شم.

قاري صاحب ته مي وليکل: ستا د خوب په اړه دا عرائض لرم: تا دا خوب هغه مهال (دولس کاله وړاندي) ليدلی چي زه د امریکايي ځواکونو له لوري څو ځلي داسي تعقيب شوی يم لکه چي تا په خوب کي ليدلي، ستا په خوب کي د امریکايانو له لوري زما د تعقيب څو پړاوونه انځور شوي، لومړی پړاو ئې هغه چي زه له څو نورو مشرانو سره د حاجي صاحب کشمير خان په خوا کي اوسېدم، له ده پرته د حزب نور مشران د انجنير صاحب عبدالسلام په شمول نه پوهېدل چي زه چېرې اوسم، هملته پر ما لومړی راکټي برید وشو، بيا ئې زموږ شاوخوا د غرونو پر لورو کوماندو ځواکونه پلي کړل، زه مجبور شوم هغه سيمه پرېږدم، هر ځل مي خپل حای د ورونو په وينا او غوښتنه بدل کړی، همغسې لکه چي تا په خوب کي ليدلي، بل حای ته ولاړم، زما ملگري هم ووتل، په نوي حای کي هم امریکايي کوماندو ځواکونه زما د اوسېدو حای ته راغلل، دومره نږدې چي هم مي دوی ليدل او هم مي د دوی برغ اورېدو، هلته په داسي حای کي اوسېدم چي له بري خوني لاندي ته د کوزېدو لپاره د کوټې په فرش کي پرته ډډه وه چي په لاس به پورته پرانستل کېده، کټ مټ

همغسي چي تا په خوب کي د زور جيب په تل کي هغه دره ليدلې وه، زه د همدې درې له لاري لاندي خوني ته کوز شوم او بل لوري ته مي سفر پيل کړ، په دې پړاو کي زه له دې سيمي بلې ته له يوه غره اوښتی يم، اوږد منزل وو، ډېر ستومانه شوم، دومره چي له تگ ولوېدم، په دې ټولو پړاوونو کي زما شعار همدا وو: ايمان په تقدير او کار په تدبير.

د قاري صاحب نقيب احمد خوب

قاري صاحب نقيب احمد د مرحوم داکتر صاحب همکار زوی؛ يو نيم کال مخکي دا خوب ليدلی او ما ته ئې ليکلې: په يوه لوی جومات کي خلک د لمانځه لپاره راټول شوي وي، فضاء آرامه وي، د جومات په داخل کي خلک په صفونو کي ناست او د امام راتگ ته منتظر وي، چي راشي او دوی لمونځ ورپسي وکړي، محراب خالي وي، ټول خلک لاندي د سجدي ځای ته گوري، زه محراب ته مخامخ تقريباً شمال لوري ته په درپيم يا څلورم صف کي ناست يم، پداسي حال کي چه محراب راته ډېر واضح او روښانه ښکاري، اکثر و خلکو لونگې يا خولې پر سر او ښاښه ريري لري، ناڅاپه سر راپورته کړم او له ځان سره ووايم: امام ولي نشته؟ دا خلک به تر کومه انتظار کوي؟ محراب زما کين لوري ته وي، ناڅاپه گورم چي حکمتيار صاحب د محراب په لوري روان دئ، محراب ته مخامخ او غالباً يو صف پاته وي چي محراب ته ورسېږي، توره لونگې ئې پر سر وي، کالي ئې سپين او واسکت ئې هم تور وي او ريره ئې هم سپينه وي، نو له ځان سره ووايم: دا خو حکمتيار صاحب دئ، په همدې سره راوښس شوم.

قاري صاحب ته مي وليکل:

ستاد خوب په اړه دا عرائض لرم: د جومات تعبير د مسلمانانو جماعت او حزب دئ،

ستا په خوب کي د صالح او مؤمنو افغانانو اوسنی حالت منعکس شوی، امام ته د انتظار حالت، په درپیم صف کي ستا ناسته یا دا بڼیې چي ته د دې جماعت په درپیم نسل پوري تړلی یې، یا دا چي ستا مقام په درپیم صف کي دی، امید دی او دعاء کوم چي لومړي صف ته ځان ورسوې، د بلي برخي تعبیر داسي برېښي چي ښایي الله تعالی به ما ته د محراب د تشي ډکولو سعادت راپه برخه کړي.

د فروید افکار او تعبیرونه

فروید په دې عقیده دی چې د مینې، الفت او انس منشأ د انسان جنسي غریزه (شهوته) ده، هغه نه یوازې هره مینه، حتی له زوی سره د مور مینه او له لور سره د پلار مینه همداسې گڼي بلکې وایي: د انسان د وینې ټول فعالیتونه او د خوب هره رؤیا ئې جنسي منشأ لري!! همغسې لکه مارکس چې وایي: د انسان ټول فردي او اجتماعي فعالیتونه، ټولي اړیکې، او هره دوستي او دښمني اقتصادي منشأ لري!!

فروید یهودي دی، د آلمان په داسې ټولني کې ستر شوی او هملته ئې د فیلسوف نوم گټلی وو چې د جنسي شذوذ وبا هر لوري ته خوره وه، له خپلې ځوانۍ تر مړینې پورې ئې هر لوري ته چې مخ اړولی د دې انحراف آثار ئې تر سترگو شوي، په خپلې کورنۍ کې، د خپلو دوستانو په کورنۍ کې، د خپل گاونډي او همصنفي په کورنۍ کې، د خپل استاد او آمر په کورنۍ کې، په دفتر کې او په کلیسا کې، د مأمور، افسر، استاد او کشیش په خوا کې او په هر ځای کې ئې داسې څه لیدلي چې ده ته دا مفکوره او باور القاء کړي چې د انسان د هر خوځښت او حرکت منشأ د ده جنسي تمایلات دي!! د فروید عقائد او افکار د دې پر ځای چې علمي بنسټ او محرک ولري؛ معکوساً هغه القاءات دي چې یوې پرېوتې او منحطې ټولني د ده پر زړه او دماغ انځور کړي. فروید د خپل ځان او د خپلې شیطان خپلې ټولني د افرادو په اړه دا تحلیل وړاندي کولی شي خو تحلیل ئې نه د نورو انسانانو په اړه صدق کوي او نه د

د بیسمارک خوب او د فروید تعبیر

فروید د خوبونو د تعبیر په لړ کې د بیسمارک یو خوب رااخلي او د خپل سیکسي مسلک له مخې ئې څېړي، راشئ دا خوب او تعبیر ئې له فروید واورو، هغه د بیسمارک د رؤیا په اړه لیکي:

بیسمارک د ۱۸۸۱ کال د دسمبر په اتلسمه امپراطور گیوم ته ولیکل: اعلیحضرت چې ما ته څه وایي دې ته ئې اړ کړم چې خپل هغه خوب ده ته ولیکم چې د ۱۸۶۳ کال په پسرلي کې مي لیدلی، دا خوب په سختو ورځو پوري تړاو لري، په هغو ورځو پوري چې مفر نه ترسترگو کېدو، خوب مي ولید او هغه مي خپلي مېرمني او نورو شاهدانو ته تېر کړ، "په خوب کې مي ولیدل چې د آلپ غرونو په یوه تنگ ناو کې خپل آس حُغُوم، ښي لاس ته مي پار او کین لوري ته دېوال ته ورته لوی کمر، ناو ورو ورو لازيات تنگېږي، دومره چې آس مي له تگ ولوېد، حای دومره تنگ وو چې پر شا نشوی راخرخېدی، له آس هم نشوی کوزېدی، دا وخت مي په هغي متروکي چې په کین لاس کې مي وه دېوال ته ورته کمر وواهو او له خدای مي مرسته وغوښته، متروکه ډېره اوږده شوه، په کمر کې لوی چاود او دهلبز او په هغه کې پراخه لار رامنځته شوه، داسي چې له هغه حای غونډۍ او په ونو پوښلې سیمه لیدل کېده، د بوهم او پروسي سيمي ته ورته، دا مهال مي په زړه کې راتېره شوه چې څنگه دا جریان په تلوار سره تا ته ولیکم " همدلته مي خوب پای ته ورسېدو.

دا خوب که څه هم ډېر څرگند دئ او زه به ئې دقیق تعبیر لږ وروسته وړاندي کړم، خو تر هغه مخکې راشئ وگورو چې فروید ئې څنگه تعبیروي، هغه لیکي: دا

خوب په دوو برخو وېشلی شو: په لومړۍ برخې کې ئې خوب لیدونکي خپل ځان په یوه وحشتناک حالت کې لیدلی، او په دوهمې برخې کې ئې په ناڅاپي توګه او لکه یوه معجزه ترې ژغورل شوی، هغه مشکل حالت چې آس او سپور ئې په کې راګیر شوي په حقیقت کې د دې سیاسي شخصیت د بحراني حالت په اړه یوه کنایه ده، دا ځکه چې یوه شپه وړاندي ئې د سیاسي مسائلو په اړه فکر کړی او هغه ئې دردناک انګېرلي، په پورتنۍ ادبي ټوټې کې د ده هغه تعبیرونه چې له استعارو ډک دي په همغه وخت کې د ده ناهيله کوونکې وضعیت په ګوته کوي، هغه خپل وضعیت په ښه توګه درک کولو، او په اړه ئې اندېښمن وو... همدا اندېښنې چې د خوب لیدونکي ذهن ئې مشغول کړی او دا موضوع چې د ده ټولې نقشبې او منصوبې او حل لاري له داسې خنډونو سره مخامخ کېږي چې رفع کول ئې ورته ناشونی برېښي، طبیعي ده چې د ده ذهن به له دغو اندېښنو او مسائلو فارغ نه وو، دا ټول په ښه توګه په دې خوب کې د داسې آس او سپور په ښي کې ځان ښيي چې نه وړاندي تللی شي او نه شا ته، د ده هغه غرور چې نه ئې تسلیمېدو ته پرېږدي او نه په شا تګ ته؛ په دې توګه ښودل شوی: ممکنه نه وه چې تر شا شم یا له آس پلی شم،... په دې توګه ویلی شو: د دې وینا چې آس له وړاندي تګ پاته شو معنی دا ده چې خوب لیدونکي له ډېر کار او فعالیت ستومانه شوی او غواړي له غمونو او مصروفیتونو فارغ ژوند غوره کړي... د هیلې تحقق د خوب په دوهمې برخې کې ځان د هغه چاود، دالان، لاري او سمسوري سیمې په ښي کې ښيي... دا ځکه چې بیسمارک ښه پوهېدو چې خپله راتلونکې رخصتي به د آلپ غرونو خوا ته تېروي... فروید د دې خوب په تعبیر کې له دې هم آخوا درومي او پر دې اکتفاء او بسنه نه کوي چې خوب د ویښني د اندېښنو دوام او د هیلو او موخو د تحقق ذهني هڅه ګڼي، بلکې د بیسمارک د

همدې خوب لپاره جنسي او سيکسي تعبير وړاندي کوي او وايي: په خوب کې متروکه، عصا او نېزه او دوی ته ورته شيان د جنسي امورو په اړه رموز او کنایې دي، په ځانگړې توگه دغه متروکه چې ورو ورو اوږدېدلې، چې دا اوږدېدا د تناسلي آلت ځانگړتیا ده، نو د تردید هیڅ مجال نه پاته کېږي چې تعبير ئې همدا دی!! البته دا اغراق چې اوږدوالی ئې تر بې انتهای وغرېدو د ماشومانه تصور ښکارندویه ده او دا چې متروکه ئې په لاس کې ونيوله د استمناء عمل (په لاس سره جنسي عمل) ته څرگنده اشاره ده!! البته دا د نائم له اوسني حالت سره تړاو نه لري بلکې د ده د ماشومتوب له مخکني حالت سره تړاو لري!! ورپسې لیکي: د خوب ټولې صحنې؛ له وحشتناک حالت په خارق العاده توگه د ده ژغورنه، هغه هم د الله په مرسته د متروکي په یوه وار سره، په څرگنده توگه د تورات هغه برخه رايادوي چې موسی (عليه السلام) د بني اسرائيلو د تندي رفع کولو لپاره تېزه په خپلي همسا وهي او اوبه ترې داري وهي، په ډېرې آسانی سره منلی شو چې بیسمارک د یوې پروتستانت کورنۍ د یوه غړي په توگه له تورات دا مطالب زده کړي او هغه ئې په حافظه کې پاته وو، د کړاوونو په دې بهیر کې ئې ځان له موسی (عليه السلام) سره تشبیه کړی چې همداسې د خپل قوم له بغاوت او ناسپاسۍ سره مخامخ وو، دا موضوع نوموړې صحنه د ده له اوسنیو هیلو سره تړي!!

د بیسمارک د خوب په تعبير کې د فروید څو مطالب ډېر هیښوونکي او خندوونکي دي:

- بیسمارک د ۱۸۶۳ کال په پسرلي کې خوب لیدلی، د ۱۸۸۱ کال د دسمبر په اتلسمه ئې امپراطور گیوم ته خپل مخکنی خوب لیکلی، سخت حالت د خوب له نېټې اتلس کاله وروسته رامنځته شوی، په همدې وخت کې د ده تر مشرۍ لاندې

فوخ له داسي حالت سره مخامخ شوی چي نه مخکي تگ ورته ممکن وو او نه په شا کېدل، بيا د ده د فوخ کين اړخ د اتریش په لوري يرغل کړی، تر بوهم او پروسي پوري رسېدلی او دا کټ مټ همغسې وو چي ده اتلس کاله وړاندي په خوب کي ليدلي وو، د ده عملي تجربې د ده خوب په واضح توگه تعبير کړی او دا تعبير سل په سلو کي د هغه تعبير خلاف دی چي فرويد وړاندي کړی، د بیسمارک د خوب د بېلو بېلو صحنو او انځورونو سم او واقعي تعبير دا سي دی: تنگ ناو يعني سخت حالت، کړاو او ضيق شرائط، آس يعني د ده تر واک لاندي فوخي ځواک، متروکه هغه ځواک چي دښمن پرې وهل کېږي، له مخکي تگ او شا ته ستنېدو لوېدل يعني د محاصرې او بشپړ توقف حالت، د کين لوري دېوال په هغي متروکي وهل چي د ده په کين لاس کي وه او په هغه کي چاود او بيا لار رامنځته کېدل يعني د ده د ځواک میسره (کين اړخ) به دا محاصره ماته کړي او د مخکي تگ لپاره به لار پرانیستل شي، دغه مهال به دی امپراطور ته د فتح او بري زېری ولېږي.

تنگ ناو، آس، متروکه، په متروکي تېره وهل، د تېږي ماتېدا

• ډېره خندونکې ده چي فرويد متروکه د تناسلي آلت رمز او کنایه گڼي، د متروکي ئې له تناسلي آلت سره څه؟! گمان نه کوم چي فرويد به دومره ناپوه وو چي د دې حقيقت له درک هم عاجز وو چي د انسان دماغ له هغه سره په خوب کي لوبي نه کوي، معمی ته ورته پېچلي کنایې او رموز ئې مخي ته نه ږدي، بلکي د معمی حل ورته ښيي، په مغالطې کي ئې نه اچوي، ساده شيان ورته د پېچلي رمز او کنایې په توگه نه وړاندي کوي، بلکي داسي کنایه او رمز کاروي چي انسان ته په واضح توگه د فهم وړ وي، له داسي تشبیهاتو کار اخلي چي انسان ئې معمولاً کاروي، کله چي هغه ته دا پیغام لېږي چي ستا بدن اوبو ته ضرورت لري نو مخي ته ئې د اوبو جک،

ترموز، گيلاس، جام او منگی انخور کړي، دې ته ئې هڅوي چې د اوبو دغه معمول ظروف راواخلي، خولې ته ئې يوسي او همغسي اوبه ترې وڅښي چې په وينه ئې څښي، انسان معمولاً متروکه د وهلو لپاره کاروي نو په خوب کې به دماغ همدا متروکه د هغه ځواک لپاره د رمز او کنایې په توگه کاروي چې دښمن پرې وهلی شي، دی عصا د داسې وسيلې په توگه کاروي چې تکیه پرې کوي، خوب همدا متکاً د عصا په بڼې کې انخور کړي، په ټولو نورو مواردو کې د خوب ژبه همداسې وي، که د ده د خوب منشأ جنسي تمايل وي نو هغه څه ئې مخي ته انخور کړي چې معمولاً ئې د خپلې جنسي غريزې د اشباع لپاره کاروي، ډېر احمق انسان به داسې گمان کوي چې په خوب کې تنگه دره، چاود، عصا او متروکه له جنسي تمايل سره کوم تړاو لري او گواکي د نارينه او ښځې تناسلي آله تمثيولي!! زه گمان نه کوم چې فرويد او همفکران ئې د ناپوهۍ له کبله دا تعبيرونه وړاندي کوي، حقيقت دا دی چې دوی عمداً دا مغالطه کوي.

• فرويد د بیسمارک د خوب په تعبیر کې نه یوازې عمداً مغالطه کړې، بلکې په تاریخي حقائقو ئې سترگې پټې کړې دي، بیسمارک د خپل خوب رښتینې تعبیر اتلس کاله وروسته عملاً موندلی او په خپلو سترگو ئې لیدلی او دومره پرې ډاډه او متیقن شوی چې هغه ئې امپراطور گيوم ته هم لیکلی، خو فرويد دا حقائق له پامه غورځولي او د خوب لپاره ئې د جنسي تمایلاتو منشأ لټولې!! نه بیسمارک له دې تعبیر سره موافق دی او نه هغه څوک چې پوهېږي د خوب رمز او کنایه صریح او د وينې له تشبیهاتو سره ورته وي، رمز او کنایه د دې لپاره نه کاروي چې مطلب لازيات پېچلی کړي او د معمی بڼه ورکړي، بلکې د لازيات آسانولو لپاره ئې کوي، کله چې مفهوم د یوه انخور په بڼې کې وړاندي شي نو فهم ئې لازيات آسان شي، په

خوب کي زموږ دماغ همدا کار کوي، د پيغام په ابلاغ کي د خوب اسلوب همدا سي وي، اسلوب ئې هغه هوښيار استاد ته ورته چي د زده کوونکو پر روحي حالت پوه وي او تل هڅه کوي مفاهيم د انځورونو په قالب کي وړاندي کړي، کله چي د خټکي په اړه خبري کوي نو انځور ئې پر تخته وباسي، او کله چي د هغه د خوند او خوږوالي په اړه څه وايي نو د الفاظو تر څنگ د خپلو شونډو، سترگو او وروځو په خوځولو سره زده کوونکي لاسه پوهوي.

• ډېر ځلي خوب ليدونکی د خپل خوب په تعبير تر معبر ښه پوهېږي، په ځانگړې توگه هغه وخت چي خوب ئې ترسره شي او تعبير ئې عملاً په خپلو سترگو وگوري، دا داسي ده لکه چي ما ته کوم ډاکټر زما د ناروغۍ لپاره په خپلي نسخې کي داسي دوا تجويز کړي چي هيڅ گټه راونه رسوي، طبيعي ده چي زه به د دې ډاکټر په اړه وایم: يا ډېر ناپوه ډاکټر دئ او يا زما د ناروغۍ په څرنگوالي سم نه دئ پوه شوی، خو که زه د همدې ناروغۍ په دوران کي داسي څه وخورم چي عملاً احساس کړم زما تکليف ئې راکم کړ او د ناروغۍ په معالجې کي ئې گټه راوړسوله، طبيعي ده چي همدې ته به دوام ورکوم او د هغه ډاکټر دوا او نسخه به يوې خوا ته کښېږدم، که بيسمارک د فرويد دا تعبير اورېدلی وي نو هر ورو به ئې ويلي وو: کمزوری معبر دئ، زما د خوب له صحيح تعبير عاجز دئ، يا خو زما د خوب په څرنگوالي سم نه دئ پوه شوی او يا ئې د خوبونو د تعبير په اړه غلط اسلوب کارولی، د بيسمارک خپل تعبير ځکه دقيق وو چي خوب او د هغه تعبير ئې په خپلو سترگو ليدلي وو.

د زوی د سوزېدو په اړه د پلار خوب

• ښه به وي چي د فرويد يو بل تعبير هم خپلي مخي ته کښېږدو او د بيسمارک د

خوب له تعبير سره ئې مقايسه كړو: فرويد تر دې عنوان (د رؤيا د مراحلو روحي خپرنه) لاندې ليكي: د هغو خوبونو په ضمن كې چې ما ته ويل شوي يو ئې د ځانگړې توجه وړ دئ، دا مي له داسې ناروغ ترلاسه كړی چې د رؤيا په اړه ئې زما يوه وينا هم اورېدلې، ډېر اغېز ئې پرې كړی... خوب ئې داسې دئ: يو پلار چې د خپل ناروغ زوی بستر خوا ته ئې اوږده موده په وينښه تېره كړې، د خپل زوی له مړينې وروسته بلي خوني ته ولاړ چې لږ هوسا شي، د خوني وړ ئې پرانيستی پرېښود، د دې لپاره چې هغه خونه تر نظر لاندې ولري چې د زوی جسد ئې په كې پروت دئ، شاوخوا ئې بلي شمعي اېښودل شوې، يو سپين ږيری هم گمارل شوی چې تر سحر پورې د تابوت مواظبت وكړي، دی هم د تابوت خوا ته ناست دئ او د دعاء خاص الفاظ تکراروي، پلار ئې څو ساعته ويده شوی، په پای كې ئې خوب ليدلی چې: زوی ئې د ده بستر خوا ته ولاړ دئ، دی تر مټ نيسي، او په شدت او ټينگار سره ده ته وايي: نه گورې چې سوزم؟! په همدې سره له خوب راوينښېږي، گوري چې د مړي له خوني تېزه رڼا راوځي، په تلوار سره ځان دې خوني ته رسوي، سپين ږيری په فکرونو كې غرق مومي او مړی په داسې حال كې چې كفن او مړوند ئې د هغې شمعي له كبله سوزېدلې چې د مړي پر جسد رانسكوره شوې وه. فرويد دا رؤيا داسې تعبير كړې: د مړي له خوني د وازي دروازې له لاري تېزه رڼا راوتلې ده، د مړي پلار ته ئې همغه مطلب القاء كړی چې كه په وينښه ئې دا رڼا ليدلې وي نو همدا مطلب به ئې ترې اخیستو، يعني دا چې حتماً به كومه شمع نسكوره شوې وي او د مړي د جسد خوا ته به اور لگېدو باعث شوې وي. ويلی شو چې د پلار په ذهن كې به تر ويدېدو وړاندې حتماً دا اندېښنه راولاړه شوې وي چې داسې نه سپين ږيری خپله دنده په سمه توگه ترسره نه كړي، او داسې پېښه رامنځته نه شي!!... ورپسې

وايي: ښايي زوی به ئې په خپل ژوند کي هم کله پلار ته ويلی وي: له سختي تبي سوزم... همدا وينا په خوب کي بيا تکرار شوې، د خوب دا وينا به حتماً د وينښي کومه سابقه لري... حتماً به ئې کله له خپل زوی دا وينا هم په وينښه اورېدلې وي چي پلاره! نه گورې، همدا په خوب کي بيا تکرار شوې، د مري بيا راژوندي کېدا هم د پلار يوه هيله ده چي په خوب کي ئې تحقق موندلی او دا دئ د ده خوا ته ولاړ دئ او دی ئې تر مټ نيولی!!!

د فرويد له ملگرو څو پوښتني لرو: ۱- پلار په ژور خوب ويده دئ، سترگي ئې پټي دي، د مري له خونې راوتونکې رڼا ئې څنگه وليدله او څنگه ئې د اور لگېدو خبر ورکړ؟! په داسي حال کي چي د مري خوا ته ناست سپين ربري نه دې رڼا ته متوجه شوی او نه د کفن او مري د مړوند سوزېدو پېښي ته؟! ۲- پلار پوه شوی چي زوی ئې مړ شو، د بيا ژوندون هيله ئې قطع شوه، د همدې له امله بلي خونې ته ولاړ او ويده شو، څو ساعته ئې خوب وکړ، څنگه ومنو چي د وينښي مړه او دفن شوې هيله په خوب کي بيا راژوندي شوه او د پلار مخي ته ئې د ده زوی روغ رمت او ژوندي ودر اوو؟! ۳- پلار د خپل خوب تعبير په خپلو سترگو وليد، په خوب کي د خپل زوی دا وينا ئې چي نه گورې سوزم عملاً رښتيني وموندله، واقعاً هغه سوزېدو او دی ترې بې خبره وو، د سوزېدو پيغام د مخکنۍ زمانې د کومي پېښي يا تکرار شوې وينا يادونه نه وه بلکي د رواني پېښي خبر ئې ده ته ورکړ، دا مسخره تعبير به څنگه ومنو چي په خوب کي د تېري مودې او د زوی د ژوند د شپو ورځو الفاظ تکرار شوي؟! ۴- که وغواړئ د دې خوب لپاره هم کوم سيکسي تعبير وړاندي کړئ هغه به څه وي؟! آيا داسي کومه نښه موندلی شئ چي په سيکسي تعبير کي ستاسو مرسته وکړي؟! ولي اعتراف نه کوئ چي دا خوب د هغو په څېر نه دئ چي د اندېښنو او

خيالاتو د دوام او د مخکنيو ليدل شوو صحنو د تکرار نوم ورکولی شو او يا ئې د هيلو د ترسره کېدو ذهني هڅه گڼلی شو، بلکي دا د انسان د وينبي وړاندوينو ته ورته خوبونه دي چي د راتلونکو پېښو په اړه پيغامونه انتقالوي. دا خوب د بيسمارک خوب ته او په لسگونو هغو خوبونو ته ورته دئ چي په دې کتاب کي راغلي، هغه چي د فرويد د تعبيرونو په تنگ قالب کي نه خايېږي او د ده سيکسي اسلوب د هغوی له تعبير عاجز دئ!!

هغه خوبونه چي له ورځنيو مشغولتياوو سره تړاو لري

ځيني وايي: ستړی ښکاري چي په خپل بستر پرېوځي په خوب کي ځنگل ته درومي او ښکار کوي، قاضي په خوب کي ځان د خپلي محکمې په دفتر کي گوري چي د مېز تر شا ناست دئ او پرېکړي کوي، گارډيان په خوب کي گارډي چلوي، شتمن د سرو او سپينو زرو سکې او د مضبوطو مټو خاوند پهلوان له خپل سيال سره غېږي او تږي اوبه په خوب کي گوري، همداسي هر څوک هغه څه د شپې په خوب کي گوري چي د ورځي ئې په وينسه کوي!! خو دا يقيناً چي د خوبونو د پراخي نړۍ په اړه ډېر بسيط او تنگ تعبير دئ، د خوبونو د ډېرو ډولونو له منځه يوازي د يوه ډول په اړه څه ناڅه صدق کوي، يوازي د هغه چا د خوبونو په اړه صدق کوي چي ذهن ئې په تپه ودرېدلی، له غور، فکر، ابتکار او نوښت لوېدلی، د عادت په دام کي نښتی، د نويو پيغامونو ترلاسه کولو ته ئې د زړه او دماغ دري تړل شوې دي. خو همدا ناسم او ناقص تعبير د فرويد تر تعبير حقيقت ته نږدې دئ، فرويد په ډېر تکلف سره هڅه کړې د هري رؤيا لپاره د جنسي تمايل کومه منشأ راپيدا کړي، په ډېرو مواردو کي د ده تعبير انسان ته د شاعر هغه شعر ورپه ياد کړي چي وايي: صلاح کار کجا و من خراب کجا-- بين تفاوت ره کز کجاست تا به کجا؟ د کار روغوالی چېري او زه

خراب چېري؟! وگوره چي د لاري تفاوت له كوم حای تر كوم حای پوري دئ؟!، د بيسمارک د خوب په خندوونکي تعبير کي د فرويد بې حای تکلف د دې يوه بېلگه ده.

د پالاس خوب

د فرويد د کتاب دې عجيب خوب او خندوونکي تعبير ته هم حير شئ:

"پالاس نومې پېغله وايي: يوه شپه وړاندي مي خوب ليدو چي په يوه سيند کي لامبم، مخي ته مي په يوه تياره سرک يو ځلانده شی خوځي، پيکه د ويني په څېر سور رنگی، چي زنگ ئې وهلو، د يوې ډبري خوا ته لوړ لار او اوبه په شدت سره واوښتې، د خدای لوني (فرشتې) دريا ته راکوزي شوې او د دوی په راکوزېدا سره هغه شی په يوه گوزار سره مات شو، په دې وخت کي مي د زړه سخت درد احساس کړ... د مادالنا په نامه يوې زړې ښځې ترې وپوښتل: آیا دغه وخت له خوب راويښه شوې؟ پالاس ورته وويل: لا نه، داسي مي وانگېرله چي له درانه خوب سطحي خوب ته واوښتم، بيا گورم چي لامبو وهم، او زما مخي ته دغه مهال دوه زنگونه په افق کي په مرئي توگه ښکته پورته کېږي، دواړه ظريف او ځلانده، زما مخي ته تېرېدل او د هوا رڼو څپو ته ننوتل او زه له خوب راويښه شوم، ستړې او ستومانه وم او د درد احساس مي کولو،... مادالنا ترې وپوښتل: د دې خوب درد حای چېري دئ؟ د پالاس پر سينې ئې لاس کېښود، بيا ئې وويل: کله چي ستا تيان سوکه سوکه خوځي آیا داسي نه انگېرې چي نور ستا له واکه وتلي او بل لوري ته تمايل لري؟ دوه تيان کله سره يو حای شي... بيا سره بېل شي او دوه شي!!!

عجيبه ده، دا مسخره تعبير د فرويد د انډيوالانو د خوښي وړ تعبير دئ، د خوب د ټولو صحنو، اشارو، کنايو، رموزو او... يوازي يو مصداق؛ او هغه د پالاس

دوه تيان!! د هغوی له نظره په دې خوب کي د سیند، اوبو، په سیند کي لمبېدا، دبره، یو ځلانده زنگ، چي وروسته د دوو په بني کي راڅرگند شوی، د اوبو اوبنتل، فرشتې، د فرشتو په گوزار سره د هغه ځلانده شي ماتېدا، دا ټول گواکي یوازي یو تعبیر لري، او هغه د پالاس دوه تيان!!! نه پوهېږم هغه به څوک وي چي دا مسخره تعبیر ومني، په ټول خوب کي داسي شی نه مومو چي له جنسي امورو سره ئې تلویحاً یا صراحتاً څه مناسبت او تعلق وي، په هیڅ ټولني کي دا شيان د جنسي امورو د هیڅ برخي لپاره د کنایې او رمز په توگه نه کارول کېږي، د خوب د رموزو او کنایو ژبه هیڅکله داسي نه وي چي په وینسه کي نه کارېدونکي مبهم او غامض رموز او کنایې وکاروي، خوب غواړي خپل خاوند ته یو پیغام ورسوي، د دې پیغام لپاره مجبور دی له رمز او کنایې کار واخلي، ځکه خاوند ئې ویده دی، سترگي ئې پټي دي، نه په غوږ کي څه ورته ویلی شي او نه ئې سترگو ته کوم لیک پانه نیولی شي، باید د رمز، کنایې او انځور له لاري هغه ته خپل پیغام ورسوي، دا رموز او کنایې باید د ده خاوند ته آشنا او د فهم وړ وي.

په سیند کي لامبل، تیاره لار، سور زنگ، لویه تیزه، رنا

دغو اصولو ته په پام سره په بشپړ یقین ویلی شو چي د پالاس د خوب د بېلو بېلو برخو (کنایو او رموزو) دقیق تعبیر داسي دی: په نهر او سیند کي لامبل یعنی د حوادثو او پېښو د یوه بهیر په منځ کي لاس پښې وهل، تیاره سرک یعنی مغشوش او مبهم مسیر، ځلانده سور رنگی زنگ یعنی د خطر زنگ، لوی کمر یعنی داسي خنډ چي تر شا ئې د یوه سخت زړي او بې رحم ځواک یا شخص لاس دی، د دې تیزې پر سر د زنگ ختل یعنی خطر له همدې ورته متوجه دی، د اوبو څپانده کېدا یعنی د ورپېښ حالت تشدید او متلاطم کېدل، د فرشتو راتگ او په سیند کي

کوز بدل يعني په همدې دوران او همدې بهير کي د الله تعالی له لوري مرسته، چي د هغه په راکوزېدا او يوه گوزار سره به هغه خطر له منځه ولاړ شي، د خوب په دوهمي برخي کي دوه ظريف او ځلانده زنگونه چي د پالاس خوا ته تېرېږي او په افق کي د هوا رني صفحې ته د هغوی ننوتل يعني پالاس ته دوه داسي زېري چي د مخکني مغشوش او تياره حالت پای او د داسي حالت راتگ وړاندوينه کوي چي په زړه پوري او رڼا ته ورته به وي.

گورئ چي په دې خوب کي پالاس ته څومره څرگند او گټور پيغام ابلاغ شوی او څومره دقيقه لارښوونه شوې، که چا له هغې سره مرسته کړې وي او د خوب بېلي بېلي برخي ئې په سمه توگه هغې ته تعبير کړې وي نو يقيناً چي هغې به د دې پيغام په رڼا کي د ورپېښ حالت ټول ابعاد او برخي په بشپړه او دقيقه توگه درک کړي وو او پر دې به پوهېدلې وه چي څنډ چېرې دئ، خطر له کوم لوري او د چا له لوري ورته متوجه دئ، د چا لارښوونه دې ته د يوې رڼا او رښتيني زېري حيثيت درلود، له چا د خير طمع ولري او له چا د ضرر اندېښنه.

که تاسو د فرويد دغه د رؤيا اړوند کتاب په دقيقه توگه ولولئ نو وبه گورئ چي د خوب په اړه د ده ټول تحليلونه او تعبيرونه دغو خوبونو او د هغوی کچه تعبيرونو ته ورته دي.

د رؤيا په هنداري کي د انسان اصلي څېره راڅرگنده شي

خوب داسي هنداره ده چي په هغې کي انسان د خپل شخصيت او باورونو حقيقي انځورونه گوري، خوب د انسان د معنوي او اخلاقي شخصيت هنداره ده، د انسان د شخصيت پټ ابعاد په کي راڅرگند شي، هغه پټ ابعاد چي د ورځي له پلوه ئې يا د وېرې له کبله له څرگندولو ډډه کوي او يا ئې د رياء، تصنع او خدعې پرده

پرې غورولې وي او نه غواړي اصلي خېره ئې څرگنده شي. خوب دا د رياء پرده څيري كړي او د انسان د زړه او ضمير عزائم، هيلي او تمايلات له پټو زاويو او سوړو راوباسي او د انځورونو په بني كې ئې زموږ مخي ته كېسېږدي، د هغه محقق وينا څومره درنه او پر واقعيتونو ولاړه ده چې وايي: ته ما ته خپل خوبونه تېر كړه چې زه درته ووايم ته څوك او د څنگه شخصيت خاوند يې!!

كه څه هم د فرويد ملگري وايي: په رؤيا كې زموږ د ورځني اخلاقي احساساتو هيڅ څرك نه لگېږي، يعني په خوب كې د اخلاقي احساساتو ټغر په بشپړه توگه ټول شوی وي، او انسان په خپلو خوبونو كې ټولي هغه پولي نړوي چې له اخلاقي احساساتو سره تړاو لري!! خو د دوی په مقابل كې ډېری منصف محققين په دې باور دي چې په خوب كې زموږ د ورځنيو اخلاقي احساساتو كيفيت همغسي وي لكه په وينه كې. فرويد د دوی د رأيي په ترديد كې خپل خوبونه د شاهد په توگه وړاندي كوي او وايي: كه موږ د دغو دواړو نظرياتو په اړه له خپلو هغو تجربو مرسته وغواړو چې هره شپه ئې په خپلو خوبونو كې لرو نو وبه گورو چې د لومړۍ ډلې نظر تاييدوي!!

او دا له شك پرته د خوب په اړه داسي غلطه او بې بنسټه ادعاء ده چې نه هيڅ علمي بنسټ لري او نه له واقعيتونو سره اړخ لگوي، په خوب كې نه د انسان فطرت بدلېږي او نه ئې اخلاقي احساسات، ښه انسان او اخلاقي ضوابطو ته ملتزم شخص په خپل خوب كې هم ښه وي او اخلاقي ضوابطو ته التزام لري، بد انسان په خپلو خوبونو كې هم بد ممثل وي او اخلاقي پولي نړوي. د فرويد نظر كېدی شي يوازي د ده او د ده د ملگرو په اړه صدق وكړي، فرويد او ملگري ئې كولی شي د خپلو خوبونو په اړه همدا قضاوت ولري، خو د انسانانو د غوڅ اكثریت له تجربو سره په بشپړه

په خوب کي د اخلاقي احساساتو څرنگوالی

فروید د خپل ملگري جنس رایه تأییدوي چي وایي: مور نه په خوب کي له اخلاقي پلوه تر وینسي زیات ښه کېږو او نه زیات متقي کېږو، بلکي د دې خلاف گورو چي د خوب په حالت کي زموږ وجدان دپ شي، رحم او مهرباني مو له زړه کډه شي او په ټولي بې رحمی او قساوت سره او پرته له دې چي پښېمان شو او توبه وکړو تر ټولو بد جنایات ترسره کوو، په غلا، قتل، انسان وژني او... لاس پوري کوو!!! همداراز د راستوک پر قول استناد کوي چي وایي: دا سمه ده چي په خوب کي گورو چي زموږ تمایلات راڅرگند شي، انځورونه او صحنې د فکر، عقل، ذوق او تمیيز له مداخلې پرته سره جوخت او متصل شي، د اخلاقي تمیيز قوه ډېره کمزورې او ضعیفه شي او پر انسان له اخلاقي پلوه بشپړه بې اعتنائې مسلطه شي!!

د فروید د ملگرو انګېرني د هغه چا په اړه صدق کوي چي په عقلي او روحي بیماریو اخته وي، د هغه خوبونه همغسي گډ وډ وي لکه د ده د وینسي خیالات او انګېرني، همغسي لکه د هغه کمپیوټر غلط محاسبات او نامنظم فعالیت چي په ویروس اخته شوی وي، په ویروسونو د اخته خلکو د گډ وډ خوبونو له مخي د انسان د رؤیا په اړه قضاوت کول د انصاف او عقل خلاف عمل دی، متأسفانه فروید او ملگري ئې د همدې اشتباه او غلطې مرتکب شوي.

شوېنهور او ملگري ئې د فروید په مقابل کي

د دوی په مقابل کي شوېنهور وایي: په خوب کي د هر چا وینا او کړنه په بشپړه توگه همغسي وي چي د ده له شخصیت سره مطابقت لري.

فيشنر وايي: د انسان احساسات، تمايلات، عواطف او جنسي غوښتنې په خوب

کي د ظهور او څرگندېدو فرصت ترلاسه کړي او د انسان اخلاقي خصائص په کي جوت شي.

هافنر وايي: له لږو مواردو پرته متقي انسان په خپلي رؤيا کي هم متقي وي او د وسوسو په وړاندي مقاومت کوي، له کينې، حسد، رخې، غصې او نورو اخلاقي رذائلو ډډه کوي، په مقابل کي ئې گنهگار انسان په خپل خوب کي همغه انځورونه گوري چي په وينښه ئې خوبسوي!!

شولتز په دې باور دئ چي په خوب کي حقيقت جوت شي او انسان له ټولو رياکاريو، درنښت او سپکاوي سره سره خپل حقيقي شخصيت په خوب کي گوري.... نجيب انسان نشي کولی په خوب کي د نانجيبو په څېر د جنائت مرتکب شي، که احياناً له کوم بد انځور سره مخامخ شي نو داسي ترې تښتي لکه په وينښه کي چي ترې تښتي.

حقيقت دا دئ چي انسان په خپل خوب کي ځان همغسي گوري او سلوک ئې همغسي وي لکه په وينښه کي، نه ئې په شخصيت کي بدلون رامنځته کېږي او نه ئې په خيالاتو، افکارو او باورونو کي، د وينښي او خوب توپير ئې يوازي دومره وي چي د وينښي پټ خيالات، عزائم، احساسات او تمايلات په خوب کي بې پردې شي او د مجسمو انځورونو بڼه غوره کړي، په وينښه کي پر دې عزائم او احساساتو د تزوير او رياء پرده غوړوي او له جوتولو ئې ډډه کوي.

فرويد او د ميني غلط تعبير

فرويد او ملگري ئې د هغي ميني او محبت له دقيقې پېژندنې او تعبير عاجز دي چي مور ئې هره شېبه ډېري بېلگي په خپل ماحول کي گورو، د دوی کچه مسلک له

خپلو بچونو سره د هغي مرغی د تودې مینې له توجیه عاجز دئ چې په ډېر انهماک سره د خالي په جوړولو لگیا شي، هگی په کي واچوي، خو ورځي پرې کنبښي، بچي ئې راووخې، خوراک ورته راوړي، ساتنه ئې کوي، که څوک ئې خالي ته ورنږدې شي چيغاري وهي، داسي يوې خوا بلي خوا ته الوځي لکه چي غواړي پر مزاحم برید وکړي، تر هغه ئې پالي او ساتي چي د الوتلو شي، له خالي ئې راوتلو ته تشویق کړي، الوتل ورزده کړي، کله چي پر خپل ځان بسیا شي نو له خالي ئې وشړي، که د دې چوغکي د فعالیتونو منشأ جنسي تمایل وی نو مور به ئې ځوان بچی له ځان سره ساتو او پلار ئې ځوانه بچی، بیا خو به داسي نه وو چي دوه چوغکي سره یو ځای شي، گډه کورنی جوړه کړي، د ژوند تر پایه سره اوسي، تر منځ ئې مینه، محبت، اخلاص او وفا وي، بلي ته اعتناء نه کوي او جنسي تمایل نه ښيي، یوه له بلي او په گډه له خپلي خالي او بچیانو دفاع کوي، اولاد زېږوي، پالي ئې او کله چي ستر شي له خپلي خالي ئې وباسي، فروید دې ته څه توجیه لري؟ که د ژوو د ټولو اړیکو منشأ جنسي تمایل وی نو دغو چوغکو به کورنی نه جوړوله، نورو ژوو به هم د کورنیو له جوړولو ډډه کوله، دا ځکه چي کورنی جنسي تمایلات مهاروي، محدودیتونه وضع کوي، د مېړه او مېرمني پراخه او بې مهاره جنسي آزادي له منځه وړي!! خو حقیقت دا دئ چي له اولاد سره د مور پلار د مینې او پېرزوینې بنسټ او منشأ هغه فطري تمایل دئ چي هر ژوی ئې د خپل نسل له بقاء او دوام سره لري، د هر ژوي په خټي کي دا احساس اېښودل شوی چي د اولاد له درلودو، د هغوی له پالنې، روزني او ساتني سره باید کلکه مینه ولري، وئې پالي، وئې روزي، د هغوی لپاره کړاوونه وگالي او قربانی ورکړي، د انسان په شمول د ټولو ژوو حال دې چوغکي ته ورته دئ.

خو آیا د طبیعت دا عبرتناکي عملي او واقعي صحنې د فروید او مارکس پر دغو

نظرياتو د بطلان سره كړنښه نه راکاږي؟ يقيناً چې هغه نظريه باطله ده چې د واقعيتونو خلاف او د واقعيتونو له توجیه عاجزه وي، د تردید لپاره ئې بل دليل او حجت ته ضرورت نشته. آیا دا دواړه د هغه سرتهبري مجاهد استشهادي عمليات توجیه کولی شي چې له الله تعالی سره کلکه مینه ئې دې ته تیار کړي چې د باروتو واسکت و اغوندي او د دښمن په صف کې ځان والوحوي؟!!!! کومه مینه او کومه غریزه ئې دې قربانی ته چمتو کوي!؟

د فروید د ملگرو په اړه د قرآن وینا

قرآن د مشرکینو په اړه فرمایي چې دوی خدای نه بلکې بنځي لمانځي، یعنی معبودان ئې بنځي دي، ځیني داسي انگېري چې بنایي د آیت مطلب به دا وي چې مشرکان داسي بوتان د معبودانو په توگه لمانځي چې د بنځو په بني کې انځور شوي، خو که لږ ځیر شو نو راته جوته به شي چې د آیت مطلب تر دې زیات ژور و پراخ دی او د مشرکینو هغه اخلاقي انحطاط په گوته کوي چې د جنسي شذوذ او انحراف په نتیجه کې رامنځته کېږي، جنسي بې لاریتوب ئې هغه ځای ته ورسوي چې پر زړه او ذهن ئې بې مهاره جنسي تمایلات مسلط شي، ټول ژوند ئې د دې تر اغېز لاندې راشي، هر څه له دغې زاویې گوري، د جنسي هوس بنده شي، هم ئې دوستي د دې لپاره وي او هم ئې دښمني، له دې پرته بله مینه نه پېژني، شراب دا اور لا تېز کړي، د بنځو او نارینه وو آزاد اختلاط او برېښد توب ورباندې مزید تیل توی کړي، مسته موسیقي، رقص او نڅا او د عشق او شهوت په ستاینې کې سندري لازيات ورته لمن ووهي، هم ئې بتان او هم ئې مجسمې د بنځو انځورونه شي. که تاسو دا اوس غربي ټولني ته لږ په دقت سره ځیر شئ نو د قرآن د دغه آیت مصداق به په خپلو سترگو وگورئ، هري خوا ته به دي د بنځو مجسمې او شهوت پاروونکي انځورونه ترسترگو

شي، هم په معبد کي او هم په مغازه کي، هم د کشيش په وينا کي او هم د ټلويزيون په تجارتي اعلانانو کي، هلته د تجارت لپاره ښځه او د دې ښايست استعمالېږي، هلته لوړو مراتبو ته رسېدل د ښځو له لاري وي، د استخباراتي موخو لپاره له ښځو کار اخيستل کېږي، له ښځو داسي لومي جوړوي چي مهم شخصيتونه په کي راگير کړي، هلته مور او پلار هېر شوي، د دې مينې او پېرزوينې ټغر ټول شوی، حای ئې جنسي هوس او تعلق ته خالي شوی، له نکاح او د کورنۍ له جوړولو ډډه کېږي دا حکه چي نکاح د آزاد جنسي تعلقاتو مانع کېږي او محدوديتونه پرې وضع کوي، له اولاد سره د ښځې او مېړه علاقه او مينه نشته او دا د دې لپاره چي اولاد ساتل او روزل زحمت غواړي او د جنسي تلذذ او خوند اخيستو په وړاندي خنډ کېږي، مېړه او ښځه د دې پر حای چي اولاد ولري؛ سپی او پشی ساتي، هلته به تاسو له کشيشانو هم واورئ چي مريم عليها السلام په زنا تورنوي او په دې خبري خاص تاکيد کوي او وايي چي هغې توبه وکړه او بيا ئې دا مقام ترلاسه کړ او دا د دې لپاره چي د يوه زناکار ولس معبود هم بايد د زنا سمبول وي، هلته به تاسو د فرويد په څېر د دوی له فيلسوفانو هم واورئ چي وايي: د انسان د ټولو کړو وړو، اړيکو او روابطو منشأ جنسي تمايل دئ، د پلار مينه له لور سره او د مور مينه له زوی سره له دغه تمايل راولاړېږي، هم د انسان د ويښي ټول فعاليتونه او هم ئې د خوب خوبونه جنسي منشأ لري.

دا چي گورئ څوک سالم او پاکيزه جنسي تعلقات پرېږدي او ناولې لاري او غير فطري طريقې غوره کوي، دا د همجنسانو تر منخ غير فطري جنسي تعلقات، چي له انسان پرته ئې په بل ژوندي مخلوق کي مثال نه مومو، د خپل فطرت خلاف هغه مخدره مواد استعمالول چي بې سده ئې کړي او د خپلو حواسو اداره کول له لاسه

ورکړي، دا چي نارينه غواړي ځان د بڼخي په څېر کړي او بڼحه ځان د نارينه په څېر، په لباس کي هم او په حرکاتو او سکاناتو کي هم، دا چي نارينه رېره خړي، هره ورځ د خپل مخ د پوستکي په مليونونو حجرات رېبي، لنډه موده وروسته ئې مخ گونځي گونځي شي او د زني لاندي غوښه ئې راوځرېږي، دا او دې ته ورته کارونه له خپل انساني فطرت سره د انسان هغه جنگ دئ چي د قرآن په وينا تر شا ئې د شيطان لاس دئ، شيطان دا لوړه کړې ده چي هرومرو به د انسانانو هغه ټولگي دې جنگ ته پاروم چي زما تر اغېز لاندي وي.

د فرويد او مارکس په وړاندي څو طبيعي صحنې

راشئ د فرويد او مارکس د ملگرو په وړاندي څو طبيعي مثالونه کښېږدو او ترې وپوښتو چي د خپل منطق له مخي ئې توجيه کړي او سيکسي او ماتريالستي منشأ ئې په گوته کړي:

• د حيواناتو فيلم مي کتلو، په وچکالي کي ئې د دوی پرېشانه حالت ښودو، په صحراء کي نه اوبه وې، نه شنه بوټي، نه د ونو شنې څانگي، نه د حيواناتو لپاره د خوراک څه وو او نه د څښاک، د گروزني په نامه يو حيوان ئې له خپل تي خور بچي سره ښودو چي دواړه له لورې او تندي سخت کمزوري او ډنگر شوي، بچي ئې په وار وار راشي او د دې پر تيو خوله کښېږدي خو څه په لاس ورنه شي، خبره دې ځای ته ورسېده چي مور پر سينه پرېوته، نه د ولاړېدو وه او نه د تلو، بچي ئې يوې خوا بلي خوا ته تاو شو، تي ئې ونه موندو، حيران ودرېدو، مور دا حالت ونشو زغملی، په ډېر زحمت او تکليف سره او په داسي حال کي چي سينه او د مخکنی پښې زنگونه ئې پر زمکي وو، ورو ورو ئې د شا پښې دومره لوړي کړې چي د بچي خوله ئې تي ته ورسېږي، هغه راغی او پر تشو تيو ئې څو واري خوله ټينگه کړه... د

دې صحنې په لیدو سره می له سترگو اوسکي وبهېدې او ومي ويل: خدایه! تا د دې مور په زړه کي څومره زوروره مینه اچولې، دا په خپله د مرگ په حالت کي ده خو پر خپل بچي ئې لوږه نه لورېزي!

• په سپیني شگي کي اوسېدم، پسرلی وو، له خوني راووتم، څو گامه مخکي ولاړم، ناڅاپي گورم چي یوه وړه توربخنه مرغۍ چي د چوتکي په اندازه ده او ډېر بنسکلی غږ لري، کله له یوه لوري تېزه راشي او زما مخي ته تېره شي او کله له بل لوري، داسي لکه چي غواړي زما له وړاندي تگ مخنیوی وکړي!! ودرېدم، مرغۍ هم قراره شوه او د یوې ونې په څوکي کښېنسته، له یوې څانگي بلي او بلي ته والوته، کوزه شوه او د یوه بوټي بېخ کي ننوته، څو شېبې تم شوه او بېرته راووته، دې حرکاتو ئې وهڅولم چي ورشم او د بوټي لاندي وگورم چي څه دي او دې هلته څه کول، ورروان شوم، مرغۍ بیا همغه مخکني لوبه پیل کړه، ورغلم، د بوټي په بېخ کي می د دې ځاله ومونده او په هغې کي د دې وړوکی بچي، پوه شوم چي د همدې لپاره هغه لالهانده وه او پر ما ئې پر له پسې بریدونه کول او زما مخه ئې نیوله!! له ځان سره می وویل: دا وړوکی مرغۍ څه شي دومره جسوره کړې چي ځان په خطر کي واچوي او د خپل بچي لپاره له انسان سره ډغري ووهي!!

• تاسو مرغان گورئ چي کله ئې بچوني واړه وي او یوه مدافع، حامی، پالونکي او ساتونکي ته اړ وي، گورو چي مور پلار ئې، په همغه اندازه د هغه په اړه عاطفه لري، مینه لري، ترحم او زړه سوی لري، د هغه ساتنه کوي، د هغه د پالنې او ساتنې لپاره حتی ځان هم په خطر کي اچوي، کله چي د هغه ځالي ته څوک لاس وروړي گورو چي ځان ورباندي وژني، چيغاري وهي، له یوې څانگي بلي ته الوحي، داسي لالهانده چي نه پوهېزي څه وکړي تر څو خپل بچيان له خطرې وژغوري، حیوانات هم

همداسي دي، حال دا چي څه موده وروسته او هغه مهال چي بچي ئې په خپلو پښو ودرېزي، خپل ضرورت خپله رفع کولی شي، له مور او پلار بې نيازه او مستغني شي، بيا هغه پخوانی تعلق ختم شي، بيا هغه د ترحم او عاطفې تعلق نه وي او ورو ورو تغيير مومي او له منځه ځي. دغه عاطفه او ترحم چا راپيدا کړی؟ ولي د ضرورت په وخت کي وي او د اړتيا له ختمېدو سره سم پای ته ورسېږي؟ حال دا چي نه مور او نه پلار هغه ته اړتيا لري، او کوم ضرورت ئې رفع کوي، برعکس هر څومره چي اولاد د مورپلار پالنې ته اړ وي، نو دا مينه هم وي، او څومره چي هغوی د بل له مرستي بې نيازه کېږي دا رابطه هم تضعيف کېږي، يو وخت داسي راشي چي انسان گمان نه کوي دا به همغه مور وي او دا به ئې همغه بچی چي د هغه په اړه ئې پرون؛ د مور په زړه کي دومره کلکه مينه او داسي ژوره عاطفه او ترحم وو. ځيني خو مينه او عاطفه داسي توجیه کوي چي گواکي مېنی او بنسټ ئې احتياج او اړتيا ده، خو دا په دې دليل غلطه خبره ده چي دا احتياج او اړتيا خو هغه مهال هم وي چي ماشوم ستر شي، خو هغه د پرون ورځي مينه، محبت، ترحم او عاطفه نه وي، د ماشوم له سترېدو سره خو دا رابطه بايد تقويه کېدلی، هر څومره چي هغه د دې جوگه کېږي چي د مور پلار مرسته وکړي او احتياج ته ئې د ځواب ويلو شي بايد دا رابطه د مور او پلار له خوا تقويه کېدی، څومره چي بچی او ماشوم لويېږي او په خپلو پښو ودرېزي او د دې جوگه کېږي چي د مور پلار احتياج رفع کړي، د همدې په تناسب بايد دا تعلق او رابطه مزید ټينگېدلی، همداراز په وړکتوب کي نه له يوه لوري د جنسي تمايل امکان وي او نه له بل لوري، نه د ماشوم له لوري او نه ئې د مور او پلار لوري، د دې تمايل امکان له ځوانۍ وروسته رامنځته کېدی شي، خو گورو چي په وړکتوب کي د دواړو له لوري ځواکمنه مينه او خواخوږي وي او له سترېدو سره متناسب ورو ورو تضعيف

شي او يو وخت داسي راورسېږي چي په بشپړه توگه له منځه ولاړه شي.

آيا د دغو طبيعي واقعيتونو او ښکارندويو لپاره کومه معقوله سيکسي او ماتريالستي توجیه موندلی شو؟! آيا عقلمن انسان به د فروید او مارکس دا غلط توجیهاټ د منلو وړ وگڼي؟

د ښه او بد خوب په اړه د مسلمان غبرگون

که څوک ښه خوب وگوري، داسي چي پرې خوښ شي، انگېرنه ئې دا وي چي په دې کي حتماً کومه لارښوونه او بشارت شته، نو لومړی دي د همدې خوب له امله د الله تعالی حمد او شکر اداء کړي، بيا دي هغه داسي چا ته د تعبير په موخه تېر کړي چي متقي او ښک انسان او په قرآن او حديث پوه وي او د خوبونو د تعبير استعداد او بصيرت لري. خو که څوک وپروونکی او کرکجن خوب وگوري نو څو کارونه دي وکړي: دا خوب دي د شيطان له لوري وگڼي، د شيطان له شر دي الله تعالی ته پناه يوسي، درې ځلي دي اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ووايي، د ويدېدو اړخ دي بدل کړي، هغه دي په بشپړه توگه هېر کړي، نه دي په خپله د تعبير هڅه کوي او نه دي بل ته هغه د تعبير لپاره تېروي، که ورته ممکن وي دوه رکعته لمونځ دي وکړي. بايد ډاډه وي چي شيطان هغه ته له وسواس پرته هېڅ ضرر نشي رسولي.

دا مطلب په يوه روايت کي په دې توگه راغلی:

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ رُؤْيَا يُحِبُّهَا، فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ اللَّهِ، فَلِيُحْمَدَ اللَّهَ عَلَيْهَا وَلِيُحَدِّثَ بِهَا، وَإِذَا رَأَى غَيْرَ ذَلِكَ مِمَّا يَكْرَهُ، فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ الشَّيْطَانِ، فَلْيَسْتَعِذْ مِنْ شَرِّهَا، وَلَا يَذْكُرْهَا لِأَحَدٍ، فَإِنَّهَا لَا تَضُرُّهُ» رواه البخاري

له ابوسعید خدری (رضی الله عنه) روایت دی چي له رسول الله (صلى الله عليه

وسلم) ئې اورېدلي چي ويل ئې: كه ستاسو كوم يو داسي خوب وگوري چي هغه ئې خوبنېزي نو دا د الله تعالى له لوري دئ، له همدې امله دي د الله تعالى حمد ووايي، او هغه دي بيان كړي، او كه له دې پرته داسي څه وگوري چي كركه ترې لري نو يقيناً چي دا د شيطان له لوري دئ، د هغه له شر دي (الله تعالى ته) پناه يوسي، او هيچا ته دې نه يادوي، يقيناً چي هغه زيان نه ورسوي.

په بل روايت كي داسي راغلي:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ الرُّؤْيَا الْحَسَنَةَ، فَلْيَفْسِرْهَا وَيُخْبِرْ بِهَا، وَإِذَا رَأَى الرُّؤْيَا الْقَبِيحَةَ، فَلَا يَفْسِرْهَا وَلَا يُخْبِرْ بِهَا» معجم ابن

المقرئ

له ابوهريره (رضي الله عنه) روايت دئ چي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: كله چي ستاسو كوم يو بنكلي خوب وگوري نو هغه دي تفسير كړي او (نور دې) پرې خبر كړي، او كه كركجن خوب ئې وليد هغه دي نه تعبيروي او نورو ته دې نه وايي.

آيا تعبير د رؤيا پر ماهيت څه اغېز لري؟

ځيني داسي گمان كوي چي بنايي ښه يا بد تعبير به د خوب پر ماهيت اغېز لري او ليدونكي ته به د همدې تعبير له مخي ښه يا بد ثابت شي!! د دې انگېرنې لپاره ځيني روايات هم وړاندي كوي!! خو نه دا انگېرنه صحيح ده او نه دا روايات د منلو وړ، دا ځكه چي قرآن موږ ته په بشپړ وضاحت سره وايي چي د مصر د پاچا خوب لومړی د نورو معبرينو له لوري خوشی او بې معنى خوب وگڼل شو، خو دې تعبير د هغه د خوب ماهيت بدل نه كړ، وروسته يوسف عليه السلام د ده خوب په سمه او حقيقي توگه تعبير كړ او همدا تعبير رښتيني ثابت شو. حقيقت دا دئ چي رحمانی

خوب يو ښکلی، گټور او لارښود پيغام وي، خوب ليدونکی هغه مهال د پيغام په معنی پوهېدی شي چي خوب ئې په صحيح توگه تعبير شي، صحيح او دقيق تعبير د دې پيغام اصلي مطلب د خوب ليدونکي مخي ته رږدي، غلط تعبير داسي دئ لکه د يوه پيغام غلطه ژباړه، عدم تعبير ئې داسي دئ لکه يوه چا ته چي مهم ليک راغلی وي خو هغه ئې له لوستلو عاجز وي او بل ته ئې د لوستلو او پر مطلب د پوهېدو لپاره نه وړاندي کوي، يا داسي څوک نه مومي چي دا خط ورته ولولي او پر مطلب ئې پوه کړي.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**